

**UCHWAŁA NR XLI.414.18
RADY MIASTA EŁKU**

z dnia 27 lutego 2018 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr VIII.84.15 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.) Rada Miasta Ełku uchwała co następuje:

§ 1. W uchwale Nr VIII.84.15 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, zmienionej uchwałami Nr XIV.155.16 z dnia 26 stycznia 2016 r. oraz Nr XXII.237.16 z dnia 16 września 2016 r., „Strategia Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025”, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały, otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Pozostałe zapisy uchwały nie ulegają zmianie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ełku.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Ełku

Dariusz Wasilewski

Załącznik do uchwały nr XLI.414.18 Rady Miasta Ełku z dnia 27 lutego 2018 r.

STRATEGIA ROZWOJU OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK DO ROKU 2025

Opracował:
Urząd Miasta Ełku

Partnerzy:
Miasto Ełk
Gmina Ełk

EŁK, 2018

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII	3
2. OBSZAR REALIZACJI STRATEGII	4
2.1. MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK (MOF EŁK) 4	
2.2. EŁCKI OBSZAR FUNKCJONALNY	6
3. DIAGNOZA.....	8
4. ANALIZA SWOT	35
5. OBSZARY WSPARCIA.....	40
6. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWY OPIS PRIORYTETÓW.....	43
PRIORYTET I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA.....	46
PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.....	56
PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT	72
PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA.....	81
PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO.....	87
7. STRATEGIA ZIT MOF EŁK	103
7.1. CEL ZIT	103
7.2. ZASADY IDENTYFIKACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ DO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORYALNYCH MOF EŁK	103
7.3. OBSZARY WSPARCIA W RAMACH ZIT	112
7.4. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII INWESTYCYJNEJ ZIT MOF EŁK W RAMACH RPO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020.....	159
7.5. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020	163
7.6. LISTY PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	172
7.7. PLAN FINANSOWY ZIT MOF EŁK.....	184
7.8. POMOC TECHNICZNA.....	185
8. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	186
9. WDRAŻANIE STRATEGII.....	187
10. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W TWORZENIU STRATEGII	190
11. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII	196

1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII

Wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 będzie realizowane na terenie Olsztyna, Elbląga i Ełku i ich obszarach funkcjonalnych. Podstawą prawną realizacji ZIT są:

- art. 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,
- Umowa Partnerstwa z dnia 23 maja 2014 r.

Według zapisów Umowy Partnerstwa, dokumentu *Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz dokumentu Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego *Model Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020*, podstawowym warunkiem realizacji ZIT jest posiadanie dokumentu strategicznego określającego cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i przedsięwzięcia do realizacji z punktu widzenia danego ośrodka miejskiego. 23 kwietnia 2014 r. Miasto Ełk i Gmina Ełk zawarły porozumienie międzygminne powołujące Związek ZIT i opracowały projekt Strategii ZIT. Zgodnie z treścią porozumienia projekt Strategii zostanie przedłożony do przyjęcia Radom Gmin i do zaopiniowania Instytucji Zarządzającej RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WiM 2014-2020) oraz Ministrowi Infrastruktury i Rozwoju, a strony porozumienia zobowiązały się do skutecznego i terminowego wdrażania Strategii.

2. OBSZAR REALIZACJI STRATEGII

2.1. MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK (MOF EŁK)

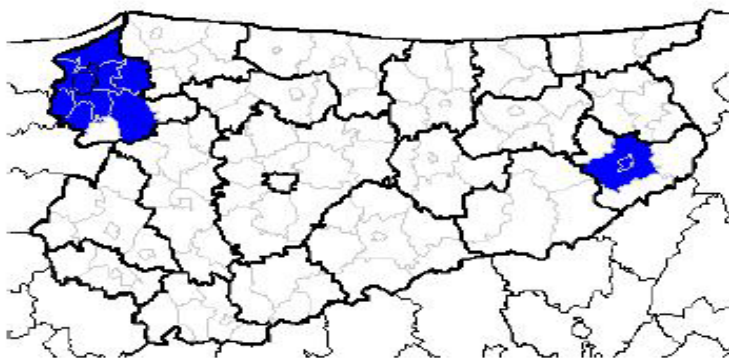
Miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk (MOF Ełk) obejmuje 2 gminy - Miasto Ełk i wiejską Gminę Ełk (łącznie 80 miejscowości, 57 sołectw). Obszar położony jest w płn.- wsch. części województwa warmińsko-mazurskiego. Zajmuje powierzchnię 401 km² i zamieszkuje go 70 717 osób.

Ełk określany jest w strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych jako miasto o znaczeniu subregionalnym. Ełk ma duże znaczenie w zakresie świadczonych usług w regionie oraz jest ważnym ośrodkiem koncentrującym funkcje gospodarczo – społeczne. Miasto dostarcza usługi publiczne nie tylko w obrębie swoich granic administracyjnych - zasięg oddziaływania tych usług wybiega poza granice obszaru miejskiego, a nawet powiatu ełckiego. W 2012 r. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego przeprowadziło delimitację **ośrodka subregionalnego Ełk. Rezultatem opracowania jest obszar funkcjonalny tworzony przez rdzeń – Miasto Ełk wraz z otaczającą je gminą wiejską Ełk** (Gmina Ełk została określona jako obszar bezpośredniej strefy rozwoju miasta Ełk). W obrębie gminy i miasta Ełk zachodzą najintensywniejsze i najbardziej dynamiczne zjawiska przestrzenne. Ełk wraz z przyległymi do siebie obszarami wiejskimi tworzy zwarty układ przestrzenny oparty na wzajemnych powiązaniach i relacjach¹.

Granice MOF Ełk zostały potwierdzone w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. W dokumencie, w ramach obszarów strategicznej interwencji (OSI), wyznaczono 2 ośrodki subregionalne na terenie województwa – Elbląg i Ełk (Miasto Ełk wraz z wiejską Gminą Ełk).

MOF Ełk został wyznaczony jako obszar realizacji ZIT w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 -2020.

Rysunek 1 Ośrodki subregionalne w województwie warmińsko-mazurskim (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*).

Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego przeprowadziło w 2012 r. delimitację ośrodka subregionalnego Ełk (MOF Ełk), w której stwierdzono, że Miasto Ełk jest powiązane funkcjonalnie i przestrzennie z gminami w obrębie powiatu oraz na skalę regionalną. **Spośród wszystkich wiejskich gmin powiatu ełckiego, gminą o najsilniejszym potencjale rozwojowym jest gmina Ełk. W obrębie ww. gminy, w ścisłym sąsiedztwie obszarów wiejskich z miastem Ełk, zachodzą najintensywniejsze i najbardziej dynamiczne zjawiska przestrzenne (Gmina Ełk została określona jako obszar bezpośredniej strefy rozwoju miasta Ełk).**

¹ *Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja*, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

ROLA MIASTA EŁK: Miasto Ełk ma duże znaczenie w zakresie świadczonych usług w regionie oraz jest ważnym ośrodkiem administracyjnym i społeczno-gospodarczym. Ełk wraz z przyległymi do siebie obszarami wiejskimi tworzy zwarty układ przestrzenny oparty na wzajemnych powiązaniach i relacjach.

Miasto dostarcza usługi publiczne nie tylko w obrębie swoich granic administracyjnych. Zdecydowana większość osób korzystających z usług Mazurskiego Centrum Zdrowia Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro Medica” Sp. z o.o. w Ełku i 108 Szpitala Wojskowego z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku to mieszkańcy Ełku i Gminy Ełk. Również większość uczniów szkół ponadgimnazjalnych to młodzież zamieszkująca obie gminy.

AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA: Miasto Ełk zakwalifikowane zostało do II poziomu struktury aktywności w ośrodkach miejskich jako ośrodek gospodarczy wysokiej aktywności. Rejon aktywności gospodarczej wokół miasta stanowią gminy Ełk oraz Prostki. Gminę Ełk zakwalifikowano do II poziomu aktywności gmin wiejskich – terenów o wysokiej aktywności gospodarczej, a Prostki do IV poziomu terenów gmin o niskiej aktywności (opracowanie pt „Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Aktywność gospodarcza”, W-M BPP 2010 r.).

DOJAZDY DO PRACY: Promień odległości największej liczby dojazdów do pracy do Ełku to odległość maksymalnie do 20 km. Oznacza to, że ludność przyjeżdżająca do pracy do miasta to głównie mieszkańcy okalającej miasto Gminy Ełk i sąsiednich gmin. Zdecydowanie największy strumień dojeżdżających do pracy kieruje się w stronę ośrodka miejskiego – Ełku. Stosunkowo dobra sytuacja na rynku pracy miasta Ełk wpływała na mobilność przestrzenną ludności zamieszkującej na terenach sąsiednich.

W ełckich przedsiębiorstwach osoby zamieszkałe w Ełku stanowią nie mniej niż 80% pracowników. Duża grupa pracowników dojeżdża z Gminy Ełk, w większości z miejscowości położonych do około 10-15 km od granic miasta. Przeważnie miejscowości te są skomunikowane z Ełkiem liniami autobusowymi, rozwija się w nich ruch budowlany, powstały osiedla domów jednorodzinnych, do których wyprowadzili się mieszkańcy Ełku.

PROBLEMY SPOŁECZNE: Gminy MOF Ełk cechuje występowanie podobnych problemów społecznych. Do głównych należy zaliczyć bezrobocie (wysoka stopa bezrobocia, podobna struktura bezrobotnych), ubóstwo, alkoholizm, dysfunkcje w rodzinach, problemy osób starszych i niepełnosprawnych.

TURYSTYKA: Obszar powiatu ełckiego zalicza się do obszarów atrakcyjnych turystycznie dysponując bardzo korzystnymi predyspozycjami dla rozwoju turystyki – obszar turystyczny „Pojezierze ełckie” (opracowanie „Analiza uwarunkowań – Turystyka” 2011 r. do zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko - mazurskiego). Blisko 50% powiatu ełckiego zajmują obszary chronionego krajobrazu.

Obecnie sektor turystyki w MOF Ełk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego. Posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków (w zakresie m.in. inwestycyjnym, promocyjnym) dają szansę na rozwój turystyczny obszaru.

POŁĄCZENIA DROGOWE I KOLEJOWE: Drogi krajowe i wojewódzkie na obszarze MOF Ełk tworzą główny układ komunikacyjny obsługujący nie tylko powiat, ale region wschodni województwa. Wiążą siedzibę powiatu z ośrodkami gminnymi w ramach powiatu, ale stanowią też ważne powiązania w połączeniach Ełku z sąsiednimi gminami.

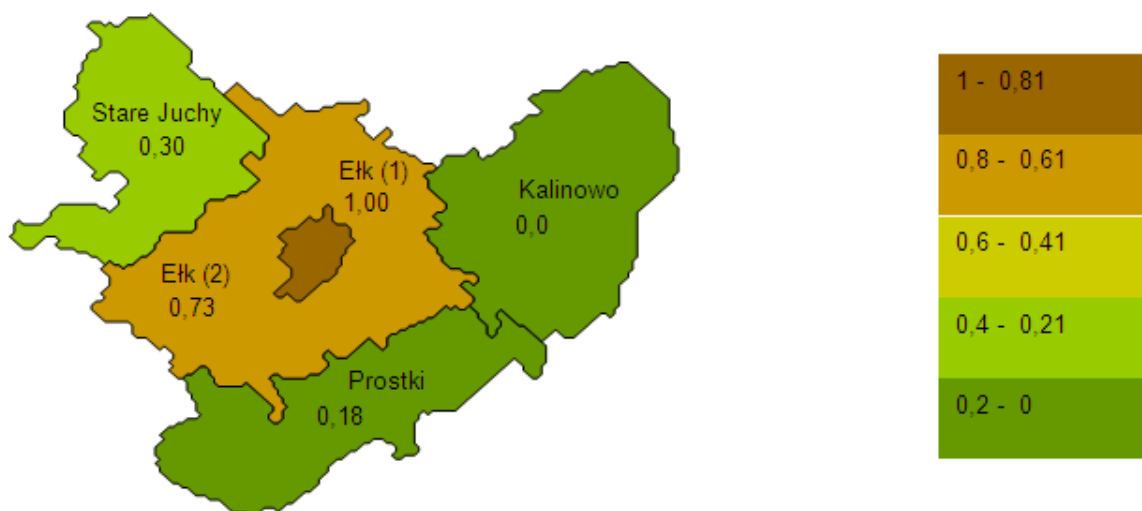
Analiza natężenia ruchu w godzinach szczytu wskazuje, że największe natężenie ruchu jest na kierunku Ełk - Grajewo - są to zarówno wyjazdy jak i przyjazdy do Ełku związane z miejscami pracy i usługami. Ruch na tym kierunku jest dwa razy większy w stosunku do pozostałych kierunków.

TRANSPORT PUBLICZNY: Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Elku obsługuje 17 linii autobusowych, które przebiegają przez obszar Miasta Elk, Gminy Elk i Gminy Stare Juchy. Corocznie z transportu publicznego korzysta łącznie 3 mln osób².

2.2. EŁCKI OBSZAR FUNKCJONALNY

Jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF Elk (Miasto Elk, Gmina Elk) współpracują z pozostałymi gminami wchodzącymi w skład powiatu elckiego (gminy Kalinowo, Prostki, Stare Juchy) tworząc **Elcki Obszar Funkcjonalny (EOF)**. EOF graniczy z 5 powiatami – piskim, giżyckim, oleckim (województwo warmińsko-mazurskie) oraz augustowskim i grajewskim (województwo podlaskie). EOF zajmuje powierzchnię 1 113 km² (4,60% powierzchni województwa) i zamieszkuje go niemal 90 tys. osób (6,15% ludności województwa).

Rysunek 2 Elcki Obszar Funkcjonalny (źródło: Diagnoza i delimitacja Elckiego Obszaru Funkcjonalnego)

Mapa zbiorcza uzyskana poprzez analizę różnorodnych czynników wskazuje na istnienie wyraźnego centrum obszaru funkcjonalnego w mieście Elk oraz obszaru funkcjonalnego dla miasta Elk. Obszar funkcjonalny dzieli się na trzy różne rejon: pierwszy obejmuje gminę wiejską Elk, drugi – gminę wiejską Stare Juchy, a trzeci – pozostałe gminy wiejskie: Prostki i Kalinowo.

Ośrodek subregionalny **Elk pełni rolę administracyjną dla całego badanego obszaru**. Jest to jedno z istotnych powiązań funkcjonalnych tego obszaru. Układ przestrzenny powiatu elckiego jest korzystny, tj. miasto powiatowe położone jest centralnie. Oddziaływanie miasta Elk na przestrzeń i interakcje na płaszczyźnie społeczno – gospodarczej zapewne wykraczają poza obszar funkcjonalny. Potwierdzeniem tej tezy mogą być następujące przykłady: współpraca Elku, Gołdapi i Olecka (inicjatywa EGO) ukierunkowana na rozwój turystyki i wspólną promocję czy działalność Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Podstrefa Elk).

Elk w badanym obszarze pełni, obok roli administracyjnej, także **ważną rolę gospodarczą. Jest też ważnym ośrodkiem kulturalnym i edukacyjnym**. Skupia potencjał związany z tworzeniem specjalizacji terytorialnych, opartych w szczególności na ekonomii wody, przemyśle drzewno–meblarskim i przemyśle rolno–spożywczym, a także przemyśle metalowym i tworzyw sztucznych. Dane dot. przyjazdów i wyjazdów do pracy pokazują, że pełni także ważną rolę na rynku pracy.

²Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja (źródło: Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie).

Z jednej strony Ełk jest miejscem docelowym dla wielu mieszkańców powiatu zarówno w sferze dojazdów do pracy, ale także wewnętrznych migracji, co potwierdzają wyniki badań. Z drugiej zaś strony widoczny jest trend migracji poza obszar miejski, w szczególności na obszar gminy wiejskiej Ełk. Można przypuszczać, że trend ten nadal się będzie utrzymywał i obejmie dalsze gminy, w szczególności gminę Stare Juchy.

Miasto Ełk pełni także istotną rolę w specjalizacji terytorialnej opartej na turystyce. To właśnie w Ełku skupia się potencjał kulturalny, ale także noclegowy całego obszaru funkcjonalnego. Oferta kulturalna oraz rozrywkowa, w szczególności wzdłuż promenady ełckiej, stanowi ważny element atrakcyjności turystycznej całego obszaru. Jest elementem uzupełniającym ofertę turystyczną zbudowaną na bazie atrakcyjności przyrodniczo–krajobrazowej Pojezierza Ełckiego, w szczególności oferty turystycznej gminy Stare Juchy oraz gminy wiejskiej Ełk.

Miasto Ełk, skupiające ponad 66% mieszkańców całego obszaru funkcjonalnego, oddziałuje na środowisko naturalne. Jakość środowiska jest jedną z determinant rozwoju tego obszaru, w szczególności rozwoju turystyki. Minimalizowanie negatywnego oddziaływania przestrzeni miejskiej na otoczenie ma duże znaczenie dla jakości środowiska w obszarze funkcjonalnym, w szczególności jakości wód oraz powietrza. Największe oddziaływania miasto wykazuje w odniesieniu do najbliższej przestrzeni, tj. gminy wiejskiej Ełk. Mając jednak na uwadze fakt powiązań siecią wód oraz migrację zanieczyszczeń, np. gazów i pyłów, obszar oddziaływania może być szerszy.

Miasto Ełk jest też węzłem transportowym, zarówno komunikacji drogowej (drogi krajowej nr 16 i 65) jak i kolejowej (o coraz mniejszym znaczeniu). Drogi krajowe nr 16 i 65 krzyżują się w Ełku. Dzięki przebiegowi drogi krajowej nr 65 z Białegostoku do Gołdapi, najlepszą dostępność transportową wykazują, oprócz miasta Ełk, gminy Prostki i wiejska Ełk. W gminach tych mogą rozwijać się usługi związane z logistyką i obsługą ruchu tranzytowego. W gminie Prostki i Kalinowo możliwy jest także rozwój pozarolniczych funkcji przestrzeni, niezwiązanych z turystyką, np. produkcja energii ze źródeł odnawialnych. Niemniej jednak rolnictwo w tych gminach nadal odgrywa ważną funkcję³.

---

³ *Diagnoza i delimitacja Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego*, 2013.

3. DIAGNOZA

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

Przedsiębiorczość

Na koniec 2013 r. w MOF Elk zarejestrowanych było 5 889 podmiotów gospodarki narodowej. Po 2 latach spadku, od 2012 r. liczba podmiotów zaczęła rosnąć, przewyższając wartość z 2009 r. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych ponad **99% to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa**.

Wykres 1 Podmioty gospodarki narodowej wpisane i nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w MOF Elk w latach 2009-2013 (źródło: GUS)

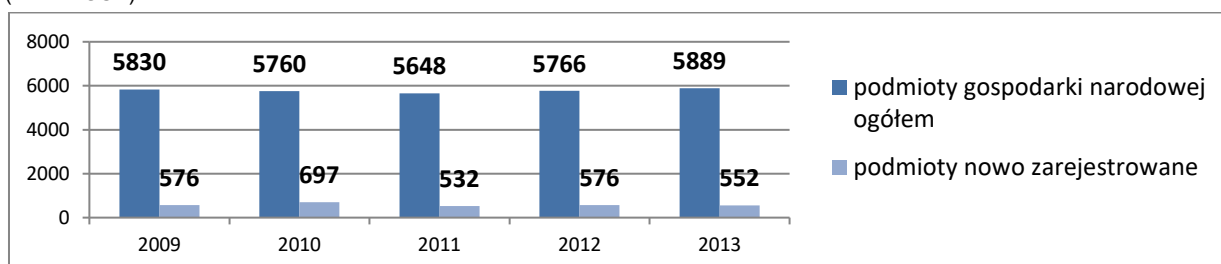

Tabela 1 (źródło: GUS)

Podmioty gospodarcze w poszczególnych gminach MOF Elk pod względem liczby pracowników w 2013 r.					
	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
Miasto Elk	4883	177	63	3	1
Gmina Elk	732	25	5	0	0

Biorąc pod uwagę **przedsiębiorczość mieszkańców MOF Elk** mierzoną liczbą osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskaźniki są zdecydowanie wyższe od pozostałych gmin powiatu elkckiego i nie odbiegają znacząco od średniej wojewódzkiej i podregionu elkckiego (NUTS III). Jednak o ile dla miasta Elk i Gminy Elk wynoszą one odpowiednio 9,6 i 8,3 osób, to dla Olsztyna wartość wynosi 13,52, Elbląga 10,7, Gołdapi 11,2 a Olecka 13,3.

Tabela 2 (źródło: GUS)

	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjny				
	2009	2010	2011	2012	2013
Polska	11,4	11,9	11,6	11,9	12,1
warmińsko-mazurskie	9,1	9,2	9,0	9,2	9,4
podregion elkcki	9,2	8,9	8,7	8,8	9,0
Miasto Elk	10,4	9,7	9,3	9,5	9,6
Gmina Elk	7,3	7,3	7,4	7,5	8,3
Gmina Kalinowo	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Gmina Prostki	5,0	4,6	4,8	4,8	4,9
Gmina Stare Juchy	4,7	4,8	4,8	4,8	5,2

Osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą stanowiły w 2013 r. 73,68% wszystkich podmiotów gospodarczych. W porównaniu do 2008 r. ich liczba w MOF Elk spadła o 243 (spadek o 165 osób w mieście Elk i wzrost o 137 w Gminie Elk).

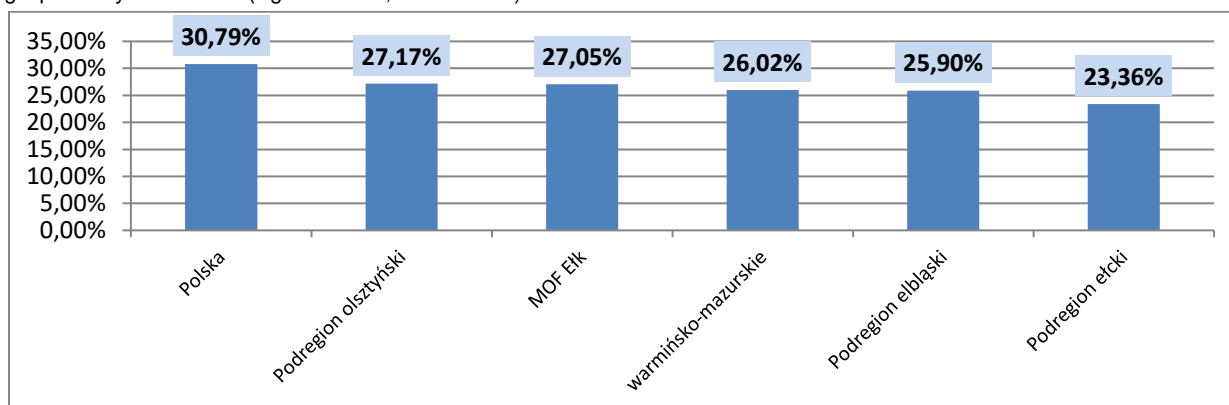
Tabela 3 (źródło: GUS)

	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013
MOF Ełk	4 504	4 485	4 346	4 204	4 261	4 339	73,68%
Miasto Ełk	4 040	3 998	3 833	3 682	3 722	3 738	72,91%
Gmina Ełk	464	487	513	522	539	601	78,87%

Działalność przedsiębiorców z MOF Ełk jest związana głównie z handlem i naprawami. W 2013 r. niemal 24% podmiotów należała do tej sekcji. Kolejne co do wielkości branże to budownictwo (12,82%), a następnie transport i gospodarka magazynowa (7,86%), pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (7,76% - sekcje S i T PKD 2007), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (7,61%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (7,39%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (7,27%), i przetwórstwo przemysłowe (6,44%).

Pod względem udziału **firm zajmujących się działalnością związaną z gospodarką innowacyjną** w liczbie wszystkich zarejestrowanych w danej jednostce podmiotów gospodarczych w 2013 r. na tle innych jednostek MOF Ełk wypada bardzo korzystnie (powyżej średniej wojewódzkiej i nieznacznie mniej niż wartość dla podregionu olsztyńskiego).

Wykres 2 Zarejestrowane podmioty gospodarcze w sekcjach „innowacyjnych” (C, E, H, J, K, M) w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2013 r. (wg PKD 2007, źródło: GUS).

Jedną z przyczyn niskiej przedsiębiorczości wśród mieszkańców ośrodka subregionalnego Ełk jest **małe wsparcie ze strony instytucji otoczenia biznesu**. Raport *Badanie instytucji otoczenia biznesu województwa warmińsko-mazurskiego pod kątem konkurencyjności i innowacyjności świadczonych usług wraz z rekomendacjami*⁴ wykazał występowanie tzw. „białych plam” - żadna z badanych instytucji w podregionie ełckim (NUTS III) nie wskazała usług doradczo-informacyjnych w zakresie technologii, pomocy finansowej, kojarzenia partnerów gospodarczych, stymulowania współpracy między przedsiębiorstwami, organizacji i uczestnictwa w targach oraz udostępniania infrastruktury instytucjonalnej jako działalności dominującej. Badanie wykazało również nierównomierny rozkład instytucji w województwie – 35,7% z nich działało na terenie podregionu elbląskiego, 47,6% olsztyńskiego, a jedynie 16,7% - ełckiego. Liczba IOB w podregionie ełckim (21) jest mniejsza niż w samym tylko Olsztynie (32). Hierarchizacja analizowanych podmiotów⁵ wykazała również, że instytucje działające w podregionie ełckim w zdecydowanej większości znalazły się na końcu rankingu.

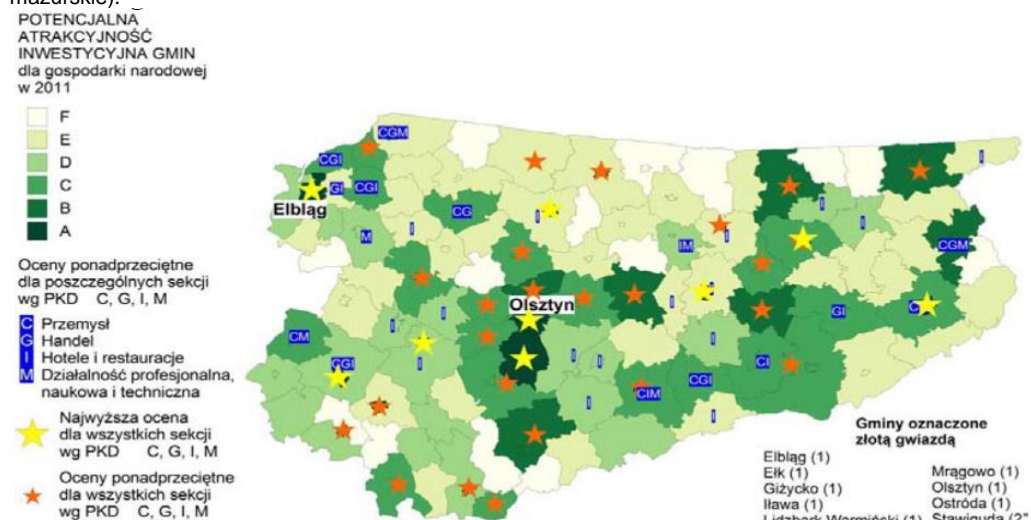
⁴ R. Kisiel, M. Wojarska, K. Babuchowska, R. Marks-Bielska, Olsztyn 2010.

⁵ Na podstawie samooceny instytucji w zakresie ich konkurencyjności i innowacyjności dokonane w oparciu o metodę sumy punktów.

O wzroście konkurencyjności gospodarki decyduje m.in. atrakcyjność inwestycyjna regionu. Wpływa ona na sposób postrzegania regionu zarówno przez potencjalnych jak i już funkcjonujących w regionie inwestorów. **W konkurencji o inwestorów konkurenci wyraźnie dystansują MOF Ełk.** Stosunkowo niewiele firm w MOF Ełk to firmy z udziałem kapitału zagranicznego. W 2013 r. działało 31 takich firm (z czego 28 w Ełku). Stanowiło to 23,66% tego typu firm w podregionie ełckim (NUTS III) i 3,02% w województwie.

Wg raportu *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2013*⁶, opracowanym przez Centrum Analiz Lokalnych i Regionalnych, Ełk znalazł się na 5 miejscu pod względem atrakcyjności inwestycyjnej dla gospodarki narodowej i wybranych sekcji wśród gmin województwa warmińsko-mazurskiego (9 miejsce w 2012 r.). Gmina Ełk zajęła w rankingu 39 miejsce.

Rysunek 3 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji (źródło: raport *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2013*. Województwo warmińsko-mazurskie).

W celu tworzenia warunków i ułatwień do podejmowania działalności gospodarczej, a tym samym do wzrostu przedsiębiorczości, Miasto Ełk podejmuje różnorodne działania m.in. **został utworzony Park Naukowo-Technologiczny w Ełku (PNT), który objęty jest Suwalską Specjalną Strefą Ekonomiczną Podstrefa Ełk.** PNT oferuje 23 ha w pełni przygotowanych terenów inwestycyjnych posiadających uregulowany stan prawny i własnościowy, położonych wzdłuż DK nr 65 (obwodnica miasta) w sąsiedztwie zakładów wytwórczych i przemysłowych, objętych specjalną strefą ekonomiczną. PNT zapewnia inwestorom doskonałe warunki do poszukiwań nowych rozwiązań technologicznych, rozwoju firm innowacyjnych i realizacji pomysłów opartych na nowoczesnych technologiach.

W Ełku funkcjonuje **podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej** o powierzchni prawie 130 ha. Strefa oferuje 24 ha wolnych gruntów przemysłowych z ulgami podatkowymi (w podatku dochodowym, do 70% wartości inwestycji), wyposażonych w pełną infrastrukturę techniczną oraz 23 ha uzbrojonych terenów inwestycyjnych należących do Miasta Ełku. W strefie działalność prowadzi 37 firm, które zatrudniają 2 030 osób (stan na 30.06.2014 r.). Liczba osób zatrudnionych w firmach działających w strefie systematycznie rośnie.

Ponadto w MOF Ełk występują następujące tereny inwestycyjne:

- Miasto Ełk posiada łącznie ok. 35 ha terenów inwestycyjnych: 23 ha w Miejskiej Strefie Rozwoju Techno-Park, ok. 8 ha terenów z przeznaczeniem pod zabudowę handlowo-usługową, mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną, usługi turystyki oraz tereny komunikacyjne (stan na styczeń 2015 r.) a także 4 ha w strefie przedsiębiorczości przy ul. Krzemowej;

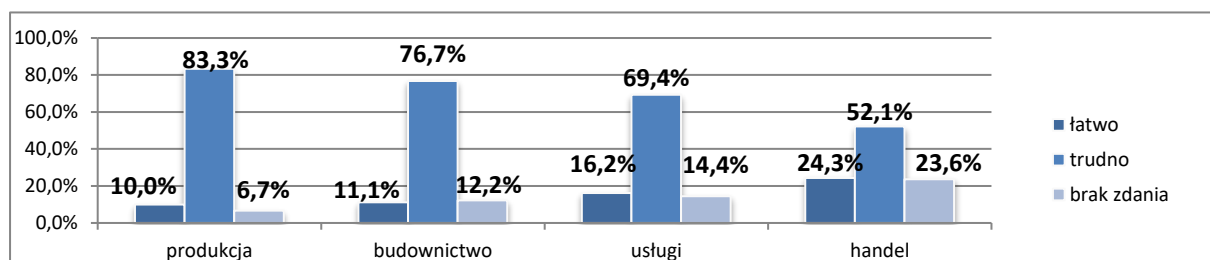
⁶ Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2013, Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych, Warszawa 2013.

- Gmina Ełk posiada ok. 120 ha terenów inwestycyjnych z planowanym przeznaczeniem pod obiekty ewentualnego przemysłu drobnej wytwórczości, składów, usług rzemieślniczych i handlu hurtowego (stan na koniec 2014 r.).
- W granicach Gminy Ełk są również tereny inwestycyjne nie będące własnością Gminy Ełk (m.in. tereny byłych PGR-ów), z przeznaczeniem pod usługi turystyczno–wypoczynkowe, handel wielkopowierzchniowy, mieszkalnictwo jednorodzinne, sport i rekreację, obiekty produkcji lub obsługi gospodarki rolnej – do ewentualnego przekształcenia na potrzeby drobnej wytwórczości, składów lub przemysłu, tereny udokumentowanych złóż surowców pochodzenia mineralnego (stan na koniec 2014 r.).

Przyspieszenie rozwoju MOF Ełk wymaga więc wykorzystania wszystkich możliwych zasobów na wielu polach. Gospodarka MOF Ełk musi być stale i mocno wspierana w wymiarze wizerunkowym poprzez zdecydowane wyróżnienie obszaru spośród konkurencji i pozytywne skojarzenie wśród potencjalnych partnerów gospodarczych i turystów.

Badanie przeprowadzone w lutym i marcu 2012 r. wśród ełckich firm⁷ wykazało, że niemal 68% firm ma **trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach**, zwłaszcza w branżach technicznych. Wynika to m.in. z niedostosowania kształcenia w szkołach MOF Ełk do potrzeb lokalnego rynku pracy, w szczególności kształcenia zawodowego i technicznego.

Wykres 3 Ocena możliwości znalezienia przez firmy z Ełku pracowników w potrzebnym zawodzie (źródło: Instytut Eurotest, 2012).

W strategii rozwoju Warmii i Mazur wskazano trzy „inteligentne specjalizacje”, czyli branże których rozwój przyczyni się do uzyskania przez region przewagi konkurencyjnej:

- **Ekonomia wody** – specjalizacja bazuje na największych w Polsce zasobach wód powierzchniowych, wokół których rozwinęła się turystyka oraz szereg rodzajów działalności, które mają również duży potencjał innowacyjny;
- **Żywność wysokiej jakości** – jest to specjalizacja bazująca na tradycyjnej już silnej pozycji rolnictwa w regionie (jeden z najwyższych wskaźników produktywności w Polsce);
- **Drewno i meblarstwo** – również ta specjalizacja jest silnie osadzona w tradycjach regionu, w którym sektor meblarski i szerokie wykorzystanie drewna rozwijało się jeszcze przed transformacją z 1989 r.

Dojazdy do pracy

Wg Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego (na podstawie danych statystycznych pochodzących z opracowania *Dojazdy do pracy w Polsce 2006 r.*) z terenu powiatu najwięcej osób dojeżdżało do pracy do miasta Ełk (grupa ta stanowiła 6,4% ogółu osób pracujących w mieście). Dobra sytuacja na rynku pracy miasta Ełk wpływała na mobilność przestrzenną ludności zamieszkującej

⁷ Stan i rozwój lokalnej gospodarki Ełku ze szczególnym uwzględnieniem sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w 2012 roku, Instytut Eurotest, 2012 r.

w sąsiednich gminach. Promień odległości największej liczby dojazdów do pracy do Elku to maksymalnie 20 km. Oznacza to, że ludność przyjeżdżająca do pracy do miasta to głównie mieszkańcy okalającej miasto gminy Elk i sąsiednich gmin. **Gmina Elk, która okala ze wszystkich stron miasto, to obszar wzmoczonych dojazdów.**

W elckich firmach pracują głównie mieszkańcy miasta. Średnio osoby zamieszkałe w Elku stanowią nie mniej niż 80% pracowników. Duża grupa pracowników dojeżdżających z gminy Elk pochodzi z miejscowości skomunikowanych z Elkiem liniami autobusowymi. W miejscowościach tych powstają osiedla domów jednorodzinnych, do których wyprowadzają się mieszkańcy Elku (zjawisko suburbanizacji).

Natężenie dojazdów do pracy w Elku z innych części powiatu elckiego maleje wraz ze zwiększaniem się odległości od danej miejscowości do miasta, co jest związane z opłacalnością zatrudnienia w Elku tj. przeważająco z niskimi zarobkami i wysokimi kosztami dojazdu.

Odległość wyjazdów do pracy z Elku to około 60 km. Poza miastem mieszkańcy MOF Elk najczęściej znajdują zatrudnienie w oddalonym o 25 km Grajewie (w firmach MLEKPOL i Pfeleiderer Grajewo S.A.) i Olsztynie. 30% osób wyjeżdżających z miasta kierowało się do pracy do gminy Elk.

Tabela 4 Przyjeżdżający na teren powiatu elckiego w 2006 r. *

Miasto Elk	729 w tym: 360 z Elku (gmina) 106 z Kalinowa 100 z Prostek 42 ze Starych Juch 37 z Białej Piskiej (gmina) 32 z Olecka (miasto) 15 z Wydmin 15 z Białej Piskiej (miasto) 11 z Orzysza (miasto) 11 z Olecka (obszar wiejski)
Gmina Elk	188 z Elku (miasto) 15 z Prostek

Źródło: Opracowanie W-MBPP na podstawie danych z opracowania „Dojazdy do pracy w Polsce 2006 r.” pod red. K. Kruski, Poznań, październik 2010. * wyniki badania uwzględniają wyłącznie przeptywy powyżej 9 osób.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów, które determinują atrakcyjność MOF Elk jako miejsca interesującego dla turystów oraz wpływają na jakość życia mieszkańców. Istotne zatem jest podejmowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a jednocześnie zapewniającymi ochronę potencjału naturalnego.

Turystyka

Ośrodek subregionalny Elk jest częścią Zielonych Płuc Polski - jednego z najcenniejszych ekosystemów w kraju i w Europie. Dzięki atrakcyjnym przyrodniczo terenom dysponuje dużym potencjałem dla rozwoju turystyki. Obecnie **sektor turystyki w MOF Elk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego.** Posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków (inwestycje, promocja) dają szansę na rozwój turystyczny obszaru. Szans upatruje się w rozwoju turystyki wypoczynkowej, poznawczej i specjalistycznej. Głównym atutem strefy są walory krajoznawcze środowiska przyrodniczego, które stanowią potencjał do rozwoju turystyki poznawczej (przyrodnicza, ekoturystyka, krajoznawcza), kwalifikowanej, (żeglarstwo, kajakarstwo, wędkarstwo, turystyka piesza, rowerowa, jeździectwo, narciarstwo) oraz wypoczynkowej (agroturystyka, pobytowa).

Przebieg głównych dróg krajowych, otwiera szansę na rozwój turystyki tranzytowej (tworzenie miejsc obsługi recepcyjnej wzdłuż dróg i przy węzłach komunikacyjnych)⁸.

Potencjał bazy noclegowej MOF Ełk jest niski. Na 1000 ludności jest niecałe 14 miejsc noclegowych. Średnia dla województwa jest dwukrotnie wyższa. Równie niekorzystnie prezentują się statystyki dot. udzielonych noclegów na 1000 ludności.

Tabela 5 (źródło: GUS)

Miejsca noclegowe na 1000 ludności						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
warmińsko-mazurskie	27,16	26,87	25,94	26,02	27,16	28,15
Podregion olsztyński	32,35	32,82	30,48	31,70	32,69	34,15
Podregion elbląski	13,71	13,89	13,95	14,12	14,23	15,70
Podregion ełcki	41,05	38,25	38,41	35,85	39,17	38,25
MOF Ełk	13,57	10,96	13,16	13,15	14,40	13,86

Tabela 6 (źródło: GUS)

Udzielone noclegi na 1000 ludności						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
warmińsko-mazurskie	1 724,37	1 661,58	1 655,63	1 699,92	1 759,80	1 858,47
Podregion olsztyński	2 055,94	1 881,18	1 952,86	2 038,19	2 098,54	927,65
Podregion elbląski	973,24	955,33	1 001,43	1 050,51	1 075,77	460,90
Podregion ełcki	2 410,27	2 504,50	2 229,29	2 174,87	2 295,45	785,78
MOF Ełk	741,65	655,46	622,85	710,35	1 002,81	805,91

W MOF Ełk jest 10 turystycznych obiektów noclegowych (7 na terenie miasta Ełk, 3 w Gminie Ełk), co stanowi zaledwie 2,04% obiektów w województwie i 6,54% w podregionie ełckim. W MOF Ełk **brakuje obiektów noclegowych o wysokim standardzie** – do dyspozycji turystów są 2 hotele dwugwiazdkowe. Obiekty noclegowe oferują 983 miejsca noclegowe (2,41% miejsc w całym województwie, 8,83% w podregionie). Gmina Ełk od 2008 r. podwoiła liczbę miejsc noclegowych. Turyści korzystający z noclegów na tle województwa stanowili w 2012 r. tylko 1,84%, a na tle podregionu 8,49%.

Tabela 7 Osoby korzystające z noclegów w latach 2008-2013 (źródło: GUS).

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MOF Ełk	20 525	21 072	20 978	21 162	28 527	19 413
Miasto Ełk	16 654	16 282	15 162	16 326	15 602	17 151
Gmina Ełk	3 871	4 790	4 816	4 836	12 925	2 262

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

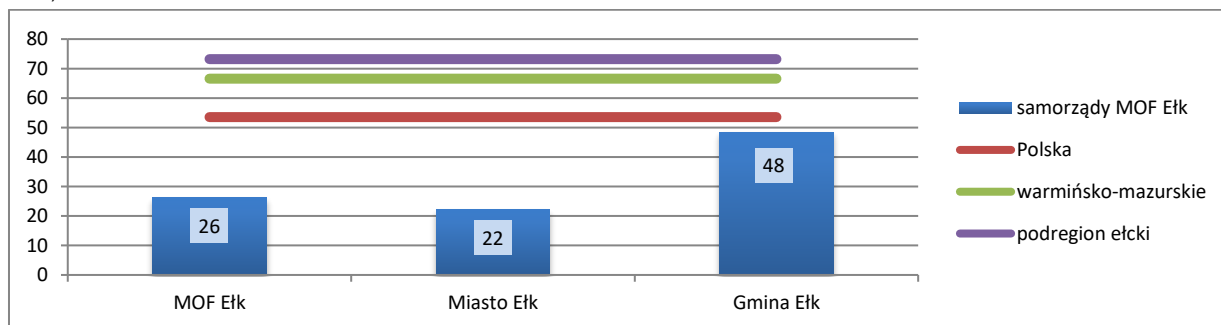
Dla rozwoju Ełku bardzo duże znaczenie ma oferta kulturalna (wpływ na rozwój turystyki, aktywności mieszkańców i tożsamości regionalnej). W Ełku działa wiele instytucji kultury, a ich działalność cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów. W każdej gminie MOF Ełk działa ośrodek kultury.

W 2013 r. ośrodki kultury zorganizowały 186 imprez, w których wzięło udział ok. 83,5 tys. uczestników. Liczba imprez w MOF Ełk, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, jest znacząco niższa w porównaniu do kraju, województwa czy podregionu. Liczba osób uczestniczących w imprezach organizowanych w MOF Ełk przekracza liczbę mieszkańców obszaru. Może to oznaczać wielokrotne uczestnictwo mieszkańców w imprezach organizowanych w MOF Ełk lub uczestnictwo osób spoza obszaru. W związku z tym

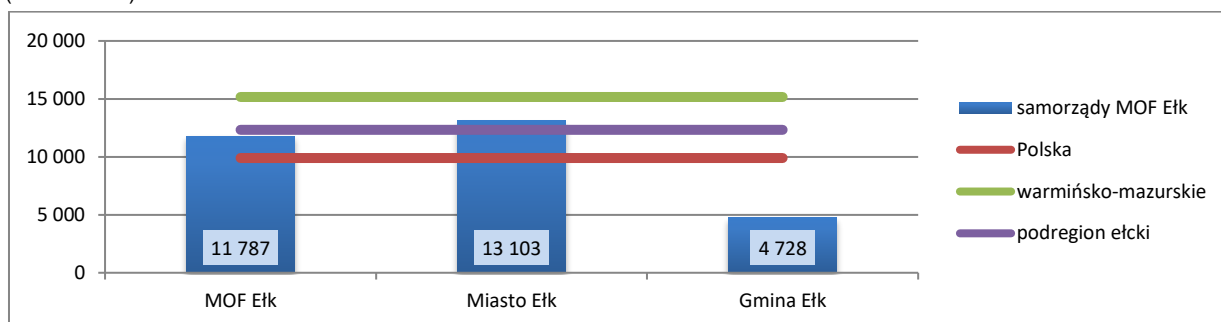
⁸ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

atrakcyjność imprez mierzona liczbą uczestników na 10 tys. mieszkańców kształtuje się na dość wysokim poziomie. W 2013 r. na 10 tys. mieszkańców MOF Ełk przypadało prawie 12 tys. uczestników imprez. Dla porównania, średnio w Polsce wskaźnik ten wyniósł ok. 10 tys. osób, a w województwie warmińsko-mazurskim 15 tys. osób. W przypadku imprez masowych liczba uczestników w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców znacznie przewyższała średnie krajową i wojewódzką (MOF Ełk – 4 683 osoby, kraj – 2 090 osób, województwo – 2 359 osób).

Wykres 4 Liczba imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2013 r. na 10 tys. mieszkańców (źródło: GUS).

Wykres 5 Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2013 r. na 10 tys. mieszkańców (źródło: GUS).

W porównaniu z 2011 r. nieznacznie wzrosła liczba zespołów artystycznych (z 10 do 13) i znacznie wzrosła liczba ich członków (z 73 do 157). Ośrodek w Ełku posiada pracownię plastyczną, muzyczną, ceramiczną i salę taneczną, a w gminie Ełk jedynie salę muzyczną.

Największą instytucją działającą w obszarze kultury w MOF Ełk jest **Ełckie Centrum Kultury**. Celem działalności merytorycznej ECK jest stworzenie jak najszerszej oferty działań kulturalnych dla mieszkańców Ełku jak również gości i wczasowiczów przebywających na Mazurach. Proponowane usługi obejmują różnorodne dziedziny artystyczne tj. teatr, film, muzykę poważną, muzykę rozrywkową, plastykę, taniec ludowy, ceramikę, itd. W ostatnich latach ECK przeszło gruntowną modernizację (m.in. remont wnętrza oraz elewacji wraz z termomodernizacją, wyposażenie w nowoczesne kino, budowa amfiteatru), jednak w obliczu obecnych i przyszłych potrzeb instytucja ta wymaga kolejnych inwestycji, wśród których na pierwszy plan wysuwają się:

- rozbudowa sceny i zaplecza scenicznego sali widowiskowej – inwestycja ma przyczynić się do rozwoju repertuaru teatralnego i muzycznego, polepszenia dostępności i jakości oferowanych usług;
- zadanie amfiteatru, umożliwiające jego efektywniejsze wykorzystywanie (zmniejszenie ryzyka odwoływania imprez z powodu złych warunków atmosferycznych oraz wydłużenie sezonu imprez plenerowych);
- zagospodarowanie terenu i zieleni wokół ECK - zagospodarowany teren będzie służył mieszkańcom miasta oraz turystom jako miejsce spotkań przed koncertami, jak i również wykorzystywany będzie do organizowania imprez plenerowych (plenery rzeźbiarskie, malarskie, święta narodowe, jarmark świąteczny itp.);
- zakup sprzętu oświetleniowego dla sali „Zebra” i sali widowiskowej;

- modernizacja studia nagrań.

Instytucje kultury zlokalizowane na terenach wiejskich wymagają w pierwszej kolejności podstawowych inwestycji związanych z termomodernizacją, remontem wnętrza i zakupem wyposażenia. Stworzenie właściwych warunków lokalowych, dostosowujących zaniedbane budynki do współczesnych standardów, będzie punktem wyjścia do rozwoju oferty tych instytucji. Odpowiednie warunki infrastrukturalne umożliwią organizację większych imprez, w tym o zasięgu ponadregionalnym. Na terenach wiejskich MOF Ełk planowane są m.in. działania regionotwórcze służące promocji i zachowaniu dziedzictwa kulturowego regionu:

- organizacja folklorystycznych imprez cyklicznych w formie przeglądu kapel i dawnych teatrów obrzędowych,
- utworzenie Mazurskiej Izby Pamięci w Rożyńsku - zorganizowanie stałej wystawy eksponatów z regionu wschodnich Mazur i północnego Podlasia,
- stworzenie regionalnego produktu agroturystycznego z udziałem jedynej w Polsce Szkółki Cymbalistów oraz regionalnej kuchni.

Jak zauważają twórcy strategii rozwoju Warmii i Mazur w województwie odnotowuje się znaczącą dynamiką liczby osób zainteresowanych ofertą muzealną, co dzięki odpowiednim działaniom można byłoby wykorzystać również w MOF Ełk np. poprzez poszerzenie oferty Muzeum Historycznego w Ełku w oparciu o potencjał Ełckiej Kolei Wąskotorowej. Muzeum Historyczne w Ełku powstało w 2012 r. i jest jedynym muzeum na terenie MOF Ełk. Już rok po rozpoczęciu działalności osiągnęło wskaźnik 113 odwiedzających na 1 tys. mieszkańców Ełku, co jest wartością porównywalną do podregionu ełckiego (115 osób), lecz znacznie niższą w porównaniu do średnich wartości dla kraju (182 osoby) i województwa (133). Zainteresowanie działalnością muzeum pozwala wierzyć, że dzięki odpowiednim inwestycjom może ono się stać jednym z bardziej rozpoznawalnych produktów turystycznych MOF Ełk oraz Warmii i Mazur.

Muzeum Historyczne w Ełku planuje zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej i stworzenie placówki muzealnej o nowoczesnym, europejskim standardzie. Teren EKW zostanie podzielony na dwie główne strefy: publiczną - ogólnodostępną oraz parkową - wewnętrzną. Strefę publiczną będzie stanowić wielofunkcyjny plac miejski, będący równocześnie placem wejściowym do muzeum. Budynek muzeum będzie stanowić wprowadzenie na teren skansenu podzielonego na część rozrywkową – „Park Odkrywców Kolei” oraz ekspozycyjną z zabytkowymi taborami i wystawami tymczasowymi. Dzięki realizacji zakładanych planów powstanie unikatowy produkt turystyczny wzbogacający istniejącą ofertę regionu. Ponadto powyższe działania będą miały charakter tożsamościowy, sprzyjający poczuciu zakorzenienia mieszkańców, podkreśleniu bogactwa tradycji dla współczesnych mieszkańców, stwarzaniu atrakcyjnych pod względem kultury warunków do życia

Analizując dane dot. bibliotek i zakresu korzystania z ich zasobów w oczy rzuca się problem z dostępem do bibliotek dla mieszkańców Ełku. W Ełku na 1 placówkę biblioteczną przypada prawie 30 tys. osób, natomiast w Polsce wartość ta wynosi 4 tys. osób, a na Warmii i Mazurach 3,5 tys. osób. Kolejnym problemem jest wyposażenie bibliotek. Liczba woluminów na 1 tys. ludności w MOF Ełk jest znacznie niższa w porównaniu do średniej krajowej i regionalnej. Niska dostępność bibliotek i ich słabe wyposażenie powiązane jest z niskim poziomem czytelnictwa. W 2013 r. liczba czytelników bibliotek publicznych w MOF Ełk na 1 tys. mieszkańców wyniosła 120 osób, gdy średnio w Polsce 167, a w województwie 148.

W kontekście bibliotek należy zauważyć, że dostosowując swą ofertę do potrzeb mieszkańców MOF Ełk przestają one być jedynie miejscem, w którym wypożycza się książki. Stają się instytucjami kultury, promującymi nie tylko literaturę i czytelnictwo.

Instytucje kultury borykają się jednak z problemami pozyskania środków finansowych na modernizację oraz poszerzenie oferty. **Konieczny jest rozwój bazy materialnej instytucji kulturotwórczych, wprowadzenia innowacyjnych produktów i zmniejszenia dysproporcji w dostępności do usług kultury ludności w zależności od miejsca zamieszkania.** Poprawa funkcjonowania instytucji kultury będzie miała istotny wpływ na społeczno-gospodarczy rozwój MOF Ełk przyczyniając się do podnoszenia atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i biznesowej obszaru.

W sferze przestrzennej Elk istotne miejsce zajmują zabytki. Ochronie prawnej i konserwatorskiej podlegają wszystkie obiekty znajdujące się w katalogu zabytków architektonicznych i budownictwa odnoszące się do m. Elk. W gminnej ewidencji zabytków widnieje 305 obiektów, a do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Urząd Ochrony Zabytków wpisane są 34 zabytki (układy urbanistyczne, zespół zamkowy, kolej dojazdowa, kościoły, cmentarze, budynki mieszkalne). **Strefa ochrony konserwatorskiej w Elku obejmuje śródmiejski zespół urbanistyczny**, a wszelka działalność inwestycyjna w tym obszarze wymaga akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W gminie Elk do rejestru zabytków wpisane są kościoły, cmentarze oraz nieliczne parki dworskie, chaty, dworki i kwatery wojskowe.

W latach 2008-2014 Miasto Elk przeznaczyło na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami łącznie ponad 12 mln zł. W 2014 r. został uchwalony *Program opieki nad zabytkami Miasta Elk na lata 2015-2018* będący instrumentem koordynującym politykę przestrzenną miasta w celu ochrony i wyeksponowania dziedzictwa kulturowego.

Rozwój gmin wchodzących w skład MOF Elk, zgodnie z ich strategiami rozwoju, ma odbywać się m.in. w oparciu o zasoby kulturowe. Należy więc podejmować działania, które z jednej strony będą służyły ochronie i konserwacji zabytków, a jednocześnie wspierały funkcjonowanie instytucji kultury i promowały dziedzictwo kulturowe w nowoczesnych, atrakcyjnych dla odbiorcy formach. Wspieranie instytucji kultury MOF Elk będzie ukierunkowane na włączenie ich w tworzenie produktów turystycznych Warmii i Mazur.

Wodociągi i kanalizacja

W 2013 r. długość sieci wodociągowej w Subregionie Elckim wynosiła 279,9 km i wzrosła w stosunku do roku 2008 r. o 72,8 km. Główne działania w tym zakresie podejmowała Gmina Elk, w której długość sieci wzrosła o 60,8 km w porównaniu z 2008 r. Na terenie MOF Elk nie ma miejscowości, w których występują braki wody. **Problemem jest korzystanie przez ludność wiejską z wody o niewłaściwej jakości pochodzącej ze studni przydomowych.**

Sieć kanalizacyjna miała w 2013 r. długość 148,7 km i wzrosła o 28,5 km w stosunku do roku 2008 (w mieście Elk wzrosła o 13,2 km, a w Gminie Elk o 15,3 km). W mieście z sieci wodociągowej korzysta prawie 99% mieszkańców, a w gminie 3/4. **Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej w Elku wynosi prawie 95%, jednak na obszarach wiejskich niecała 1/3 mieszkańców ma taką możliwość.**

Tabela 8 Korzystający z wodociągów w % ludności (źródło: GUS).

	Wodociąg					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Miasto Elk	98,6	98,6	98,7	98,9	98,9	98,9
Gmina Elk	72,0	72,4	73,9	74,0	74,5	75,1

Tabela 9 Korzystający z kanalizacji w % ludności (źródło: GUS).

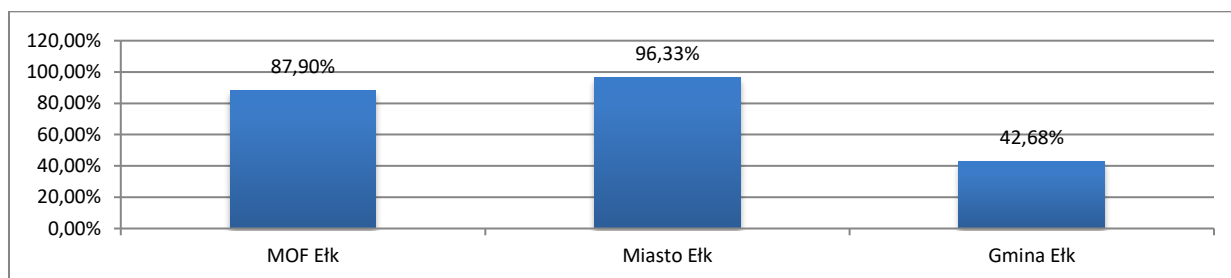
	Kanalizacja					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Miasto Elk	93,6	93,9	94,4	94,8	94,9	94,9
Gmina Elk	27,4	27,8	28,1	28,7	29,1	29,8

W porównaniu do roku 2008 w 2013 r. nastąpił spadek ogólnego zużycia wody w MOF Elk o 1,40% (wzrost w mieście o 0,38% w mieście i spadek na terenach wiejskich o ok. 15%). Przemysł zużywa ok. 27% ogółu wody w mieście Elk oraz niecałe 9% na terenach wiejskich. W porównaniu do 2008 r. średnie zużycie wody na 1 mieszkańca MOF spadło o 11%.

Z oczyszczalni ścieków w 2013 r. korzystało 87,9% mieszkańców MOF Elk (znaczne rozbieżności pomiędzy miastem a terenami wiejskimi). Od 2008 r. wielkość odprowadzanych ścieków wzrosła o 4,02%. 100% ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczania jest oczyszczanych.

W MOF Ełk dość **powszechne są zbiorniki bezodpływowe**, z których ścieki wywożone są do istniejących oczyszczalni ścieków lub na pola uprawne. Nieszczelność zbiorników powoduje przesiąki zanieczyszczeń do gruntu. Nierzadko spotyka się również nielegalne odprowadzenie zanieczyszczeń ciekłych do wód powierzchniowych.

Wykres 6 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w 2013 r. (źródło: GUS).

Szansą na poprawę tej sytuacji jest sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ustanowionych aglomeracji. Na terenie MOF Ełk Wojewoda i Sejmik Województwa Warmińsko – Mazurskiego ustanowili aglomerację Ełk. W ramach aglomeracji ścieki z miasta Ełk i częściowo gminy są odprowadzane i utylizowane w zbiorczej oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi Ełckiej (Gmina Ełk). Do ww. oczyszczalni dopływają ścieki z następujących miejscowości: Ełk, Siedliska, Oracze, Wityny, Straduny, Piaski, Sajzy, Malinówka, Regielnica, Mrozy, Nowa Wieś Ełcka.

Zasoby wodne

Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu MOF Ełk są **jeziora**. Na terenie MOF Ełk występuje 12 jezior o powierzchni powyżej 1 ha. Sieć hydrologiczną uzupełniają liczne rzeki i kanały, wśród których największe znaczenie odgrywa rzeka Ełk, będąca prawobrzeżnym dopływem Biebrzy, o długości 113,6 km.

W latach 1997-2002 na terenie powiatu przeprowadzono ocenę stanu czystości 23 jezior, spośród których 3 były bezklasowe, 7 zakwalifikowano do III klasy czystości, pozostałym przypisano II klasę czystości. W latach 2005 – 2010 przebadano 9 jezior, dla których przyznano klasy czystości II lub III.

Obszarowe źródła zanieczyszczeń wód wiążą się głównie z:

- nieuporządkowaną gospodarką wodno – ściekową,
- źle prowadzoną gospodarką rolną, w tym, szczególnie nawożeniem i chemizacją,
- niskim standardem sanitarnym wsi,
- gospodarką turystyczną,
- gospodarką odpadami,
- brakiem czynnych stref ochronnych w pobliżu wód,
- źle przeprowadzoną w latach 60 regulacją wodną (melioracje),
- niską na ogół świadomością i kulturą ekologiczną mieszkańców⁹.

Ze względu na małą obecność zakładów przemysłowych na terenie powiatu **wody podziemne** narażone są na zanieczyszczenia w stopniu małym i średnim. Pod względem warunków dla wody do picia, określonych we właściwych przepisach, wody podziemne z utworów czwartorzędowych charakteryzują się przede wszystkim podwyższoną i wysoką zawartością żelaza i manganu. Jakość głębiej zalegających warstw wód podziemnych jest dobra lub bardzo dobra¹⁰.

⁹ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

¹⁰ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami w MOF Ełk prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o., powołane przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Ełku. Związek przejął wykonywanie zadań gospodarki odpadami od wszystkich gmin wchodzących w jego skład, a także jednostek organizacyjnych i przedsiębiorstw wielobranżowych funkcjonujących na jego obszarze. Stworzenie **nowoczesnego systemu gospodarki odpadami** było możliwe dzięki realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach którego powstał m.in. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach k/Ełku wraz z kwaterą balastową i 3 stacjami przeładunkowymi. Od grudnia 2011 r. spółka unieszkodliwia, na bazie wybudowanego zakładu, odpady komunalne w sposób całkowicie bezpieczny dla środowiska naturalnego.

Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016* odgrywa strategiczną rolę w gospodarce odpadami komunalnymi w województwie posiadając status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla gmin należących do Związku.

Od 2008 r. ilość odpadów w gospodarstwach domowych MOF Ełk na 1 mieszkańca zmniejszyła się o 75,7 kg. Statystyczny mieszkaniec MOF Ełk wyprodukował w 2013 r. średnio 170,8 kg odpadów. Jest to niższa wartość niż średnia wojewódzka i średnia podregionów olsztyńskiego i elbląskiego. Wynik ten przewyższa Miasto Ełk, w którym 1 mieszkaniec wyprodukował 250,3 kg odpadów (od 2008 r. nastąpił spadek o 68,6 kg/mieszkańca), przy 91,3 kg odpadów przypadających na 1 mieszkańca gminy Ełk (spadek o 7,1 kg). Dzięki działalności Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów **ilość odpadów poddanych odzyskowi w MOF Ełk gwałtownie wzrosła** (z 26,64% w 2008 r. do 92,09% w 2013 r.).

Tabela 10 (źródło: GUS)

	odpady poddane odzyskowi (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
warmińsko-mazurskie	80,7	82,2	88,6	84,5	93,5	92,1
podregion ełcki	74,1	74,9	66,3	65,1	91,0	96,6
MOF Ełk	26,6	29,2	29,4	29,0	81,6	92,1
Miasto Ełk	57,3	58,4	58,9	58,0	91,6	94,9
Gmina Ełk	0,0	0,0	0,0	0,0	71,6	79,7

Gospodarka odpadami przemysłowymi powstającymi w powiecie jest uregulowana i prowadzona właściwie. Wytwórcy odpadów posiadają stosowne pozwolenia, decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi, przyjęte informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów, a także w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Według informacji zawartych w *Programie Usuwanie Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”* szacuje się, że w MOF Ełk w 2009 r. znajdowało się 2 430,03 Mg (Megagram) wyrobów zawierających azbest o łącznej powierzchni 200 733,0 m². **Usuwanie wyrobów zawierających azbest stanowi w ostatnich latach priorytet w walce z odpadami niebezpiecznymi** ze względu na zagrożenie zdrowia ludzi i ochronę środowiska. Okres usunięcia wyrobów azbestowych na terytorium Polski określono do roku 2032¹¹.

¹¹Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

Zaopatrzenie w energię

Podstawową linią na terenie MOF Ełk jest linia o napięciu 15 kV, która przez sieć stacji transformatorowych dostarcza energię do odbiorców. Średni stopień obciążenia stacji wskazuje na rezerwy mocy w stacjach. Istniejący stan sieci elektroenergetycznych umożliwia sprawna dostawę do odbiorców¹².

W MOF Ełk **lokale mieszkalne i usługowe ogrzewane są przez indywidualne źródła ciepła oraz na terenie miasta Ełk przez 2 ciepłownie**: Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. oraz Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt” obejmujące 89,7% mieszkań w mieście. Nośnikami energii wykorzystywanymi przez ciepłownie jest węgiel, natomiast przez indywidualne źródła węgiel i drewno oraz w niewielkim zakresie energia elektryczna, gaz propan-butan, olej opałowy i biomasa.

Sieć ciepła ciepłowni PEC i SM „Świt” jest w dobrym stanie technicznym. Jedynie niewielkie odcinki sieci (m.in. wzdłuż rzeki Ełk) wymagają modernizacji z zastosowaniem rur preizolowanych oraz wprowadzenia zdalnego monitoringu i sterowania parametrami cieplnymi. Rozbudowa sieci ciepłowniczej jest ukierunkowana na podłączenie odbiorców w nowych budynkach mieszkalnych oraz w istniejących osiedlach domów jednorodzinnych w celu likwidacji indywidualnych źródeł energii. Moce cieplne obu ciepłowni wystarczają w obecnej chwili na zaspokojenie potrzeb odbiorców energii. Jedynie ciepłownia SM „Świt” w przypadku podłączania nowych odbiorców będzie musiała zwiększyć moc poprzez modernizację istniejącego rezerwowego kotła ciepłowni C1.

W Ełku duży udział w strukturze mieszkaniowej stanowią budynki wzniesione przed 1978 r. (29,4%), charakteryzujące się często złym stanem technicznym, brakiem instalacji centralnego ogrzewania (c.o.) oraz niskim stopniem izolacji termicznej (38,0% obiektów powstało po 1989 roku). Ok. 10,2% powierzchni użytkowej stanowią budynki mieszkalne jednorodzinne wyposażone przede wszystkim w niskosprawne źródła ciepła na węgiel, powodujące emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Niewielki ruch budowlany na terenie miasta po 2002 oraz niski poziom przeprowadzania kompleksowych prac remontowych (w tym ocieplanie przegród budowlanych) stanowią o potencjalnej **możliwości zaoszczędzenia energii cieplnej poprzez inwestycje termomodernizacyjne**. Budynki w posiadaniu i zarządzie samorządów zasilane są z kotłowni miejskich. W większości tych budynków nie została przeprowadzona termomodernizacja.

W Gminie Ełk brak jest sieci c.o., a gospodarka ciepła oparta jest na kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym. Są to źródła wymagające ciągłej obsługi oraz generujące znaczne zanieczyszczenia powietrza w zależności od rodzaju paliwa. Nie są wyposażone w urządzenia odpylające, recyrkulacje spalin, analizatory jakości spalania, systemy nadzoru nad sprawnością produkcji energii. Duża część budynków należących do JST wymaga poprawy standardu energetycznego. Zdecydowana większość budynków nie spełnia obecnie obowiązujących norm cieplnych. Istnieją takie obiekty biurowe czy oświatowe, które mają zużycie energii na cele grzewcze na poziomie powyżej 1 GJ/m²/rok¹³.

Sieć gazowa w MOF Ełk jest tylko w mieście Ełk. Korzysta z niej 71% mieszkańców Ełku. W 2014 r. zakończono budowę stacji regazyfikacji gazu LNG. Realizacja projektu umożliwi zmianę obecnie używanego gazu propan-butan na gaz wysokometanowy. Inwestycja zwiększy popyt na tego typu paliwo, co również przyczyni się do wzrostu liczby odbiorców gazu.

Na terenie miasta Ełku funkcjonuje rozbudowany system oświetlenia ulicznego. Większość opraw oświetlenia drogowego eksploatowana jest od kilkunastu a nawet kilkudziesięciu lat. Stan zgodności istniejącej infrastruktury oświetlenia ulicznego z aktualnie obowiązującymi normami i przepisami, stan techniczny opraw (odbłyśniki, klosze) oraz stan ich konserwacji (zabrudzenie kloszy) budzi duże zastrzeżenia.

Dużą popularność na terenie MOF Ełk zyskują **odnawialne źródła energii**. W gospodarce energetycznej MOF Ełk mogą być wykorzystywane m.in. takie źródła energii odnawialnej:

---

¹² Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

¹³ Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020.

- **energia słoneczna** (kolektory słoneczne posiadają m.in. Ośrodek dla Dzieci Niepełnosprawnych „Tęczowy Dom”, PRO-MEDICA Sp. z o.o., Park Wodny, Centrum Edukacji Ekologicznej, Bursa Szkolna, Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej),
- **energia wiatru** (planowana jest budowa farm wiatrowych w okolicach Nowej Wsi Elckiej oraz w obrębie Śniepie Gmina Elk),
- **energia geotermalna** (Kościół i Oratorium Parafii pw. Św. Rafała Kalinowskiego, Centrum Edukacji Ekologicznej, Park Wodny, Park Naukowo-Technologiczny, Bursa Szkolna, Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej wykorzystują pompy ciepła),
- **biomasa** (do największych obiektów, które posiadają kotły opalane na biomasę należą: „Tęczowy Dom” w Elku oraz Zespół Szkół Nr 1 w Elku),
- **biogaz** (Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Elku, oczyszczalnia ścieków w Nowej Wsi Elckiej)
- **energia wody** (2 małe elektrownie wodne – w Nowej Wsi Elckiej i Stradunach).

Miasto Elk posiada program niskoemisyjny pn. *Działania Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.* Przyjmuje się, że Elk jest w stanie osiągnąć zmniejszenie emisji CO₂ do roku 2020 o wartość 20% (z wyłączeniem przemysłu) względem emisji osiągniętej w roku 2006. Główny element planu stanowi wdrażanie pilotażowych, nowoczesnych rozwiązań uwzględniających aspekt energetyczny, ekologiczny, a także edukacyjny. Rozwiązania te będą obejmować poszczególne grupy producentów i konsumentów energii. Podstawą jest możliwie intensywne zaangażowanie wszystkich uczestników rynku energii w działania, a także zwiększanie świadomości użytkowników energii dotyczącej sposobów i możliwości poprawy efektywności energetycznej oraz możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ich własnym zakresie.

Formy ochrony przyrody

MOF Elk położony jest na terenie Pojezierza Elckiego i Mazur Garbatych. Jest częścią Zielonych Płuc Polski - jednego z najcenniejszych ekosystemów w kraju i w Europie. Blisko 50% powiatu elckiego zajmują obszary chronionego krajobrazu (5 obszarów utworzonych na mocy rozporządzenia wojewody). Obszary Chronionego Krajobrazu obejmują tereny atrakcyjne krajobrazowo o zróżnicowanych ekosystemach (często przeobrażonych w wyniku gospodarki człowieka), zapewniając zachowanie stanu równowagi ekologicznej w środowisku przyrodniczym. Mogą one w znacznym stopniu wpływać na istniejący i projektowany sposób zagospodarowania i użytkowania omawianego terenu, ponieważ na tych terenach obowiązuje przestrzeganie nakazów i zakazów wyszczególnionych w aktach prawnych powołujących poszczególne obszary.

Na terenie MOF Elk występuje 4 z 10 form ochrony przyrody, wymienionych w *Ustawie o ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 roku: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody. Obszary objęte ochroną przyrody nie stanowią bariery dla rozwoju gospodarczego MOF Elk. Narzucają one jednak pewne ograniczenia dla polityki przestrzennej na poziomie poszczególnych gmin, które zgodnie z przepisami o ochronie środowiska zobowiązane są do prowadzenia inwestycji w sposób pozwalający na zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych środowiska naturalnego.

Tereny wymagające rekultywacji

Od lat 70-tych XX wieku w wyniku działalności człowieka następowała stopniowa degradacja Jeziora Elckiego, która doprowadziła do tego, że niemożliwe było rekreacyjne i gospodarcze użytkowanie akwenu. Pod koniec lat 90-tych rozpoczęto **proces rekultywacji jeziora** polegający na napowietrzaniu wód za pomocą 2 urządzeń zanurzonych w najgłębszych stanowiskach północnego basenu jeziora, przy jednoczesnym dozowaniu do wody substancji chemicznej (soli żelaza), która powoduje dezaktywację związków fosforu zawartych w wodzie. Równoległe do tych działań prowadzone były prace nad odcięciem niekontrolowanego dopływu ścieków sanitarnych do jeziora poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej wzdłuż brzegów jeziora, co jest m.in. jednym z warunków powodzenia procesu rekultywacji.

Systematycznie instaluje się na ujściach kolektorów burzowych do rzeki i Jeziora Elckiego tzw. separatory. Są to urządzenia wyłapujące z wód deszczowych tłuszcze oraz osad nierozpuszczalny w wodzie. W 2003 r. zespół specjalistów przeprowadził badania, które oceniły skutki rekultywacji. Badania wykazały pozytywne zmiany, jakie zaszły w napowietrzonym plosie. Zastosowane metody rekultywacji nie przyniosły jednak stałych efektów, dlatego też poszukiwane są nowe rozwiązania w tej dziedzinie.

Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna w MOF Elk odbywa się w formie zajęć szkolnych i pozalekcyjnych. Największą jednostką zajmującą się tą tematyką jest Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku. Działania jakie są podejmowane w MOF Elk na rzecz edukacji ekologicznej to:

- prowadzenie działań edukacyjnych w lokalnych mediach i Internecie,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych,
- organizowanie wystaw, konkursów, przedstawień, wycieczek, festynów,
- promowanie alternatywnej (rower, komunikacja zbiorowa) komunikacji w stosunku do samochodu osobowego,
- organizowanie specjalistycznych szkoleń¹⁴.

Zrównoważony transport

Dostępność komunikacyjna

Ośrodek subregionalny Elk (MOF Elk) w skali makroregionu jest znaczącym drogowym węzłem komunikacyjnym. Jednocześnie cechuje go niska dostępność komunikacyjna biorąc pod uwagę dojazd do Olsztyna czy Warszawy.

Przez MOF Elk przebiegają drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie (**nr 656** Staświny - Zelki – Elk, **nr 667** Nowa Wieś Elcka - Drygały - Biała Piska) oraz następujące drogi krajowe:

- **droga krajowa nr 16:** Dolna Grupa – Grudziądz – Iława – Ostróda – Olsztyn – Mrągowo – Elk – Augustów – Ogrodniki (granica Państwa z Litwą);
- **droga krajowa nr 65:** granica Państwa – Gołdap – Olecko – Elk – Grajewo – Mońki – Białystok – Bobrowniki (granica Państwa z Białorusią).

Rysunek 4 Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej na tle województwa (źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025).

Przez MOF Elk planowany jest przebieg trasy **Via Baltica** łączącej Polskę z krajami bałtyckimi. Częścią trasy Via Baltica będzie nowotworzona droga ekspresowa S-61 Ostrów Mazowiecka – Łomża – Elk – Suwałki - Budzisko. Inwestycja została podzielona na szereg odcinków, które będą realizowane niezależnie. Ponadto wg *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* jedną z głównych inwestycji w dziedzinie zwiększenia wewnętrznej i zewnętrznej spójności komunikacyjnej będzie **dokończenie modernizacji drogi krajowej nr 16**, która

¹⁴ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Elcki.

będzie objęta siecią TEN-T, na odcinku od Borek Wielkich do Ełku. **Modernizowana będzie również droga krajowa nr 65.**

Z punktu widzenia rozwoju infrastruktury drogowej łączącej MOF Ełk z siecią TEN-T (droga krajowa nr 16) kluczowe znaczenie ma przebudowa ul. Kolonia (także ze względu na planowaną lokalizację terminalu multimodalnego sieci TEN-T) i ul. Suwalskiej w Ełku oraz ul. Olsztyńskiej na terenie Gminy Ełk (droga ta będzie wyprowadzać ruch z gminy Ełk w kierunku DK nr 16 i jednocześnie łączyć się z Miastem Ełk). Ulica Suwalska, przed wybudowaniem obwodnicy Ełku, była częścią DK nr 16. Obecnie prowadzi do skrzyżowania dróg krajowych nr 16 i 65, a w przyszłości również do trasy Via Baltica. Ponadto ulica Suwalska zapewnia połączenie z terenami inwestycyjnymi oraz strefą przemysłową (w tym specjalną strefą ekonomiczną).

Przez Ełk przebiegają następujące **linie kolejowe**:

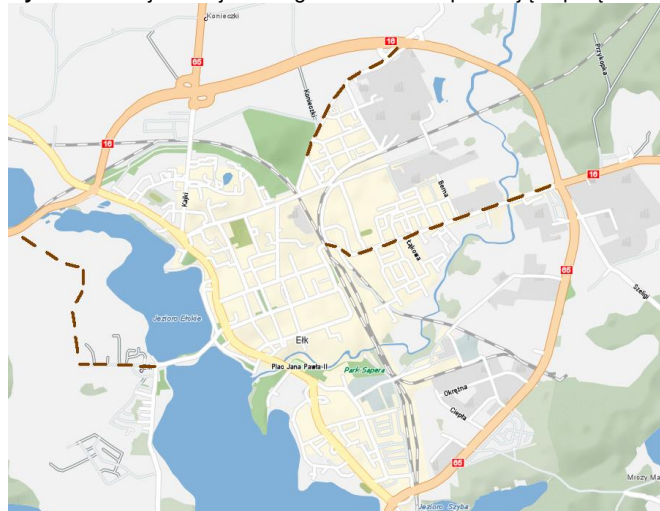
- Linia **nr 38** Białystok-Bartoszyce,
- Linia **nr 41** Ełk-Olecko,
- Linia **nr 219** Ełk-Olsztyn,
- Linia **nr 223** Ełk-Czerwonka.

Projekt strategii rozwoju województwa przewiduje modernizację objętej projektem sieci TEN-T linii kolejowej Toruń – Iława – Olsztyn – Korsze – Ełk. Ponadto przez Ełk przebiegać będzie **Rail Baltica** (transeuropejska linia kolejowa łącząca Polskę z krajami bałtyckimi i Finlandią). Zgodnie z decyzją środowiskową wydaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku, w północno-wschodniej Polsce Rail Baltica ma biec z Białegostoku przez Ełk i Olecko do Suwałk i granicy państwa z Litwą w Trakiszkach. Poza aspektami środowiskowymi wariant ten w większym stopniu usprawni komunikację w ruchu pasażerskim i towarowym niż w przypadku innego przebiegu trasy. W Ełku planowana jest również **budowa terminalu multimodalnego sieci TEN-T**.

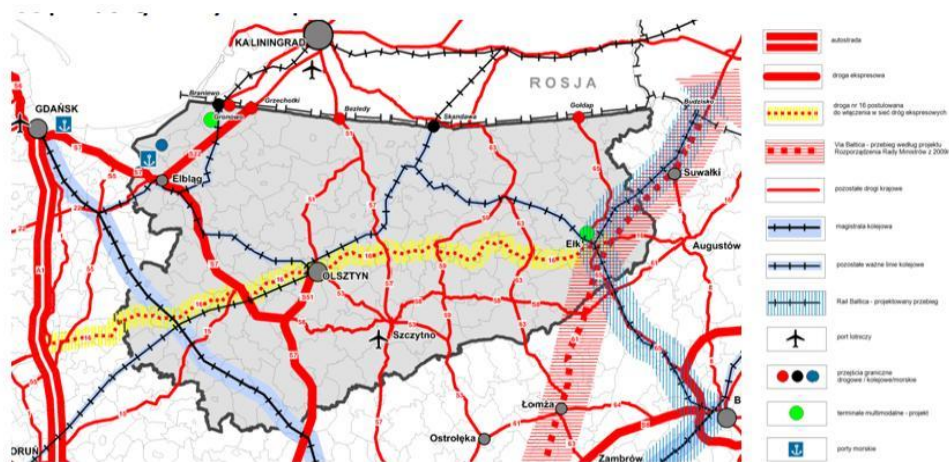
Ponadto duże nadzieje na przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego ośrodka subregionalnego Ełk wiąże się z linią kolejową nr 219, która w przyszłości ma być wykorzystywana jako **połączenie Ełku z lotniskiem w Szymanach**. Bezpośrednie połączenie Ełku z lotniskiem zwiększy atrakcyjność inwestycyjną MOF Ełk oraz zwiększy mobilność zawodową i przestrzenną mieszkańców obszaru.

W okolicach Ełku planowane jest **wybudowanie lotniska lokalnego**. Uruchomienie lotniska ma zapewnić rozwój gospodarczy, w tym turystyki lotniczej, a także aktywizację obszarów wiejskich. Położenie Ełku na trasie transeuropejskiego korytarza transportowego wskazuje potrzebę uzupełnienia transportu drogowego oraz kolejowego o transport lotniczy.

Rysunek 5 Najważniejsze drogi w MOF Ełk zapewniające połączenie z siecią TEN-T (DK nr 16).

Rysunek 6 Sieci transportowe województwa warmińsko-mazurskiego (źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińskiego do roku 2025)

Powiązania komunikacyjne wewnątrz MOF Elk

Powiat elkki jest jednym z nielicznych powiatów w kraju, które charakteryzuje **zła dostępność czasowa samochodem osobowym do ośrodka wojewódzkiego**. Drogi krajowe i wojewódzkie MOF Elk tworzą główny układ komunikacyjny obsługujący nie tylko powiat, ale region wschodni województwa. Wiążą obszar z ośrodkami gminnymi w ramach powiatu, ale stanowią też ważne powiązania w połączeniach miejscowości MOF Elk z sąsiednimi gminami tj: Orzyszem, Białą Piską, Oleckiem. Drogi gminne i powiatowe MOF Elk są często w złym stanie technicznym, wymagają przebudowy i wykonania nowych nawierzchni.

Zwiększający się udział transportu drogowego w przemieszczaniu osób i ładunków, rosnące natężenie ruchu kołowego, niska jakość i przepustowość układów drogowych, położenie na trasach tranzytowych to źródła problemów transportowych MOF Elk. Ośrodek subregionalny Elk położony jest na styku tras prowadzących do przejść granicznych z Rosją, Litwą i Białorusią, a co się z tym wiąże, narażony jest na ruch tranzytowy samochodów ciężarowych. W ogólnej liczbie pojazdów ruch ciężarowy stanowi około 11% wszystkich pojazdów. Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu z 2010 r. wskazują, że na drogach krajowych powiatu elkkiego natężenie ruchu wzrosło. Porównując pomiar ruchu z 2005 i 2010 r. natężenie ruchu na drodze nr 16 wzrosło o ok. 20%, a na drodze 65 ok. 15-17%. Ruch letni na drogach krajowych jest średnio o 20% większy od średniodobowego ruchu rocznego.

Stale narastający ruch kołowy powoduje, że stan sieci drogowej nie odpowiada wymaganym standardom negatywnie wpływając na konkurencyjność obszaru, warunki życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju transportu publicznego. Niezbędne są inwestycje poprawiające dostępność obszaru, jakość, nośność, przepustowość i bezpieczeństwo ruchu kołowego.

Długość ścieżek rowerowych w MOF Elk na koniec 2013 r. wynosiła 11 km (20,63% łącznej długości ścieżek rowerowych w podregionie elkkim i 4,03% ścieżek wojewódzkich). W tej dziedzinie MOF Elk wypada słabo na tle województwa i poszczególnych podregionów. Ponadto ścieżki są rozczłonkowane i nie stanowią jednolitej sieci rowerowej.

Transport publiczny

W MOF Elk obserwowany jest stały wzrost liczby samochodów osobowych. Zwiększanie liczby podróży odbywanych samochodem prowadzi do przeciążenia układu drogowego. Wobec braku praktycznych możliwości nadążenia z rozbudową sieci ulicznej i układu parkingów skutecznym rozwiązaniem jest **komunikacja miejska**.

Zadania z zakresu transportu publicznego na terenie MOF Elk wykonuje Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Elku. MZK obsługuje **17 linii autobusowych, które przebiegają przez obszar Miasta Elk, Gminy Elk i Gminy Stare Juchy**. Corocznie z komunikacji miejskiej korzysta łącznie ponad 3 mln pasażerów (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia i innego rodzaju usług publicznych), w związku z czym

niezbędne są inwestycje zmierzające do poprawy bezpieczeństwa, jakości i atrakcyjności transportu zbiorowego poprzez m.in. inwestycje w sieci drogowej oraz elementy infrastruktury służące obsłudze transportu publicznego, wymianę taboru na bardziej komfortowy i ekologiczny (przeciętny wiek 32 autobusów należących do MZK to 11 lat), przebudowę zapleczy technicznych. Poprawa jakości i sprawności komunikacji miejskiej doprowadzi do wzrostu liczby pasażerów i zmniejszenia natężenia ruchu samochodowego w mieście, a co się z tym wiąże poprawiają się warunki życia mieszkańców oraz zwiększy się bezpieczeństwo podróżujących i pieszych. Do ulic, przez które przebiega największa liczba linii autobusowych należą:

- ul. Wojska Polskiego- 13 linii,
- ul. W. Sikorskiego - 12 linii,
- ul. Suwalska – 10 linii,
- ul. Grajewska – 10 linii,
- ul. J. Kilińskiego – 9 linii,
- ul. M. Kajki - 5 linii¹⁵.

Miejscowości, które nie korzystają z usług MZK, obsługiwane są przez regularne przewozy autobusowe (lokalne i dalekobieżne) PKS i prywatnych przewoźników.

Rysunek 7 Mapa komunikacji miejskiej w MOF Elk

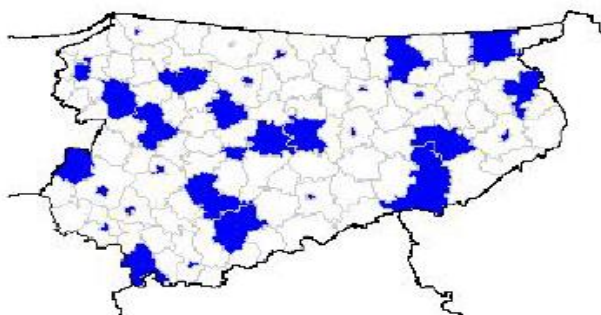
¹⁵ Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta i Gminy Elk oraz Gminy Stare Juchy.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

Elk w rządowym dokumencie *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* został określony jako **miasto o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych**. Tereny wykluczenia społecznego, ze względu na negatywne zjawiska społeczne towarzyszące ubóstwu, negatywnie wpływają na możliwości rozwoju całego obszaru.

W *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* wyróżniono Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które odzwierciedlają potencjał i problemy rozwojowe w układzie terytorialnym i które będą przedmiotem zainteresowania strategii. Elk zaliczany jest do 5 z 9 OSI, w tym do OSI – *Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji*.

Rysunek 8 Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku*).

Na lata 2014 - 2020 na poziomie europejskim oraz krajowym zostały przyjęte **nowe zasady dot. rewitalizacji miast**. Rewitalizacja stanowi jeden z pięciu terytorialnych obszarów strategicznej interwencji wskazanych w Umowie Partnerstwa (dokument określający kierunki interwencji funduszy unijnych w latach 2014-2020). Umowa Partnerstwa stanowi, że wyzwaniem dla Polski pozostaje zapewnienie warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego i kompleksowego, przygotowanego i przeprowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej, przeciwdziałania procesom degradacji związanym m.in. z postępującą degradacją tkanki miejskiej (w tym mieszkaniowej), erozją stosunków społecznych, niekorzystnymi procesami demograficznymi (migracje, depopulacja), przestrzennymi (suburbanizacja), infrastrukturalnymi (transport, efektywność energetyczna) oraz środowiskowymi (zanieczyszczenia środowiska).

Zgodnie z podejściem do zagadnienia rewitalizacji, określonym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, opracowany został *Program Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023*. Przeprowadzono diagnozę całego miasta w oparciu o podziały urbanistyczne bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Diagnoza zawiera szczegółową analizę problemów społecznych oraz gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych. Na jej podstawie zostały wyznaczone obszary zdegradowane, a spośród nich nowy obszar rewitalizacji obejmujący (zgodnie z wytycznymi) nie więcej niż 20% powierzchni Elku i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców.

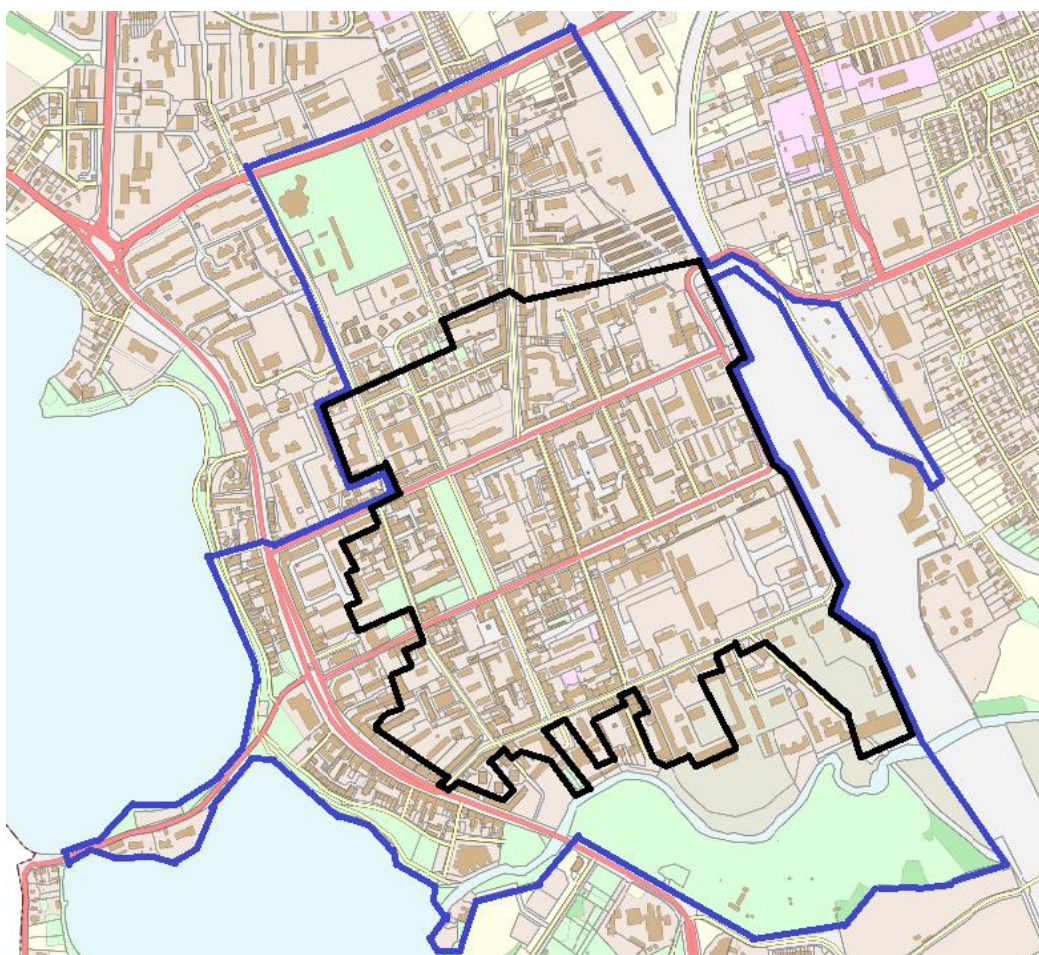
W Programie do rewitalizacji wyznaczony został obszar o nazwie „Śródmieście”. Obszar ten został wybrany zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, ze względu na zidentyfikowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej (największa w mieście skala problemów społecznych), który współwystępuje ze stanem kryzysowym w sferach technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Dodatkowo przy wyznaczeniu obszaru uwzględniono występujące w Wytycznych ograniczenia co do wielkości i populacji obszarów rewitalizacji.

W granicach „Śródmieścia” wyodrębniono obszar o nazwie „Śródmieście-centrum”. Nie jest podobszarem obszaru rewitalizacji w rozumieniu wytycznych, lecz jednostką terytorialną wyznaczoną na potrzeby realizacji projektów rewitalizacyjnych w formule ZIT w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9b „Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej społeczności na obszarach miejskich i wiejskich”

w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. „Śródmieście-centrum” to część obszaru „Śródmieścia” w obrębie ulic Dąbrowskiego, Kościuszki, Słowackiego, Piłsudskiego, Moniuszki i Wawelskiej, w którym występuje kumulacja problemów społecznych i infrastrukturalnych. Ponadto „Śródmieście-centrum” jest siedzibą wielu organizacji i instytucji społecznych, ma duże znaczenie dla życia gospodarczego, administracyjnego i kulturalnego Elku oraz skupia znaczny odsetek ludności „Śródmieścia”.

Rysunek 9 Obszar „Śródmieście” wyznaczony do rewitalizacji w Elku (źródło: Program Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023).

	Obszar „Śródmieście”	Miasto Elk
Powierzchnia (ha)	172 ha	2105 ha
<i>w stosunku do powierzchni Elku</i>	8,17%	
Liczba ludności¹⁶	16 579	58 778
<i>w stosunku do liczby mieszkańców Elku</i>	28,20%	

- Obszar „Śródmieście” (obszar rewitalizacji)
- Obszar „Śródmieście-centrum” wyznaczony do rewitalizacji w ramach ZIT (Priorytet inwestycyjny 9b)

¹⁶ zameldowania stałe

W „Śródmieściu” obserwuje się duże natężenie problemów społecznych (36% ogółu osób długotrwale bezrobotnych, 52% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i długotrwałej choroby, 52% ogólnej liczby dzieci wspartych pomocą w zakresie dożywiania, 42% ogółu liczby ofiar przemocy w rodzinie) oraz zagrożenia bezpieczeństwa (41% wszystkich przestępstw w mieście, 45% ogólnej liczby wypadków drogowych). Występujące tu zjawiska problemowe powodują proces słabnięcia potencjałów centrum Miasta.

Granice obszaru w dużej części pokrywają się z granicami historycznego układu urbanistycznego, który podlega ochronie konserwatorskiej. Centralna część miasta obfituje w obiekty historyczne pochodzące z XIX i początków XX wieku (85% wszystkich budynków wielorodzinnych wybudowanych przed 1945 r.), uzupełnione zabudową powojenną. Znaczny odsetek to obiekty ujęte w rejestrze bądź ewidencji zabytków. Ich stan, w większości przypadków, wymaga pilnej interwencji. Brakuje zieleni urządzonej, skupionej głównie przy Jeziorze Ełckim. Działania rewitalizacyjne mają dążyć do wykreowania prestiżowej przestrzeni wysokiej jakości, będącej dobrym miejscem do życia dla mieszkańców, wraz z centrum usługowym.

Charakterystycznym terenem w „Śródmieściu” są zabudowania pokoszarowe. Posiadają wysokie walory zabytkowe i stanowią potencjał rozwoju nowych inwestycji w centrum miasta. W granicach „Śródmieścia” znalazł się również teren Ełckiej Kolei Wąskotorowej (jednej z największych atrakcji turystycznych Ełku) oraz tereny przy Jeziorze Ełckim i rzece Ełk. Plany rozwojowe tych terenów sprawiają, że będą one pełniły istotną rolę w rewitalizacji obszaru przyczyniając się do poprawy jakości życia i aktywizacji mieszkańców „Śródmieścia” (zwiększenie atrakcyjności turystycznej i wizerunkowej miasta, zachowanie dziedzictwa kulturowego, wzrostu jakości i różnorodności oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, wypoczynkowej, rozwój przedsiębiorczości).

Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 jest kontynuacją działań rewitalizacyjnych ujętych w *Programie Rewitalizacji Ełku do roku 2016*, w szczególności w ramach polityki spójności 2007-2013. W zaktualizowanej wersji Programu zidentyfikowano działania mające na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Zaplanowane działania rewitalizacyjne są skoncentrowane lokalnie i zaplanowane z aktywnym udziałem społeczności lokalnych. Program łączy inicjatywy społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe i kulturowe związane z danym obszarem i jego otoczeniem. Działania są zaplanowane kompleksowo i wzajemnie ze sobą powiązane.

W Gminie Ełk koncentracja obszarów problemowych zlokalizowana jest na wschód od Ełku. Istnieje jednak dość duża grupa pojedynczych miejscowości o zidentyfikowanych problemach i zjawiskach kryzysowych. Gmina Ełk charakteryzuje się relatywnym rozproszeniem obszarów zdegradowanych. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich MOF Ełk, cechujący się kumulacją niepożądanych zjawisk, obejmuje 18 sołectw, zajmujących ok. 19,8% powierzchni Gminy Ełk i 19,4% ludności całej gminy. Występują tam problemy związane z bezrobociem, ubóstwem, niewielką aktywnością społeczną, przestępczością, niskim poziomem przedsiębiorczości czy też występowaniem terenów zdegradowanych (popegeerowskich, powyroboiskowych).

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji w Gminie Ełk nastąpi poprzez rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych, aktywizację i integrację społeczną mieszkańców oraz wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępności do wysokiej jakości infrastruktury.

Rysunek 10 Obszar rewitalizacji Gminy Ełk (źródło: Program Rewitalizacji Gminy Ełk).

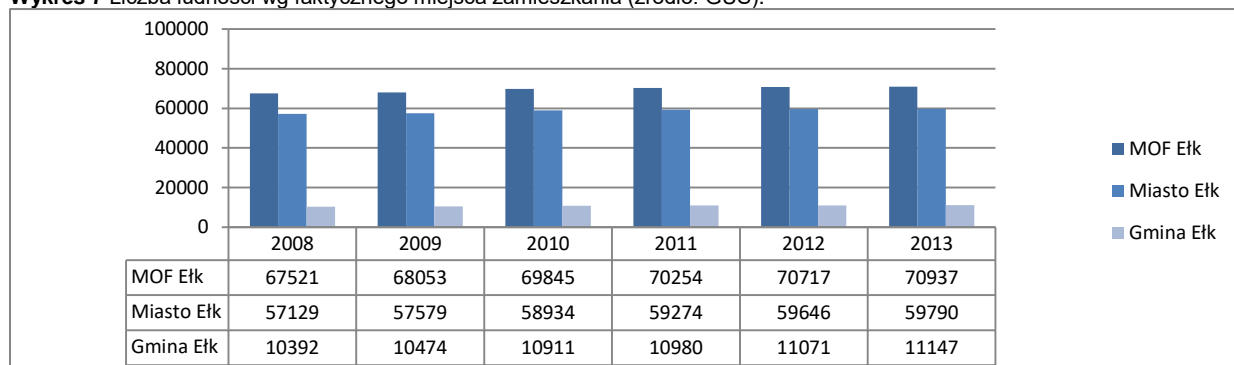

Aktywne społeczeństwo

Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2013 r. MOF Ełk zamieszkiwało 70 937 osób. W porównaniu do roku 2008 **liczba mieszkańców MOF Ełk wzrosła** o ok. 5,06% (3 416 osób) i na podstawie prognoz ludności GUS można przyjąć, że **tendencja ta będzie utrzymywała się w kolejnych latach**.

Wykres 7 Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania (źródło: GUS).

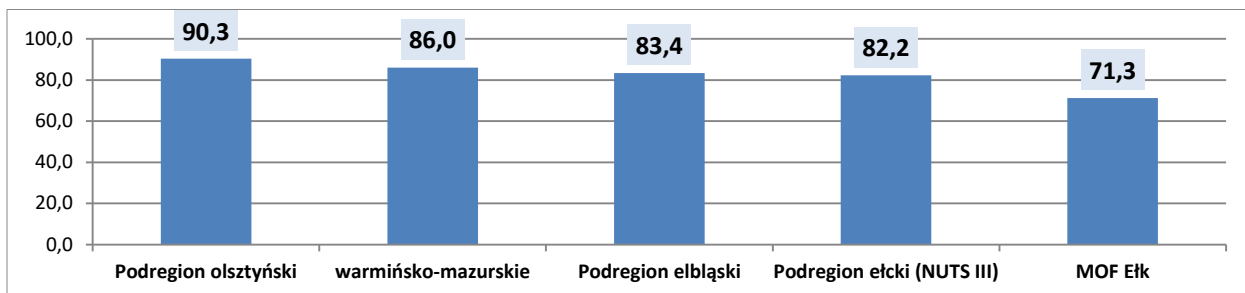

Gęstość zaludnienia w MOF Ełk jest wyższa niż średnia wojewódzka (60 osób/km²) oraz poszczególnych podregionów i wynosi 177 osób/km². Wysoka wartość wskaźnika spowodowana jest bardzo dużą gęstością zaludnienia w mieście Ełk, która w 2013 r. wynosiła 2 840 osób/km² (najwyższa wartość w województwie i 11 w kraju). W gminie Ełk gęstość zaludnienia wynosi 29 osób/km².

MOF Ełk cechuje **korzystna struktura wg ekonomicznych grup wieku**. Najwięcej jest osób w grupie wieku produkcyjnego, co stanowi potencjał dla rozwoju obszaru. Podkreślenia wymaga fakt, że liczba osób w tej grupie wiekowej systematycznie rośnie, choć jednocześnie wzrasta liczba osób w wieku

poprodukcyjnym i małej grupa osób w wieku przedprodukcyjnym, co jest tendencją ogólnokrajową. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla MOF Elk są korzystne.

Wykres 8 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2013 r. (źródło: GUS).

Bezrobocie

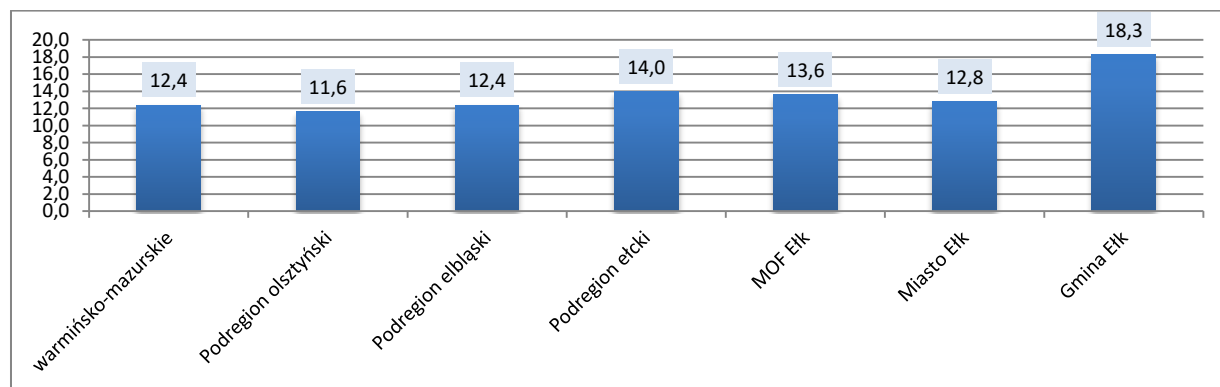
Stopa bezrobocia na koniec 2013 r. w powiecie elckim kształtowała się na poziomie 26,0% (26,9% na koniec 2012 r.). W powiecie zarejestrowanych było 8 201 bezrobotnych, z czego 76,87% stanowili mieszkańcy MOF Elk.

Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2013 r. (źródło: PUP w Elku).

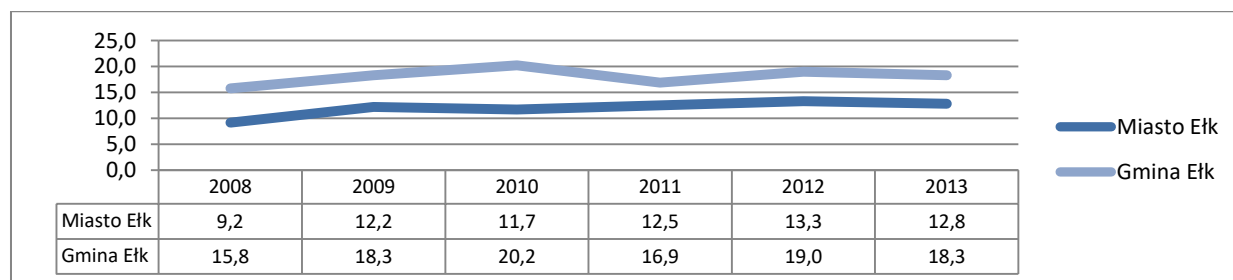
	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawni
Miasto Elk	4 977	2 977	859	1 289	319
Gmina Elk	1 327	776	247	310	77
MOF Elk	6 304	3 753	1 106	1 599	396

Biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym średnia dla MOF Elk, jak i dla poszczególnych gmin, jest wyższa niż średnia wojewódzka.

Wykres 9 Liczba bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r. (w %; źródło: GUS).

Wykres 10 Liczba bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2008-2013 (w %; źródło: GUS).

Wg danych PUP **dominującym wiekiem wśród osób bezrobotnych w powiecie jest przedział 25 –34 lata**. Dotyczy to zarówno bezrobotnych zamieszkałych w mieście, jak i na wsi. Osób bezrobotnych z tego przedziału wiekowego było aż 2 350 (28,7% ogółu bezrobotnych). Nieco mniej liczebną była grupa bezrobotnych w wieku 35-44 lata – 19,5%. Wśród osób w wieku 18-24 (18,7%, 1 533 osoby) 30,5% pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, zaś wśród bezrobotnych w wieku 25-34 lata prawie 38,4%. Nie wiele mniej liczebna jest grupa osób bezrobotnych w wieku 45-54 lata – 1549 osób (18,9%). Najmniej liczebną jest grupa bezrobotnych zaawansowana wiekowo tj. z przedziału 55-64 lata – 1168 osób (14,2%). W tej grupie najwięcej, bo 50,9% pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Pod względem wykształcenia na koniec grudnia 2012 r. **najliczniejszą grupą były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe** (32,8% ogółu bezrobotnych). Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymował się prawie co czwarty bezrobotny powiatu ełckiego (24,6%). Trzecią pod względem liczebności jest grupa bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe tj. 22,2% ogółu bezrobotnych. Tylko 9,1% ogółu bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe. Nieliczną grupą są również bezrobotni legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,3% ogółu. Na terenach wiejskich niemal 70% ogółu bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym.

Analizując strukturę bezrobocia pod względem czasu pozostawania bez pracy można zauważyć, że w końcu grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy (1 694 osoby, 20,7%). Ogólnie **osoby pozostające bez pracy powyżej roku stanowiły prawie 40% ogółu bezrobotnych**.

Pomoc społeczna

Analiza trudności występujących w gospodarstwach domowych pokazuje, że **bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność to najczęstsze powody ubiegania się o wsparcie pomocy społecznej**. Ubóstwo jest złożonym zjawiskiem społecznym, przybierającym różne formy. Może przejawiać się ono brakiem zasobów finansowych, materialnych, głodem, brakiem godnego miejsca zamieszkania. Złożony charakter zjawiska ubóstwa wiąże się również z tym, iż zazwyczaj dysfunkcji tej towarzyszą inne problemy, tj. bezrobocie, niepełnosprawność, czy uzależnienia. Ubóstwo można postrzegać w kategoriach ilościowych (niskie dochody), jak i jakościowych (słabsze wykształcenie, gorsze warunki mieszkaniowe).

Bezrobocie wywołuje negatywne skutki społeczne - w sferze ekonomicznej i psychospołecznej, które nasilają się w miarę wydłużenia się okresu pozostawania bez pracy. **Długotrwałe bezrobocie skutkuje szybką degradacją ekonomiczną osoby i rodziny**. W rodzinie objętej tym zjawiskiem z upływem czasu pojawia się bierność i zjawisko patologii, głównie nadużywanie alkoholu, trudności opiekuńczo-wychowawcze i nieumiejętność przystosowania się do zmieniających się zasad funkcjonowania na rynku. Rodziny, w których żyją osoby bezrobotne, szczególnie długotrwałe pozostające bez prawa do zasiłku, z konieczności stają się klientami pomocy społecznej. Równowaga lokalnego rynku pracy to jeden z najważniejszych celów polityki rozwoju społeczno-gospodarczego każdej gminy.

Kwalifikując klientów ośrodków pomocy społecznej do grupy ludzi ubogich, za główne kryterium przyjmuje się wysokość dochodów danego gospodarstwa domowego. Ubóstwo jest więc utożsamiane z niskimi środkami finansowymi. Należy jednak pamiętać, iż ubóstwo jest następstwem długotrwałego pozostawania bez odpowiedniej ilości środków finansowych, zapewniających godny byt, pozwalający zaspokoić wszystkie elementarne potrzeby ludzkie.

Od 2008 r. liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w MOF Ełk wzrasta. Wiąże się to ze wzrostem liczby mieszkańców. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim miasta Ełk, w którym liczba gospodarstw korzystających z pomocy wzrosła o ok. 38% wobec 2008 r. Z pomocy społecznej korzysta 8% mieszkańców miasta i 15% mieszkańców terenów wiejskich.

Tabela 12 (źródło: GUS)

gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MOF Ełk	2 066	2 428	2 568	2 630	2 675	2 861
Miasto Ełk	1 582	1 872	1 987	2 087	2 137	2 284
Gmina Ełk	484	556	581	543	538	577

W 2013 r. 2,3 tys. rodzin w MOF Ełk otrzymywało **zasiłki rodzinne na dzieci**. W stosunku do 2008 r. wartość ta zmalała o 35%. Corocznie maleje udział dzieci do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Kwota świadczeń rodzinnych na przestrzeni badanego okresu, nieznacznie zmalała (12,9 mln w 2013 r.). W 2013 r. we wszystkich gminach była ona niższa niż w roku 2012 i 2011.

Tabela 13 (źródło: GUS)

	rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci						udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MOF Ełk	3 584	3 181	3 032	2 748	2 461	2 324	-	-	-	-	-	-
Miasto Ełk	2 790	2 435	2 317	2 076	1 866	1 776	40,9	36,4	33,7	30,9	28,5	27,0
Gmina Ełk	794	746	715	672	595	548	63,3	59,3	55,7	52,2	46,9	44,4

Wśród problemów społecznych jednym z najważniejszych są **problemy alkoholowe**. Problem ten jest zauważany w strategiach rozwiązywania problemów społecznych poszczególnych gmin. W ramach badań monitoringowych przeprowadzonych na potrzeby *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk 2008-2018* stwierdzono, że alkoholizm zajmuje czwarte miejsce w hierarchii problemów społecznych. Wymienia go 4 na 10 badanych. Podobnej skali problemem jest **narkomania** (trzecie miejsce – 41% wskazań).

Innym ważnym problemem jest **sytuacja osób niepełnosprawnych i osób starszych**. Do najważniejszych problemów tej grupy mieszkańców można zaliczyć:

- występujące bariery architektoniczne i komunikacyjne,
- aktywność społeczno – zawodową i kulturalną,
- bariery w aktywności zawodowej wynikające z niedostatecznej bazy szkoleniowej,
- utrudniony dostęp do usług rehabilitacyjnych.

Osoby niepełnosprawne w coraz mniejszym stopniu niż wcześniej zwracają uwagę na niedostosowanie architektoniczne czy transportowe występujące w przestrzeni publicznej z uwagi na fakt ich ciągłego przystosowywania do potrzeb niepełnosprawnych. Największe utrudnienia architektoniczne dla osób niepełnosprawnych występują w ich najbliższym otoczeniu (domy, mieszkania).

W MOF Ełk są **4 zakłady pomocy społecznej**:

- 1 prowadzony przez samorząd dysponujący 280 miejscami (w 2013 r. obłożenie wynosiło 100%),
- 3 niepubliczne dysponujące łącznie 205 miejscami (obłożenie w 2012 r. wynosiło 92,6%).

W latach 2010-2013 o niemal 40% wrosła liczba miejsc w noclegowniach, domach i schroniskach dla bezdomnych (95 miejsc w 2013 r.), a liczba osób w nich przebywających o 20% (81 osób w 2013 r.). W 2013 r. obiekty dla bezdomnych dysponowały wolnymi miejscami (obłożenie wyniosło 85%).

W porównaniu do województwa warmińsko-mazurskiego oraz podregionu ełckiego na terenie MOF Ełk w 2013 r. znajdowało się **stosunkowo dużo mieszkań socjalnych**. Przeciętna liczba mieszkań socjalnych na 1000 mieszkańców wyniosła 3,11, czyli więcej niż średnia dla podregionu ełckiego (2,37) i województwa (1,85). Na tak wysoką wartość wskaźnika dla MOF Ełk wpływ miała głównie duża ilość mieszkań socjalnych w mieście Ełk – 3,76 mieszkania na 1000 mieszkańców.

Organizacje pozarządowe

Przy analizie sfery społecznej ważnym aspektem jest określenie aktywności lokalnej. Aktywność społeczności lokalnej wynika z poziomu kapitału społecznego, który jest jednym z ważniejszych czynników rozwoju lokalnego i regionalnego. Wyrazem aktywności lokalnej jest **działalność organizacji pozarządowych**. Wg danych GUS na terenie MOF Ełk w 2013 r. było 236 organizacji pozarządowych, w tym:

- stowarzyszenia i organizacje społeczne – 220,
- fundacje – 16.

Organizacje pozarządowe działają w sektorach ekonomicznym, politycznym, sportowym, turystyczno-rekreacyjnym, edukacyjnym, religijnym, kulturalnym, dobroczynnym, młodzieżowym i dziecięcym, zdrowotnym, rozwoju środowiska lokalnego i wspierania innych organizacji. Organizacje miejskie funkcjonują w oparciu i na rzecz swoich członków (lub podopiecznych w przypadku organizacji przy instytucjach). Organizacje wiejskie podejmują działania na rzecz miejsca – wspólnoty.

Problemy na jakie napotykać organizacje:

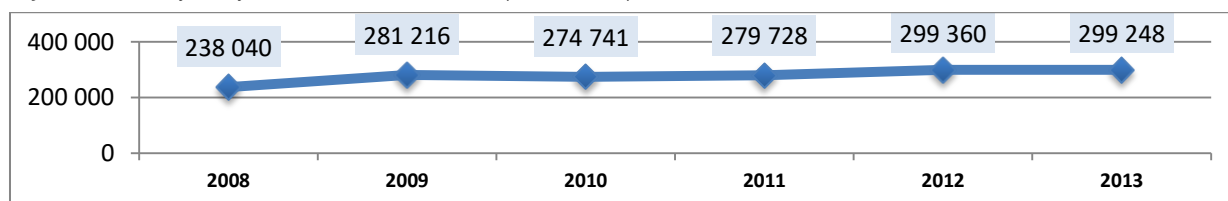
- niewystarczająca ilość zasobów głównie finansowych (uzależnienie od samorządów lokalnych),
- niskie zaangażowanie członków organizacji w działania,
- niskie zainteresowanie działaniami odbiorców spoza organizacji w społeczności miejskiej,
- mały przepływ informacji między NGO a samorządem oraz między NGO,
- coraz trudniejszy dostęp do finansowania zarówno z grantów samorządowych jak i ogólnopolskich – duża konkurencja, duża biurokracja,
- niewielu członków o odpowiedniej wiedzy i kompetencjach potrzebnych do administracyjnej działalności organizacji,
- utrudniony dostęp do wsparcia dla NGO wśród organizacji wiejskich – bariera odległości¹⁷.

Organizacje pozarządowe otrzymują od samorządów środki finansowe na realizację zadań zleconych głównie w obszarze kultury fizycznej i sportu, pomocy społecznej, wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, oświaty i wychowania oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Opieka zdrowotna

W 2013 r. w MOF Ełk działały 43 przychodnie. W stosunku do 2008 r. sytuacja w tym względzie uległa znaczącej poprawie – liczba przychodni wzrosła o 185%. Zmiana ta dotyczyła głównie miasta Ełk, w którym liczba przychodni wzrosła z 14 do 40. Co roku udzielanych jest prawie 300 tys. porad medycznych. Od 2008 roku ich liczba w MOF Ełk wzrosła o 26% (wzrost w każdej gminie).

Wykres 11 Porady medyczne w MOF Ełk w 2013 r. (źródło: GUS).

¹⁷ Raport *Organizacje pozarządowe powiatu ełckiego*, Joanna Klunejko.

W przeliczeniu na 1 tys. ludności **liczba przychodni** jest nieco powyżej średniej wojewódzkiej i poniżej podregionu ełckiego. Najgorzej w tej kwestii wypada Gmina Ełk –11 tys. mieszkańców gminy obsługiwanych jest tylko przez 3 przychodnie. Można przypuszczać, że znaczna część mieszkańców Gminy Ełk korzysta z usług przychodni zlokalizowanych w mieście. Pod względem udzielonych **porad medycznych** w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wartość dla MOF Ełk jest wyższa od średniej wojewódzkiej i poszczególnych podregionów. Tu także można zaobserwować znaczne rozbieżności pomiędzy poszczególnymi gminami MOF Ełk.

Tabela 14 Przychodnie i porady medyczne w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2013 r. (źródło: GUS).

	Liczba przychodni na 1 tys. mieszkańców	Liczba udzielonych porad medycznych na 1 tys. mieszkańców
województwo	0,56	4 084
Podregion olsztyński	0,60	4 129
Podregion elbląski	0,51	4 042
Podregion ełcki	0,56	4 066
MOF Ełk	0,61	4 218
Miasto Ełk	0,67	4 737
Gmina Ełk	0,27	1 432

W MOF Ełk działają 2 szpitale:

- Mazurskie Centrum Zdrowia, Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro-Medica” Sp. z o.o. w Ełku – w 2011 r. ok. 81% pacjentów pochodziło z terenu powiatu ełckiego (w zdecydowanej większości z miasta i gminy Ełk),
- 108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku – w 2011 r. pacjenci z powiatu ełckiego stanowili ok. 75% ogółu pacjentów (podobnie jak w Pro-Medica w większości były to osoby pochodzące z miasta i gminy Ełk)¹⁸.

Edukacja

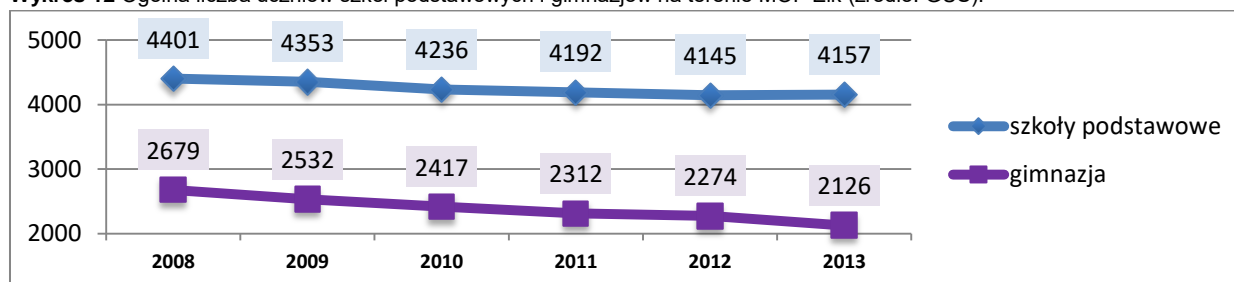
W 2013 r. na terenie MOF Ełk działało **13 przedszkoli** mogących zapewnić miejsce wszystkim dzieciom, które przed rozpoczęciem nauki w szkole muszą odbyć obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

Tabela 15 Przedszkola w 2013 r. (źródło: GUS).

	miejsca	dzieci
Miasto Ełk	1 592	1 579
Gmina Ełk	75	66

W 2013 r. w MOF Ełk działało 16 szkół podstawowych i 13 gimnazjów. We wszystkich gminach obserwuje się systematyczny spadek liczby uczniów.

Wykres 12 Ogólna liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie MOF Ełk (źródło: GUS).

¹⁸ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

W dziedzinie komputeryzacji szkół średnich wskaźniki dla MOF Ełk są stosunkowo słabe. Biorąc pod uwagę liczbę uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach, średnia jest wyższa niż średnia wojewódzka i średnia podregionów. Wewnątrz MOF Ełk występują duże różnice – wskaźniki dla miasta Ełk są znacznie wyższe niż dla gminy Ełk.

Uczniowie szkół podstawowych są w zdecydowanej większości mieszkańcami poszczególnych gmin. Do szkół podstawowych na terenie miasta Ełk dojeżdżają dzieci głównie z terenu miasta (96%) i gminy Ełk (3%). Do gimnazjów na terenie miasta Ełk dojeżdża młodzież głównie z terenu miasta (93%) i gminy Ełk (5%) oraz pojedynczy uczniowie z pozostałych gmin powiatu i spoza powiatu. Analogicznie wygląda sytuacja w przypadku szkół średnich¹⁹.

W Ełku funkcjonują 4 szkoły zawodowe, 7 techników i 4 licea ogólnokształcące. Liczba uczniów poszczególnych typów szkół od 2008 r. maleje. Komputeryzacja liceów jest na wysokim poziomie – w MOF Ełk na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypada 6,31 uczniów. Jest to wynik lepszy niż średnia wojewódzka (9,45) jak i poszczególnych podregionów. Najważniejszą obecnie kwestią dotyczącą edukacji ponadgimnazjalnej, wskazywaną we wszystkich lokalnych dokumentach strategicznych, jest **niedostosowanie kierunków kształcenia (zwłaszcza technicznego i zawodowego) do potrzeb rynku pracy**.

Szkolnictwo wyższe obejmuje 4 uczelnie: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku, Wydział Gospodarki Turystycznej w Ełku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Wydział Studiów Technicznych i Społecznych w Ełku Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, Wyższe Seminarium Duchowe Diecezji Ełckiej. Studia na kierunkach technicznych w 2013 r. można było podjąć w WSiFiZ (informatyka i budownictwo) i UWM (geodezja i kartografia).

---

¹⁹ *Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja*, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

4. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono, podobnie jak w przypadku diagnozy, w układzie priorytetów Strategii:

- Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka,
- Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów,
- Zrównoważony transport,
- Rewitalizacja społeczna i gospodarcza,
- Aktywne społeczeństwo.

MOCNE STRONY

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- wysoka konkurencyjność i potencjał rozwojowy miasta Ełk na tle województwa - funkcjonowanie Parku Naukowo – Technologicznego i podstrefy Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej, rosnąca liczba firm w nowoczesnych sekcjach gospodarki, aktywność władz samorządowych w poszukiwaniu inwestorów zewnętrznych, wspieraniu gospodarki innowacyjnej i pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych,
- wolne tereny inwestycyjne,
- sektory o dużym potencjale dla „inteligentnej specjalizacji”, w szczególności ekonomia wody i produkcja rolno – spożywcza,
- dogodne położenie komunikacyjne, bliskość granic.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- atrakcyjne położenie turystyczne - położenie na obszarze Zielonych Płuc Polski, liczne jeziora i rzeki, dobrze zachowane warunki przyrodnicze,
- dobra jakość wód podziemnych,
- brak uciążliwego dla środowiska przyrodniczego przemysłu,
- nowoczesny system gospodarki odpadami (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach),
- realizacja projektów na rzecz zapewnienia optymalizacji i efektywności wykorzystania energii elektrycznej i ciepłej oraz stosowanie odnawialnych źródeł energii,
- edukacja ekologiczna,
- możliwość rozwoju ekoturystyki,
- duże zainteresowanie ofertą Muzeum Historycznego w Ełku,
- możliwość rozwoju twórczego mieszkańców (oferty ośrodków kultury, Szkoły Artystycznej, bibliotek publicznych, organizacji pozarządowych),
- aktywność mieszkańców w zakresie sportu, turystyki i rekreacji.

Zrównoważony transport

- atrakcyjne położenie komunikacyjne,
- obwodnica Ełku łącząca drogi krajowe 65 i 16,
- koncepcja budowy lotniska lokalnego,
- transport publiczny obejmujący Miasto Ełk i miejscowości wiejskie w gminach Ełk i Stare Juchy.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- zagospodarowane tereny powojkowe w centrum Ełku,
- adaptacja zdegradowanych budynków pod cele gospodarcze i społeczne,
- działania na rzecz rewitalizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- duża liczba organizacji pozarządowych.

Aktywne społeczeństwo

- korzystna sytuacja demograficzna – wzrastająca liczba ludności, dodatnie saldo migracji, dodatni przyrost naturalny, stosunkowo młode społeczeństwo
- bogata oferta edukacyjna i dobry poziom usług edukacyjnych,
- funkcjonowanie uczelni wyższych,
- wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego,
- duże zaplecze usług medycznych,
- działalność instytucji rynku pracy i innych instytucji wspierających,
- otwartość władz na inicjatywy społeczne,
- względnie duża liczba mieszkań socjalnych na tle województwa,
- aktywność mieszkańców w zakresie sportu, turystyki i rekreacji,
- duża liczba organizacji pozarządowych.

SŁABE STRONY

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- mała liczba innowacyjnych przedsiębiorstw oraz mała świadomość i wiedza przedsiębiorców w tym temacie,
- małe zainteresowanie ofertą inwestycyjną ze strony krajowych i zagranicznych inwestorów,
- niski poziom integracji oferty inwestycyjnej,
- słaba promocja gospodarcza,
- niski poziom przedsiębiorczości,
- słabe otoczenie gospodarcze w MOF Ełk,
- słabe otoczenie biznesu,
- mały potencjał naukowo – badawczy, nierozwijanie przez ełckie uczelnie wyższe kierunków technicznych,
- mało terenów inwestycyjnych z pełną infrastrukturą i dobrym dostępem komunikacyjnym.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- wody powierzchniowe słabej jakości (zarówno rzeki jak i jeziora),
- niski poziom ruchu turystycznego na tle województwa,
- słabo zagospodarowane jeziora i rzeki, szlaki turystyczne rowerowe, wodne, konne, piesze,
- niedostateczna oferta produktów lokalnych,
- niewystarczające wykorzystywanie przez instytucje kultury nowatorskich metod i form działania w celu wykorzystania dostępnych zasobów,

- niski poziom dostępu do bibliotek (w szczególności w Mieście Elk), czytelnictwa i wyposażenia bibliotek,
- „niska emisja” na dość dużym poziomie, zwłaszcza w mieście Elk; niekorzystna struktura paliw w systemach grzewczych,
- niska efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych,
- niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich oraz procent ludności gmin wiejskich korzystających z oczyszczalni ścieków,
- niezadawalający stan zabytków architektonicznych.

Zrównoważony transport

- niskie parametry techniczne niektórych dróg, zwłaszcza przejętych przez Miasto Elk byłych dróg krajowych,
- zły stan techniczny części taboru komunikacji miejskiej,
- niezadawalająca dostępność komunikacji publicznej na obszarach wiejskich, słaby dojazd do Miasta Elk z niektórych miejscowości gminnych w obszarze funkcjonalnym,
- niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych, braki w połączeniach już istniejących ścieżek,
- mało parkingów w Mieście Elku i jego obszarze funkcjonalnym, bardzo mało parkingów dla rowerzystów, brak rozwiązań P+R i B+R,
- niska dostępność komunikacyjna, długi dojazd do stolicy województwa, brak dróg szybkiego ruchu,
- niewykorzystana sieć kolei,
- zły stan infrastruktury kolejowej.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- niezagospodarowane niektóre tereny przemysłowe, pokolejowe, powojenne, popegeerowskie i atrakcyjne turystycznie,
- zły stan techniczny budynków wielorodzinnych,
- występowanie niezagospodarowanych lub zdegradowanych przestrzeni publicznych,
- niewystarczająca ilość działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne,
- problemy społeczne – ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, dysfunkcje w rodzinach.

Aktywne społeczeństwo

- niska przedsiębiorczość mieszkańców,
- wysokie bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi z niskim wykształceniem,
- rosnąca liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej,
- niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, zwłaszcza na kierunkach zawodowych i technicznych,
- ograniczone możliwości rozwoju szkolnictwa wyższego,
- niewystarczająca ilość atrakcyjnych ofert pracy dla wykształconej młodzieży skutkująca podejmowaniem decyzji o emigracji,
- ograniczone środki na finansowanie działalności organizacji pozarządowych,
- mała liczba wolnych miejsc w DPS prowadzonym przez samorząd.

SZANSE

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- międzynarodowa współpraca z miastami partnerskimi,
- promocja gospodarcza regionu,
- pozyskanie wysoko wykwalifikowanej kadry na uczelnie wyższe oraz do współpracy z Parkiem Naukowo – Technologicznym,
- otwarcie się jednostek naukowych i uczelni na współpracę z firmami MOF Ełk i Parkiem Naukowo-Technologicznym,
- środki UE.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- realizacja krajowych inwestycji energetycznych,
- wzrost popytu zewnętrznego na ofertę turystyczno – wypoczynkową regionu,
- utrzymanie zainteresowania ofertą muzealną w regionie,
- wdrożenie instrumentów prawno - ekonomicznych mobilizujących do realizacji inwestycji pro środowiskowych wynikających ze strategii krajowych oraz przyjętych zobowiązań międzynarodowych,
- doskonalenie krajowego systemu publicznej edukacji środowiskowej,
- większe wsparcie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przez Państwo,
- środki UE.

Zrównoważony transport

- plany budowy i modernizacji ważnych połączeń drogowych (modernizacja drogi krajowej nr 16, budowa trasy Via Baltica), kolejowych (budowa trasy Rail Baltica) oraz terminalu multimodalnego sieci TEN-T,
- modernizacja drogi krajowej nr 65,
- połączenie kolejowe z lotniskiem w Szymanach,
- środki UE.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- objęcie MOF Ełk dużymi programami regionalnymi oraz krajowymi,
- środki UE i krajowe.

Aktywne społeczeństwo

- programy wdrażane na terenie MOF Ełk przez Region,
- projekty systemowe,
- środki UE i krajowe na rozwój kapitału ludzkiego.

ZAGROŻENIA

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- słabe zainteresowanie ze strony krajowych i zagranicznych inwestorów,
- brak stabilnej polityki rządu wspierającej sektor MŚP.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- wzrost zanieczyszczeń powietrza dalekiego zasięgu.

Zrównoważony transport

- odwlekanie na szczeblu centralnym i regionalnym terminów realizacji ważnych inwestycji transportowych dla MOF Ełk,
- likwidacja strategicznych połączeń kolejowych.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- nadmierna centralizacja w rozdysponowywaniu środków finansowych na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Aktywne społeczeństwo

- osłabienie ogólnej koniunktury gospodarczej na skutek kryzysu ekonomicznego, w tym wzrost bezrobocia, w Polsce i UE,
- niewystarczająca subwencja oświatowa,
- niewystarczające środki na rosnące zadania samorządów w obszarze polityki społecznej.

5. OBSZARY WSPARCIA

I. OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ

Uzasadnienie: występowanie słabej jakości infrastruktury drogowej (drogi krajowe, wojewódzkie, gminne i powiatowe, tabor komunikacji miejskiej); niewykorzystywany potencjał w zakresie transportu kolejowego i zły stan infrastruktury kolejowej; słabe połączenia komunikacyjne wewnątrz MOF Ełk pomiędzy niektórymi miejscowościami; brak rozwiązań komunikacyjnych w Ełku będących alternatywą dla głównych ciągów drogowych.

Wyznaczenie obszaru: obszary na których zlokalizowane są drogi wyprowadzające ruch drogowy w kierunku sieci kompleksowej i planowanej TEN-T lub platform logistycznych, drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego, drogi poprawiające dojazd do Ełku jako centrum życia społeczno-gospodarczego obszaru funkcjonalnego, drogi stanowiące element przedsięwzięć związanych z rewitalizacją (wynikające z ponadlokalnych/lokalnych programów rewitalizacji); jednostki świadczące usługi z zakresu komunikacji miejskiej; obszary, na których znajduje się infrastruktura kolejowa o znaczeniu regionalnym.

Oczekiwane efekty interwencji: rozwój transportu zbiorowego; poprawa dostępności komunikacyjnej; lepszy dostęp do usług publicznych; wzrost atrakcyjności gospodarczej i turystycznej; wzrost przedsiębiorczości; poprawa jakości życia mieszkańców; polepszenie jakości powietrza.

Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk.

Priorytet i działania Strategii: Priorytet III *Zrównoważony transport*, Działanie 3.1. *Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego*, Działanie 3.2. *Sprawną i szybką sieć transportową w ełckim MOF*.

II. OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Uzasadnienie: obecność terenów, na których zlokalizowane są osiedla blokowe wybudowane w przestarzałych technologiach - obecnie budynki te wymagają szczególnej troski ze strony technicznej; budynki użyteczności publicznej wymagające inwestycji poprawiających efektywność energetyczną; duża liczba i rozproszenie indywidualnych źródeł ciepła szkodliwych dla środowiska.

Wyznaczenie obszaru: Miasto Ełk i Gmina Ełk (tereny zabudowy wielorodzinnej, tereny zabudowy jednorodzinnej, budynki użyteczności publicznej, ciepłownie).

Oczekiwane efekty interwencji: kompleksowa termomodernizacja budynków obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych; popularyzacja stosowania odnawialnych źródeł energii; ograniczenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej; poprawa estetyki i wyglądu budynków.

Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.

Priorytet i działania Strategii: Priorytet II. *Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów*, Działanie 2.1. *Wspieranie efektywności energetycznej*, Działanie 2.2. *Ochrona i promocja środowiska naturalnego* Poddziałanie 2.2.3. *Poprawa jakości powietrza*.

III. OBSZARY ATRAKCYJNE PRZYRODNICZO I TURYSTYCZNE

Uzasadnienie: atrakcyjne położenie przyrodnicze (Pojezierze Mazurskie, Mazury Garbate), występowanie obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony przyrody oraz duża liczba jezior i rzek wymagają działań mających na celu zachowanie w jak najlepszym stanie środowiska naturalnego i jednocześnie stwarzają możliwości wykorzystania ich pod cele turystyczne oraz zwiększenie poziomu ruchu turystycznego.

Wyznaczenie obszaru: obszary Miasta Ełk wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku; istniejące bądź planowane miejsca przeznaczone do uprawiania różnego rodzaju sportów, aktywnej rekreacji bądź

spędzania wolnego czasu; tereny atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie w Mieście Ełk i Gminie Ełk; obszary na których występują braki w infrastrukturze wodociągowo-kanalizacyjnej.

Oczekiwane efekty interwencji: poprawa atrakcyjności turystycznej - wzrost zainteresowania turystów poprzez stworzenie atrakcyjnych produktów turystycznych i włączenie ich w ofertę turystyczną Warmii i Mazur; aktywizacja społeczno-gospodarcza związana z rozwojem turystyki; polepszenie stanu środowiska naturalnego, w tym poprawa jakości wód powierzchniowych; wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii; poprawa warunków życia mieszkańców.

Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.

Priorytet i działania Strategii: Priorytet II. *Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów*, Działanie 2.2. *Ochrona i promocja środowiska naturalnego*, Poddziałanie 2.2.1. *Poprawa gospodarki wodno-ściekowej*, Poddziałanie 2.2.2. *Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi*, Poddziałanie 2.2.4. *Rekultywacja terenów zdegradowanych*, Poddziałanie 2.2.5. *Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych*; Działanie 2.3. *Ochrona dziedzictwa kulturowego*.

IV. OBSZARY WYMAGAJĄCE RESTRUKTURYZACJI I REWITALIZACJI

Uzasadnienie: występowanie obszarów trwałej marginalizacji ekonomicznej i społecznej; istnienie dużej liczby obiektów mieszkalnych, zabytkowych i komunalnych, które są zaniedbane, zdegradowane i nie stwarzają możliwości uzupełnienia oferty wypoczynkowo – turystycznej oraz wykorzystania ich pod cele społeczne i gospodarcze; występowanie zniszczonych lub niezagospodarowanych przestrzeni publicznych; występowanie obszarów przemysłowych, pokolejowych, powojennych i popegeerowskich powstałych w wyniku przemian polityczno-gospodarczo-społecznych.

Wyznaczenie obszaru: obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, w tym obszary Miasta Ełk wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku; obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków; obszary po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych w Gminie Ełk; centra wybranych miejscowości w Gminie Ełk; obszary atrakcyjne turystycznie w Gminie Ełk.

Oczekiwane efekty interwencji: aktywizacja społeczna i gospodarcza osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym; poprawa dostępności i jakości usług społecznych; wzrost przedsiębiorczości; polepszenie jakości życia, w tym warunków mieszkaniowych; poprawa estetyki miasta i wsi; poprawa bezpieczeństwa; pozyskanie i przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych; rozwój organizacji pozarządowych.

Cele strategiczne: Przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę, Wzrost aktywności społecznej.

Priorytety i działania Strategii:

- Priorytet IV. *Rewitalizacja społeczna i gospodarcza*, Działanie 4.1. *Rewitalizacja społeczna*, Działanie 4.2. *Wsparcie rewitalizacji gospodarczej*.
- Priorytet V. *Aktywne społeczeństwo*, Działanie 5.1. *Aktywizacja społeczna*, Poddziałanie 5.1.2. *Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem*, Poddziałanie 5.1.3. *Wspieranie ekonomii społecznej*; Działanie 5.2. *Poprawa jakości usług społecznych*, Poddziałanie 5.2.1. *Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej*.

V. OBSZARY DYSPONUJĄCE POTENCJAŁEM W ZAKRESIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI

Uzasadnienie: umacnianie i wzrost konkurencyjności obszarów oferujących najlepsze warunki do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.

Wyznaczenie obszaru: Miasto Ełk i Gmina Ełk (obszary aktywności gospodarczej – siedziby firm i IOB, tereny inwestycyjne).

Oczekiwane efekty interwencji: poprawa atrakcyjności inwestycyjnej; wzrost przedsiębiorczości; rozwój „inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego”; wzrost innowacyjności firm; internacjonalizacja firm; polepszenie systemu edukacji – wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy; wzrost współpracy biznesowej; wzrost aktywności promocyjnej i targowej; polepszenie oferty IOB; zatrzymywanie wykwalifikowanej siły roboczej i zachęcanie wykształconych ludzi do podjęcia pracy w MOF Ełk; przygotowanie terenów inwestycyjnych.

Cele strategiczne: Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego, Wzrost aktywności społecznej.

Priorytet i działania Strategii:

- Priorytet I. *Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa*, Działanie 1.1. *Wsparcie usług innowacyjnych*, Działanie 1.2. *Wzrost konkurencyjności firm*, Działanie 1.3. *Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych*, Działanie 1.4. *Promocja gospodarcza*.
- Priorytet V. *Aktywne społeczeństwo*, Działanie 5.1. *Aktywizacja społeczna*, Poddziałanie 5.1.1. *Wsparcie samozatrudnienia*.

VI. EŁK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY

Uzasadnienie: obszar cechujący się wysoką konkurencyjnością i potencjałem rozwojowym na tle województwa; siedziba jednostek świadczących usługi publiczne (w tym z zakresu kultury) i urzędów (szczebla samorządowego i rządowego) o znaczeniu ponadlokalnym.

Wyznaczenie obszaru: obszary dziedzictwa kulturowego, obszary realizacji usług publicznych (kulturalnych, społecznych, edukacyjnych, zdrowotnych, transportowych itp.).

Oczekiwane efekty interwencji: wzmocnienie pozycji Ełku w regionie; wzrost funkcji subregionalnych (gospodarczych, edukacyjnych, kulturowych, medycznych itp.); włączenie instytucji kultury w wachlarz regionalnych produktów turystycznych; podniesienie jakości i dostępności usług publicznych; intensyfikacja współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju, Wzrost aktywności społecznej.

Priorytet i działania Strategii:

- Priorytet II. *Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów*, Działanie 2.3. *Ochrona dziedzictwa kulturowego*.
- Priorytet V. *Aktywne społeczeństwo*, Działanie 5.1. *Aktywizacja społeczna*, Poddziałanie 5.1.4. *Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego*. Poddziałanie 5.1.5. *Inwestycje w edukację*; Działanie 5.2. *Poprawa jakości usług społecznych*, Poddziałanie 5.2.2. *Ochrona zdrowia*, Poddziałanie 5.2.3. *Poprawa dostępu do e-usług publicznych*.

6. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWY OPIS PRIORYTETÓW

CEL GŁÓWNY

WZROST FUNKCJI SUBREGIONALNEJ EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

<p><u>CEL STRATEGICZNY:</u> WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (obszar wsparcia: V)</p> <p>Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA</p> <p><u>Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych</u> Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów</p>	<p><u>CEL STRATEGICZNY:</u> POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (obszary wsparcia: II, III, VI)</p> <p>Priorytet II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW</p> <p><u>Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej</u> Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych</p>	<p><u>CEL STRATEGICZNY:</u> POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK (obszar wsparcia: I)</p> <p>Priorytet III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT</p> <p><u>Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego</u> <u>Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF</u> Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku (ZIT) Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego</p>	<p><u>CEL STRATEGICZNY:</u> PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZECZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ (obszar wsparcia: IV)</p> <p>Priorytet IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA</p> <p><u>Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna (ZIT)</u> <u>Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej</u></p>	<p><u>CEL STRATEGICZNY:</u> WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ (obszary wsparcia: IV, V, VI)</p> <p>Priorytet V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p><u>Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna</u> Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samozatrudnienia Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób</p>
--	---	---	---	---

<p>Poddziałanie 1.1.3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw.</p> <p><u>Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm</u></p> <p>Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych</p> <p>Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw</p> <p><u>Działanie 1.3. Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych</u></p> <p><u>Działanie 1.4. Promocja gospodarcza</u></p>	<p>Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej oświetlenia</p> <p>Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej</p> <p><u>Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego</u></p> <p>Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej</p> <p>Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi</p> <p>Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza</p> <p>Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych</p> <p><u>Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego</u></p> <p>Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury (ZIT)</p> <p>Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków</p>			<p>zagrożonych długotrwałym bezrobociem</p> <p>Poddziałanie 5.1.3. Wsparcie ekonomii społecznej</p> <p>Poddziałanie 5.1.4. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego</p> <p>Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację</p> <p><u>Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych</u></p> <p>Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej (ZIT)</p> <p>Poddziałanie 5.2.2. Ochrona zdrowia</p> <p>Poddziałanie 5.2.3. Poprawa dostępu do e-usług publicznych</p>
---	---	--	--	---

PRIORYTET VI: POMOC TECHNICZNA

CEL GŁÓWNY: WZROST ZNACZENIA EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO JAKO OŚRODKA SUBREGIONALNEGO.

UZASADNIENIE:

Ełk jest trzecim co do wielkości, po Olsztynie i Elblągu, miastem województwa warmińsko-mazurskiego. Spełnia rolę centralnego ośrodka miejskiego w podregionie ełckim NUTS III. Ełk skupia największą i najbardziej konkurencyjną działalność gospodarczą w subregionie oraz pełni podstawowe funkcje gospodarcze, administracyjne, kulturowe oraz w zakresie świadczenia usług publicznych wobec obszarów go otaczających. Miasto znajduje się w pobliżu granicy województwa warmińsko-mazurskiego z województwem podlaskim oraz granicy państwa z Rosją, Litwą i Białorusią, co nadaje mu ponadlokalny charakter.

Subregionalny charakter potwierdzany jest w strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych. W *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* opracowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Ełk określany jest jako miasto o znaczeniu subregionalnym. Wyznaczając kierunki działań przestrzennych ustalono, że w Ełku należy zwiększyć dostęp do usług podstawowych, w tym komunikacyjnych.

Ponadto *Koncepcja* przewiduje wzmocnienie ośrodków w obszarach przygranicznych, w tym Ełku, poprzez:

- transfer korzyści płynących z rozprzestrzeniania się czynników rozwoju z głównych ośrodków regionalnych,
- wsparcie działań związanych z nowymi inwestycjami gospodarczymi,
- sytuowanie ważnych instytucji związanych z transgraniczną współpracą bilateralną i europejską,
- lokowanie istotnych funkcji zarządczych sektora publicznego o zasięgu regionalnym,
- podniesienie jakości szkolnictwa średniego i wyższego w dziedzinach komplementarnych do rozwoju krajów sąsiadujących,
- realizację wspólnych projektów twardych i miękkich w zakresie kultury i rozwoju turystyki uzdrowskiej oraz wypoczynkowej.

Subregionalne znaczenie Ełku zostało potwierdzone także w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Ośrodki subregionalne (Ełk i Elbląg) zostały wyznaczone jako jeden z obszarów wsparcia strategii w celu wzmocnienia konkurencyjności województwa. Ełk jako ośrodek subregionalny ma stanowić centrum wschodniej części regionu i integrować ją w ramach inicjatywy rozwojowej EGO. Miasto jako silny ośrodek gospodarczy, kulturalny oraz edukacyjny powinno być wyposażone w infrastrukturę miejską o wysokim standardzie. W celu podniesienia konkurencyjności gospodarczej wspierane będą branże wykorzystujące nowoczesne i innowacyjne technologie. Ponadto Ełk wykorzystywać będzie swoje położenie dla rozwoju międzynarodowych kontaktów z Litwą, Rosją (Obwód Kaliningradzki) i Białorusią.

Ełk jest powiązany funkcjonalnie z gminami wiejskimi wchodzącymi w skład powiatu ełckiego, lecz najsilniejsze relacje występują pomiędzy Miastem Ełk a otaczającą je Gminą Ełk. Integracja z otaczającymi Ełk obszarami wiejskimi przyczynia się do integracji całej przestrzeni regionu. Ełk ma być uzupełnieniem dla Olsztyna jako miasta wojewódzkiego, w związku z czym musi dysponować odpowiednim potencjałem. Wg KPZK na obszarach funkcjonalnych mniejszych ośrodków miejskich, niepełniących znaczących funkcji krajowych, integracja dokonuje się dzięki koncentracji przestrzennej procesów urbanizacyjnych i rozbudowie wewnętrznych powiązań transportowych i komunikacyjnych. Zwiększenie dostępności z obszarów wiejskich do Ełku ma zapewnić lepszy dostęp do rynku pracy oraz do zlokalizowanych w nim usług publicznych średniego i wyższego rzędu. Ełk ma odgrywać dużą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym obszarów wiejskich jako katalizator tworzenia funkcji pozarolniczych oraz jako inkubator przedsięwzięć aktywizujących otaczające go tereny. Ponadto jednostki wchodzące w skład MOF Ełk powinny podejmować działania na rzecz ochrony cennych przyrodniczo obszarów oraz wykorzystywać swój potencjał w celu rozwoju turystyki.

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

PRIORYTET I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA

UZASADNIENIE:

Pomimo podejmowanych działań w zakresie wprowadzania instrumentów służących rozwojowi innowacyjnej gospodarki obszar cechuje niska przedsiębiorczość mieszkańców (na poziomie średniej wojewódzkiej, lecz poniżej wskaźników dla głównych miast Warmii i Mazur), stosunkowo niewielki odsetek firm z udziałem kapitału zagranicznego (0,54% spośród wszystkich podmiotów gospodarki narodowej – poniżej średniej wojewódzkiej), niska innowacyjność i słaba współpraca firm oraz mała liczba i słaba oferta IOB. Funkcjonujące uczelnie wyższe nie dysponują potencjałem badawczym w zakresie nowoczesnych technologii i ich transferu do biznesu – tylko jedna uczelnia wyższa zlokalizowana w MOF Ełk oferuje kształcenie na kierunkach technicznych (informatyka, budownictwo).

W perspektywie najbliższych lat w najkorzystniejszej sytuacji na rynku znajdują się przedsiębiorstwa, które wzmocnią swoją pozycję rynkową dzięki innowacyjności. Chcąc się utrzymać na rynku firmy w MOF Ełk muszą rozwijać i ulepszać procesy i produkty dostosowując je do zmieniających się potrzeb odbiorców. Dzięki stosowaniu innowacji nastąpi wzrost produktywności firm, wydajności i jakości pracy, poprawa warunków i bezpieczeństwa pracy, udoskonalenie organizacji i metod pracy itp. Firmy, które w czasach szybkiego rozwoju nowych technik i technologii nie zareagują na zmiany lub zareagują zbyt wolno, mogą stracić pozycję konkurencyjną.

Zakłada się konieczność wzmocnienia innowacyjności gospodarki obszaru poprzez rozwój nowych działalności, produktów i nowych przedsiębiorstw. Jest to wymóg wynikający z nieuchronności procesów schyłkowych, które dotyczą tradycyjnych sektorów gospodarki. Obszar nie dysponuje atutami pozwalającymi na rozwój działalności zaawansowanych technologicznie – brak wykwalifikowanych kadr oraz zaplecza edukacyjnego i naukowo - badawczego wyższych uczelni i instytutów naukowych. W MOF Ełk istnieje potrzeba rozwoju potencjału badawczo-wdrożeniowego, który przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki i zapewnieni odpowiedni standard produktów w celu ich sprzedaży w kraju i na rynkach międzynarodowych. Dzięki realizacji postawionych celów zostanie nawiązana współpraca pomiędzy firmami a ośrodkami naukowo-badawczymi oraz wyższymi uczelniami technicznymi, co przyczyni się do znacznego rozwoju gospodarczego ośrodka subregionalnego Ełk. Główną instytucją, która będzie pełniła rolę promotora, inicjatora i realizatora tego typu działań będzie Park Naukowo-Technologiczny w Ełku.

O wzroście innowacyjności gospodarki decyduje także atrakcyjność inwestycyjna regionu. Wpływa ona na sposób postrzegania regionu zarówno przez potencjalnych jak i już funkcjonujących w regionie inwestorów. MOF Ełk, podobnie jak całe województwo warmińsko-mazurskie, nie jest postrzegany jako obszar atrakcyjny inwestycyjnie. Liczne działania podjęte w latach 2007-2013 znacznie polepszyły sytuację w zakresie możliwości inwestowania w MOF Ełk. Należy więc podjąć kroki mające na celu przełamanie stereotypowego postrzegania obszaru poprzez promocję wizerunkową oraz bezpośrednią promocję potencjału gospodarczego obszaru, sektorów gospodarki i poszczególnych firm.

Ważne miejsce zajmują również instytucje otoczenia biznesu (IOB), których zadaniem jest wspieranie przedsiębiorczości i transferu technologii, szkolenia, tworzenie sieci współpracy i partnerstwa, a których ilość i oferta w MOF Ełk jak i w całym podregionie ełckim jest na niskim poziomie (w całym podregionie ełckim działa mniej IOB niż w Olsztynie, a ich oferta skupia się na działalności szkoleniowo-doradczej i doradczo-informacyjnej – brak usług wysokiej jakości). W celu podniesienia konkurencyjności i innowacyjności obszaru IOB muszą prowadzić działania ukierunkowane na świadczenie nowych, zaawansowanych usług. Infrastruktura IOB ma wspierać działalność innowacyjną przedsiębiorstw skupionych w MOF Ełk, w tym wpisującą się w inteligentne specjalizacje województwa. Innymi instrumentami wzmocniania konkurencyjności są klastry (pozwalają one osiągnąć trwałą przewagę konkurencyjną dzięki skupieniu zasobów poszczególnych członków klastra) oraz stosowanie w firmach

nowoczesnych rozwiązań ICT, które umożliwiają wprowadzanie i rozwój innowacyjnych produktów i usług.

Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych
Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu
Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów
Poddziałanie 1.1.3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw
Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm
Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych
Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw
Działanie 1.3. Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych
Działanie 1.4. Promocja gospodarcza

Zgodność celu z wybranymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet I: rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 2 Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy 2.1. Podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie jej powiązań z gospodarką oraz wzrost jej międzynarodowej konkurencyjności 2.3. Wspieranie współpracy w tworzeniu i wdrażaniu Innowacji 2.4. Kształtowanie kultury innowacyjnej oraz szersze włączenie społeczeństwa w proces myślenia kreatywnego i tworzenia innowacji 2.5. Wspieranie rozwoju kadr dla innowacyjnej i efektywnej gospodarki 2.6. Stworzenie wysokiej jakości infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej i rozwój gospodarki elektronicznej. Cel 4 Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025	Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności gospodarki Cel operacyjny 1.1. Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji Cel operacyjny 1.2. Wzrost innowacyjności firm
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	Priorytet 1 Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Priorytet 3 Cyfrowy region
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu	Cel – Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO

zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części m.in. Warmińsko – mazurskiego	Działanie 2. Wspieranie rozwoju powiązań klastrowych Działanie 3. Fundusze dla biznesu Działanie 4. Integracja i promocja EGO
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do 2020 roku	Cele operacyjne G.I. Wzrost zatrudnienia G.III. Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw G.IV. Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego

DZIAŁANIE 1.1. WSPARCIE USŁUG INNOWACYJNYCH

PODDZIAŁANIE 1.1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	PRIORYTET I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu.
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wzmocnienie potencjału IOB we wspieraniu tworzenia i rozwoju usług oraz produktów innowacyjnych</p> <p>Uzasadnienie: Jednym z podstawowych działań będzie wzmacnianie lokalnych potencjałów i tzw. Inteligentnych specjalizacji przez instytucje otoczenia biznesu (IOB), w szczególności wspieranie powstawania i rozwoju nowoczesnych firm. Przedsiębiorcy i mieszkańcy MOF Ełk w ograniczonym stopniu mogą liczyć na wsparcie ze strony IOB (mała ilość i słaba oferta instrumentów wspierających, brak usług wysokiej jakości). W kontekście rozwoju średnio i wysoko zaawansowanych technologii, szczególne znaczenie będą miały takie IOB, jak: centra i ośrodki transferu technologii, instytucje sfery badawczo-rozwojowej czy parki naukowo-technologiczne i przemysłowe. Duże znaczenie dla rozwoju regionu będzie miał Park Naukowo – Technologiczny w Ełku, należy realizować działania w kierunku jego rozwoju w zakresie wdrażania innowacji i inteligentnych specjalizacji. Ważne jest także stworzenie Instytucji Otoczenia Biznesu w Subregionie Ełckim wspierającej lokalnych przedsiębiorców.</p> <p>Przewiduje się wzmocnienie i rozwój instytucji otoczenia biznesu wspierających innowacyjność. Budowana będzie nowa oraz wzmacniana istniejąca infrastruktura techniczna służąca rozwojowi innowacji, przede wszystkim w jednostkach obdarzonych wystarczającym potencjałem w tym zakresie.</p>
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji C.3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP

Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020 na realizację projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz PO Polska Wschodnia 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, – wsparcie usług innowacyjnych, w tym związanych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami, – dostosowanie usług istniejących ośrodków innowacji w zakresie działalności proinnowacyjnej, rozwój Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku, – wsparcie usług IOB, – ułatwienie dostępu MŚP do specjalistycznych usług IOB, – rozwój instrumentów finansowych służących zwiększeniu innowacyjności firm, – usługi doradcze i szkoleniowe dla podmiotów zarządzających parkami przemysłowymi, inkubatorami przedsiębiorczości, – rozwój oferty IOB w tym inwestycje w infrastrukturę.
Planowane przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny „Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku – III etap” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do PO Polska Wschodnia lub RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. 2. Projekt strategiczny „Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – jednostki organizacyjne JST – IOB – przedsiębiorstwa
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.1.2. TWORZENIE KLASTRÓW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów

Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Pobudzenie i wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw MOF Ełk.</p> <p>Uzasadnienie: W MOF Ełk współpraca przedsiębiorstw jest słaba. Współpraca firm i instytucji powiązanych siecią wzajemnych współzależności pozwoli przedsiębiorstwom osiągnąć trwałą przewagę konkurencyjną. Dzięki działalności klastrowej firmy będą mogły wymieniać doświadczenia i wiedzę, naśladować rozwiązania organizacyjne, korzystać z wyspecjalizowanego rynku dostawców, promować klaster w kraju i za granicą, obniżyć koszty działalności czy korzystać ze wsparcia eksperckiego, co z kolei przełoży się na zwiększenie konkurencyjności na rynku.</p>
Cel tematyczny UE	C.3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwój klastrów regionalnych i lokalnych, w tym turystycznych, – realizacja wspólnych przedsięwzięć produktowych i usług, – tworzenie i promocja nowatorskich produktów regionalnych i lokalnych, w tym turystycznych.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – przedsiębiorcy, – instytucje otoczenia biznesu (IOB), – klastry.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.1.3. WZROST INNOWACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1. 3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw.
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wzmocnienie potencjału przedsiębiorstw Subregionu Ełckiego w zakresie B+R</p> <p>Uzasadnienie: Problemem całego województwa warmińsko-mazurskiego są niskie wydatki na działalność badawczo-rozwojową w sektorze prywatnym (co dziesiąte przedsiębiorstwo ponosi wydatki w tym zakresie, co jest najgorszym wynikiem w kraju). Konieczne jest zatem zapewnienie odpowiednich warunków dla przedsiębiorstw dążących do wprowadzania innowacji w zakresie swojej działalności, w szczególności dot. inteligentnych specjalizacji</p>

	województwa. Wsparcie obejmować będzie tworzenie i rozwój odpowiedniej infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach oraz zabezpieczenie własnych i zakup zewnętrznych praw własności intelektualnej. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw będzie osiągnąć również dzięki wspieraniu współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej pomiędzy partnerami biznesowymi, naukowymi i IOB.
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFRR wskazane w PO Polska Wschodnia 2014 – 2020, – środki EFRR wskazane w PO Inteligentny Rozwój 2014-2020, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie prac B+R przez przedsiębiorstwa umożliwiających w szczególności realizację regionalnych inteligentnych specjalizacji, w tym: tworzenie i rozwój infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach m.in. centrów badawczo – rozwojowych, – wsparcie wdrożenia własnych lub zakupionych wyników badań naukowych/technologii oraz praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związanej z wdrażanym produktem lub usługą (możliwość zastosowania instrumentu „bon na innowacje” – w odniesieniu do projektów o małej skali), – wsparcie współpracy regionalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy, – IOB.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 1.2. WZROST KONKURENCYJNOŚCI FIRM

PODDZIAŁANIE 1.2.1. TWORZENIE I ROZWÓJ STREF GOSPODARCZYCH

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych
Kierunek interwencji	Wzmocnienie badań, rozwoju technologii oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie innowacyjnej przedsiębiorczości i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: Przyspieszenie rozwoju MOF Ełk wymaga wykorzystania wszystkich możliwych zasobów, w tym włączenia terenów zdegradowanych, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze (tereny powojenne, popegeerowskie, pokolejowe) oraz wolnych terenów w procesy rozwojowe. Konieczne jest ich kompleksowe przygotowanie, aby zapewnić</p>

	odpowiednie warunki dla potencjalnych inwestorów i zachęcić ich do ulokowania kapitału w ośrodku subregionalnym Ełk. Ośrodek subregionalny Ełk dysponuje terenami inwestycyjnymi w SSSE, Podstrefa Ełk, w tym w Parku Naukowo – Technologicznym, jednak jest dużo terenów niezagospodarowanych wzdłuż obwodnicy miasta Ełku, w strefach gospodarczych Gminy Ełk, które wymagają uzbrojenia w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych.
Cel tematyczny UE	C.3. Wzmacnianie konkurencyjności MSP
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne i konkursowe w MOF Ełk, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym na obszarach powojkowych, przemysłowych, kolejowych i popegeerowskich, – uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w media wzdłuż obwodnicy – DK 16 i 65, – przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, – kampanie promocyjne, – wypromowanie istniejących stref przedsiębiorczości w MOF Ełk m.in. Miejskiej Strefy Rozwoju Techno - Park.
Przedsięwzięcie strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych wzdłuż dróg krajowych nr 16 i 65 w EOF” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, instytucje otoczenia biznesu.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.2.2. WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw
Kierunek interwencji	Wzmocnienie badań, rozwoju technologii oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wzrost innowacyjności produktów i usług przedsiębiorstw MOF Ełk oraz promocja firm na rynkach zagranicznych.</p> <p>Uzasadnienie: Firmy chcące zdobyć przewagę konkurencyjną muszą rozwijać i ulepszać procesy i produkty dostosowując je do zmieniających się potrzeb odbiorców. Zastosowanie innowacji powoduje wzrost produktywności firm, wydajności i jakości pracy, poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy, udoskonalenie organizacji i metod pracy m.in. dysponując odpowiedniej jakości produktami</p>

	i usługami mogą one konkurować zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym. Aby jednak skutecznie zaistnieć na rynkach międzynarodowych muszą uzyskać odpowiednie wsparcie w zakresie promocji i nawiązania współpracy z firmami zagranicznymi.
Cel tematyczny UE	C.3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014 - 2020, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, w tym producentów rolno – spożywczych, – promocja przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych w tym branż rolno – spożywczych, – rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów/ usług, w tym turystycznych, – działania mające na celu wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług przy jednoczesnym zwiększeniu zatrudnienia, – inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny, – wsparcie inwestycyjne dla nowopowstałych firm, – wsparcie ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką.
Beneficjenci	Przedsiębiorcy
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 1.3. WZMOCNIENIE ZASTOSOWANIA TECHNOLOGII KOMUNIKACYJNO – INFORMACYJNYCH

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.3. Wzmacnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych
Kierunek interwencji	Wzmacnienie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw MOF Ełk w zakresie świadczonych usług poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>Uzasadnienie: Technologie informacyjno-komunikacyjne odgrywają we współczesnych przedsiębiorstwach bardzo istotną rolę pełniąc funkcje usługową i innowacyjną. Inwestycje w TIK pozwolą firmom MOF Ełk bardziej efektywnie realizować swoje zadania, m.in. poprzez automatyzację, przyspieszenie przebiegu procesów, redukcję kosztów oraz stworzą nowe możliwości rozwoju dzięki m.in. dotarciu do nowych segmentów klientów, otwarciu na nowe rynki czy wprowadzeniu na rynek innowacyjnego produktu/usługi. Ponadto rozwój firm i usług</p>

	<p>opartych na TIK jest szansą na zmniejszenie bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych (telepraca, handel elektroniczny, usługi elektroniczne).</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców (głównie MŚP, w tym m.in. producentów rolno-spożywczych) będzie obejmowało rozwój produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych odpowiadających ich potrzebom, wprowadzania procesów modernizacyjnych.</p>
Cel tematyczny UE	C.2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, - współfinansowanie krajowe, - środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<p>Wsparcie dla przedsiębiorców (głównie MŚP, w tym m.in. producentów rolno-spożywczych) w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych odpowiadających ich potrzebom, wprowadzania procesów modernizacyjnych, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup sprzętu i oprogramowania umożliwiający wprowadzenie nowej e-usługi, - wdrożenie wirtualnego systemu obsługi działalności MŚP, - rozwój działalności on-line poprzez wdrożenie systemu zarządzania sprzedażą i usługami, - zakup licencji na oprogramowanie, - wdrożenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwem, - uruchomienie portalu multimedialnego, - stworzenie portalu pracowniczego do zarządzania zasobami personalnymi on-line, - kompleksowe wsparcie szkoleniowe w zakresie handlu elektronicznego.
Beneficjenci	Przedsiębiorcy
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

DZIAŁANIE 1.4. PROMOCJA GOSPODARCZA

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Stworzenie spójnej oferty gospodarczej dla obszaru funkcjonalnego oraz wypromowanie wizerunku Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: MOF Ełk nie cieszy się dużym zainteresowaniem inwestorów krajowych i zagranicznych. Problem ten dotyczy całego województwa i wynika m.in. ze słabej dostępności komunikacyjnej regionu (słaby dostęp do rynków zbytu) i braku</p>

	<p>dobrej oferty inwestycyjnej. Samorządy MOF Ełk starają się zmienić tę sytuację realizując liczne projekty na rzecz polepszenia warunków do inwestowania. W latach 2007-2013 nastąpił znaczny postęp w tym zakresie, dlatego obecnie należy prowadzić działania poprawiające postrzeganie obszaru przez inwestorów. Gospodarka MOF Ełk musi być stale i mocno wspierana w wymiarze wizerunkowym poprzez zdecydowane wyróżnienie obszaru spośród konkurencji i pozytywne skojarzenie wśród potencjalnych partnerów gospodarczych i turystów.</p> <p>Promocja gospodarcza Ełku wraz z jego obszarem funkcjonalnym będzie prowadzona w oparciu o spójne działania komunikacyjne w kraju i za granicą, których rezultatem będzie systematyczny wzrost konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności MOF Ełk. Poprzez zwiększenie obecności na krajowych i międzynarodowych wydarzeniach wspierane będą przedsiębiorstwa szukające nowych rynków zbytu. Oczekuje się, że promocja gospodarcza przyczyni się do rozwoju turystyki biznesowej w obszarze funkcjonalnym oraz do nawiązania współpracy i kontaktów handlowych.</p>
Cel tematyczny UE	C.3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk i projekty konkursowe, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020, – środki krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<p>Promocja gospodarcza i turystyczna regionu (w wymiarze zarówno krajowym jak i międzynarodowym), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promocja przedsiębiorstw oraz IOB na rynkach krajowych i międzynarodowych, – wydarzenia promocyjne, kampanie promocyjne w mediach, – organizacja misji przyjazdowych oraz wyjazdowych gospodarczych, – pomoc firmom w internacjonalizacji, – udział w targach oraz forach turystycznych i gospodarczych, – organizacja targów, konferencji, spotkań turystycznych oraz gospodarczych, – opracowanie profili inwestycyjnych pod kątem inwestorów zagranicznych, – stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej, gospodarczej oraz inwestycyjnej obszaru, – promowanie inteligentnych specjalizacji regionu, – promocja produktów turystycznych regionu.
Przedsięwzięcie strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Ełk” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – IOB, – Park Naukowo – Technologiczny, – Przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

CEL STRATEGICZNY 2. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW

UZASADNIENIE:

Wzrost konkurencyjności regionu jest możliwy tylko wtedy, gdy rozwój gospodarczy opiera się na poszanowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Rozwój gospodarczy niesie ze sobą zagrożenie negatywnego oddziaływania na środowisko, dlatego niezwykle ważne jest, by wraz z rozwojem MOF Ełk został zachowany, a nawet poprawiony stan środowiska naturalnego.

Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów, które determinują atrakcyjność MOF Ełk jako miejsca interesującego dla turystów oraz wpływają na jakość życia mieszkańców. Istotne zatem jest podejmowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a jednocześnie zapewniającymi ochronę potencjału naturalnego. Realizacja działań przyczyni się do rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska prowadząc do dalszego polepszania gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, zrekultywowania terenów zdegradowanych, poprawy jakości wód i powietrza, a przez to do poprawy atrakcyjności gospodarczej, przyrodniczej i turystycznej obszaru oraz polepszania warunków życia mieszkańców.

Cechą charakterystyczną MOF Ełk jest duża liczba jezior (12 jezior powyżej 1 ha), jednak słabością jest jakość wód powierzchniowych (III i II klasy czystości) zanieczyszczonych głównie przez działalność bytową i gospodarczą człowieka. Działania w tym zakresie powinny koncentrować się na przedsięwzięciach polegających na zapobieganiu powstawania oraz redukcji zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Odnosi się to głównie do terenów wiejskich charakteryzujących się niskim stopniem skanalizowania (28,7% mieszkańców wsi ma dostęp do kanalizacji) i korzystania z oczyszczalni ścieków (38,9% mieszkańców) – aglomeracja Ełk nie obejmuje swoim zasięgiem części Gminy Ełk. W MOF Ełk w ciągu kilku ostatnich lat realizowana była duża inwestycja współfinansowana ze środków europejskich, dzięki której uporządkowano gospodarkę wodno-ściekową na terenie aglomeracji Ełk (m.in. wymieniono sieć wodociągową, zabezpieczono wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczeniami przez rozbudowę i usprawnienie systemu kanalizacji, zwiększono niezawodność dostaw wody).

Z zakresu ochrony powietrza realizowane będą działania przyczyniające się do poprawy jego jakości dzięki obniżeniu wielkości emisji z obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych poprzez ich termomodernizację oraz modernizację zlokalizowanych w nich źródeł ciepła. Dotyczy to w szczególności ocieplenia i uszczelnienia budynków oraz wymiany źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii. Podjęcie tych inwestycji będzie się przekładało wprost na korzyści w kategoriach ekologicznych (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza) jak i kategoriach finansowych (mniejsze zużycie energii przekłada się na wymierne oszczędności). W MOF Ełk nadal duża liczba domów jednorodzinnych i wspólnot ma zainstalowane indywidualne źródła ciepła, które opalane są paliwami stałymi generującymi znaczne zanieczyszczenia powietrza. Do tego, wg szacunków, około 80% budynków użyteczności publicznej, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych nie spełnia obecnie obowiązujących norm cieplnych.

MOF Ełk posiada uporządkowany i nowoczesny system gospodarki odpadami. Dzięki działalności Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w szybkim tempie wzrasta ilość odpadów poddanych odzyskowi (z 26,64% w 2008 r. do 81,59% w 2012 r.). Dlatego przedmiotem kolejnych inwestycji w gospodarkę odpadami będzie zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne, w tym odpadów niebezpiecznych (w szczególności zawierających azbest).

Istotnym walorem MOF Ełk jest dziedzictwo kulturowe. Poza zabytkami architektonicznymi to także tzw. żywa kultura czy zbiory muzealne. Dziedzictwo kulturowe ma znaczenie dla rozwoju turystyki oraz tożsamości regionalnej. Dlatego należy podejmować działania, które nie tylko będą służyły ochronie i konserwacji zabytków, ale także wspierały funkcjonowanie instytucji kultury i promowały dziedzictwo kulturowe w nowoczesnych, atrakcyjnych dla odbiorcy formach. MOF Ełk dysponuje potencjałem w

postaci takich instytucji jak Etckie Centrum Kultury, Szkoła Artystyczna, Muzeum Historyczne w Etku czy Miejska Biblioteka Publiczna, a także Gminne Instytucje Kultury, które dzięki uzyskaniu odpowiedniego wsparcia tworzyć będą atrakcyjne i nowatorskie produkty dla mieszkańców i turystów.

Dodatkowo w celu poprawy atrakcyjności MOF Etk należy właściwie wykorzystać potencjał turystyczny obszaru oferując osobom odwiedzającym ośrodek subregionalny Etk wysokiej jakości bazę hotelowo-gastronomiczną oraz szeroką ofertę kompleksowo przygotowanych szlaków turystycznych i obiektów sportowo-rekreacyjnych. Obecnie bowiem sektor turystyki w MOF Etk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego (turyści odwiedzający MOF Etk stanowią zaledwie 2,98% wszystkich turystów odwiedzających Warmię i Mazury). Obszar posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków dają szansę na rozwój turystyczny.

Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej
Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych
Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej oświetlenia
Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej
Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego
Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej
Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi
Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza
Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych
Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków

Zgodność celu z wybranymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju 2020	<p>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko:</p> <p>6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami</p> <p>6.2. Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii</p> <p>6.4. Poprawa stanu środowiska</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.</p>

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	<p>Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów</p> <p>1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi</p> <p>1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</p> <p>Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych</p> <p>2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</p>
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców:</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia</p>
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020	<p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:</p> <p>2.2 Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>2.6 Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii</p> <p>2.7 Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich</p> <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	<p>Priorytet Strategii 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej</p> <p>4.1.1. Tworzenie warunków wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.</p> <p>4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.</p>
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do roku 2025	<p>Cel strategiczny 4. Nowoczesna infrastruktura rozwoju</p> <p>Cel operacyjny 4.3. Poprawa jakości i ochrona środowiska</p>
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	<p>Priorytet 4. Efektywność energetyczna</p> <p>Priorytet 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów</p> <p>Priorytet 8. Obszary wymagające rewitalizacji.</p>
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	<p>Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO</p> <p>Działanie 1. Tworzenie i rozwój produktów turystycznych</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020	<p>Cele operacyjne</p> <p>G.VIII. Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk</p> <p>P.I. Rewitalizacja starej zabudowy</p> <p>P.II. Wzrost potencjału turystycznego</p> <p>E.I. Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych.</p> <p>E.II. Poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych</p> <p>E.III. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>E.IV. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>E.V. Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu</p>

	E.VI. Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest
Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO ₂ do 2020 r.	<p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie wizji miasta Ełk jako obszaru zarządzanego w sposób zrównoważony i ekologiczny, stanowiącego przykład zarówno dla gmin regionu jak i kraju. 2. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego odbiorców na terenie miasta Ełk. 3. Ograniczenie emisji CO₂ oraz emisji zanieczyszczeń z instalacji wykorzystywanych na terenie miasta, a także emisji pochodzącej z transportu. 4. Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. 5. Zwiększenie efektywności wykorzystania/wytwarzania/dostarczania energii. 6. Rozwój systemów zaopatrzenia w energię zmniejszających występowanie niskiej emisji zanieczyszczeń (w tym emisji pyłów). 7. Poprawa ładu przestrzennego, rozwój zrównoważonej przestrzeni publicznej. 8. Realizacja wzorcowej roli sektora publicznego w zakresie oszczędnego gospodarowania energią. 9. Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalną gospodarkę eko-energetyczną oraz jakość powietrza. 11. Promocja efektywnego energetycznie oświetlenia.

DZIAŁANIE 2.1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

PODDZIAŁANIE 2.1.1. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIESZKALNYCH

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych.
Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych
Obszar wsparcia MOF Ełk	II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa efektywności energetycznej budynków w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Około 80% budynków w MOF Ełk wymaga dostosowania standardów ocieplenia budynków do nowych norm cieplnych. Niedostateczna izolacja budynków prowadzi do dużych strat ciepła, które przenika przez ściany zewnętrzne, stropy, poddasza czy nieszczelne okna o niskiej jakości termicznej. Inwestycje w termomodernizację przyczynią się do obniżenia kosztów ogrzewania, zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej oraz elektrycznej, spowolnienia eksploatacji nieodnawialnych źródeł energii, poprawy estetyki budynków i wzrostu ich wartości rynkowej.</p>

Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – w zakresie budownictwa mieszkalnego i publicznego - środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 – tryb konkursowy, – w zakresie budynków użyteczności publicznej – środki PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (EFRR/Fundusz Spójności) lub RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekt strategiczny MOF Ełk, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – Audyty energetyczne dla sektora mieszkaniowego i publicznego. – Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: <ul style="list-style-type: none"> o ociepleniem obiektu, o wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, o przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji, o podłączenia do sieci ciepłowniczej i gazowej, o instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, o instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE. – Instalacja inteligentnych systemów zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej/budynkach mieszkaniowych w oparciu o m.in. TIK.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie ełckim” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy efektywności energetycznej, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 lub RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

PODDZIAŁANIE 2.1.2. ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ OŚWIETLENIA

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej oświetlenia.

Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.
Obszar wsparcia MOF Ełk	II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Ograniczenie zużycia energii przez oświetlenie uliczne w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: W MOF Ełk w większości nadal stosowane są stare, energochłonne technologie oświetlenia ulicznego, które generują znaczne wydatki z budżetów samorządów. Realizacja inwestycji w oświetlenie uliczne ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu użytkowników ruchu drogowego oraz znaczące ograniczenie zużycia energii. Inwestycje będą polegały na wymianie starych nieefektywnych opraw z żarówkami rtęciowymi lub sodowymi na efektywne fotometrycznie nowe oprawy energooszczędne. Zastosowana zostanie redukcja mocy oraz inteligentnego sterowania oświetleniem ulicznym.</p>
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	Projekty w zakresie gospodarki niskoemisyjnej: <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja oświetlenia w MOF Ełk, – działania informacyjno – promocyjne.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.1.3. WSPARCIE INWESTYCJI ENERGII ODNAWIALNEJ

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF Ełk ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej.
Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych
Obszar wsparcia MOF Ełk	II. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Efektywne wykorzystanie energii i rozwój OZE w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Odnawialne źródła energii odgrywają coraz większą rolę w energetyce wielu państw, regionów i miast. Zgodnie z założeniami Strategii Europa 2020 Unia Europejska powinna zwiększyć wykorzystanie OZE do 20%. W MOF Ełk realizowane będą inwestycje w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, oszczędzając przy tym zasoby surowców energetycznych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii zamiast paliw kopalnych jest najbardziej efektywną</p>

	metodą ograniczenia emisji do atmosfery gazów cieplarnianych. Zastosowanie tych źródeł do wytwarzania energii przynosi znaczny efekt ekologiczny zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej (realizacja polskich zobowiązań akcesyjnych w zakresie zwiększania udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych). Ponadto wykorzystanie energii odnawialnej może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu.
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wytwarzanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, – efektywna dystrybucja ciepła z OZE (m.in. pompy ciepła, geotermia, kotłownie, solary), – zastosowanie OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych – budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw, – budowa/modernizacja zakładów do produkcji urządzeń OZE.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – zakłady ciepłownicze, – przedsiębiorcy, – wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 2.2. OCHRONA I PROMOCJA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

PODDZIAŁANIE 2.2.1. POPRAWA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno - ściekowej
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Ochrona wód i gleb w Subregionie Ełckim</p> <p>Uzasadnienie: Dostęp do czystej wody oraz sieci kanalizacyjnej jest jednym z wyznaczników rozwoju cywilizacyjnego. Na terenach wiejskich MOF Ełk odsetek ludności korzystającej z kanalizacji i oczyszczalni ścieków jest bardzo niski. Na tych terenach dość powszechne są zbiorniki bezodpływowe, których nieszczelność powoduje przesiąki do gruntu. Ww. problemy mają pomóc rozwiązać inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków oraz tworzenie przydomowych oczyszczalni ścieków. Przedsięwzięcia w ramach tego działania</p>

	będą koncentrowały się również na dalszej rozbudowie i modernizacji sieci wodociągowej.
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – w zakresie projektów realizowanych w aglomeracji powyżej 10 tys. RLM – środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności), – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty komplementarne w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksowe wsparcie gospodarki wodno – ściekowej, – inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi, – budowa oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, – wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi, – wsparcie budowy systemów indywidualnych oczyszczania ścieków w terenach zabudowy rozproszonej (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub przyzakładowych), – budowa i modernizacja linii wodociągowych, – zakup urządzeń i aparatury, zakup i remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu i przesyłowi wody, – wdrożenie nowych technologii służących oszczędzaniu wody i odnowy wody, – działania w zakresie zagospodarowania wód opadowych na terenie miasta, – działania w zakresie gromadzenia wody deszczowej i roztopowej do celów gospodarczych, komunalnych oraz przeciwpożarowych, – zakładanie i rozbudowywanie parków, ogródków przydomowych, zieleńców w celu uszczelnianiu gruntów.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny: „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej Aglomeracji Ełk” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w zakresie ochrony obszarów atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. 2. Projekt strategiczny: „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Ełk” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w zakresie ochrony obszarów atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – spółki gminne, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.2. GOSPODARKA ODPADAMI, W TYM NIEBEZPIECZNYMI.

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi.
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie.
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Zapewnienie kompleksowej gospodarki odpadami w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego. Uzasadnienie: W MOF Ełk działa nowoczesny system gospodarki komunalnymi, dzięki czemu ilość odpadów poddanych odzyskowi gwałtownie wzrosła (z 26,64% w 2008 r. do 81,59% w 2012 r.). Nadal jednak wskaźniki osiągnięte w MOF Ełk są niższe od średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego. Działania w dziedzinie gospodarki odpadami należy również skupić wokół poprawy gospodarowania innego rodzaju odpadami oraz niebezpiecznymi, w tym zawierającymi azbest (konieczność usunięcia wyrobów zawierających azbest do 2032 r.). Odpady niebezpieczne ze względu na rodzaj, skład lub ilość mają groźne właściwości i potraktowane w niewłaściwy sposób mogą zagrażać zdrowiu ludzi i zwierząt oraz środowisku. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi wymaga więc odpowiedniego przygotowania i wyposażenia. Dostrzegalnym problemem MOF Ełk jest występowanie dzikich wysypisk śmieci, w których mogą występować odpady niebezpieczne, a deszcze wyłukują z nich substancje zanieczyszczające gleby i wody. Likwidowanie dzikich wysypisk to bardzo poważny wysiłek organizacyjny, a przede wszystkim finansowy.
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksowa poprawa gospodarowania odpadami innymi niż komunalne oraz niebezpiecznymi (w tym azbestem), – promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów, – likwidacja dzikich wysypisk i mogilników, – rozbudowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – spółki gminne,

	– przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

PODDZIAŁANIE 2.2.3. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

Cel Priorytetu ZIT	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet ZIT	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie ZIT	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza.
Kierunek interwencji ZIT	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: Zanieczyszczenia powietrza są najniebezpieczniejszym typem ze wszystkich zanieczyszczeń, gdyż są mobilne i mogą skazić na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska. Mają również negatywny wpływ na zdrowie człowieka przyczyniając się do schorzeń układu oddechowego.</p> <p>Rosnące zapotrzebowanie na energię sprawia, że do atmosfery dostaje się coraz więcej szkodliwych gazów i pyłów. Mimo tego jakość powietrza w województwie jest na ogół dobra. Tylko lokalnie mogą występować sytuacje niekorzystne dla zdrowia mieszkańców, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych. Znacznie lepsza jakość powietrza występuje na obszarach zaopatrywanych w ciepło z centralnych ciepłowni lub zmodernizowanych kotłowni lokalnych.</p> <p>W MOF Ełk głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza są indywidualne rozproszone źródła ciepła, które wprowadzają do powietrza znaczną ilość pyłów i szkodliwych gazów. Należy więc ograniczyć emisję szkodliwych substancji z tych źródeł poprzez zwiększanie ilości gospodarstw domowych podłączonych do sieci ciepłowniczej, zastosowanie OZE i nowoczesnych technologii minimalizujących oddziaływanie gazów i pyłów na stan powietrza.</p> <p>Emisja pyłów z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu jest znacząco niższa od średniej emisji dla całego kraju, nieco niższa od emisji w województwie warmińsko-mazurskim i wyższa niż średnia emisja dla podregionu ełckiego. Spowodowane jest to emisją z zakładów ciepłowniczych i przemysłowych zlokalizowanych w Ełku. W celu poprawy jakości powietrza w MOF Ełk trzeba rozbudowywać i modernizować infrastrukturę ciepłowni, ograniczyć straty ciepła w sieci przesyłowej czy też wspierać inwestycje służące redukcji zanieczyszczeń.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	– środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk,

	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, - współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie inwestycji dotyczących poprawy jakości powietrza w tym: instalacje i urządzenia (np. filtry) do redukcji zanieczyszczeń powietrza (pyłowe, gazowe), modernizacje kotłów, systemy monitoringu powietrza, nowe preizolowane sieci przesyłowe, - systemy pomiaru zanieczyszczeń w miastach, - budowa i rozbudowa sieci ciepłowniczych, - poprawa parametrów istniejących ciepłowni, - likwidacja niskiej emisji, - wymiana izolacji sieci przesyłowych na preizolowane, - eliminowanie źródeł niskiej emisji poprzez podłączanie nieefektywnych źródeł ciepła do sieci ciepłowniczych, - wymiana indywidualnych węglowych źródeł ciepła na odnawialne źródła energii, - modernizacja zakładów ciepłowniczych.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Ełku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - Redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy efektywności energetycznej zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - spółki gminne, - przedsiębiorcy, - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.4. REKULTYWACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Za zdegradowane uznaje się tereny niezdatne do określonego sposobu zagospodarowania bez wykonania działań rekultywacyjnych. Degradacja może być skutkiem wieloletniej i wielorakiej działalności człowieka lub zniszczenia terenu przez</p>

	<p>procesy geologiczne. Terenom takim należy przywrócić wartości użytkowe i przyrodnicze np. poprzez oczyszczanie i usuwanie zanieczyszczeń powstałych w wyniku działania przemysłu.</p> <p>Ze względu na charakter obszaru szczególne znaczenie ma rekultywacja jezior (w szczególności Jeziora Ełckiego) mająca na celu odnowę zdegradowanego środowiska wodnego w celu poprawy jakości wód i biologicznych stosunków w środowisku wodnym. Ważne jest również nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, odtworzenie gleb czy też odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki UE w ramach Programu LIFE, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – rekultywacja lub remediacja terenów zdegradowanych mająca na celu zmianę dotychczasowych funkcji przez nie pełnionych na cele inne niż środowiskowe, umożliwiającą powtórne wykorzystanie terenu, – rekultywacja jezior i rzek m.in. dalsza rekultywacja jeziora Ełckiego
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.5. WYKORZYSTANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DLA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: Sektor turystyki w MOF Ełk na tle województwa charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej i zagospodarowania turystycznego, co przekłada się na ruch turystyczny. W strategii wojewódzkiej wskazano na słabość ośrodka subregionalnego Ełk pod względem zachęcania do odwiedzin turystów wykorzystujących lokalne miejsca noclegowe. Turyści, którzy</p>

	<p>w 2012 r. odwiedzili MOF Ełk, stanowili tylko niecałe 3% ogólnej liczby turystów odwiedzających województwo. Obszar posiada natomiast walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjną, które przy spełnieniu określonych warunków (inwestycje, promocja) dają szansę na rozwój turystyczny oraz poprawę oferty spędzania wolnego czasu przez mieszkańców.</p> <p>Wdrażane będą przedsięwzięcia związane z opracowywaniem i realizacją koncepcji rozszerzenia i modernizacji istniejącej infrastruktury turystycznej – budowa nowych tras i obiektów sportowo-rekreacyjnych będących niezbędną bazą do uprawiania aktywnych, całorocznych form turystyki (wycieczki piesze i rowerowe, sporty wodne, biegi narciarskie itp.). Wspierane będą również jednostki działające na rzecz rozwoju turystyki, obsługi turystów, promocji działań proekologicznych.</p> <p>Rozwój sektora turystycznego w MOF Ełk musi odbywać się z poszanowaniem głównego zasobu, na bazie którego będzie rozbudowywany, czyli środowiska przyrodniczego. Dlatego prowadzone będą starania służące rozwojowi ekoturystyki. Ekoturystyka jest jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi turystyki na świecie. Jej założeniem jest świadomość ekologiczna turysty. Jest to rodzaj turystyki związany z naturą, poznawaniem przyrody, który nie zakłóca rozwoju przyrody i nie przyczynia się do jej dewastacji. W tym kontekście należy m.in. wspierać instytucje i działania mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów. W celu odwrócenia niekorzystnego trendu utraty różnorodności biologicznej podejmowane będą odpowiednie kroki zaradcze w postaci tworzenia specjalnych centrów opartych o rodzime gatunki.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z promocją na cele turystyczne w tym: zagospodarowanie ścieżek spacerowo – rowerowych, ścieżek dydaktycznych, zagospodarowanie brzegów jezior i rzek na cele turystyczne m.in. budowa plaż, tworzenie terenów wypoczynkowych, budowa obiektów małej architektury, – doposażenie i rozbudowa Centrum Edukacji Ekologicznej, – poprawa systemu informacji przyrodniczo – turystycznej, – tworzenie centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. rewaloryzacja i rewitalizacja parków miejskich, ogrody botaniczne itp., – rozwój ekoturystyki oraz promocja w oparciu o walory przyrodnicze, – kampanie informacyjno – edukacyjne, – rekultywacja jezior oraz działania zmierzające do odtworzenia różnorodności ichtiofauny
Przedsięwzięcie strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Wykorzystanie walorów przyrodniczych w ośrodku subregionalnym Ełk dla rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnych” projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze atrakcyjnym przyrodniczo i turystycznie,

	zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 2.3. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

PODDZIAŁANIE 2.3.1. POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI KULTURY

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Rozwój zasobów kultury w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: W każdej z gmin MOF Ełk znajduje się ośrodek kultury. O ile w Ełku ośrodek dysponuje kilkoma salami, w których mieszkańcy mogą rozwijać swoje pasje, to w Gminie Ełk ośrodek ma tylko salę muzyczną. O dużym zapotrzebowaniu na ofertę tych instytucji świadczy rosnąca liczba zespołów artystycznych i ich członków.</p> <p>Największymi instytucjami działającymi w obszarze kultury są Ełckie Centrum Kultury, Szkoła Artystyczna, Miejska Biblioteka Publiczna. Działalność tych instytucji cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów – corocznie zwiększająca się liczba działań podejmowanych przez te instytucje i osób biorących udział w tych wydarzeniach. Ponadto na Warmii i Mazurach zauważa się znaczącą dynamikę liczby osób zainteresowanych ofertą muzealną, co dzięki odpowiednim działaniom można byłoby wykorzystać również w MOF Ełk (np. poprzez poszerzenie oferty Muzeum Historycznego w Ełku czy odpowiednie zagospodarowanie potencjału Ełckiej Kolei Wąskotorowej).</p> <p>Instytucje kultury borykają się jednak z problemami pozyskania środków finansowych na modernizację oraz poszerzenie oferty. Realizacja działania przyczyni się do rozwoju bazy materialnej instytucji kulturotwórczych, wprowadzenia innowacyjnych produktów i zmniejszenia dysproporcji w dostępności do usług kultury ludności w zależności od miejsca zamieszkania. Poprawa funkcjonowania instytucji kultury będzie miała istotny wpływ na społeczno-gospodarczy rozwój MOF Ełk przyczyniając się do poszarzenia oferty turystycznej obszaru (ulepszanie i tworzenie</p>

	produktów turystycznych) oraz podnosząc jego atrakcyjność mieszkaniową i biznesową.
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – środki EFRR w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<p>Rozwój zasobów kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa i renowacja gminnych instytucji kultury, – modernizacja i doposażenie Ełckiego Centrum Kultury, Szkoły Artystycznej w Ełku oraz bibliotek miejskich i gminnych. – Rozwój i doposażenie bibliotek przyszkolnych, – dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp., – wsparcie i rozwój centrów informacji kulturalnej i promocji kultury, promocja kultury, – rozwój i wsparcie muzeów, izb pamięci itp., rozwój Muzeum Ełckiego i włączenie w promocję produktów regionalnych – rozwój szkolnictwa artystycznego i muzycznego, – tworzenie, rozwój i promocja produktów turystycznych, – promocja kultury.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje kultury, – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – organizacje pozarządowe, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, – kościoły i związki wyznaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.3.2. OCHRONA ZABYTKÓW

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia MOF Ełk	III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie:</p>

	<p>Podnoszenie atrakcyjności MOF Ełk stanowi jeden z głównych priorytetów samorządów. Można go osiągnąć stwarzając przyjazne warunki w sferze ochrony zabytków i środowiska kulturowego, które pozwolą dostosować zabytki do pełnienia nowych funkcji. Zabytki zajmują istotne miejsce w sferze przestrzennej Ełku. Do rejestru zabytków wpisane są 32 zabytki (układy urbanistyczne, zespół zamkowy, kolej dojazdowa, kościoły, cmentarze, budynki mieszkalne), a w gminnej ewidencji widnieje 305 obiektów. Całe centrum miasta objęte jest ochroną konserwatorską. Miasto posiada program ochrony zabytków koordynujący politykę przestrzenną miasta w celu ochrony i wyeksponowania dziedzictwa kulturowego. Miasto corocznie udziela dotacji na remonty zabytków wpisanych do rejestru. Obiekty zabytkowe występują również na terenie Gminy Ełk (kościół, cmentarze oraz nieliczne parki dworskie, chaty, dworki i kwatery wojskowe).</p> <p>Działanie służy osiągnięciu poprawy stanu zachowania środowiska kulturowego, uatrakcyjnienia go pod względem turystycznym oraz pobudzenia przedsiębiorczości. W wymiarze społecznym pozwoli ocalić od zapomnienia interesujące obiekty o niespotykanych cechach, umożliwi przywrócenie ich dawnej świetności, wzbogaci wiedzę o przeszłości.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFRR w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych na terenie Miasta Ełk i Gminy Ełk, – przebudowa i renowacja obiektów zabytkowych (m.in. muzea, skanseny, zespoły budynków, budowle, budynki sakralne), – rewitalizacja zespołu zamkowego w Ełku i obszaru wyspy zamkowej, – zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, staroduktów itp.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje kultury, – wspólnoty, – kościoły, – stowarzyszenia, – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT

UZASADNIENIE:

Według Komisji Europejskiej zrównoważony system transportowy to taki, który:

- zapewnia dostępność celów komunikacyjnych w sposób bezpieczny, niezagrażający zdrowiu ludzi i środowisku w sposób równy dla obecnej i następnych generacji;
- pozwala funkcjonować efektywnie, oferować możliwość wyboru środka transportowego i podtrzymać gospodarkę oraz rozwój regionalny;
- ogranicza emisje i odpady w ramach możliwości zaabsorbowania ich przez ziemię, zużywa odnawialne zasoby w ilościach możliwych do ich odtworzenia, zużywa nieodnawialne zasoby w ilościach możliwych do ich zastąpienia przez odnawialne substytuty, przy minimalizowaniu zajęcia terenu i hałasu.

Środki, dzięki którym można osiągnąć bardziej zrównoważony transport to m.in. korzystanie z transportu publicznego, korzystanie z rowerów, poruszanie się pieszo, jazda jednym samochodem przez kilka osób. Na terenie MOF Ełk wszystkie ww. środki ustępują jednak miejsca transportowi indywidualnemu. Przyczyn takiego stanu rzeczy można doszukiwać się w m.in. złym stanie niektórych dróg, przestarzałym taborze komunikacji miejskiej, rozczłonkowaniu tras rowerowych czy też niedostatecznej edukacji nt. korzyści wynikających z porzucenia jazdy samochodem.

Zwiększanie liczby podróży odbywanych samochodem prowadzi do przeciążenia układu drogowego. Wobec braku praktycznych możliwości nadążenia z rozbudową sieci ulicznej i układu parkingów skutecznym rozwiązaniem jest komunikacja miejska. Większość kierowców pokonuje samochodem krótkie dystanse, nawet do 5 km. Tłumaczą to wygodą i oszczędnością czasu. Jednak kierowcy są skłonni zrezygnować z jazdy samochodem na rzecz komunikacji miejskiej ze względu na korzyści zdrowotne i finansowe.

Dla wielu mieszkańców MOF Ełk komunikacja miejska jest głównym sposobem podróżowania (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia). Codziennie korzysta z niej kilka tysięcy mieszkańców, w związku z czym niezbędne są inwestycje zmierzające do rozwoju i zapewnienia użytkownikom wysokiej jakości podróży. W tym aspekcie podstawowymi czynnikami są rozwinięta, reprezentująca odpowiedni poziom techniczny i jakościowy infrastruktura (drogi, elementy służące obsłudze transportu publicznego, infrastruktura transportu rowerowego itp.) oraz nowoczesny, ekologiczny tabor.

W aspekcie organizacyjnym potrzebne jest usprawnianie ruchu komunikacji publicznej:

- na głównych korytarzach komunikacyjnych - stosowanie priorytetów dla komunikacji publicznej, zapewniające bezpośredni dostęp do centrum miasta i innych miejsc ważnych z punktu widzenia użytkowników komunikacji publicznej,
- na podstawowych korytarzach komunikacyjnych, którymi bieżą linie autobusowe o mniejszej częstotliwości kursowania lub linie dowożące pasażerów do linii kursujących głównymi korytarzami komunikacyjnymi - wprowadzenie usprawnień dla komunikacji miejskiej (np. eliminacja progów zwalniających, pierwszeństwo dla ulic zgodnie z przebiegiem linii autobusowych itp.).

Uprzywilejowanie ruchu komunikacji publicznej może polegać w szczególności na:

- wydzieleniu pasów ruchu tylko dla autobusów,
- sterowaniu sygnalizacją świetlną przez nadjeżdżające autobusy w celu włączenia zielonego światła,
- pierwszeństwu autobusów włączających się do ruchu z przystanków.

Najlepsze efekty w uprzywilejowaniu komunikacji publicznej przynosi wydzielanie pasów ruchu tylko dla autobusów. W przypadku MOF Ełk takie rozwiązanie jest trudne do zrealizowania ze względu na wysoką

intensywność zabudowy. W tej sytuacji lepszym rozwiązaniem byłoby zastosowanie pasów autobusowych o małej długości - stosowane w newralgicznych miejscach sieci, takich jak:

- dojazdy do skrzyżowań,
- obszary przystanków,
- miejsca przeplatania tras komunikacji zbiorowej.

Efektom wprowadzenia rozwiązań służących uprzywilejowaniu komunikacji publicznej w ruchu, oprócz zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych, jest poprawa jakości funkcjonowania komunikacji publicznej. Zwiększa się bowiem prędkość komunikacyjna i czas przejazdu. W dłuższej perspektywie prowadzi do zmiany zachowań komunikacyjnych mieszkańców. Innymi sposobami podniesienia konkurencyjność transportu publicznego w MOF Ełk mogą być m.in.:

- integracja systemu transportu publicznego drogowego i kolejowego,
- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego (w MOF Ełk idealnym miejscem do stworzenia takiego węzła byłyby okolice dworca autobusowego i kolejowego),
- stworzenie systemu „Parkuj i Jedź” (P&R) - Ełk jest zbyt małym miastem, by system ten funkcjonował z korzyścią dla mieszkańców miasta, jednak mógłby on być atrakcyjny dla przyjezdnych oraz dla turystów, szczególnie turystów jednodniowych,
- wprowadzenie dynamicznego systemu informacji pasażerskiej²⁰.

Rozwój MOF Ełk powinien obejmować m.in. rozbudowę nowoczesnego układu komunikacyjnego. Zwiększający się udział transportu drogowego w przemieszczaniu osób i ładunków, rosnące natężenie ruchu kołowego (o 15-20% na DK nr 16 i 65), niska przepustowość miejskich układów drogowych, położenie na trasach tranzytowych to źródła problemów transportowych, które doprowadzają m.in. do:

- wzrastającego zatłoczenia dróg miejskich i dróg wlotowych/wylotowych,
- obniżenia standardów technicznych dróg i obiektów inżynierskich (zły stan techniczny),
- zagrożeń bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego,
- niskiej konkurencyjności publicznego transportu zbiorowego wobec indywidualnego transportu samochodowego,
- nadmiernej emisji spalin i hałasu.

W chwili obecnej największy ruch w Ełku (oprócz obwodnicy) koncentruje się ulicami Grajewską, Kilińskiego, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Mickiewicza, 11-go Listopada, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, Kolonia, Kajki, Kościuszki, Dąbrowskiego i Gdańską. Są to drogi wyprowadzające ruch z miasta w kierunku dróg krajowych i sieci TEN-T lub bezpośrednio się z nimi łączące. Poprawa jakości dróg, budowa połączeń alternatywnych, integracja układu komunikacyjnego oraz zwiększenie dostępności transportowej przyczyni się do poprawy drożności i płynności układów drogowych, a co za tym idzie stworzy większe możliwości do międzyregionalnej i międzynarodowej wymiany gospodarczej oraz rozwoju transportu publicznego. Nowoczesny i sprawny układ komunikacyjny umożliwiający połączenie z głównymi drogami ośrodka subregionalnego Ełk znacznie wpłynie na atrakcyjność inwestycyjną obszaru, zwłaszcza w obliczu budowy drogi Via Baltica, która będzie najważniejszym połączeniem drogowym pomiędzy krajami bałtyckimi, trasy kolejowej Rail Baltica, terminala multimodalnego sieci TEN-T w Ełku i lotniska lokalnego.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło wielką szansę rozwojową w dziedzinie infrastruktury kolejowej. Stan infrastruktury kolejowej ma znaczny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, możliwość pozyskiwania nowych inwestycji, zdolność konkurowania z przewozami drogowymi lub ich uzupełniania, a także na podejmowanie przez ludność decyzji o wyborze tego środka transportu. Szansą na rozwój gospodarczy dla MOF Ełk w oparciu o transport kolejowy jest budowa trasy Rail Baltica łączącej

---

²⁰ Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013-2022.

państwa bałtyckie, która będzie przebiegała przez Ełk. Położenie ełckiego węzła kolejowego, przebieg przez ośrodek subregionalny Ełk linii Rail Baltica, przecinające się drogi krajowe nr 16 i 65, wybudowana obwodnica miasta, a także szeroko zakrojone plany budowy drogi kołowej Via Baltica w pobliżu Ełku powodują, że Ełk stwarza najlepsze warunki dla planowanego terminalu multimodalnego TEN-T w województwie warmińsko-mazurskim.

Systematyczna likwidacja połączeń kolejowych, zwłaszcza lokalnych, jest jednym z podstawowych elementów strategii polskich kolei. Dlatego ważna jest rola samorządów, które dzięki wspólnym inicjatywom i dofinansowaniu ze środków zewnętrznych mogą uratować zagrożone likwidacją połączenia. W tym kontekście ważne dla MOF Ełk (zarówno dla mieszkańców jak i dla potencjalnych inwestorów) będzie zapewnienie i modernizacja połączenia Ełku z lotniskiem w Szymanach.

Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełkim MOF
Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku
Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego

Zgodność celu z wybranymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu 7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym 7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych 7.3. Udrożnienie obszarów miejskich Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych 3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich 3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych 2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
Strategia rozwoju transportu	Cel strategiczny 1 Stworzenie nowoczesnej, spójnej sieci infrastruktury transportowej Transport lądowy jako element zintegrowanego systemu transportowego Transport miejski jako element zintegrowanego systemu transportowego

Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do roku 2025	Cel strategiczny 4. Nowoczesna infrastruktura rozwoju Cel operacyjny 4.1.Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	Priorytet 7. Infrastruktura transportowa
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO Działanie 6.Zwiększenie dostępności komunikacyjnej
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020	Cele operacyjne G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego P.VI. Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Usprawnienie organizacji ruchu.
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013-2022	Zadania ogólnego przeznaczenia: 1. Reorganizacja układu połączeń i rozkładów linii. Usprawnienie połączeń i lepsza obsługa obszaru. Budowa systemu połączeń „bez barier”. 2. Zakup dalszych pojazdów niskopodłogowych do obsługi systemu linii „bez barier”. 3. Budowa i modernizacja przystanków pod kątem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych 4. Wyposażenie przystanków w elementy poprawiające warunki oczekiwania na pojazd (ławki, wiaty) oraz informacje o usługach 5. Zakup urządzeń komunikujących się z osobami niewidomymi (przystanki) Zadania w zakresie budowy zintegrowanego systemu taryfowego: 1. Modernizacja dróg lokalnych i pętli w rejonach peryferyjnych dla usprawnienia możliwości obsługi komunikacją zbiorową 2. Budowa Zintegrowanego Węzła Wymiany Pasażerskiej w rejonie Dworca Kolejowego i Autobusowego 3. Modernizacja infrastruktury pod kątem usprawnienia powiązań pomiędzy różnymi formami transportu. Zadania w zakresie zmniejszenia uciążliwości transportu publicznego dla środowiska: 1. Dalsze inwestycje taborowe i wymiana pozostałych autobusów starszych aniżeli 10 lat. 2. Zakup taboru z silnikami zasilanymi ekologicznym paliwem, lub o napędzie alternatywnym z przyszłej perspektywy budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020. 3. Dostosowanie zaplecza technicznego do obsługi pojazdów z napędem ekologicznym. 4. Stworzenie warunków do przewozu rowerów środkami transportu publicznego na wybranych trasach
Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.	3. Ograniczenie emisji CO ₂ oraz emisji zanieczyszczeń z instalacji wykorzystywanych na terenie miasta, a także emisji pochodzącej z transportu. 10. Promocja i realizacja wizji zrównoważonego transportu – z uwzględnieniem transportu publicznego, indywidualnego i rowerowego.

DZIAŁANIE 3.1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK
Priorytet	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa i rozwój transportu publicznego w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Komunikacją miejską w MOF Ełk objęte są 3 gminy – Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Stare Juchy. Corocznie korzysta z niej łącznie ponad 3 mln pasażerów (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia i innego rodzaju usług publicznych). Użytkownicy transportu publicznego zwracają uwagę na niską jakość poruszania się częścią autobusów - przeciętny wiek 32 autobusów należących do MZK to 11 lat.</p> <p>Podniesienie atrakcyjności komunikacji publicznej doprowadzi do wzrostu popytu na jego usługi, a co się z tym wiąże to do ograniczenia ruchu samochodowego w mieście i związanych z nim negatywnych konsekwencji dla mieszkańców i środowiska naturalnego. Rozwój zrównoważonego transportu w MOF Ełk wymaga inwestycji w poprawę jakości infrastruktury, wymiany taboru transportu publicznego i zastosowania rozwiązań służących zmniejszeniu ruchu samochodów na terenach zurbanizowanych.</p> <p>W dziedzinie transportu rowerowego inwestycje powinny koncentrować się na zwiększeniu długości ścieżek rowerowych i ich połączeniu oraz zapewnieniu miejsc parkingowych dla rowerów, np. przy przystankach komunikacji publicznej. W chwili obecnej MOF Ełk w tej kwestii prezentuje się słabo na tle poszczególnych miejscowości i obszarów Warmii i Mazur.</p>
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki z budżetu państwa przeznaczone na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, na projekty strategiczne w MOF Ełk i projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa dróg związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską, – inwestycje w infrastrukturę niezbędną dla właściwego funkcjonowania komunikacji miejskiej, – zakup niskoemisyjnego taboru, – Infrastruktura transportu publicznego w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrach miejscowości, – budowa i przebudowa ścieżek i tras rowerowych, – przebudowa chodników,

	<ul style="list-style-type: none"> - budowa parkingów rowerowych, - inwestycje w system park&ride czy bike&ride, - zintegrowane centra przesiadkowe, - promocja transportu zbiorowego. - wsparcie dla ekologicznego transportu publicznego (zakup taboru), - budowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego (sieci autobusowych).
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny „Zintegrowany system transportu publicznego w ośrodku subregionalnym Ełk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. 2. Projekt strategiczny „Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. 3. Projekt strategiczny „Rowerowy Ełcki Obszar Funkcjonalny – zintegrowana sieć ścieżek rowerowych” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym w porozumieniu z innymi podmiotami, - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, - Miejski Zakład Komunikacji.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 3.2. SPRAWNA I SZYBKA SIEĆ TRANSPORTOWA W EŁCKIM MOF

PODDZIAŁANIE 3.2.1. BUDOWA I ROZBUDOWA POŁĄCZEŃ DROGOWYCH W OBSZARZE FUNKCJONALNYM EŁKU

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK
Priorytet	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń w obszarze funkcjonalnym Ełku
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Poprawa jakości powiązań transportowych w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego i wyprowadzenie ruchu w kierunku sieci kompleksowej TEN-T.

	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Warmia i Mazury należą do obszarów o najmniejszej dostępności komunikacyjnej w Europie. Również w obrębie samego regionu występują znaczące dysproporcje. Cała wschodnia część województwa, w tym MOF Ełk, została w strategii Warmii i Mazur określona jako obszar o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej. Słabe połączenie Olsztyna ze wschodnią częścią województwa ogranicza możliwości nawiązywania relacji społeczno-gospodarczych. Ponadto stan istniejących w województwie i ośrodku subregionalnym Ełk dróg jest niezadowolający i negatywnie wpływa na konkurencyjność i warunki życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju transportu publicznego.</p> <p>W MOF Ełk najważniejszymi korytarzami transportowymi są drogi krajowe nr 16 (stanowiąca część Transeuropejskich Sieci Transportowych) i 65. Dla rozwoju obszaru niezwykle istotne są wysokiej jakości połączenia drogowe TEN-T, zwłaszcza w obliczu budowy w pobliżu Ełku drogi Via Baltica, trasy kolejowej Rail Baltica, terminala multimodalnego sieci TEN-T i lotniska lokalnego.</p> <p>W Ełku największy ruch kołowy odbywa się główną siecią dróg wyprowadzających ruch do dróg krajowych. Duże natężenie ruchu w znacznym stopniu utrudnia poruszanie się do i z centrum miasta (w tym dla osób dojeżdżających do pracy i chcących skorzystać z oferowanych w Ełku usług publicznych), obniża standardy techniczne dróg i obiektów inżynierskich, zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje nadmierną emisję spalin i hałasu. Modernizacja i budowa dróg gminnych, w tym łączących się z drogami krajowymi i budowa alternatywnych połączeń usprawni ruch w MOF Ełk, zwiększy bezpieczeństwo ruchu drogowego, poprawi jakość życia mieszkańców, zwiększy ich mobilność, wzmocni atrakcyjność inwestycyjną Ełku i całego obszaru funkcjonalnego oraz wpłynie na rozwój transportu publicznego.</p>
Cel tematyczny UE	<p>C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</p> <p>C.7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki z budżetu państwa przeznaczone na finansowanie projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – drogi lokalne zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z drogą krajową nr 16 (sieć TEN-T), – przedsięwzięcia przyczyniające się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym postulatów zawartych m.in. w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2014-2020 i krótkoterminowych programach realizacyjnych, – drogi usprawniające połączenia z przejściem granicznym, lotniskiem lokalnym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi

	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa i rozwój infrastruktury transportowej, poprzez modernizację, budowę i przebudowę dróg gminnych i powiatowych usprawniających połączenie z głównym ośrodkiem społeczno – gospodarczym i poprawiającymi dostęp do usług, – budowa, przebudowa dróg lokalnych zwiększających dostępność przestrzenną o najniższym poziomie z ośrodkiem subregionalnym
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny „Rozwój infrastruktury transportowej w ośrodku subregionalnym Ełk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej)” - projekt strategiczny w formule ZIT w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w ramach środków ZIT dla MOF Ełk. 2. Projekt strategiczny: „Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Ełku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta”- projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym poprawy infrastruktury transportowej, zgłaszany do dofinansowania z budżetu państwa.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

PODDZIAŁANIE 3.2.2. POPRAWA SYSTEMU KOLEJOWEGO

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF Ełk
PRIORYTET	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa jakości połączeń transportu kolejowego.</p> <p>Uzasadnienie: Jedną z form transportu przyjaznego środowisku jest transport kolejowy. Aby poprawić konkurencyjność tego środka transportu konieczne jest nadrobienie wieloletnich zaszłości, głównie poprzez inwestycje w infrastrukturę. Stan infrastruktury kolejowej ma znaczny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, możliwość pozyskiwania nowych inwestycji, zdolność konkurowania z przewozami drogowymi lub ich uzupełniania, a także na podejmowanie przez ludność decyzji o wyborze tego środka transportu.</p> <p>Dzięki swojemu położeniu na styku ważnych drogowych i kolejowych tras ośrodek subregionalny Ełk jest bardzo dobrym miejscem do lokowania kolejnych inwestycji tego typu. Szansą na rozwój branży kolejowej w MOF Ełk jest budowa</p>

	przebiegającej przez obszar trasy Rail Baltica łączącej państwa bałtyckie oraz budowa terminalu multimodalnego w Ełku. Kolejną inwestycją kolejową, która w dużym stopniu przyczyniłaby się do rozwoju społeczno-gospodarczego MOF Ełk jest budowa lotniska w Szymanach i połączenie go linią kolejową z Ełkiem (połączenie zostało przywrócone w 2012 r. po kilkunastoletniej przerwie). Istotne jest również podwyższenie standardu oferowanego przez regionalne połączenia kolejowe, z których korzysta wielu mieszkańców MOF Ełk w celu dojazdu do pracy, szkoły czy korzystania z usług publicznych.
Cel tematyczny UE	C.7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – budowa, modernizacja, rehabilitacja sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T o znaczeniu regionalnym, – zakup i modernizacja taboru kolejowego dla połączeń wojewódzkich
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – samorząd województwa, – PKP.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

CEL STRATEGICZNY 4. PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA

UZASADNIENIE:

Rewitalizacja to połączenie działań technicznych z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych występujących na danym obszarze: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej. Ełk w rządowym dokumencie *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* został określony jako miasto o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych. Tereny wykluczenia społecznego negatywnie wpływają na możliwości rozwoju całego obszaru, w związku z czym istnieje konieczność ich rewitalizacji. Dochodzi tam do nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących ubóstwu, w tym patologii. Istnieje potrzeba włączenia społecznego osób marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją poprzez objęcie tych terenów programami społecznymi prowadzonymi przez Centra Rewitalizacji Społecznej. Działania te powinny zostać uzupełnione rewitalizacją infrastrukturalną poprawiającą przede wszystkim atrakcyjność gospodarczą tych terenów, przekładającą się wprost na jakość życia mieszkańców.

Wykluczenie społeczne jest bardzo złożonym problemem. Choć często jest związane z problemem ubóstwa, przejawia się jednak na wiele sposobów. Oprócz wykluczenia jednostek, problem ten może dotyczyć całych społeczności. Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że głównymi problemami społeczności są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemoc w rodzinie, alkoholizm.

Dominującym czynnikiem przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie. 16,2% ludności w wieku produkcyjnej MOF Ełk w 2012 r. było bez pracy – wartość większa niż średnia wojewódzka i poszczególnych podregionów. To z kolei przekłada się na systematyczny wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom zaspokoić potrzeb niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest też przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk rodzinnych, a nawet patologii. W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te nasilają się i rodzą takie zjawiska jak: ubóstwo, frustracja, izolacja, wycofywanie się z życia społecznego. Do grup problemowych ośrodki pomocy społecznej zaliczają: osoby bezrobotne, młodzież (w szczególności młodzież bezrobotną), osoby starsze, osoby niepełnosprawne, ofiary przemocy i sprawców.

Osoby doświadczające wykluczenia społecznego mają spore trudności by funkcjonować w pełni w społeczeństwie, powielając częste wzorce zachowań nabyte w rodzinie, która także podlega wykluczeniu. Zjawisko to wymaga podjęcia zróżnicowanych przedsięwzięć w zakresie aktywnej integracji społecznej osób marginalizowanych, których celem powinna być przede wszystkim aktywizacja społeczno-zawodowa.

Z powodu problemów gospodarczych MOF Ełk konieczne jest przeprowadzenie rewitalizacji gospodarczej. Istotną kwestią w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu jest umożliwienie rozwoju własnej działalności gospodarczej oraz tworzenie możliwości zatrudnienia i rozwoju osobistego, w tym dla osób niepełnosprawnych (zwłaszcza w kontekście zgłaszanych przez pracodawców problemów ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach).

Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej

Zgodność celu z wybranymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1. Integracja społeczna III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych 3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego	Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych 2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. Warmińsko – mazurskiego do roku 2025	Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności społecznej. Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego Cel operacyjny 2.2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	Priorytet 8. Obszary wymagające rewitalizacji Priorytet 11. Włączenie społeczne
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO Działanie 7. Integracja i promocja EGO
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020	Cele operacyjne S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców S.VIII. poprawa bezpieczeństwa w mieście S.IX. Wspieranie rodzin S.X. Budowa partnerstw dwu i trzysektorowych P.I Rewitalizacja starej zabudowy P.III. Zwiększenie ilości terenów zielonych
Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023	Cel 1. Zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości. Cel 2. Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych.

	<p>Cel 3. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych.</p> <p>Cel 4. Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych.</p> <p>Cel 5. Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Cel 6. Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej.</p>
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Elk na lata 2008 – 2018	<p>Priorytet 1 Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej</p> <p>Priorytet 2 Elk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej polityce społecznej</p> <p>Priorytet 4 Elk miastem szczęśliwego dzieciństwa</p>

DZIAŁANIE 4.1. REWITALIZACJA SPOŁECZNA

Cel Priorytetu	PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF ELK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ.
Priorytet	PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Elk	IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży</p> <p>Uzasadnienie: W MOF Elk występują obszary i grupy społeczne zagrożone wykluczeniem, które negatywnie wpływają na możliwości rozwojowe całego obszaru oraz generują problemy społeczne (przestępczość, przemoc w rodzinie, obojętność, brak pomocy wzajemnej). Szczególną grupę stanowią dzieci i młodzież, które w wyniku degradacji rodziny lub z innych przyczyn zarażone są różnego rodzaju patologiami, wśród których na głównym miejscu występują alkoholizm i narkomania (wśród 15-16-latków alkoholu nie pije zaledwie 8% uczniów). Dlatego szczególnie do nich należy skierować działania aktywizujące.</p> <p>Instrumentem, który w przeszłości okazał się skutecznym narzędziem w walce z wykluczeniem ludzi młodych było Etckie Centrum Rewitalizacji Społecznej. Działalność centrum przyczyniła się do zwiększenia liczby wykwalifikowanych pedagogów i animatorów ulicznych, którzy poprzez swoją pracę kształtowali postawy prospołeczne i pro obywatelskie dzieci i młodzieży. Sukces funkcjonowania centrum świadczy o konieczności kontynuowania i rozszerzania tego typu działań.</p> <p>Poza tym na terenie MOF działają KIS i CIS, które prowadzą działania w zakresie aktywizacji społecznej i wymagają dalszego wsparcia. Instytucje te realizują zadania z zakresu aktywnej integracji, dlatego też ważne jest zapewnienie właściwych warunków dla realizacji tych zadań.</p>

	Działaniom aktywizującym powinny towarzyszyć działania inwestycyjne służące nadawaniu niewykorzystanym terenom nowych funkcji społecznych.
Cel tematyczny UE	C.9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS/ EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – środki EFS/EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk i projekty konkursowe, – środki w ramach PROW 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej (zakup wyposażenia, dostosowanie pomieszczeń, adaptacja obiektów na cele społeczne), – działania skierowane do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, – działania skierowane do osób i rodzin celem zwiększenia dostępu i jakości usług prowadzące do integracji społecznej, – integracja zawodowa dorosłych i młodzieży, – zagospodarowanie pustych przestrzeni w tkance urbanistycznej pod cele społeczne (podwórka, place zabaw, parki, skwery), ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości, – budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do fizycznej i społecznej rewitalizacji i regeneracji Miasta Ełk i miejscowości wiejskich w Gminie Ełk, – rewitalizacja infrastruktury społecznej (świetlice środowiskowe, centra aktywizacji społeczności lokalnych), – rewitalizacja infrastruktury kulturalnej, – organizacja imprez, warsztatów integrujących i aktywizujących lokalne społeczności w szczególności dzieci i młodzież
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny „Rewitalizacja ośrodka subregionalnego Ełk” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (projekty konkursowe składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty). 2. Projekt strategiczny „Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. 3. Projekt strategiczny „Aktywny zawodowo MOF Ełk”- projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (projekty konkursowe składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty).

	4. Projekt strategiczny „Włączenie społeczne mieszkańców MOF Ełk” - wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do PROW 2014-2020 (projekty konkursowe składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty).
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – organizacje pozarządowe, – KIS, CIS, ZAZ, – Kościoły i związki wyznaniowe, – Spółdzielnie i wspólnoty, – Wszystkie inne podmioty działające na podstawie zapisów statutowych lub innych dokumentów w sferze pomocy i integracji społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych lub rynku pracy, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Mieszkańcy, osoby zagrożone ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego oraz otoczenie tych osób
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 4.2. WSPARCIE REWITALIZACJI GOSPODARCZEJ

Cel Priorytetu	PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ.
Priorytet	PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Aktywizacja społeczno – zawodowa osób w obszarze rewitalizowanym.</p> <p>Uzasadnienie: Głównym powodem przyznawania w MOF Ełk pomocy społecznej jest ubóstwo wynikające przede wszystkim z długotrwałego bezrobocia. Wśród bezrobotnych MOF Ełk najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy. Dlatego jednym z głównych celów rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze zarówno w odniesieniu do grup społecznych, jak i obszarów.</p> <p>Osiągnięcie wzrostu aktywności gospodarczej na obszarach rewitalizowanych planowane jest przez wspieranie mieszkańców w wyrównywaniu szans edukacyjnych, w powrocie na rynek pracy, rozwijanie nowych form działalności gospodarczej, wsparcie już istniejących podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.</p> <p>W MOF Ełk występują liczne osiedla blokowe powstałe w latach 70 i 80-tych, skupiające znaczny odsetek ludności obszaru. Budowane w przestarzałych technologiach budynki wymagają pilnej ingerencji w celu polepszenia warunków życia codziennego, nadaniu tym budynkom nowych funkcji</p>

	<p>społecznych i gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności wizerunku miasta.</p> <p>Poprawa atrakcyjności MOF Ełk powinna następować również poprzez włączenie w rozwój gospodarczy terenów zdegradowanych poprzez przygotowanie ich pod przyszłe inwestycje.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – działania inwestycyjne wskazane w Lokalnych Programach Rewitalizacji, – uzbrojenie terenów pod inwestycje i tworzenie terenów inwestycyjnych, – adaptacja zdegradowanych budynków pod cele gospodarcze, – rewitalizacja wyspy „zamkowej” – rewitalizacja ciągów komunikacyjnych (szlaki spacerowe, mała architektura), – budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do fizycznej i społecznej rewitalizacji i regeneracji Miasta Ełk i miejscowości wiejskich w Gminie Ełk, – wspieranie nadawania i przywracania funkcji zdegradowanym obszarom miejskim powojennym, pokolejowym i przemysłowym, – działania związane z ochroną zabytków.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – przedsiębiorcy, – organizacje pozarządowe, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, – kościoły.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

CEL STRATEGICZNY 5. WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

UZASADNIENIE:

Poziom życia mieszkańców zależy głównie od dostępności i jakości usług publicznych. Prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa możliwe jest dzięki sprawnemu systemowi edukacji umożliwiającemu uzyskanie kwalifikacji niezbędnych na zmieniającym się rynku pracy. Prawidłowy system edukacji jest także warunkiem koniecznym do budowania gospodarki opartej na wiedzy. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie infrastruktury edukacyjnej począwszy od przedszkola, aż po kształcenie osób dorosłych. W celu prawidłowego wykorzystania tej infrastruktury należy realizować nowoczesne programy edukacyjne. Podczas wieloletniego zdobywania wiedzy wzrasta potrzeba indywidualizacji podejścia do rozwoju poszczególnych osób, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w ofercie kierowanej do uczniów.

Obok edukacji przygotowującej do wejścia na rynek pracy konieczne jest także wsparcie dla osób już na nim funkcjonujących. Problem ze znalezieniem pracy dotyka coraz szersze grupy osób z MOF Ełk. Z kolei znaczny odsetek ełckich przedsiębiorców wskazuje na problemy w znalezieniu pracowników w potrzebnych zawodach (trudności te deklaruje 83% firm produkcyjnych, 76% firm budowlanych, 70% firm usługowych i 52% firm handlowych). Konieczne jest podjęcie działań skierowanych do osób bezrobotnych, zwłaszcza do tych którzy znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób bez pożądaných przez pracodawców kwalifikacji zawodowych. Oferowane wsparcie powinno cechować się z jednej strony dostosowaniem umiejętności pracownika do oczekiwań pracodawcy, z drugiej zaś strony powinno rozwijać umiejętność poszukiwania pracy.

Niewielka liczba absolwentów szkół gimnazjalnych decyduje się na wybór szkoły zawodowej (coroczny spadek liczby uczniów tego typu szkół). Szkoły zawodowe z ełckiego obszaru funkcjonalnego potrzebują gruntownych przemian. Brakuje nowoczesnej infrastruktury, wykwalifikowanej kadry i warsztatów. Nie ma właściwej współpracy między szkołami zawodowymi a prywatnymi firmami, w których uczniowie mogliby odbywać praktyki. Mimo działania w Ełku czterech wyższych uczelni, zdecydowana większość absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wybiera studia poza MOF Ełk.

Niedostatecznie kształtowanie nawyków edukacyjnych młodzieży powoduje, że mieszkańcy obszaru nie mają nawyku uczenia się przez całe życie. Problemem jest również mała aktywność zawodowa mieszkańców MOF Ełk. Wśród mieszkańców nie ma tendencji do podejmowania działań związanych z poszukiwaniem pracy, ani doszkalaniami się. Często barierą stanowi konieczność opieki nad dziećmi i obowiązki domowe. Rozwiązaniem tej sytuacji może być zapewnienie opieki na dziećmi lub praca w elastycznych godzinach pracy. Szczególne wsparcie niezbędne jest osobom długotrwale bezrobotnym i samozatrudnionym.

Z powodu systematycznego zmniejszania wydatków publicznych, starzenia się społeczeństwa (niż demograficzny), konieczne jest wsparcie w zapewnieniu usług społecznych. W MOF Ełk z pomocy społecznej korzysta ponad 2,5 tys. gospodarstw domowych (wzrost od 2008 r. o 30%). Ośrodki pomocy społecznej na terenie MOF Ełk borykają się z problemami infrastrukturalnymi (brak pomieszczeń dostosowanych do charakteru pracy, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, przestarzały sprzęt komputerowy), problemami telekomunikacyjnymi, niewystarczającą liczbą pracowników socjalnych i opiekunów, brakiem środków finansowych na obowiązkowe szkolenia pracowników.

Mieszkańcy MOF Ełk mają dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Znacznie gorzej wypada ocena dostępności usług specjalistycznych i szpitalnych, a jako największe bariery wskazywane są długie listy oczekujących, ograniczony czas wizyt, a w przypadku mieszkańców terenów wiejskich – odległość terytorialna i braki informacyjne. Infrastruktura w szpitalach nie spełnia standardów europejskich i wymaga remontów, w tym także dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych.

Na stan zdrowia społeczeństwa duży wpływ ma infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Konieczna jest poprawa wydolności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, zmniejszenie liczby osób z nadwagą i otyłością, zmniejszenie zagrożenia zachorowalnością na tzw. choroby cywilizacyjne, a także zmniejszenia liczby zjawisk patologicznych oraz agresji, w szczególności wśród młodzieży.

Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna
Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samozatrudnienia
Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem
Poddziałanie 5.1.3. Wspieranie ekonomii społecznej
Poddziałanie 5.1.4.. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację
Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych
Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej
Poddziałanie 5.2.2. Ochrona zdrowia
Poddziałanie 5.2.3. Poprawa dostępu do e-usług publicznych

Zgodność celu z wybranymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1. Integracja społeczna 1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych 2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych 3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych 2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	<p>Cel 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji.</p> <p>1.1. Wspieranie edukacji formalnej w zakresie metod nauczania sprzyjających kooperacji, kreatywności i komunikacji oraz rozwijanie demokratycznej kultury szkoły.</p> <p>1.2. Wspieranie edukacji innej niż formalna ukierunkowanej na kooperację, kreatywność i komunikację społeczną.</p>
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy</p> <p>2.1. Podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie jej powiązań z gospodarką oraz wzrost międzynarodowej konkurencyjności nauki</p> <p>2.5. Wspieranie rozwoju kadr dla innowacyjnej i efektywnej gospodarki</p>
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. Warmińsko – mazurskiego do roku 2025	<p>Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności społecznej.</p> <p>Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego</p> <p>Cel operacyjny 2.2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych</p>
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	<p>Priorytet 2. Kadry dla gospodarki</p> <p>Priorytet 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych</p> <p>Priorytet 10. Regionalny rynek pracy</p> <p>Priorytet 11. Włączenie społeczne</p>
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	<p>Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO</p> <p>Działanie 7. Integracja i promocja EGO</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020 (projekt)	<p>Cele operacyjne</p> <p>G.I. Wzrost zatrudnienia</p> <p>G.IV. Promocja i ułatwienie do usług teleinformatycznych</p> <p>G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego</p> <p>S.I. Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach</p> <p>S.II. Dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy</p> <p>S.IV. Zapewnienie systemu pomocy społecznej i opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców</p> <p>S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców</p> <p>S.IX. Wspieranie rodzin</p>
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk na lata 2008 – 2018	<p>Priorytet 1 Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej</p> <p>Priorytet 2 Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej polityce społecznej</p> <p>Priorytet 3 Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień</p> <p>Priorytet 4 Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa</p> <p>Priorytet 5 Promocja przedsiębiorczości i ograniczenie skutków bezrobocia</p>

DZIAŁANIE 5.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA**PODDZIAŁANIE 5.1.1. WSPARCIE SAMOZATRUDNIENIA**

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samozatrudnienia
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Elk	V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Rozwój przedsiębiorczości stanowi jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionów. Tymczasem MOF Elk cechują niskie wskaźniki przedsiębiorczości w postaci osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Na 100 osób w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadzi w Elku 9 osób, a w Gminie Elk 8 osób. Z kolei wartości wskaźnika dla Olsztyna wynosi 12, Elbląga 10, Gołdapi 12, Giżycka 13 a Olecka 15.</p> <p>Z prowadzonych badań i analiz wynika, iż problem dostępu do kapitału stanowi główną barierę w wejściu na rynek dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Efektywność udzielanego wsparcia uzależniona jest również w dużej mierze od dywersyfikacji dostępnych instrumentów oraz źródeł finansowania, a także od dostosowania form wsparcia do potrzeb poszczególnych grup docelowych. Istotnym elementem wsparcia jest wyposażenie uczestników projektów w niezbędną wiedzę i kompetencję z zakresu przedsiębiorczości zarówno na etapie zakładania działalności gospodarczej, jak również w początkowym okresie jej funkcjonowania, zwłaszcza w zakresie inteligentnych specjalizacji województwa (ekonomia wody, żywność wysokiej jakości, drewno i meblarstwo).</p>
Cel tematyczny UE	C.8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – preferencyjne pożyczki lub poręczenia dla osób, planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, – bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności, gospodarczej dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, – dotacje na spłatę odsetek, – wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących, rozpoczęcie działalności gospodarczej przez wyspecjalizowane instytucje oraz zgodnie z wypracowanymi i obowiązującymi standardami świadczenia usług, – wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze MSP, w szczególności działających w obszarze inteligentnych specjalizacji.

Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – Parki Naukowo - Technologiczne, – Instytucje Otoczenia Biznesu, – organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Osoby fizyczne zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą, studenci, absolwenci, kadra naukowa.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.2. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI OSÓB ZAGROŻONYCH DŁUGOTRWALYM BEZROBOCIEM

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem.
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa dostępu do zatrudnienia osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo.</p> <p>Uzasadnienie: Mieszkańcy Warmii i Mazur charakteryzują się wysokim stopieniem bierności zawodowej. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie należy do najniższych krajów. Cechą charakterystyczną Warmii i Mazur, w tym ośrodka subregionalnego Ełk, jest wysoki stopień bezrobocia na terenach wiejskich. Zmiany zachodzące na rynku pracy, które wynikają z czynników demograficznych, strukturalnych i ekonomicznych, warunkują konieczność podjęcia efektywnych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających długotrwale bez zatrudnienia.</p> <p>Osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy stanowią w MOF Ełk najliczniejszą grupę bezrobotnych – ponad 50%. Skuteczność podejmowanych działań wobec osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zależy w dużym stopniu od właściwego zdiagnozowania potrzeb oraz dopasowania do nich odpowiednich instrumentów i form wsparcia, uwzględniających specyfikę rynku pracy w MOF Ełk</p> <p>Konieczne są działania skierowane do osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w celu poprawy dostępu do zatrudnienia, w szczególności w inteligentnych specjalizacjach województwa. Istotnym elementem wsparcia, służącym podniesieniu poziomu aktywności zawodowej w MOF Ełk powinna być aktywność instytucji publicznych (urząd pracy, jednostki samorządu terytorialnego) i niepublicznych partnerów świadczących usługi na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia.</p>
Cel tematyczny UE	C.8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.
Źródła finansowania	– środki EFS wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020,

	– współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	– pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, – działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszego dopasowania do potrzeb rynku pracy, – pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, – wspieranie mobilności zawodowej, – integracja zawodowa prowadząca do wejścia na rynek pracy.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – urząd pracy, – organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Osoby długotrwale bezrobotne.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.3. WSPIERANIE EKONOMII SPOŁECZNEJ.

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.3. Wspieranie ekonomii społecznej
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Rozwój gospodarki społecznej w Subregionie Ełckim. Uzasadnienie: Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Jednym z elementów systemu wsparcia osób wykluczonych może być rozwijający się sektor ekonomii społecznej, instytucje integracji społecznej oraz wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo, czy dyskryminowanych na rynku pracy. W latach 2009-2011 na Warmii i Mazurach stworzono regionalną sieć Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES) oraz Klub Integracji Społecznej. Także na terenie MOF Ełk działa taki ośrodek. W województwie warmińsko – mazurskim funkcjonuje również 6 inkubatorów przedsiębiorczości społecznej. W ramach działania przewiduje się rozwój i wsparcie sieci podmiotów wspierających ekonomię społeczną, promocję idei ekonomii społecznej, wzmocnienie infrastruktury, budowanie partnerstw trójsektorowych, wsparcie szkoleniowo-doradcze pracowników otoczenia ekonomii społecznej oraz osób zainteresowanych działalnością w tym sektorze.
Cel tematyczny UE	C.9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Źródła finansowania	– środki EFS w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020,

	– współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – świadczenie usług doradczych na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, – tworzenie regionalnych i lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, – wsparcie dla utworzenia i funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię społeczną, – tworzenie paktów na rzecz rozwoju współpracy podmiotów lokalnych działających w obszarze ekonomii społecznej, – współpraca z samorządami lokalnymi oraz animacja środowisk lokalnych, w celu zawiązywania partnerstw instytucji lokalnych.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wszystkie podmioty działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz rynku pracy, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
Grupy docelowe	Spółdzielnie socjalne, podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, CIS, KIS, ZAZ, WTZ, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, młodzież.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.4. WSPARCIE SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.4. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego
Obszar wsparcia MOF Ełk	VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Zainteresowanie kształceniem zawodowym w województwie jest niewielkie. W województwie w 2011 r. funkcjonowało łącznie 75 zasadniczych szkół zawodowych (w tym specjalnych). To zaledwie 4% wszystkich tego typu placówek w Polsce (region zajął 12 lokatę w kraju). W MOF Ełk w tym czasie działało 5 szkół zawodowych (w tym 1 specjalna), co stanowiło ok. 7% wszystkich szkół zawodowych Warmii i Mazur.</p> <p>Wśród osób bez pracy wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się prawie co czwarty bezrobotny powiatu ełckiego (23,1%). Szkolnictwo zawodowe w obecnej sytuacji znacznie odbiega jakością od szkolnictwa ogólnego przez co cieszy się znacznie niższym zainteresowaniem uczniów. W tym kontekście oraz zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy niezbędne jest zwiększenie potencjału szkół zawodowych i propagowanie korzyści płynących z wyboru tej ścieżki kształcenia. Jednocześnie modernizacja szkolnictwa zawodowego powinna być wspierana dodatkowymi zachętami dla uczniów, którzy podejmą kształcenie w tym kierunku. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia</p>

	<p>popularności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej, a także dostosowania jego oferty do potrzeb rynku pracy (szczególnie w wymiarze lokalnym i regionalnym). Dzięki temu system szkolnictwa zawodowego będzie w stanie dostarczyć na rynek pracy większą liczbę wykwalifikowanych specjalistów o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymogom pracodawców. Konieczna jest współpraca firm ze szkołami zawodowymi w celu lepszego dostosowania kierunków nauczania do potrzeb gospodarki regionu (np. praktyki, staże dla absolwentów), wzmocnienie kompetencji nauczycieli i dostosowanie infrastruktury do specjalistycznych potrzeb szkół.</p> <p>Województwo boryka się także z problemem najwyższego w kraju odsetka osób przedwcześnie kończących edukację. W powiecie etckim najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (32,2% ogółu bezrobotnych). Uczenie się osób dorosłych ma w obecnych czasach szczególne znaczenie dla jakości ich życia codziennego oraz możliwości podejmowania różnych ról na rynku pracy. Niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia, nabytych umiejętności czy doświadczenia zawodowego - współczesny rynek pracy wymaga doskonalenia się, dlatego najlepszą inwestycją współczesnego człowieka powinna być cała życiowa edukacja. Koncepcja uczenia się przez całe życie obejmuje rozwój indywidualny i rozwój cech społecznych we wszystkich formach i wszystkich kontekstach – w systemie formalnym, tj. w szkołach, placówkach kształcenia zawodowego, uczelniach i placówkach kształcenia dorosłych oraz w ramach kształcenia nieformalnego, a więc w domu, w pracy i w społeczności.</p>
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dla projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFS/ EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura szkolnictwa zawodowego (poza szkolnictwem wyższym) w oparciu o zdiagnozowane potrzeby regionalnych rynków pracy i inteligentnych specjalizacji, – komplementarne i zintegrowane inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie według jasno określonych potrzeb (głównie poprzez przystosowanie istniejących placówek), – rozwijanie umiejętności, wiedzy i kompetencji osób dorosłych, – wsparcie i wyposażenie placówek prowadzących kształcenie ustawiczne i zawodowe, – programy współpracy szkół i placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym, – przygotowanie i realizacja usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny: „Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w ośrodku subregionalnym Ełk” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Ełku jako ośrodka

	subregionalnego zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego.
Grupy docelowe	Uczniowie, osoby dorosłe, nauczyciele.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.5. INWESTYCJE W EDUKACJĘ

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego
Obszar wsparcia MOF Ełk	VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się najniższym w Polsce odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat (60,1% w 2011 r., kraj 69,2%), w tym w Ełku 68,9% i Gminie Ełk 48,4%. Należy jednak zaznaczyć, że w 2012 r. w Ełku były wolne miejsca w przedszkolach, co świadczy o zaspokojeniu potrzeb w tym zakresie. Województwo zajmuje końcowe miejsca w rankingach wyników egzaminów gimnazjalnych w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej.</p> <p>Podniesienie ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa, od edukacji przedszkolnej do studiów wyższych, wymaga od systemu oświaty stworzenia mechanizmów eliminujących lub kompensujących oddziaływanie czynników utrudniających uczestnictwo w procesie kształcenia. Istotnym elementem polityki wyrównywania szans edukacyjnych powinno być zatem wzmocnienie działań instytucji oświatowych ukierunkowane na pomoc uczniom, którzy ze względu na czynniki ekonomiczne, społeczne czy kulturowe nie funkcjonują prawidłowo w systemie oświaty. Wsparcie szkoły powinno obejmować nie tylko realizację programów edukacyjnych (dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych), ale także wsparcie pedagogiczno – psychologiczne .</p> <p>Powszechnemu dostępowi do edukacji powinna towarzyszyć atrakcyjna i o wysokiej jakości oferta edukacyjna instytucji systemu oświaty. Działanie umożliwi szkołom zmniejszenie różnic w jakości kształcenia poprzez realizację programów ukierunkowanych na podniesienie jakości pracy szkół m.in. poprzez wprowadzenie innowacyjnych form nauczania o wyższej skuteczności czy wdrażaniu bardziej efektywnych modeli zarządzania placówką oświatową. Programy rozwojowe szkół będą również przyczyniać się do podnoszenia u uczniów podstawowych umiejętności oraz kompetencji o kluczowym</p>

	<p>znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji.</p> <p>Dodatkowo, w związku z trudną sytuacją osób młodych na rynku pracy, wsparcie udzielane w ramach działania umożliwi realizację w szkołach ponadgimnazjalnych programów stażowych ukierunkowanych na wyposażenie uczniów w kompetencje ułatwiające poruszanie się po rynku pracy i zwiększające szanse na przyszłe zatrudnienie.</p> <p>Jednocześnie, w celu wyeliminowania negatywnych czynników utrudniających dostęp do edukacji niezbędne jest podejmowanie działań wspomagających szkołę w organizacji kształcenia i wychowania na początkowym etapie edukacyjnym, ukierunkowane na indywidualizację nauczania, która stanowi konsekwencję nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.</p>
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS/EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekt strategiczny w MOF Ełk i projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie nauczycieli prowadzących kształcenie ogólne, specjalne i zawodowe w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego jako element wsparcia szkoły, – przeciwdziałanie rozwarstwieniu społecznemu w edukacji, w tym wsparcie placówek z terenów defaworyzowanych, – upowszechnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, w tym poprzez działania służące indywidualizacji podejścia do ucznia, – poprawa jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie ogólne, – doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej szkół i placówek oświatowych, – rozwój wysokiej jakości szkolnictwa zawodowego, – tworzenie i rozwój instytucji popularyzujących naukę i innowację wśród mieszkańców regionu, utworzenie Szkoły Młodego Einsteina w Ełku, – kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła” w obszarach e-nauczyciel i e-szkoła.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Utworzenie „Szkoły Młodego Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Ełku jako ośrodka subregionalnego, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego.
Grupy docelowe	Uczniowie, osoby dorosłe, nauczyciele.
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 5.2. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH**PODDZIAŁANIE 5.2.1. WZMOCNIENIE I WSPARCIE POMOCY SPOŁECZNEJ.**

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej
Kierunek interwencji	Wzmocnienie rozwoju funkcji budujących ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia MOF Ełk	IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Wsparciem dla przemian na rynku pracy powinny być skuteczne i nowoczesne usługi, świadczone przez instytucje pomocy i integracji społecznej. Niezbędny w tym celu jest rozwój form i narzędzi aktywnej integracji zarówno w jej wymiarze zawodowym, społecznym jak i edukacyjnym czy zdrowotnym.</p> <p>Ponadto wobec zwiększającej się liczby klientów pomocy społecznej w MOF Ełk (o 30% od 2008 r.) i zwiększonej liczby zadań zmierzających do szerszego niż dotychczas wykorzystania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia, konieczne jest wzmocnienie i doskonalenie kadr instytucji odpowiedzialnych za realizację tych działań. W szczególności dotyczy to pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, zajmujących się pomocą osobom wykluczonym i prowadzących działania w ramach aktywnej integracji. Służyć temu powinny kompleksowo prowadzone szkolenia i inne formy podnoszenia kwalifikacji i aktualizowania wiedzy w zakresie aktywnych form integracji społecznej, realizowane w ramach projektów systemowych ROPS, zgodnie ze specyfiką i potrzebami regionalnymi w tym zakresie. Konieczne są również inwestycje w infrastrukturę tych instytucji w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla funkcjonowania pracowników i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem.</p> <p>W MOF Ełk systematycznie rośnie liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Pogarszający się poziom życia występuje wśród rodzin dotkniętych takimi problemami jak bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, choroby, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Ww. negatywne czynniki połączone ze złymi warunkami mieszkaniowymi przyczyniają się do dezaktywacji społeczno-zawodowej rodzin i całych społeczności lokalnych. Niskie dochody społeczeństwa oraz wysokie koszty budowy/ceny nowych mieszkań powodują, że niewielka część społeczeństwa może nabyć mieszkania na warunkach rynkowych. Należy zatem wspierać politykę społeczną w zakresie zaspokajania potrzeb</p>

	mieszkańców osób o najniższych dochodach, której główny ciężar spoczywa na samorządzie gminnym.
Cel tematyczny UE	C.9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 przeznaczone dla ZIT MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR/EFS w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura usług społecznych wykorzystywana przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, – inwestycje przyczyniające się do eliminowania barier przyczyniających się do wykluczenia w powiązaniu z działaniami z EFS, – tworzenie i wyposażenie podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, pracowni prowadzących do aktywizacji społecznej i zawodowej osób, – realizacja usług aktywizacyjno-integracyjnych na rzecz rodzin oraz wspierających integrację rodzin ze środowiskiem lokalnym, – zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno – zawodową, – aktywizacja społeczno – zawodowa młodzieży i dorosłych będących w grupie wykluczonej społecznie, – tworzenie, modernizacja, rozbudowa i adaptacja podmiotów integracji społecznej, – działania o charakterze integracyjnym: wsparcie funkcjonowania: Klubów Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, spółdzielni socjalnych, – modernizacja infrastruktury podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji społeczno – zawodowej na rzecz dzieci i młodzieży, – tworzenie, modernizacja infrastruktury społecznej zapewniającej opiekę i rehabilitację, przyjaznej osobom zależnym, pozwalającą na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo, – kompleksowe dostosowanie, remont, rozbudowa, adaptacja pomieszczeń pod potrzeby mieszkalnictwa chronionego, socjalnego i wspomaganego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym sprzyjające aktywizacji społeczno – zawodowej, – wsparcie usług poradnictwa prawnego i obywatelskiego.
Projekt strategiczny w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Podniesienie jakości usług integracji społecznej w MOF Ełk” - projekty komplementarne do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (projekty konkursowe składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty).
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,

	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – jednostki organizacyjne pomocy społecznej, – jednostki zatrudnienia socjalnego, – jednostki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, – organizacje pozarządowe, w tym działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej, – podmioty ekonomii społecznej, – ośrodki pomocy społecznej, – instytucje rynku pracy, – podmioty lecznicze.
Grupy docelowe	Osoby zagrożone ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, osoby starsze, osoby uzależnione, bezrobotni, dzieci i młodzież ze środowisk najuboższych, otoczenie osób wykluczonych społecznie
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.2.2. OCHRONA ZDROWIA

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.2. Ochrona zdrowia
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia	VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa jakości usług w zakładach opieki zdrowotnej.</p> <p>Uzasadnienie: W województwie warmińsko-mazurskim występuje ograniczony dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych (znaczne odległości pomiędzy głównymi ośrodkami zdrowotnymi, słaba infrastruktura komunikacyjna, warunki pogodowe, uwarunkowania geograficzne). Niezbędne jest zatem dostosowanie infrastruktury i rozmieszczenie sprzętu do obecnej sytuacji demograficznej (MOF Ełk – systematyczny wzrost liczby ludności, starzenie się społeczeństwa), jak również do obowiązujących przepisów prawa z zakresu m.in. ppoż., wymogi sanitarno-epidemiologiczne. W tym kontekście istotne miejsce zajmuje Ełk jako największe miasto wschodniej części województwa i stolica podregionu – w Ełku należy realizować inwestycje poprawiające standard i poszerzające ofertę usług zdrowotnych dla mieszkańców tej części Warmii i Mazur.</p> <p>Utrzymanie dobrego stanu zdrowia osób pracujących jest niezbędne, aby zapewnić właściwy rozwój gospodarczy kraju w świetle zmian demograficznych. Jednym z poważnych czynników o charakterze zdrowotnym hamującym rozwój gospodarki, jest występowanie chorób cywilizacyjnych, a także o podłożu zawodowym. Na Warmii i Mazurach odnotowano wzrost zachorowań na nowotwory złośliwe (rak piersi, szyjki macicy, płuc i oskrzeli, jelita grubego), odpowiedzialnych za 26,6% wszystkich zgonów. Najwięcej osób w województwie umiera na choroby układu krążenia (41,2% zgonów). Innymi ważnymi chorobami są choroby układu oddechowego i choroby</p>

	psychiczne. W aspekcie ekonomicznym stanowią znaczne obciążenie finansowe zarówno dla budżetu państwa jak i budżetów gospodarstw domowych. Natomiast w kontekście społecznym są często powodem przerywania aktywności zawodowej pracowników. W związku z tym, aby zredukować te niekorzystne zjawiska, w obszarze MOF Ełk opracowywane będą kompleksowe programy kierowane do określonych grup zawodowych/pracowniczych, ukierunkowane zarówno na profilaktykę jak i wspieranie powrotu do pracy osób, u których wystąpiły choroby zawodowe oraz choroby pośrednio zależne od warunków pracy. Zakłada się, że takie programy będą przyczyniać się do przedłużenia aktywności zawodowej, co jest bardzo istotne w perspektywie trendu starzenia się społeczeństwa.
Cel tematyczny UE	C.9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR/EFS w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura ochrony zdrowia – ukierunkowane na rozwój infrastruktury zdrowia poprzez zakup aparatury i sprzętu medycznego dla ośrodków świadczących usługi zdrowotne w zakresie chorób cywilizacyjnych, – projekty z zakresu profilaktyki ochrony zdrowia, – rozwój i dostosowanie bazy szpitalnej do obowiązujących standardów, – tworzenie poradni specjalistycznych w zakresie: kardiologii, diabetologii, onkologii i geriatry, a także utworzenie sieci centrów zdrowia psychicznego, – dostosowanie infrastruktury medycznej i poprawa dostępności do świadczeń zdrowotnych, – wyposażenie podmiotów medycznych w sprzęt wysokospecjalistyczny, – dostosowanie placówek do wymogów sanitarno – epidemiologicznych, – dostosowanie placówek do przepisów PPOŻ.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny: „Dostosowanie infrastruktury Szpitala „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o.o ukierunkowane na leczenie chorób stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Miasta Ełk wraz z jego obszarem funkcjonalnym zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z preferencjami do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – podmioty lecznicze.
Grupy docelowe	mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 5.2.3. POPRAWA DOSTĘPU DO E- USŁUG PUBLICZNYCH

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Działanie 5.2.3. Poprawa dostępu do e-usług publicznych
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	VI. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Podniesienie dostępności usług informatycznych poprzez zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury teleinformatycznej o możliwie najniższym koszcie. Uzasadnienie: Podstawowe znaczenie dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy (GOW) ma powszechność oraz dostępność usług informacyjnych. Jest ona bezpośrednio uzależniona od kosztów usług oraz technicznej jakości ich świadczenia, a te z kolei w dużej mierze zależą od jakości i dostępności infrastruktury informatycznej. Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej ogranicza niepotrzebne wydatki, poprawia dostęp do usług dla osób niepełnosprawnych, zwiększa przejrzystość usług, odciąża pracowników pozwalając na realizację zadań merytorycznych zamiast technicznych. Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa jest warunkiem koniecznym dla rozwoju GOW. Kraje o wysoko rozwiniętej infrastrukturze informatycznej, poprzez niższy koszt dostępu przyciągają nowe inwestycje w zakresie TIK, dodatkowo zwiększając w ten sposób swój potencjał społeczny i gospodarczy.
Cel tematyczny UE	C.2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Źródła finansowania	– środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty strategiczne, – środki EFRR w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	– wsparcie rozwoju elektronicznych usług publicznych szczebla regionalnego i lokalnego oraz zwiększenie do nich dostępu dla obywateli, w tym: projektów z zakresu e – administracji, e – zdrowia, e – edukacji, e – kultury, – wsparcie digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych i edukacyjnych będących w posiadaniu instytucji publicznych, – rozwój infrastruktury informatycznej, – systemy informacji przestrzennej: rozwój i integracja istniejących platform GIS.
Przedsięwzięcia strategiczne MOF Ełk	Projekt strategiczny „Ełk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w zakresie wzmocnienia funkcji subregionalnej Ełku zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Beneficjenci	Potencjalni Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – organizacje pozarządowe, – instytucje kultury i edukacyjne, – instytucje służby zdrowia, – kościoły i ich związki.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	ośrodek subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

7. STRATEGIA ZIT MOF EŁK

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to nowe narzędzie programowania funduszy UE na lata 2014-2020, za pomocą którego realizowane będą strategie terytorialne, przede wszystkim dotyczące zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Zintegrowane strategie terytorialne są niezbędne do osiągnięcia inteligentnej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu Europy przewidywanej w strategii *Europa 2020*. Wymiar miejski programów operacyjnych na lata 2014-2020, będący częścią wymiaru terytorialnego, zostanie istotnie wzmocniony. Realizowany on będzie przede wszystkim poprzez wzmocnienie wsparcia dla obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych. Dodatkowo obszary te otrzymają komplementarne wsparcie z programów krajowych.

Przy pomocy ZIT partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT będą jednym z instrumentów realizacji *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025*.

7.1. CEL ZIT

Celem projektów w formule ZIT jest realizacja projektów różnych nie tylko obszarowo, ale także tematycznie. Działania w formule ZIT muszą przynosić wartość dodaną w postaci strategicznie przemyślanych projektów, realizujących wspólną wizję i cele rozwojowe dla wszystkich jednostek terytorialnych z obszaru realizacji ZIT. Realizacja wspólnych projektów ma również budować kulturę partnerstwa i współpracy związaną z rozwiązywaniem wspólnych problemów.

Celem głównym realizacji ZIT MOF Ełk jest:

POPRAWA WARUNKÓW GOSPODARCZYCH, TRANSPORTOWYCH, ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH W OBSZARZE FUNKCJONALNYM OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK.

7.2. ZASADY IDENTYFIKACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ DO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH MOF EŁK

Punktem wyjścia do określenia celów i identyfikacji przedsięwzięć strategicznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla MOF Ełk jest *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*, uchwalona 25 czerwca 2013 r. przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W strategii rozwoju regionu wyznaczono obszar strategicznej interwencji – OSI Ośrodki subregionalne (Elbląg i Ełk), które mają być podstawowym obszarem realizacji ZIT obok ośrodka wojewódzkiego Miasta Olsztyna.

Obszar ZIT dla miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) Ełku został wyznaczony na obszarze OSI Ośrodki subregionalne - Ełk. Obszar ten obejmuje rdzeń MOF – miasto Ełk – oraz strefę zewnętrzną MOF – gminę wiejską Ełk otaczającą obszar miasta. Wybór ten jest podyktowany zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, które wskazują na te dwie gminy jako obszar koncentracji interwencji w najbliższych latach.

Zgodnie ze strategią regionu polityka rozwoju województwa będzie koncentrowała się na podejmowaniu działań ukierunkowanych na:

- wzrost konkurencyjności gospodarki poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji regionu, podnoszenie innowacyjności w firmach oraz dążenie do zwiększenia liczby miejsc pracy i aktywności zawodowej mieszkańców,
- wzrost aktywności społecznej poprzez rozwój kapitału społecznego oraz poprawę dostępności i jakości usług publicznych (edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych), a także podniesienie bezpieczeństwa publicznego,
- wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych poprzez doskonalenie administracji oraz intensyfikację współpracy międzyregionalnej,

- tworzenie i rozwój nowoczesnej infrastruktury rozwoju poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i ochrony środowiska oraz dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.

Zgodnie z *Modelem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 – 2020* kierunki interwencji do realizacji w ramach Strategii MOF Ełk są wybrane tak aby:

- były one zintegrowane i służyły kompleksowemu rozwiązywaniu problemów miasta oraz jego obszaru funkcjonalnego,
- projekty i przedsięwzięcia były powiązane z rdzeniem MOF Ełk (rozwiązują problemy generowane przez miasto – rdzeń zarówno na jego terenie, jak i na obszarze całego MOF),
- przedsięwzięcia mają znaczenie dla całego obszaru MOF Ełk.

Dla obszaru MOF Ełk zostały określone obszary wsparcia, cele, priorytety i działania, które mają doprowadzić do **wzrostu znaczenia Ełku i jego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka subregionalnego**. Dla MOF Ełk została przeprowadzona diagnoza a także opracowana strategia rozwoju. Jednym z instrumentów realizacji tej strategii są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w MOF Ełk. Kryteria szczegółowe wyboru przedsięwzięć strategicznych wg obszarów wsparcia w MOF Ełk.

Kryteria szczegółowe wyboru przedsięwzięć w formule ZIT oraz komplementarnych wg obszarów wsparcia w MOF Ełk.

Kryteria strategiczne dla projektów realizowanych w formule ZIT we wszystkich obszarach wsparcia

- Stopień realizacji wskaźników
Liczba punktów (P) za to kryterium jest równa:

$$P = \frac{wp1 + wp2 + \dots + wpn}{ws1 + ws2 + \dots + wsn} * A$$
 gdzie:
 wp – wartość wskaźnik do osiągnięcia w ramach projektu
 ws – wartość wskaźnika dla całej strategii ZIT
 x – ilość badanych wskaźników
 A – maksymalna liczba punktów do zdobycia w ramach tego kryterium
- Zasięg oddziaływania projektu na obszarze ZIT
Oceniany będzie zasięg terytorialny oddziaływania projektu:
  - Projekt oddziałuje na jedną gminę,
  - Projekt oddziałuje na więcej niż jedną gminę,
  - Projekt oddziałuje na cały obszar ZIT.
- Komplementarność projektu w ramach strategii ZIT
Oceniana będzie komplementarność projektu:
  - Projekt jest kontynuacją projektu/ów realizowanego/ych na obszarze ZIT w perspektywie finansowej 2007-2013,
  - Projekt jest częścią zintegrowanego przedsięwzięcia wskazanego w Strategii ZIT (uzupełnia lub jest uzupełniany przez projekty finansowane z innych źródeł niż środki przeznaczone dla ZIT).

I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej

Priorytet inwestycyjny 4e

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Działaniami Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.*
  - *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.*
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru, w tym zmniejszenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców MOF Ełk oraz zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego.
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.

Kryteria specyficzne:

- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF
- Drogi lokalne, po których kursują linie autobusowe komunikacji miejskiej lub na których utworzenie linii autobusowych jest planowane.
- Inwestycja w drogi lokalne jako niezbędny i uzupełniający element projektu w zakresie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej.
- Integracja różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich.
- Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.
- Zwiększenie dostępności przestrzennej obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do ośrodka subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Ełk.

Priorytet inwestycyjny 7b.

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.*
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru.
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.

- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.

Kryteria specyficzne:

- Droga lokalna zapewnia konieczne bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 16 (sieć TEN-T).
- Droga zapewnia powiązanie z planowanymi elementami sieci TEN-T (Via Baltica, Rail Baltica, terminal multimodalny).
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym postulatów zawartych m.in. w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2014-2020 i krótkoterminowych programach realizacyjnych
- Drogi usprawniające połączenia z przejściem granicznym, lotniskiem lokalnym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi.
- Zwiększenie dostępności przestrzennej obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do ośrodka subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Elk.

II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.,*
  - *Programem Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria specyficzne:

Priorytet inwestycyjny 4c, 4iii

- Wsparcie na rzecz kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej - oszczędność energii minimum 25% (preferowane projekty dążące do uzyskania 60% wskaźnika oszczędności energetycznej).
- W przypadku wymiany źródeł ciepła projekt skutkuje znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalnego paliwa).
- Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.
- Redukcja kosztów utrzymania nieruchomości.
- Realizacja działania zwiększającego efektywność energetyczną budynku na podstawie audytu energetycznego.
- Zgodność z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.
- Zastosowanie energooszczędnych technologii.

- Zastosowanie OZE.
- Zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania energią.

Priorytet inwestycyjny 4v

- Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.
- Zmniejszenie strat w przesyłce energii cieplnej.
- Wzrost efektywności produkcji energii cieplnej.
- Wzrost efektywności zużycia energii cieplnej.

III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria specyficzne:

Priorytet inwestycyjny 6c

- Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji.
- Racjonalne wykorzystanie i promocja lokalnych zasobów przyrodniczych.
- Wzrost możliwości rozwoju turystyki, rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej.
- Wpływ na utrzymanie przewagi konkurencyjnej województwa nad innymi regionami.

Priorytet inwestycyjny 6b, 6ii

- Dokończenie inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej.
- Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej.
- Rozwój systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej.
- Wzrost liczby osób korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej.
- Zgodność projektu dot. gospodarki wodno-ściekowej z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.

IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Etł do roku 2025,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Etłu do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Etł na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Etckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Programem Rewitalizacji Etłu na lata 2016-2023.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria specyficzne:

Priorytet inwestycyjny 9b

- Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji.
- Projekty infrastrukturalne współfinansowane z EFRR towarzyszą powiązaniem z nimi działaniami finansowanym przy udziale EFS w ramach osi priorytetowych RPO WiM 2014-2020 ukierunkowanych na m.in. samozatrudnienie (PI 8i), rozwój przedsiębiorczości społecznej (PI 9v), poprawę dostępu do usług publicznych (PI 9iv), aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem i ubogich (9i).
- Wydatki na infrastrukturę drogową jedynie jako element uzupełniający projektów dot. zagospodarowania/rozwoju przestrzeni publicznych, rewaloryzacji/modernizacji/adaptacji istniejącej zabudowy, wspierania przywracania i nadawania funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanych obszarów.
- Projekt infrastrukturalny kontynuujący/komplementarny do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013 (preferencje).
- Projekt wynika z inicjatywy społeczności lokalnych (preferencje).
- Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje).
- Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF Etł.
- Projekt zapewnia dodatkowe korzyści z punktu widzenia energooszczędności (preferencje).
- Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych.
- Podwyższenie standardu świadczonych usług.
- Kompleksowa rewitalizacja przestrzeni publicznych.

Priorytet inwestycyjny 9i

- Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji (preferencje).
- Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem z całego obszaru MOF Etł.
- Zindywidualizowany charakter działania i dopasowanie do potrzeb uczestników projektu.

- Uwzględnienie zasady efektywności społeczno-zawodowej w zakresie uregulowanym w wytycznych ministra ds. rozwoju regionalnego.
- Wykorzystanie zrewitalizowanej infrastruktury na terenie MOF Ełk (preferencje).
- Wspieranie przedsiębiorczości.
- Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF Ełk.
- Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje).
- Podwyższenie standardu świadczonych usług.

Priorytet inwestycyjny 9iv

- Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji (preferencje).
- Wykorzystanie zrewitalizowanej infrastruktury na terenie MOF Ełk (preferencje).
- Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje).
- Ułatwienie osobom wykluczonym i/lub zagrożonym wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
- Integracja społeczna i aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin z całego obszaru MOF Ełk znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
- Zadaniem projektu powinny być działania prewencyjne, zapobiegające umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej.
- Zgodność wsparcia dla usług społecznych ogólnego interesu z horyzontalnymi wytycznymi ministra ds. rozwoju regionalnego dotyczącymi celu tematycznego 9 oraz Komunikatem Komisji Europejskiej „Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie” KOM(2007)725.
- Podwyższenie standardu świadczonych usług.
- Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF Ełk.

Priorytet inwestycyjny 9a

- Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji.
- Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.
- Podwyższenie standardu świadczonych usług.
- Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Zapewnienie dodatkowych korzyści z punktu widzenia energooszczędności.
- Zgodność z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.

V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.

- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.

Kryteria specyficzne:

Priorytet inwestycyjny 3a

- Przedsięwzięcie IOB nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie.
- Ukierunkowanie IOB na świadczenie specjalistycznych usług w oparciu o udokumentowane zapotrzebowanie konkretnych przedsiębiorców, z uwzględnieniem dostępnych standardów świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym (w tym zasad odnoszących się do poziomu współfinansowania usług IOB przez przedsiębiorców).
- Współfinansowanie przedsięwzięcia z zakresu rozwoju IOB ze źródeł prywatnych.
- Działalność IOB przyczynia się do rozwoju zdefiniowanych w regionie inteligentnych specjalizacji.
- IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia,
- IOB posiada strategię biznesową wykazującą różne źródła dochodów oraz potwierdzającą zdolność do prowadzenia działalności w warunkach rynkowych w oparciu o otwartą konkurencję, bądź opisującą sposób, w jaki dążyć będzie do uzyskania tej zdolności. Strategia biznesowa zawiera roczny plan działań wraz z listą planowanych do realizacji przedsięwzięć.
- Wzrost współpracy przedsiębiorstw, władz lokalnych i partnerów społecznych (m.in. uczelni, organizacji pozarządowych, innych IOB).

Priorytet inwestycyjny 3b

- Preferencje dla projektów z zakresu promocji i wdrażania inteligentnych specjalizacji.
- Wykazanie wpływu zaplanowanego przedsięwzięcia dot. promocji gospodarczej i turystycznej na gospodarkę regionu oraz zapewnienie udziału partnerów społeczno-gospodarczych w podejmowanych działaniach.
- Spójność działań promocyjnych z polityką inwestycyjną regionu.
- Nadanie nowych funkcji terenów zdegradowanych.
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.

VI. Etłk jako ośrodek subregionalny

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
  - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Etłk do roku 2025,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Etłku do roku 2020,*
  - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Etłk na lata 2014-2020,*
  - *Zintegrowaną strategią rozwoju Etłckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025,*
  - *Programem Rewitalizacji Etłku na lata 2016-2023.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.
- Poprawa dostępu do usług publicznych.

Kryteria specyficzne:

Priorytet inwestycyjny 6c

- Dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej.
- Włączenie/utrzymanie obiektów zabytkowych i instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych województwa i poprawę oferty wypoczynkowo-turystycznej.
- Projekty instytucji kultury ukierunkowane na działania regionotwórcze poprawiające czy budujące więzi, w zdecydowanej większości napływowej, słabo utożsamiającej się z województwem ludności (preferencje).
- Projekty dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego stanowiące element zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji (preferencje).
- Brak finansowania budowy nowej infrastruktury kulturalnej.
- Zapewnienie efektów społeczno-gospodarczych projektów dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego, w tym m.in. powstanie miejsc pracy.

Priorytety inwestycyjne 4c, 4e

- Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie dostępu do nich.
- Zastosowanie TIK w sektorze publicznym.
- Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.
- Zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego.

Priorytet inwestycyjny 9a

- Poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych.
- Ukierunkowanie na choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności.
- W zakresie usług zdrowotnych konieczna zgodność projektu z Planem działań w sektorze zdrowia.
- Wsparcie inwestycji w sektorze zdrowia pod warunkiem posiadania umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych.

Priorytety inwestycyjne 10a, 10iv

- Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji.
- Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (preferencje dla istniejącej infrastruktury umożliwiającej kształcenie praktyczne).
- Upowszechnienie współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe).
- Wspieranie osób dorosłych w podnoszeniu swoich umiejętności, kompetencji i wiedzy w celu nabycia, podwyższenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.
- Budowanie kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych jako podstawy do uczenia się przez całe życie.
- Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

7.3. OBSZARY WSPARCIA W RAMACH ZIT

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju kierunki interwencji do realizacji w ramach ZIT to:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta,
- wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym,
- wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM 2014-2020) instrument ZIT zostanie zastosowany na terenie Olsztyna (stolicy województwa), Elbląga i Ełku (dwóch ośrodków subregionalnych) oraz na obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. Przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku muszą przyczynić się do osiągnięcia rezultatów wskazanych w Strategii dla OSI - Ośrodki subregionalne. Te cele to:

- wzrost funkcji subregionalnych Ełku (gospodarczych, społecznych, w tym edukacyjnych, kulturowych i medycznych);
- wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą;
- podniesienie poziomu kapitału społecznego;
- wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku;
- rewitalizacja społeczno-gospodarcza;
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej;
- wykształcenie wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta.

ZIT oraz projekty komplementarne do działań ZIT na terenie ośrodka subregionalnego Ełk będą realizowane w Mieście Ełk i Gminie Ełk w następujących kierunkach interwencji:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym,
- wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

ZIT na terenie ośrodka subregionalnego Ełk są planowane do realizacji w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Strategia MOF/ZIT zawiera propozycję realizowanych w formule ZIT przedsięwzięć w trybie konkursowym, a także listę przedsięwzięć komplementarnych realizowanych poza formułą ZIT w trybie konkursowym i konkursowym z preferencjami (w ramach RPO WiM 2014-2020, POIiŚ 2014-2020, POPW 2014-2020, PROW 2014-2020, budżetu państwa), które są niezbędne do osiągnięcia założonych celów.

I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej

Zwiększający się udział transportu drogowego w przemieszczaniu osób i ładunków, rosnące natężenie ruchu kołowego, niska jakość i przepustowość układów drogowych, położenie na trasach tranzytowych to źródła problemów transportowych MOF Ełk. W obliczu stale narastającego ruchu kołowego stan sieci drogowej nie odpowiada wymaganym standardom negatywnie wpływając na konkurencyjność obszaru, warunki życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju transportu publicznego. Niezbędne są inwestycje poprawiające dostępność obszaru, jakość, nośność, przepustowość i bezpieczeństwo ruchu kołowego.

W MOF Ełk obserwowany jest stały wzrost liczby samochodów osobowych, o czym świadczy chociażby stopień zajętości miejsc parkingowych w centrum Ełku. Zwiększanie liczby podróży odbywanych samochodem prowadzi do przeciążenia układu drogowego. Wobec braku praktycznych możliwości nadążenia z rozbudową sieci ulicznej i układu parkingów transport publiczny wydaje się być najskuteczniejszym rozwiązaniem problemów komunikacyjnych.

Gminy wchodzące w skład MOF Ełk połączone są ze sobą komunikacją miejską. Corocznie korzysta z niej łącznie ponad 3 mln pasażerów (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia i innego rodzaju usług publicznych, w tym z obszarów wiejskich), w związku z czym niezbędne są inwestycje zmierzające do poprawy bezpieczeństwa, jakości i atrakcyjności transportu zbiorowego poprzez m.in. inwestycje w sieci drogowe będące podstawowym elementem wpływającym na funkcjonowanie komunikacji zbiorowej. Zwiększają one prędkość komunikacyjną przy jednoczesnym zmniejszeniu czasu przejazdu i zmniejszeniu kosztów eksploatacyjnych. Dostrzegając związek pomiędzy poszczególnymi elementami systemu transportowego władze samorządów MOF Ełk pragną kontynuować działania zmierzające do poprawy stanu dróg i innych elementów infrastruktury służących obsłudze transportu publicznego (w tym infrastruktury transportu rowerowego) oraz planują przeprowadzenie wymiany taboru (przeciętny wiek 32 autobusów należących do MZK to 11 lat) wraz z przebudową zapleczy technicznych.

W aspekcie organizacyjnym potrzebne jest usprawnianie ruchu komunikacji publicznej:

- na głównych korytarzach komunikacyjnych - stosowanie priorytetów dla komunikacji publicznej, zapewniające bezpośredni dostęp do centrum miasta i innych miejsc ważnych z punktu widzenia użytkowników komunikacji publicznej,
- na podstawowych korytarzach komunikacyjnych, którymi biegą linie autobusowe o mniejszej częstotliwości kursowania lub linie dowożące pasażerów do linii kursujących głównymi korytarzami komunikacyjnymi - wprowadzenie usprawnień dla komunikacji miejskiej (np. eliminacja progów zwalniających, pierwszeństwo dla ulic zgodnie z przebiegiem linii autobusowych itp.).

Uprzywilejowanie ruchu komunikacji publicznej może polegać w szczególności na:

- wydzieleniu pasów ruchu tylko dla autobusów,
- sterowaniu sygnalizacją świetlną przez nadjeżdżające autobusy w celu włączenia zielonego światła,
- pierwszeństwu autobusów włączających się do ruchu z przystanków.

Najlepsze efekty w uprzywilejowaniu komunikacji publicznej przynosi wydzielanie pasów ruchu tylko dla autobusów. W przypadku MOF Ełk takie rozwiązanie jest trudne do zrealizowania ze względu na wysoką intensywność zabudowy. W tej sytuacji lepszym rozwiązaniem byłoby zastosowanie pasów autobusowych o małej długości - stosowane w niewralgicznych miejscach sieci, takich jak:

- dojazdy do skrzyżowań,
- obszary przystanków,
- miejsca przeplatania tras komunikacji zbiorowej.

Efektom wprowadzenia rozwiązań służących uprzywilejowaniu komunikacji publicznej w ruchu, oprócz zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych, jest poprawa jakości funkcjonowania komunikacji publicznej (zwiększenie jej konkurencyjności). Zwiększa się bowiem prędkość komunikacyjna i czas przejazdu. W dłuższej perspektywie prowadzi do zmiany zachowań komunikacyjnych mieszkańców. Innymi sposobami podniesienia konkurencyjności transportu publicznego w MOF Ełk mogą być m.in.:

- integracja systemu transportu publicznego drogowego i kolejowego,
- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego (w MOF Ełk idealnym miejscem do stworzenia takiego węzła byłyby okolice dworca autobusowego i kolejowego),
- stworzenie systemu „Parkuj i Jedź” (P&R) - Ełk jest zbyt małym miastem, by system ten funkcjonował z korzyścią dla mieszkańców miasta, jednak mógłby on być atrakcyjny dla przyjezdnych oraz dla turystów, szczególnie turystów jednodniowych,
- wprowadzenie dynamicznego systemu informacji pasażerskiej²¹.

Przez MOF Ełk przebiegają drogi krajowe nr 16 (będąca częścią TEN-T) i droga krajowa nr 65. Stan nawierzchni dróg i ulic, które wyprowadzają ruch z miasta w kierunku ww. dróg krajowych, a także służą komunikacji miejskiej, jest niezadowolający. Przed oddaniem do użytku obwodnicy miasta, która połączyła drogi krajowe 16 i 65, koncentracja ruchu transportu ciężkiego w Ełku miała miejsce m.in. ul. Suwalską i Wojska Polskiego. Ulica Suwalska była częścią DK 16, a ulica Wojska Polskiego stanowiła część korytarza łączącego DK 16 i 65. Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu z 2010 r. wskazały, że porównując pomiar ruchu z 2005 i 2010 r. natężenie ruchu na drodze nr 16 wzrosło o ok. 20%, a na drodze 65 ok. 15-17%. Wzmożony ruch, głównie samochodów ciężarowych, doprowadził do obniżenia standardów technicznych byłych dróg krajowych 16 i 65 oraz dróg prowadzących do nich, wzrostu zagrożeń bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i nadmiernej emisji spalin i hałasu.

W chwili obecnej obie ulice (Suwalska i Wojska Polskiego) wraz z ul. Kolonia stanowią część układu drogowego wyprowadzającego ruch z Ełku w kierunku dróg krajowych 16 i 65, zapewniając jednocześnie niezbędne bezpośrednie połączenie z siecią uzupełniającą TEN-T, przejściem granicznym z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w Gołdapi i sąsiednimi powiatami woj. warmińsko-mazurskiego (oleckim i piskim) oraz woj. podlaskiego (grajewskim i augustowskim). Po przebudowie, analogiczną funkcję będzie pełniła ul. Olsztyńska, zlokalizowana na terenie Gminy Ełk (połączenie Gminy Ełk z Miastem Ełk i drogą krajową nr 16). W przyszłości ww. drogi będą stanowiły ważny element międzyregionalnej i międzynarodowej wymiany gospodarczej, gdyż będą zapewniać połączenie z węzłem multimodalnym sieci TEN-T zlokalizowanym w Ełku, drogą Via Baltica oraz trasą kolejową Rail Baltica. Obecny stan techniczny tych ulic jest niezadowolający i wymaga poprawy, aby dostosować je do funkcji, które pełnią lub będą pełniły w najbliższej przyszłości.

Wsparcie w ramach ZIT zostanie skierowane na drogi lokalne w MOF Ełk związane ze zrównoważoną mobilnością miejską i stanowiące część kompleksowego przedsięwzięcia dotyczącego rozwoju transportu publicznego. Inwestycje drogowe w ramach ZIT, a także projekty komplementarne, będą dotyczyły również zapewnienia koniecznych bezpośrednich połączeń z siecią TEN-T (droga krajowa nr 16), terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi. Przewiduje się modernizację nawierzchni dróg oraz budowę nowych wraz z budową/przebudową ciągów pieszo-rowerowych, infrastruktury transportu publicznego i elementów poprawiających bezpieczeństwo ruchu.

Wsparcie zgodne jest z zapisami strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. Cel główny strategii dot. poprawy spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej Warmii i Mazur z regionami Europy ma być osiągnięty m.in. poprzez włączenie się województwa do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych. W kontekście regionalnym powinno to być osiągnięte m.in. przez wyposażenie Miasta Ełk, jako silnego ośrodka gospodarczego, kulturalnego oraz edukacyjnego, w infrastrukturę miejską o wysokim standardzie. Dodatkowo cel strategiczny 4. *Nowoczesna infrastruktura rozwoju* ma być realizowany

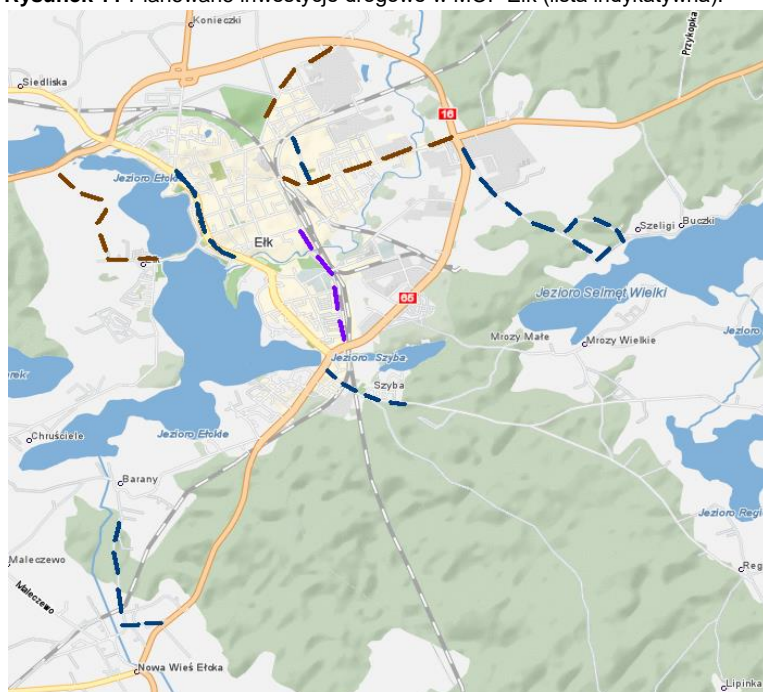
---

²¹ Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy stare Juchy na lata 2013-2022.

poprzez rozwiązywanie problemów komunikacyjnych w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elku i Elbląga.

Realizacja ZIT i projektów komplementarnych w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT** **Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny.**

Rysunek 11 Planowane inwestycje drogowe w MOF Elk (lista indykatorywna).

www.zumi.pl

	Inwestycje drogowe przewidziane do realizacji w ramach ZIT (PI 4e)
	Inwestycje drogowe przewidziane do realizacji w ramach ZIT (PI 7b)
	Inwestycje drogowe komplementarne do ZIT przewidziane do realizacji przy wsparciu budżetu państwa

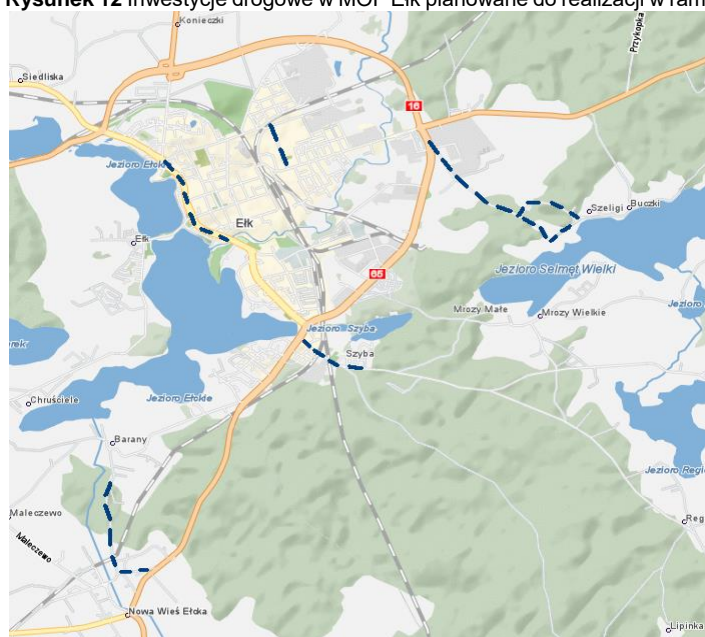
Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym w zakresie poprawy konkurencyjności transportu publicznego

Cel MOF Elk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Elk
Priorytet MOF Elk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w elckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Elku
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięcia: - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską.
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.

Priorytet inwestycyjny UE	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 4 445 730 euro (70%) 3 922 703 euro (UE) 523 027 euro (budżet Państwa)
Środki własne na dofinansowanie	1 905 301 euro (30%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym w porozumieniu z innymi podmiotami; związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
Typy projektów ZIT	Budowa i przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Ełku w celu podniesienia jakości i konkurencyjności transportu publicznego: – drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego (przebudowa infrastruktury transportu publicznego), – drogi powiązane z rdzeniem MOF Ełk (Miastem Ełk) dla rozwoju transportu miejskiego. Zakres projektów drogowych: – budowa i przebudowa dróg – wymiana nawierzchni – zmiana organizacji ruchu – inwestycje w infrastrukturę konieczną dla właściwego funkcjonowania komunikacji miejskiej m.in. budowa, przebudowa i modernizacja przystanków, zatok i zajezdni autobusowych; rozbudowa infrastruktury transportu rowerowego (ścieżki, stojaki, dedykowane sygnalizatory); modernizacja sygnalizacji świetlnej; budowa, przebudowa lub remont urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego; budowa lub remont chodników; budowa kanalizacji technicznej; budowa, przebudowa lub remont infrastruktury przyczyniającej się do ochrony środowiska m.in. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, separatory wód opadowych, zbiorniki odparowujące, przepusty, sączki); budowa lub remont osłon przeciwośluniowych lub ekranów akustycznych.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) – drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r. Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.</i> – Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru. – Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru, w tym zmniejszenie emisji CO ₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców MOF Ełk oraz zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego. – Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.

	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. - Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. - Drogi lokalne, po których kursują linie autobusowe komunikacji miejskiej lub na których utworzenie linii autobusowych jest planowane. - Inwestycja w drogi lokalne jako niezbędny i uzupełniający element projektu w zakresie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. - Integracja różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich. - Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. - Zwiększenie dostępności przestrzennej obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do ośrodka subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Ełk.
--	---

Rysunek 12 Inwestycje drogowe w MOF Ełk planowane do realizacji w ramach ZIT – priorytet inwestycyjny 4e (lista indykatywna).

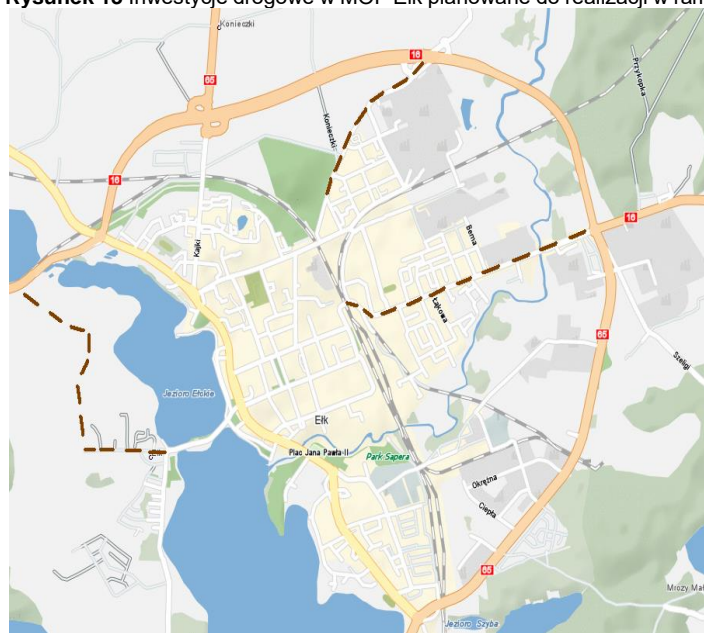
Projekt strategiczny realizowany w formule ZIT w trybie konkursowym w zakresie poprawy układu drogowego

Przedsięwzięcie: <i>Rozwój infrastruktury transportowej w ośrodku subregionalnym Ełk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej).</i>	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa Typ przedsięwzięcia: - budowa, przebudowa dróg lokalnych w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku.
Cel tematyczny UE	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej

Priorytet inwestycyjny UE	7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 3 966 667 (70%) 3 500 000 euro (UE) 466 667 euro (budżet Państwa)
Środki własne na dofinansowanie	1 700 000 euro (30%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego
Typy projektów ZIT	<p>Celem głównym realizacji przedsięwzięcia jest konieczność zapewnienia wysokiej jakości bezpośrednich połączeń Ośrodka Subregionalnego Ełk z uzupełniającą siecią TEN-T, przyszłymi elementami sieci TEN-T (terminal multimodalny, droga Rail Baltica i trasa kolejowa Rail Baltica) oraz przejściem granicznym, przy jednoczesnej poprawie dostępności i wewnętrznej spójności regionu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez poprawę układu drogowego i zwiększenie przepustowości Ośrodka Subregionalnego Ełk. Zakres projektu obejmuje budowę, przebudowę i rozwój dróg lokalnych w MOF Ełk zapewniających bezpośrednio połączenie z drogą krajową nr 16, poprzez przebudowę i modernizację (lista indykatywna):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Suwalska: przebudowa drogi gminnej publicznej w mieście Ełk, wyprowadzającej ruch z miasta w kierunku przejścia granicznego i planowanego lotniska lokalnego, bezpośrednio łączącej się z DK 16 i DK 65 (obwodnica Miasta Ełku); do roku 2012 spełniała rolę drogi krajowej (DK16, DK65) o znacznym ruchu kołowym; ulica wchodzi w skład podstawowego układu komunikacyjnego Ełku; przebiegają przez nią trasy 10 linii autobusowych komunikacji miejskiej; przy ul. Suwalskiej znajdują się tereny inwestycyjne, duże zakłady pracy, Straż Pożarna, PUP w Ełku, szkoły i mniejsze przedsiębiorstwa usługowe; zakres prac obejmuje wybudowanie nowej nawierzchni utwardzonej na podbudowie kruszywowej, miejscowe wzmocnienie konstrukcji jezdni, remont kanalizacji deszczowej, budowę kanalizacji teletechnicznej, budowę oświetlenia, budowę zjazdów, budowę chodników, budowę ścieżki rowerowej, budowę i przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej; - ul. Kolonia: przebudowa drogi gminnej publicznej w mieście Ełk, wyprowadzającej ruch z miasta i bezpośrednio łączącej się z DK 16 i DK 65 (obwodnica Miasta Ełku), zapewniającej połączenie z planowanym terminalem multimodalnym sieci TEN-T; przy ulicy zlokalizowana jest zabudowa handlowo – usługowa, duże zakłady budowlane i produkcyjne oraz graniczy z nią posesja szkoły podstawowej; zakres prac obejmuje wykonanie 2 pasmowej jezdni o dł.1057mb bitumicznej, przebudowę dwóch skrzyżowań, budowę ciągów pieszych obustronnych, budowę ścieżki rowerowej, budowę zjazdów na posesje handlowo-usługowe, budowę parkingów, budowę zatok autobusowych z montażem wiat, budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowę oświetlenia; - ul. Olsztyńska: przebudowa drogi gminnej publicznej nr 177099 N (ul.Olsztyńska) w m. Ełk Osada, gm. Ełk wraz ze skrzyżowaniem z drogą krajową nr 16 w km 289+729. Zakres robót obejmuje przebudowę ulicy Olsztyńskiej wraz z budową skrzyżowań z drogami bocznymi oraz budowę skrzyżowania z drogą krajową nr 16. Prace polegać będą na: przebudowie odcinka drogi krajowej nr 16 od km 289+565 do km 289+879, budowie odcinka drogi gminnej, budowie drogi serwisowej, budowie nawierzchni jezdni, budowie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, budowie zjazdów, budowie zatok autobusowych, wykonaniu nowej organizacji ruchu; oznakowanie poziome i pionowe, urządzenie brd, budowie przyłączy sieci kanalizacji deszczowej, budowie oświetlenia ulicznego, przebudowie odcinka sieci telekomunikacyjnej.

Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Elk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Elk, Gmina Elk (ośrodek subregionalny Elk) - obszary na których zlokalizowane są drogi wyprowadzające ruch drogowy w kierunku sieci kompleksowej i planowanej TEN-T lub platform logistycznych, drogi poprawiające dojazd do Elku jako centrum życia społeczno-gospodarczego obszaru funkcjonalnego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Elk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020</i>. - Droga lokalna zapewnia konieczne bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 16 (sieć TEN-T). - Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. - Wpływ na rozwój społeczny obszaru. - Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru. - Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. - Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym postulatów zawartych m.in. w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2014-2020 i krótkoterminowych programach realizacyjnych - Drogi usprawniające połączenia z przejściem granicznym, lotniskiem lokalnym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi. - Zwiększenie dostępności przestrzennej obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do ośrodka subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Elk.

Rysunek 13 Inwestycje drogowe w MOF Elk planowane do realizacji w ramach ZIT – priorytet inwestycyjny 7b (lista indykatorywna)

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk:

– w zakresie poprawy konkurencyjności transportu publicznego

Przedsięwzięcie: Zintegrowany system transportu publicznego w ośrodku subregionalnym Ełk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięcia: – zakup, modernizacja niskoemisyjnego taboru.
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE	5 703 500 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 006 500 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk (porozumienie międzygminne) Realizator: Miejski Zakład Komunikacji w Ełku Sp. z o.o.,
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – wymiana taboru komunikacji miejskiej i podmiejskiej na niskoemisyjne: zakup 20 autobusów o napędzie ekologicznym, – modernizacja infrastruktury MZK: zakup i montaż 10 elektronicznych tablic informacyjnych, umieszczanych przy wiatkach przystankowych, montaż 15 wiat przystankowych, systemu monitoringu wizyjnego na 10 wiatkach przystankowych i w autobusach, zastosowanie specjalnych płyt chodnikowych (tzw. Braille'a), remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz remont nawierzchni zajezdni autobusowej. – remont i przebudowa pętli autobusowych miejscowościach Straduny, Sajzy, Malinówka Wielka, Ełk ul. Suwalska, Nowa Wieś Ełcka, Chełchy, Mrozy Wielkie oraz zakup 10 wiat przystankowych na terenie Gminy Ełk.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk i Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - jednostki świadczące usługi z zakresu komunikacji miejskiej, drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r., Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.</i> – Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. – Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk w zakresie transportu publicznego. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk.

	<ul style="list-style-type: none"> – Wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny obszaru. – Wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego, w tym zmniejszenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców MOF Ełk oraz zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego. – Inwestycja infrastrukturalna jako element towarzyszący zakupowi niskoemisyjnego taboru, niezbędna dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności miejskiej. – Zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa transportu miejskiego. – Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.
--	--

Przedsięwzięcie:	
Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięcia: - budowa, przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. P&R, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, sygnalizacja wzbudzana, drogi rowerowe), zgodnie ze strategiami miejskimi obejmującymi ograniczenie emisyjności w transporcie
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
Priorytet inwestycyjny UE	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE	7 293 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 287 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy w porozumieniu z innymi podmiotami (np. zarządcami infrastruktury kolejowej, PKS)
Zakres projektu	Utworzenie głównego węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Ełk. Projekt uwzględnić będzie także powiązania z dworcem kolejowym, komunikacją miejską i rowerową. Utworzenie lokalnych węzłów przesiadkowych w gminach powiatu ełckiego, do których z głównego węzła przesiadkowego docierać będą linie dowozowe.
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami. Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych
Terytorialny wymiar wsparcia	Ełcki Obszar Funkcjonalny (Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy) - drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego, jednostki świadczące usługi z zakresu komunikacji miejskiej
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk i EOF. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i> , <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i> , <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i> ,

	<p><i>Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r., Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Elk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. – Wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny obszaru. – Wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. – Zapewnienie lepszego dostępu do usług publicznych. – Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF. – Integracja różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich. – Zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa transportu miejskiego. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Elk i EOF w zakresie transportu publicznego. – Element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast. – Poprawa funkcjonowania transportu miejskiego i publicznego.
--	---

Przedsięwzięcie:	
Rowerowy Elcki Obszar Funkcjonalny – zintegrowana sieć ścieżek rowerowych	
Cel MOF Elk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Elk
Priorytet MOF Elk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięcia: - budowa, przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. P&R, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, sygnalizacja wzbudzana, drogi rowerowe), zgodnie ze strategiami miejskimi obejmującymi ograniczenie emisyjności w transporcie
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
Priorytet inwestycyjny UE	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE	5 720 500 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 009 500 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Elk, Gmina Elk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy w porozumieniu z innymi podmiotami (np. zarządcami infrastruktury kolejowej, PKS)
Zakres projektu	Budowa, rozbudowa i modernizacja ścieżek rowerowych dla celów komunikacyjnych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą (parkingi, przystanki komunikacji publicznej dostosowane do potrzeb rowerzystów, postoje, centra przesiadkowe monitorowane powiązane z komunikacją miejską), w tym: – na terenach wiejskich – jako element multimodalnego systemu zapewniającego komunikację mniejszych miejscowości z Elkiem, – na obszarach rewitalizowanych – jako alternatywna opcja komunikacyjna, – w ramach promenad, ciągów pieszo-rowerowych nad brzegami jezior – zapewnienie atrakcyjności dróg rowerowych i stworzenie dostępu do nowych elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

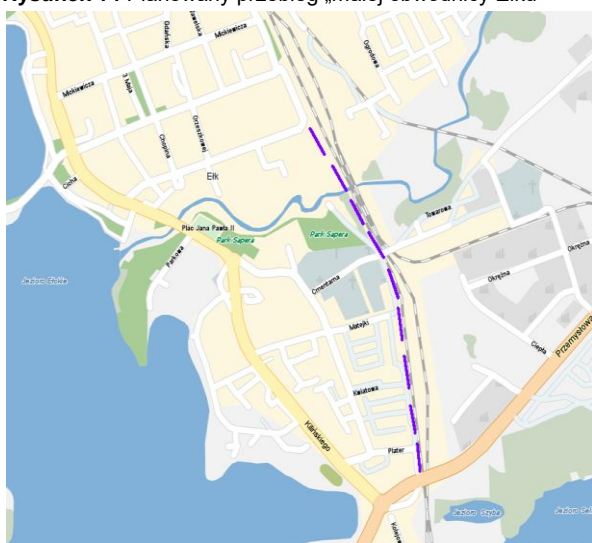
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami. Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych
Terytorialny wymiar wsparcia	Elcki Obszar Funkcjonalny (Miasto Elk, Gmina Elk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy) - drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego, drogi poprawiające dojazd do Elku jako centrum życia społeczno-gospodarczego obszaru funkcjonalnego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Elk i EOF. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r., Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Elk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.</i> - Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. - Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF. - Integracja różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Elk i EOF w zakresie transportu publicznego. - Element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast. - Poprawa bezpieczeństwa ruchu rowerowego na terenie Elku, w gminach i centrach miejscowości MOF Elk i EOF – zwiększenie możliwości dojazdów do pracy, poprawa dostępności miejsc niemających dostępu do transportu publicznego.

– w zakresie poprawy układu drogowego

Przedsięwzięcie: Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Elku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta.	
Cel MOF Elk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Elk
Priorytet MOF Elk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w elckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Elku
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	budżet państwa
Koszt realizacji projektu	5 480 000 euro
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Elk - drogi poprawiające dojazd do Elku jako centrum życia społeczno-gospodarczego obszaru funkcjonalnego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne

<p>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Elk. – Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r., Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Elk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020.</i> – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast. – Drogi wyprowadzające ruch drogowy z miast w kierunku sieci dróg krajowych oraz TEN-T. – Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego. – Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. <p>Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.</p>
---	---

Rysunek 14 Planowany przebieg „małej obwodnicy Elku”

II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej

W mieście Elk podstawowym źródłem energii do ogrzewania pomieszczeń są dwa rodzaje instalacji, tj. systemy zbiorowe c.o. istniejące w budynkach wielorodzinnych i obejmujące **89,7%** ogółu mieszkań oraz indywidualne instalacje centralnego ogrzewania, które funkcjonują w blisko **8,4 %** mieszkań.

Duży udział w strukturze mieszkaniowej Elku stanowią budynki wzniesione przed 1978 r. (29,4%), charakteryzujące się często złym stanem technicznym, brakiem instalacji centralnego ogrzewania oraz niskim stopniem izolacji termicznej (38,0% obiektów powstało po 1989 roku). Ok. 10,2% powierzchni użytkowej stanowią budynki mieszkalne jednorodzinne wyposażone przede wszystkim w niskosprawne źródła ciepła na węgiel, powodujące emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Niewielki ruch budowlany na terenie miasta po 2002 oraz niski poziom przeprowadzania kompleksowych prac remontowych (w tym ocieplanie przegród budowlanych) stanowią o potencjalnej możliwości zaoszczędzenia energii cieplnej poprzez inwestycje termomodernizacyjne. Budynki w posiadaniu i zarządzie samorządów zasilane są z kotłowni miejskich. W większości tych budynków nie została przeprowadzona termomodernizacja.

Na terenie miasta Elku funkcjonuje rozbudowany system oświetlenia ulicznego. Większość opraw oświetlenia drogowego eksploatowana jest od kilkunastu a nawet kilkudziesięciu lat. Stan zgodności istniejącej infrastruktury oświetlenia ulicznego z aktualnie obowiązującymi normami i przepisami, stan techniczny opraw (odbłyśniki, klosze) oraz stan ich konserwacji (zabrudzenie kloszy) budzi duże zastrzeżenia.

W Elką działają 2 zakłady produkujące ciepło i zajmujące się jego dystrybucją oraz funkcjonują dwa zbiorcze systemy ciepłownicze zasilające niemal całą zabudowę wielorodzinną. W celu poprawy jakości powietrza w MOF Elk konieczna jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury ciepłowni, ograniczenie strat ciepła w sieci przesyłowej czy też wspieranie inwestycji służących redukcji zanieczyszczeń²².

W Gminie Elk brak jest sieci c.o., a gospodarka ciepła oparta jest na kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym. Są to źródła wymagające ciągłej obsługi oraz generujące znaczne zanieczyszczenia powietrza w zależności od rodzaju paliwa. Nie są wyposażone w urządzenia odpylające, recyrkulacje spalin, analizatory jakości spalania, systemy nadzoru nad sprawnością produkcji energii. Duża część budynków należących do JST wymaga poprawy standardu energetycznego. Zdecydowana większość budynków nie spełnia obecnie obowiązujących norm ciepłych. Istnieją takie obiekty biurowe czy oświatowe, które mają zużycie energii na cele grzewcze na poziomie powyżej 1 GJ/m²/rok²³.

Kluczowym działaniem w zakresie racjonalizowania potrzeb ciepłych budynków w MOF Elk są inwestycje termomodernizacyjne przeprowadzone wraz z modernizacją systemów ogrzewania. Takie działania przyczynią się do poprawy warunków ciepłych, a tym samym pozwolą ograniczyć ilość spalanej paliwa i poprawią jakość powietrza.

Realizacja projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.***

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Elk

Przedsięwzięcie: Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie elckim	
Cel MOF ELK	Poprawa stanu środowiska MOF Elk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju
Priorytet MOF ELK	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Os priorytetowa 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięcia: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/ wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (m.in. ocieplenie budynku, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE, instalacja systemów chłodzących, w tym również OZE).
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	4c, 4iii Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
Wsparcie UE	11 440 000 euro (85%)

²² Działania Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.

²³ Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020

Środki własne na dofinansowanie	2 020 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Elk, Gmina Elk, Powiat Elcki (porozumienie administracyjne)
Zakres projektu	<p><u>Gmina Miasto Elk</u> <i>Wykaz budynków:</i> miejskie przedszkola i żłobek: Świątelko, Mali Odkrywcy, Niezapominajka, Słoneczna Ósemka, Ekoludki, Perelka; szkoły podstawowe i gimnazja: SP 9 z G3, SP2 z G1, SP3 z G4, SP7 z G2; budynek Urzędu Miasta Elku oraz Starostwa Powiatowego w Elku (budynek jest własnością Miasta Elk i Powiatu Elckiego); budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie ścian, stropodachu, fundamentów, modernizacja wentylacji, instalacji c.o. i c.w.u., zastosowanie odnawialnych źródeł energii, modernizacja oświetlenia, zarządzanie energią i infrastrukturą).</p> <p><u>Gmina Elk</u> <i>Wykaz budynków:</i> szkoły gminne w miejscowościach: Nowa Wieś Elcka (gimnazjum i ZS-P), Straduny, Mrozy Wielkie, Rękusy, Chełchy, Woszczele; budynek biblioteki w Nowej Wsi Elckiej. <i>Zakres prac:</i> kompleksowa termomodernizacja budynków wraz z wymianą źródeł ciepła w kotłowniach.</p> <p><u>Powiat Elcki</u> <i>Wykaz budynków:</i> szkoły ponadgimnazjalne: ZS2, ZS5, ZS6. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie stropodachu i ścian, wymiana okien i drzwi, kompleksowa modernizacja instalacji c.o., zastosowanie OZE; w przypadku ZS6 oprócz ww. prac również kompleksowa modernizacja c.w.u., część budynków ZS6 jest już zmodernizowana.</p>
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami. Środki w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 lub RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Elk, Gmina Elk (ośrodek subregionalny Elk) - budynki użyteczności publicznej
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Elk. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r., Programem Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023.</i> - Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Elk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Elk. - Wsparcie na rzecz kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej - oszczędność energii minimum 25% (preferowane projekty dążące do uzyskania 60% wskaźnika oszczędności energetycznej). - W przypadku wymiany źródeł ciepła projekt skutkuje znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalnego paliwa). - Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. - Redukcja kosztów utrzymania nieruchomości. - Realizacja działania zwiększającego efektywność energetyczną budynku na podstawie audytu energetycznego. - Zgodność z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. - Zastosowanie energooszczędnych technologii.

	– Zastosowanie OZE.
--	---------------------

Przedsięwzięcie: Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Elku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania.	
Cel MOF Elk	Poprawa stanu środowiska MOF Elk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju
Priorytet MOF Elk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Oś priorytetowa I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	4v Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE	2 430 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	430 000 euro (15%)
Beneficjenci	PEC w Elku sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „ŚWIT” (Zakład Ciepłowniczy)
Zakres projektu	- likwidacja magistralnego ciepłociągu napowietrznego DN250 wzdłuż rzeki Elk (demontaż rurociągu na estakadzie, rozbiórka elementów estakady, wykonanie nowego rurociągu podziemnego w technologii rur preizolowanych), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez modernizację instalacji odpylania kotła nr 3 Ciepłowni Głównej (Demontaż istniejącej instalacji odpylaczy cyklonowych, zastąpienie ich elektrofiltrami, filtrami workowymi lub innym wysokosprawnym rozwiązaniem z ewentualną możliwością odsiarczania i odazotowania spalin), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez ucieplenie obszaru pomiędzy linią brzegową Jeziora Elckiego oraz ul. 11-go Listopada: ułożenie rurociągów magistralnych równoległych do ul. 11-go Listopada, wykonanie połączeń pierścieniowych z istniejącą siecią ciepłowniczą w okolicach budynku Wojska Polskiego 72A, modernizacja ciepłowni C1, dostosowanie kotła do obowiązujących standardów emisyjnych, zwiększenie możliwości produkcyjnych ciepłowni.
Tryb naboru	Tryb konkursowy. Środki w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Elk – ciepłownie (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Kochanowskiego 62, Spółdzielnia Mieszkaniowa „ŚWIT” - Zakład Ciepłowniczy ul. Gdańska 38A)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Strategiczne znaczenie dla MOF Elk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Działaniami Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.</i> – Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego.

	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Zastosowanie energooszczędnych technologii. – Zmniejszenie strat w przesyłce energii cieplnej. – Wzrost efektywności produkcji energii cieplnej. – Wzrost efektywności zużycia energii cieplnej.
--	--

III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie

Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów, które determinują atrakcyjność MOF Ełk jako miejsca interesującego dla turystów oraz wpływają na jakość życia mieszkańców. Istotne zatem jest podejmowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a jednocześnie zapewniającymi ochronę potencjału naturalnego. Cechą charakterystyczną MOF Ełk jest duża liczba jezior, jednak słabością jest jakość wód powierzchniowych (III i II klasy czystości) zanieczyszczonych głównie przez działalność bytową i gospodarczą człowieka. Tereny wiejskie MOF Ełk charakteryzują się niskim stopniem skanalizowania (28,7% mieszkańców wsi ma dostęp do kanalizacji) i korzystania z oczyszczalni ścieków (38,9% mieszkańców) – aglomeracja Ełk nie obejmuje swoim zasięgiem części Gminy Ełk.

Sektor turystyki MOF Ełk cechuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego (turyści odwiedzający MOF Ełk stanowią zaledwie 2,98% wszystkich turystów odwiedzających Warmię i Mazury). W strategii wojewódzkiej wskazano na słabość ośrodka subregionalnego Ełk pod względem zachęcania do odwiedzin turystów wykorzystujących lokalne miejsca noclegowe. Turyści, którzy w 2012 r. odwiedzili MOF Ełk, stanowili tylko niecałe 3% ogólnej liczby turystów odwiedzających województwo. Obszar posiada natomiast cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjną), które przy spełnieniu określonych warunków dają szansę na rozwój turystyczny.

Realizacja projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.**

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk:

<i>Przedsięwzięcie: Wykorzystanie walorów przyrodniczych w ośrodku subregionalnym Ełk dla rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnych.</i>	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów
Cel tematyczny UE	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny UE	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Wsparcie UE	8 700 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 540 000 euro (15%)

Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk, Powiat Ełcki (porozumienie administracyjne, we współpracy z innymi podmiotami)
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – zagospodarowanie pustych przestrzeni nad jeziorem Ełckim poprzez budowę pomostów widokowych, stworzenie plaży, stworzenie miejsc do wędkowania, zabezpieczenie brzegu jeziora, – zagospodarowanie jeziora Ełckiego poprzez rozbudowę promenady pieszo – rowerowej wraz z infrastrukturą, – zagospodarowanie turystyczne wzdłuż rzeki Ełk poprzez budowę ścieżek spacerowych, skwerów wraz z obiektami małej architektury, – zagospodarowanie turystyczne brzegu jeziora Ełckiego poprzez budowę infrastruktury dla uprawiania sportów wodnych, – zagospodarowanie turystyczne jeziora Selment Wielki poprzez budowę punktów widokowych, pomostów a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, – zagospodarowanie turystyczne jeziora Sunowo poprzez budowę punktów widokowych, pomostów, a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, – zagospodarowanie ścieżek rowerowych w Gminie Ełk: I etap: Barany - Mrozy Wlk. - Sordachy - Koziki - Giże - Brodowo - miejscowości Gminy Kalinowo (Makosieje, Łoje, Laski) - Sędki - Buczki – Szeligi, II etap: Osiedle Pogrodzie - Bartosze - Judziki - Mołdzie - Lepaki Wielkie - Lepaki Małe - Bienie - Chrzanowo – Siedliska.
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami. Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) – obszary wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku, istniejące bądź planowane miejsca przeznaczone do uprawiania różnego rodzaju sportów, aktywnej rekreacji bądź spędzania wolnego czasu, tereny atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie w Mieście Ełk i Gminie Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i>. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Racjonalne wykorzystanie i promocja lokalnych zasobów przyrodniczych. – Wzrost możliwości rozwoju turystyki, rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej. <p>Wpływ na utrzymanie przewagi konkurencyjnej województwa nad innymi regionami.</p>

Przedsięwzięcie: Poprawa gospodarki wodno – ściekowej Aglomeracji Ełk	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Cel tematyczny UE	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6b, 6ii Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
Wsparcie UE	7 080 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 250 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, PWiK Sp. z o.o. w Ełku
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Przykopcze, - modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Nowej Wsi Ełckiej, - przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - budowa monitoringu sieci i zdalnego odczytu zużycia wody i ścieków z modernizacją urządzeń i sieci elektroenergetycznej, - rewitalizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej, - budowa systemów podczyszczania wód opadowych odprowadzanych do rzeki Ełk i jeziora Ełckiego.
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami. Środki w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk - obszary na których występują braki w infrastrukturze wodociągowo-kanalizacyjnej.
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>. – Zgodność projektu z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Dokończenie inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej. – Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej. – Racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych. – Wzrost liczby osób korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej.

Przedsięwzięcie: Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Ełk	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów
Cel tematyczny UE	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny UE	6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
Wsparcie UE	5 930 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 050 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Ełk
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – budowa Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi Ełckiej, – budowa sieci wodno – kanalizacyjnej na trasie Ełk – Szeligi – Buczki – Sędki – Lega – Chełchy – Przykopka oraz Mrozy W. – Sordachy – Koziki – Giże, – modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Witynach, – budowa sieci wodociągowej na odcinku Nowa Wieś Ełcka – Regiel, – budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na odcinku Woszczele - Chrzanowo - Siedliska – Ełk, – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Ełk.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy. Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych.
Terytorialny wymiar wsparcia	Gmina Ełk - obszary na których występują braki w infrastrukturze wodociągowo-kanalizacyjnej.
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025.</i> – Zgodność projektu z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych. – Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej. – Wzrost liczby osób korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej.

IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji

Ełk w rządowym dokumencie *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* został określony jako miasto o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych. Tereny wykluczenia społecznego, ze względu na negatywne zjawiska społeczne towarzyszące ubóstwu, negatywnie wpływają na możliwości rozwoju całego obszaru.

Dominującym czynnikiem przyznania pomocy społecznej w MOF Ełk jest bezrobocie. 16,2% ludności w wieku produkcyjnym obszaru w 2012 r. było bez pracy – wartość większa niż średnia wojewódzka i poszczególnych podregionów Warmii i Mazur. Wśród bezrobotnych MOF Ełk najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy. To z kolei przekłada się na systematyczny wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom zaspokoić potrzeb niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest też przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk rodzinnych, a nawet patologii. Należy więc podjąć kompleksowe działania (z zastosowaniem różnych metod aktywnej integracji) zmierzające do podniesienia aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem. W MOF Ełk podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, m.in. poprzez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zajęciowej itp. Podmioty te potrzebują wsparcia, aby realizowane przez nie do tej pory działania mogły być kontynuowane i rozwijane.

Szczególną grupę osób narażonych na wykluczenie społeczne stanowią dzieci i młodzież, które w wyniku degradacji rodziny lub z innych przyczyn zagrożone są różnego rodzaju patologiami, wśród których na głównym miejscu występują alkoholizm i narkomania. Dlatego szczególnie do nich należy skierować działania aktywizujące.

W Ełku działania rewitalizacyjne koncentrować się będą w obszarze o nazwie „Śródmieście”, wyznaczonym w „Programie Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. W obszarze tym zdiagnozowano kryzys w sferze społecznej (największa w mieście skala problemów społecznych), który współwystępuje ze stanem kryzysowym w sferach technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. W Gminie Ełk koncentracja obszarów problemowych zlokalizowana jest na wschód od Ełku – obszar wyznaczony do rewitalizacji obejmuje 18 sołectw. Występują tam problemy społeczne powiązane z niskim poziomem przedsiębiorczości czy też występowaniem terenów zdegradowanych (popegeerowskich, powyrobiskowych).

W MOF Ełk występują ponadto tereny powojenne oraz liczne osiedla blokowe powstałe w latach PRL i budynki mieszkalne z początku XX wieku, skupiające znaczny odsetek ludności obszaru. Budowane w przestarzałych technologiach budynki wymagają pilnej ingerencji w celu polepszenia warunków życia codziennego, nadaniu tym budynkom nowych funkcji społecznych i gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności wizerunku miasta.

Kompleksowe przedsięwzięcia infrastrukturalne służyć będą rozwiązywaniu problemów społecznych, aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz podniesieniu jakości życia mieszkańców MOF Ełk, m.in. poprzez usuwanie na wskazanym obszarze deficytów funkcji przestrzeni i substancji budowlanej. Z uwagi na to, że wskazane do rewitalizacji obszary są siedzibą wielu organizacji i instytucji społecznych oraz stanowią swoiste centrum życia gospodarczego, administracyjnego i kulturalnego Miasta i całego MOF Ełk, z efektów korzystać będą wszyscy mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Ełku (ośrodek subregionalny Ełk). Inwestycje infrastrukturalne będą projektami o mniejszej skali, uzupełniającymi działania w ramach priorytetów inwestycyjnych związanych ze wspieraniem instytucji kultury, poprawą efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, zrównoważonej mobilności mieszkańców oraz infrastruktury drogowej, poprawą i modernizacją infrastruktury społecznej i zdrowotnej.

Inwestycje infrastrukturalne w ramach priorytetu inwestycyjnego 9b będą miały charakter kompleksowy i zintegrowany. Będą powiązane z działaniami finansowanymi z EFS w ramach priorytetów

inwestycyjnych ukierunkowanych na aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem i ubogich (PI 9i) oraz poprawę dostępu do usług publicznych 9iv.

Województwo warmińsko-mazurskie, w tym MOF Ełk, charakteryzuje się wysokim odsetkiem osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji. Należy dążyć do ułatwienia dzieciom, osobom wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej i socjalnych, umożliwiających integrację społeczną oraz aktywizację społeczno-zawodową.

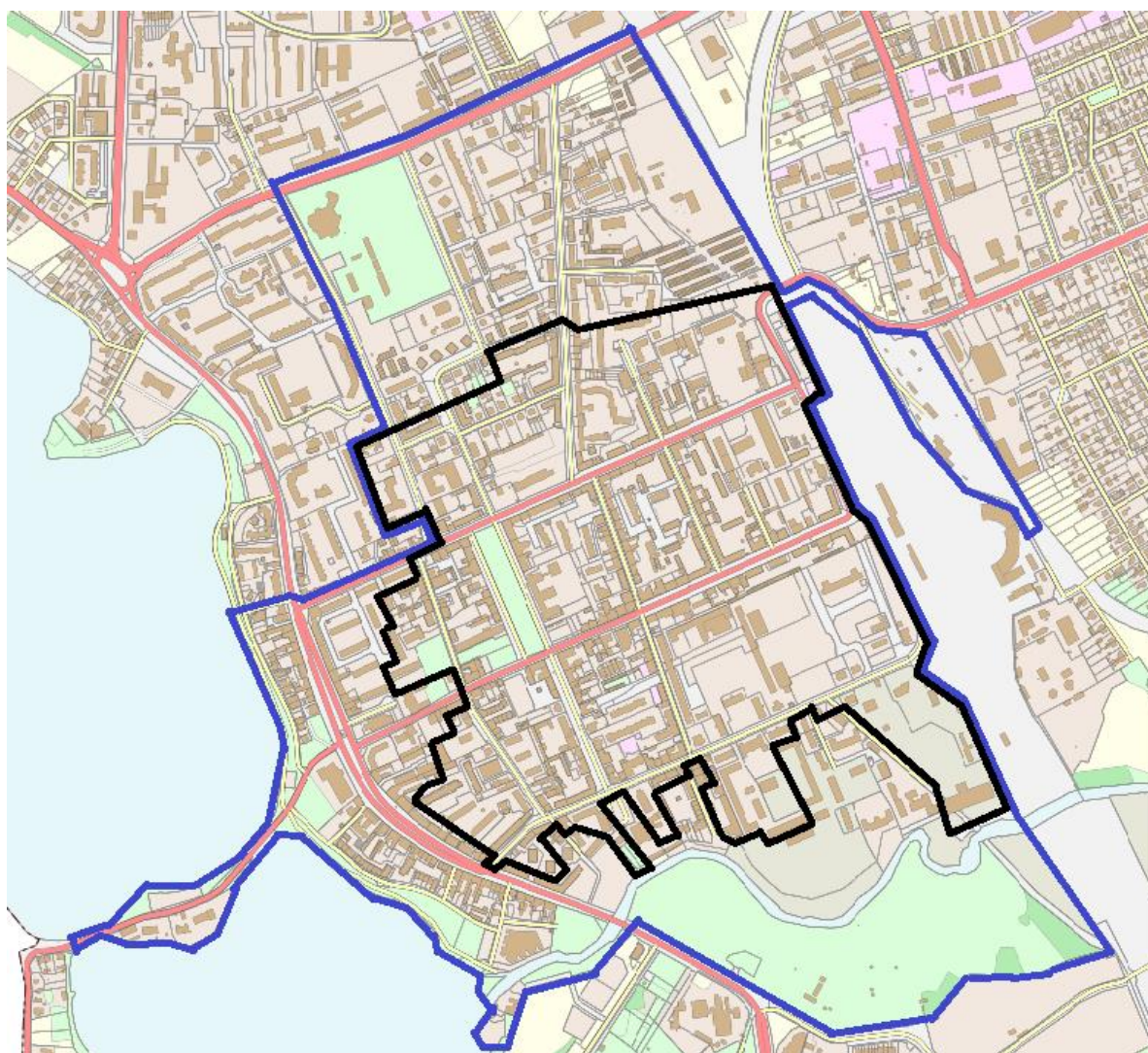
Realizacja ZIT oraz projektów komplementarnych w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.**

Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym.

Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 8. Obszary wymagające rewitalizacji Typ przedsięwzięcia: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim, - rewaloryzacja/ modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy, - zagospodarowanie/ rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości, - budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych (jako element lokalnego/ponadlokalnego planu rewitalizacji).
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 3 507 330 euro (85%) 3 120 000 euro (UE) 387 330 euro (budżet Państwa)
Środki własne na dofinansowanie	618 941 euro (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe
Typy projektów ZIT	Rewitalizacja społeczna i środowiskowa ośrodka subregionalnego Ełk: – rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz budynków w celu nadania im nowych funkcji kulturalnych, społecznych, edukacyjnych, gospodarczych, – rewitalizacja infrastruktury społecznej, – remont, przebudowa i adaptacja budynków na obszarach zdegradowanych z przeznaczeniem pod cele społeczne np.: świetlice,

	<p>kluby pracy, kluby wsparcia zawodowego; utworzenie Centrum Rewitalizacji Społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zagospodarowanie przestrzeni publicznych poprzez budowę szlaków spacerowych, placów, skwerów, ścieżek rowerowych, parkingów, małej infrastruktury społecznej, – budowa i przebudowa dróg w obszarze objętym kompleksową rewitalizacją, – projekty infrastrukturalne o mniejszej skali, uzupełniające inwestycje w ramach innych priorytetów w celu aktywizacji społeczno – gospodarczej.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk: obszar „śródmieście - centrum” wskazany w Programie Rewitalizacji Ełku.
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023.</i> – Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. – Przedsięwzięcie realizowane na terenie miasta-rdzienia MOF. – Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Wpływ na rozwój przestrzenny obszaru. – Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Projekty infrastrukturalne współfinansowane z EFRR towarzyszą powiązaniem z nimi działaniami finansowanym przy udziale EFS w ramach osi priorytetowych RPO WiM 2014-2020 ukierunkowanych na m.in. samozatrudnienie (PI 8i), rozwój przedsiębiorczości społecznej (PI 9v), poprawę dostępu do usług publicznych (PI 9iv), aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem i ubogich (9i). – Wydatki na infrastrukturę drogową jedynie jako element uzupełniający projektów dot. zagospodarowania/rozwoju przestrzeni publicznych, rewaloryzacji/modernizacji/ adaptacji istniejącej zabudowy, wspierania przywracania i nadawania funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanych obszarów. – Projekt infrastrukturalny kontynuujący/komplementarny do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013 (preferencje). – Projekt wynika z inicjatywy społeczności lokalnych (preferencje). – Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje). – Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF Ełk. – Projekt zapewnia dodatkowe korzyści z punktu widzenia energooszczędności (preferencje). – Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. – Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych. – Podwyższenie standardu świadczonych usług. – Kompleksowa rewitalizacja przestrzeni publicznych.

Rysunek 15 Obszar „Śródmieście-centrum” wyznaczony do rewitalizacji w ramach ZIT (priorytet inwestycyjny 9b) - Program Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023.

- Obszar „Śródmieście”
- Obszar „Śródmieście-centrum” wyznaczony do rewitalizacji w ramach ZIT (Priorytet inwestycyjny 9b)

„Śródmieście”
(obszar rewitalizacji)

Granice obszaru

„Śródmieście” obejmuje obszar najstarszej części miasta. Granicami strefy są:

- od strony wschodniej linia kolejowa (wraz z Etcką Koleją Wąskotorową),
- od strony północnej ul. gen. Władysława Sikorskiego i Adama Mickiewicza,
- od strony zachodniej ul. Piłsudskiego, promenada (al. 1000-lecia i al. Lubelska) i ul. Zamkowa („wyspa zamkowa”),
- od strony południowej brzozi rzeki Elk, ul. Wojska Polskiego, Kilińskiego i Targowa oraz cmentarz komunalny.

Ulice wchodzące w skład obszaru

3 Maja, Armii Krajowej, Chopina, Czarna, Dąbrowskiego, Gdańska, Gizewiusza, Kąpielowa, Konopnickiej, Kościuszki, Magazynowa, Małeckich, Mickiewicza (numery parzyste i nieparzyste od 15 do końca), Moniuszki, Nadjeziorna, Orzeszkowej, Plac Katedralny, Piłsudskiego (parzyste do nr 8 i nieparzyste), Pułaskiego (od nr 11), Roosevelta, Toruńska, Wawelska, Wojska Polskiego (do skrzyżowania z ul. Mickiewicza), Sikorskiego (numery parzyste do 18), Słowackiego, Stary Rynek, Szkolna, Świackiego „Sępa”, Żeromskiego

**„Śródmieście-centrum”
(obszar wyznaczony do rewitalizacji w ramach ZIT -
priorytet inwestycyjny 9b)**

Granice obszaru

- od strony wschodniej linia kolejowa
- od strony północnej ulice Moniuszki, Świackiego „Sępa” i Wawelska
- od strony zachodniej ulice Piłsudskiego i Słowackiego
- od strony południowej ul. Kościuszki

Ulice wchodzące w skład obszaru

3 maja, Armii Krajowej (nr parzyste od 10 i numery nieparzyste od 7 do końca), Chopina, Dąbrowskiego, Gdańska (nr nieparzyste do 9A i nr parzyste do 24), Konopnickiej (do numeru 4), Kościuszki, Magazynowa, Małeckich, Mickiewicza (nr parzyste od 10 i nr nieparzyste od 15 do końca), Moniuszki, Orzeszkowej, Piłsudskiego (do numeru 9), Słowackiego, Świackiego „Sępa” 1, Wawelska

Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Os priorytetowa 11. Włączenie społeczne Typ przedsięwzięcia: - aktywizacja osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym zgodnie ze zindywidualizowaną ścieżką rozwoju; - usługi skierowane do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez podmioty integracji społecznej, tj. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 2 815 807 euro (85%) 2 519 406 euro (UE) 296 401 euro (budżet państwa)
Środki własne na dofinansowanie	496 907 euro (15%)
Beneficjenci	wszystkie podmioty działające na podstawie zapisów statutowych lub innych dokumentów (KRS, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej) w sferze pomocy i integracji społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych lub rynku pracy,

	z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Typy projektów ZIT	<p>- wsparcie dla osób, rodzin lub otoczenia osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji o charakterze:</p> <ul style="list-style-type: none"> * społecznym – których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, * zawodowym – których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, * edukacyjnym – których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, * zdrowotnym – których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy; <p>- wsparcie dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez finansowanie funkcjonowania podmiotów integracji społecznej tj. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.</p> <p>Przykładowe typy projektów wymienione są w Szczegółowym opisie osi priorytetowej 11. Włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020</p>
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Elk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Elk, Gmina Elk (ośrodek subregionalny Elk) - obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, w tym obszary Miasta Elku wskazane w Programie Rewitalizacji Elku
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Elku do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Elku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Elckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Programem Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023.</i> – Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. – Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. – Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. – Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem z całego obszaru MOF Elk.

	<ul style="list-style-type: none"> – Zindywidualizowany charakter działania i dopasowanie do potrzeb uczestników projektu. – Uwzględnienie zasady efektywności społeczno-zawodowej w zakresie uregulowanym w wytycznych ministra ds. rozwoju regionalnego. – Wykorzystanie zrewitalizowanej infrastruktury na terenie MOF EIk (preferencje). – Wspieranie przedsiębiorczości. – Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF EIk. – Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje). – Podwyższenie standardu świadczonych usług.
--	--

Cel MOF EIk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF EIk	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF EIk	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Os priorytetowa 11. Włączenie społeczne Typy przedsięwzięć: - świadczenie usług eliminujących dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, m.in.: wsparcie pieczy zastępczej, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, asystenta rodziny, skierowanych do osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, - lokalne działania integracyjne społeczności sprzyjające włączeniu społecznemu (np. wspólne działanie na rzecz poprawy przestrzeni publicznej z wykorzystaniem nabytych podczas aktywizacji zawodowej kompetencji).
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9iv Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 2 756 527 (85%) 2 519 406 euro (UE) 237 121 (budżet państwa)
Środki własne na dofinansowanie	486 446 euro (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne pomocy społecznej (w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej); jednostki zatrudnienia socjalnego realizujące zadania wynikające z przepisów o zatrudnieniu socjalnym; jednostki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej); organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej; podmioty ekonomii społecznej
Typy projektów ZIT	Typy przedsięwzięć: – realizacja zintegrowanych usług aktywizacyjno - integracyjnych na rzecz rodzin z zastosowaniem co najmniej trzech poniższych form wsparcia (na podstawie indywidualnej diagnozy rodziny): * poradnictwo specjalistyczne, * wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych za pomocą metod bazujących na wykorzystaniu potencjału i zasobów tkwiących w rodzinie, * wsparcie rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, zmierzające do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania i realizacji funkcji wynikających z rodzicielstwa,

	<ul style="list-style-type: none"> * wzmocnianie środowiskowych form wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, * organizacja i wsparcie grup samopomocowych, grup wsparcia i klubów dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, * wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej oraz usamodzielniania się osób objętych pieczą zastępczą, z uwzględnieniem sytuacji problemowej, jak również podejmowanie działań na rzecz zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienia dzieciom będących w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych, * wsparcie ofiar przemocy domowej i/lub programy korekcyjno - edukacyjne dla sprawców przemocy, * usługi wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny i przyczyniające się do podniesienia jakości codziennego życia, * usługi wspierające rodziny, w których są osoby z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi/ osoby starsze, * asystentura i/lub wsparcie coacha dla osób opuszczających zakłady karne, osób bezdomnych powracających do rodziny, * finansowanie pobytu w mieszkaniach treningowych na okres procesu usamodzielniania (w szczególności w rodzinach z problemem przemocy, uzależnień, dla osób z niepełnosprawnością, opuszczających zakłady karne i placówki opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych eksmisją, eksmitowanych), * wsparcie umiejętności społecznych rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, * usługi, mające na celu wzmocnienie więzi rodzinnych przy jednoczesnym rozwoju wiedzy lub kształtowaniu postaw, służących polepszeniu funkcjonowania rodziny, * wspieranie organizacji pomocy sąsiedzkiej, usług wolontariackich dla rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, * usługi, mające na celu propagowanie i kształtowanie właściwych postaw członków rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności dotkniętych problemami uzależnienia, problemami adaptacyjnymi po opuszczeniu zakładu karnego, bezdomności, polegające na organizacji spotkań z osobami, którym udało się przezwyciężyć te problemy, * usługi wolontariackie przez lub na rzecz rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. <p>– realizacja usług wspierających integrację rodzin ze środowiskiem lokalnym, prowadzących do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i podejmowania działań na jej rzecz.</p> <p>Typ projektu nr 2 może być realizowany jedynie w połączeniu z typem projektu nr 1.</p> <p>Przykładowe typy projektów wymienione są w Szczegółowym opisie osi priorytetowej 11. Włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.</p>
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, w tym obszary Miasta Ełk wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne

Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Etłk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Etłku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Etłk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Etłckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Programem Rewitalizacji Etłku na lata 2016-2023.</i> – Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. – Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. – Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Wykorzystanie zrewitalizowanej infrastruktury na terenie MOF Etłk (preferencje). – Ułatwienie osobom wykluczonym i/lub zagrożonym wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. – Integracja społeczna i aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin z całego obszaru MOF Etłk znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. – Zadaniem projektu powinny być działania prewencyjne, zapobiegające umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej. – Zgodność wsparcia dla usług społecznych ogólnego interesu z horyzontalnymi wytycznymi ministra ds. rozwoju regionalnego dotyczącymi celu tematycznego 9 oraz Komunikatem Komisji Europejskiej „Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie” KOM(2007)725. – Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje). – Podwyższenie standardu świadczonych usług.
--	--

Projekty komplementarne do działań ZIT MOF Etłk w obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie: Rewitalizacja ośrodka subregionalnego Etłk	
Cel MOF Etłk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Etłk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Etłk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Etłk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 8. Obszary wymagające rewitalizacji
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
Wsparcie UE	10 000 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 764 705 euro (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe

Typy projektów	<p>Rewitalizacja ośrodka subregionalnego Ełk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim; – rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy; – zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości; – budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych.
Tryb przeprowadzenia naboru	<p>Tryb konkursowy.</p> <p>Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych. Projekty składane bezpośrednio do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.</p>
Terytorialny wymiar wsparcia	<p>Miasto Ełk - obszary wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku (oprócz części „Śródmieście-centrum” wyznaczonej do ZIT)</p>
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	<p>Wsparcie bezzwrotne</p>
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023.</i> – Wpływ na rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny obszaru. – Wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Ukierunkowanie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi na danym obszarze, aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności. – Wydatki na infrastrukturę drogową jedynie jako element uzupełniający projektów dot. zagospodarowania/rozwój przestrzeni publicznych, rewaloryzacji/modernizacji/ adaptacji istniejącej zabudowy, wspierania przywracania i nadawania funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanych obszarów. – Projekt infrastrukturalny kontynuujący/komplementarny do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013 (preferencje). – Projekt wynika z inicjatywy społeczności lokalnych (preferencje). – Projekt realizowany w partnerstwie (preferencje). – Wpływ na zwiększenie zatrudnienia mieszkańców MOF Ełk. – Projekt zapewnia dodatkowe korzyści z punktu widzenia energooszczędności (preferencje). – Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. – Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych. – Podwyższenie standardu świadczonych usług. – Kompleksowa rewitalizacja przestrzeni publicznych.

Przedsięwzięcie: Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku.	
Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Wsparcie UE	399 500 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	70 500 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk
Zakres projektu	Szczegółowy zakres prac (m.in.): – modernizacja infrastruktury MOPS – przebudowa pomieszczeń MOPS, dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, – wyposażenie stanowisk pracy pracowników socjalnych, – modernizacja instalacji elektrycznej, – modernizacja centralnego ogrzewania, – modernizacja sanitariatów, – budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych, – budowa ogrodzenia obiektu.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Piłsudskiego 8)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023.</i> – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Projekt jest elementem zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji. – Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych. – Podwyższenie standardu świadczonych usług.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. - Zapewnienie dodatkowych korzyści z punktu widzenia energooszczędności.
--	--

Przedsięwzięcie: Podniesienie jakości usług integracji społecznej w MOF Ełk	
Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet V. Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i towarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; instytucje pomocy i integracji społecznej (w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej); jednostki zatrudnienia socjalnego (realizujące zadania wynikające z przepisów o zatrudnieniu socjalnym); organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej
Typy projektów/działań	Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (z wyłączeniem budowy nowych obiektów), przede wszystkim klubów integracji społecznej, centrów integracji społecznej i zakładów aktywności zawodowej, służących przygotowaniu do wejścia na rynek pracy.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na realizację projektów konkursowych. Projekty składane bezpośrednio do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, w tym obszary Miasta Ełk wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i>. - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru. - Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

	– Rozwój usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym powinien być zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.
--	--

Przedsięwzięcie: Włączenie społeczne mieszkańców MOF Ełk	
Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020 Priorytet: P6 Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich Priorytet/cel przekrojowy: 6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich Działanie M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20 rozporządzenia EFRROW) Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)
Typy projektów/działań	Działanie M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20): <ul style="list-style-type: none"> – budowa, modernizacja lub wyposażenie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic, domów kultury (m.in.: adaptacja budynku gospodarczego na mazurską izbę pamięci w Rożyńsku, budowa świetlic na terenie Gminy Ełk); – ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego (m.in.: rewitalizacja plaż i boisk na terenie Gminy Ełk, budowa parkingu przy Gminnym Centrum Kultury w Stradunach), – odnawianie lub poprawa stanów zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, – zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013) <ul style="list-style-type: none"> – zachowanie dziedzictwa lokalnego, – rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
Beneficjenci	Gmina Ełk, instytucja kultury dla której organizatorem jest JST, LGD
Tryb naboru	Tryb konkursowy Projekty konkursowe zmierzające do podniesienia aktywności społecznej wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, składane bezpośrednio do PROW 2014-2020 przez uprawnione podmioty i LGD
Terytorialny wymiar wsparcia	Gmina Ełk - obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków; obszary po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych w Gminie Ełk; centra wybranych miejscowości w Gminie Ełk; obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, obszary atrakcyjne turystycznie.
Planowane wykorzystanie	Wsparcie bezzwrotne

instrumentów finansowych	
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014 - 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025.</i> – Projekty stanowiące element kompleksowej rewitalizacji społecznej MOF Ełk. – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk w obszarze rewitalizowanym. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Kompleksowe działania zmierzające do podniesienia aktywności społecznej i zawodowej wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. – Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem z całego obszaru MOF Ełk. – Kompleksowe działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych. – Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych. – Kompleksowa rewitalizacja przestrzeni publicznych. – Ochrona zabytków.

V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności

Pomimo podejmowanych działań w zakresie wprowadzania instrumentów służących rozwojowi innowacyjnej gospodarki MOF Ełk cechuje niska przedsiębiorczość mieszkańców, stosunkowo niewielki odsetek firm z udziałem kapitału zagranicznego, niska innowacyjność i słaba współpraca firm oraz mała liczba i słaba oferta IOB. Funkcjonujące uczelnie wyższe nie dysponują potencjałem badawczym w zakresie nowoczesnych technologii i ich transferu do biznesu. Rozwój innowacji przyczyni się do wzrostu funkcji subregionalnej Ełku, a także wykształcenia się wyrazistych funkcji społeczno – gospodarczych miasta. Należy wykorzystać przy tym możliwości oferowane przez Park Naukowo – Technologiczny. Zastosowanie w sektorze przedsiębiorstw wyników prac badawczo-rozwojowych, nowoczesnych technologii i innowacji warunkuje wzrost konkurencyjności i osiągnięcie silnej pozycji na rynku.

Ważne miejsce zajmują IOB, których zadaniem jest wspieranie przedsiębiorczości i transferu technologii, szkolenia, tworzenie sieci współpracy i partnerstwa, a których ilość i oferta w MOF Ełk jak i w całym podregionie ełckim jest na niskim poziomie. IOB muszą zwiększyć efektywność swego działania. W celu podniesienia konkurencyjności i innowacyjności obszaru IOB muszą prowadzić działania ukierunkowane na świadczenie nowych, zaawansowanych usług. Infrastruktura IOB ma wspierać działalność innowacyjną przedsiębiorstw skupionych w MOF Ełk, w tym wpisującą się w inteligentne specjalizacje województwa.

O wzroście konkurencyjności gospodarki decyduje m.in. atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionu. Wpływa ona na sposób postrzegania regionu zarówno przez potencjalnych jak i już funkcjonujących w regionie inwestorów. MOF Ełk nie cieszy się dużym zainteresowaniem inwestorów i turystów krajowych oraz zagranicznych. Przyspieszenie rozwoju MOF Ełk wymaga więc wykorzystania wszystkich możliwych zasobów na wielu polach. Gospodarka MOF Ełk musi być stale i mocno wspierana w wymiarze wizerunkowym poprzez zdecydowane wyróżnienie obszaru spośród konkurencji i pozytywne skojarzenie wśród potencjalnych partnerów gospodarczych i turystów. W tym

celu trzeba wspierać przedsiębiorstwa poprzez zapewnienie im niezbędnych usług wspomagających umiędzynarodowienie swojej działalności. Należy umożliwić instytucjom promującym tereny inwestycyjne udział w światowych wydarzeniach, targach, misjach gospodarczych i spotkaniach. Konieczne jest również zwiększanie zainteresowania turystów obszarem.

Realizacja projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.**

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku – III etap	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Polska Wschodnia Oś priorytetowa I: Innowacyjna Polska Wschodnia RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 1: Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur
Cel tematyczny UE	3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
Priorytet inwestycyjny UE	3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Wsparcie UE	4 250 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	750 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku
Zakres projektu	1. Przygotowanie koncepcji rozbudowy oraz dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń 2. Budowa powierzchni produkcyjno – handlowych wraz z wyposażeniem. 3. Zagospodarowanie terenu – parkingi, oświetlenie. 4. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii. 5. Budowa nowych i rozbudowa istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, laboratoriów do badań specjalistycznych. 6. Wdrożenia wyników badań naukowych, technologii. 7. Wsparcie usług innowacyjnych. W wyniku realizacji przedsięwzięcia udostępnione zostałyby nowe powierzchnie specjalistyczne laboratoryjne o parametrach niedostępnych w regionie, w celu umożliwienia przeprowadzenia badań specjalistycznych w zależności od rodzaju prowadzonej działalności.
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami Środki w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020 lub RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary aktywności gospodarczej (Park Naukowo-Technologiczny, ul. Podmiejska 5)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne

Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025.</i> - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Przedsięwzięcie IOB nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie. - Ukierunkowanie IOB na świadczenie specjalistycznych usług w oparciu o udokumentowane zapotrzebowanie konkretnych przedsiębiorców, z uwzględnieniem dostępnych standardów świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym (w tym zasad odnoszących się do poziomu współfinansowania usług IOB przez przedsiębiorców). - Współfinansowanie przedsięwzięcia z zakresu rozwoju IOB ze źródeł prywatnych. - Działalność IOB przyczynia się do rozwoju zdefiniowanych w regionie inteligentnych specjalizacji. - IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia, - IOB posiada strategię biznesową wykazującą różne źródła dochodów oraz potwierdzającą zdolność do prowadzenia działalności w warunkach rynkowych w oparciu o otwartą konkurencję, bądź opisującą sposób, w jaki dążyć będzie do uzyskania tej zdolności. Strategia biznesowa zawiera roczny plan działań wraz z listą planowanych do realizacji przedsięwzięć. - Wzrost współpracy przedsiębiorstw, władz lokalnych i partnerów społecznych (m.in. uczelni, organizacji pozarządowych, innych IOB).
--	--

Przedsięwzięcie: Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu.	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur
Cel tematyczny UE	3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
Priorytet inwestycyjny UE	3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Wsparcie UE	1 220 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	210 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Park Naukowo – Technologiczny w Ełku
Zakres projektu	1. Przygotowanie powierzchni oraz wyposażenie CWB w niezbędny sprzęt 2. Doradztwo w zakresie inteligentnych specjalizacji, przygotowanie dokumentacji wdrożeniowej 3. Integracja i wdrażanie sieci współpracy ponadregionalnej 4. Tworzenie i rozwój klastrów

	<p>W ramach projektu wsparciem objęte zostaną projekty służące wzmocnieniu zdolności innowacyjnej przedsiębiorstw i transferu technologii ze szczególnym nastawieniem na inteligentne specjalizacje. Preferowane będą projekty wdrażania innowacji przy opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (innowacje produktowe) i procesów (innowacje procesowe). Projekty polegające na wdrażaniu innowacji będą mogły być realizowane zarówno przez pojedyncze przedsiębiorstwa, jak i ich konsorcja oraz ponadregionalne inicjatywy.</p> <p>Dodatkowo w ramach projektu przewiduje się działanie mające na celu integrację i wzrost efektywności przedsiębiorstw prowadzących działalność usługową i produkcyjną, która ma wpływ na ochronę środowiska. Sieć służyć będzie oferowaniu takich usług jak np.: pomoc w organizowaniu działań inicjujących kontakty oraz udostępnianie miejsc na spotkania inicjujące kontakty, kojarzenie partnerów, generowanie pomysłów, organizowanie konferencji, seminariów, realizacja projektów w partnerstwie, realizacja projektów pilotażowych, projektów B+R i dotyczących innowacji, partnerstwo typu business-to-business, rozwijanie umiejętności.</p> <p>Ponadto planowane jest stworzenie Platformy startowej dla nowych pomysłów. Wsparcie będzie realizowane poprzez platformy startowe (programy), których celem będzie stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi nowych, innowacyjnych pomysłów biznesowych w Polsce Wschodniej w szczególności innowacyjnych i technologicznych. Stworzona zostanie oferta dla młodych i przedsiębiorczych osób z makroregionu, jak również spoza niego, do rozwoju swoich pomysłów biznesowych i zakładania nowych firm w Polsce Wschodniej.</p> <p>Projekt zakłada identyfikację innowacyjnych rozwiązań potencjalnych przedsiębiorców oraz weryfikację ich potencjału rynkowego, doradztwo w zakresie tworzenia nowego przedsiębiorstwa (tzw. preinkubacja), udostępnienie infrastruktury i usług niezbędnych do tego przedsięwzięcia oraz ich zasilenie kapitałowe, dotacje na preinkubację oraz zasilenie kapitałowe nowopowstałego przedsiębiorcy.</p>
Tryb naboru	Tryb konkursowy z preferencjami Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary aktywności gospodarczej (Park Naukowo-Technologiczny, ul. Podmiejska 5)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie w formie mieszanej, zwrotnej oraz bezzwrotnej (dotacje).
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025.</i> - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Przedsięwzięcie IOB nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie. - Ukierunkowanie IOB na świadczenie specjalistycznych usług w oparciu o udokumentowane zapotrzebowanie konkretnych przedsiębiorców, z uwzględnieniem dostępnych standardów świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym (w tym zasad odnoszących się do poziomu współfinansowania usług IOB przez przedsiębiorców). - Współfinansowanie przedsięwzięcia z zakresu rozwoju IOB ze źródeł prywatnych. - Działalność IOB przyczynia się do rozwoju zdefiniowanych w regionie inteligentnych specjalizacji.

	<ul style="list-style-type: none"> - IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia, - IOB posiada strategię biznesową wykazującą różne źródła dochodów oraz potwierdzającą zdolność do prowadzenia działalności w warunkach rynkowych w oparciu o otwartą konkurencję, bądź opisującą sposób, w jaki dążyć będzie do uzyskania tej zdolności. Strategia biznesowa zawiera roczny plan działań wraz z listą planowanych do realizacji przedsięwzięć. - Wzrost współpracy przedsiębiorstw, władz lokalnych i partnerów społecznych (m.in. uczelni, organizacji pozarządowych, innych IOB).
--	--

Przedsięwzięcie: Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Ełk.	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur
Cel tematyczny UE	3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
Priorytet inwestycyjny UE	3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.
Wsparcie UE	3 910 000 zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	690 000 zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
Zakres projektu	<p>Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Ełk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie koncepcji promocji gospodarczej i turystycznej, - stworzenie informacji dla inwestorów oraz turystów krajowych i zagranicznych, - identyfikacja potencjalnych inwestorów zewnętrznych, - opracowanie profili inwestycyjnych pod kątem inwestorów zagranicznych, - udział w targach inwestycyjnych i turystycznych krajowych i zagranicznych, - udział w misjach gospodarczych, - promowanie inteligentnych specjalizacji, - opracowanie materiałów promocyjnych i dystrybucja krajowa oraz zagraniczna do potencjalnych inwestorów, - stworzenie zintegrowanej oferty gospodarczej obszaru.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - obszary aktywności gospodarczej (firmy, IOB, tereny inwestycyjne)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią zrównoważonego rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>. - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk.

	<ul style="list-style-type: none"> – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Preferencje dla projektów z zakresu promocji i wdrażania inteligentnych specjalizacji. – Wykazanie wpływu zaplanowanego przedsięwzięcia dot. promocji gospodarczej i turystycznej na gospodarkę regionu oraz zapewnienie udziału partnerów społeczno-gospodarczych w podejmowanych działaniach. – Spójność działań promocyjnych z polityką inwestycyjną regionu.
--	--

Projekty komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych wzdłuż dróg krajowych nr 16 i 65 w EOF	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur
Cel tematyczny UE	3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
Priorytet inwestycyjny UE	3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Wsparcie UE	4 450 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	790 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Prostki (porozumienie międzygminne)
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – budowa dróg dojazdowych, sieci wodno – kanalizacyjnych oraz energetycznych na terenach położonych wzdłuż obwodnicy Miasta Ełku, – utworzenie obszaru inwestycyjnego na terenie Gminy Prostki, – utworzenie terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Ełk.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Prostki – obszary aktywności gospodarczej (tereny inwestycyjne)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Przewidywane wsparcie bezzwrotne oraz wykorzystanie instrumentów finansowych.
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025.</i> – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej. – Nadanie nowych funkcji terenów zdegradowanych.

VI. EŁK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY

Ełk jest trzecim co do wielkości miastem województwa warmińsko-mazurskiego. Spełnia rolę centralnego ośrodka miejskiego w podregionie ełckim NUTS III. Miasto skupia największą i najbardziej konkurencyjną działalność gospodarczą w subregionie oraz pełni podstawowe funkcje gospodarcze, administracyjne, kulturowe oraz w zakresie świadczenia usług publicznych wobec obszarów go otaczających.

Subregionalne znaczenie Ełku zostało potwierdzone w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Ełk jako ośrodek subregionalny ma stanowić centrum wschodniej części regionu i integrować ją w ramach inicjatywy rozwojowej EGO. Jako uzupełnienie dla stolicy województwa musi dysponować odpowiednim potencjałem. Miasto jako silny ośrodek gospodarczy, kulturalny oraz edukacyjny powinno być wyposażone w infrastrukturę miejską o wysokim standardzie. Ełk ma odgrywać dużą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym obszarów wiejskich jako katalizator tworzenia funkcji pozarolniczych oraz jako inkubator przedsięwzięć aktywizujących otaczające go tereny.

Dla rozwoju Ełku bardzo duże znaczenie ma oferta kulturalna (wpływ na rozwój turystyki, aktywności mieszkańców i tożsamości regionalnej). W mieście działa wiele instytucji kultury (m.in. Ełckie Centrum Kultury, Szkoła Artystyczna, Muzeum Historyczne, Miejska Biblioteka Publiczna), a ich działalność cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów. Z kolei w sferze przestrzennej istotne miejsce zajmują zabytki. Do rejestru zabytków wpisane są 32 zabytki (układ urbanistyczny, zespół zamkowy, kolej wąskotorowa, kościoły, cmentarze, budynki mieszkalne), a w gminnej ewidencji widnieje 305 obiektów. Dlatego należy podejmować działania, które z jednej strony będą służyły ochronie i konserwacji zabytków, a jednocześnie wspierały funkcjonowanie instytucji kultury i promowały dziedzictwo kulturowe w nowoczesnych, atrakcyjnych dla odbiorcy formach. W tym kontekście strategiczne znaczenie ma poszerzenie oferty Muzeum Historycznego w Ełku poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej (na Warmii i Mazurach zauważa się znaczącą dynamikę liczby osób zainteresowanych ofertą muzealną) oraz kontynuacja modernizacji ECK. Ważne jest również zwiększenie zainteresowania mieszkańców ofertą bibliotek, zwłaszcza w kontekście czytelnictwa.

Oferta kulturalna Ełku uzupełniana będzie propozycjami instytucji kultury z terenów wiejskich MOF Ełk, opierającymi się głównie na działaniach regionotwórczych służących promocji i zachowaniu dziedzictwa kulturowego regionu. Aby mogły być one realizowane, muszą być poprzedzone poprawą warunków lokalowych, dostosowujących zaniedbane budynki do współczesnych standardów.

W MOF Ełk instytucje kultury borykają się jednak z problemami pozyskania środków finansowych na modernizację oraz poszerzenie oferty. Realizacja działania przyczyni się do rozwoju bazy materialnej instytucji kulturotwórczych, wprowadzenia innowacyjnych produktów i zmniejszenia dysproporcji w dostępności do usług kultury ludności w zależności od miejsca zamieszkania. Poprawa funkcjonowania instytucji kultury będzie miała także istotny wpływ na społeczno-gospodarczy rozwój MOF Ełk przyczyniając się do podnoszenia atrakcyjności mieszkaniowej, biznesowej a przede wszystkim turystycznej (ukierunkowanie instytucji kultury na tworzenie produktów turystycznych poszerzających ofertę regionu).

Realizacja ZIT oraz projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.***

Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym

Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 6. Kultura i dziedzictwo Typy przedsięwzięć: - inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.
Cel tematyczny UE	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny UE	6c Zachowanie, ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Wsparcie UE i budżetu Państwa	Łącznie: 2 485 333 euro (85%) 2 330 000 euro (UE) 155 333 euro (budżet państwa)
Środki własne na dofinansowanie	438 588 euro (15%)
Typy projektów ZIT	- inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.; inwestycje związane z wykorzystaniem i rozwojem aplikacji i usług teleinformatycznych, a także rozwojem treści cyfrowych związanych z kulturą i turystyką mogą być wspierane jeżeli stanowią integralną część szerszego projektu
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne jst, instytucje kultury, jednostki administracji rządowej, państwowe jednostki budżetowe, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - obszary realizacji usług publicznych (kulturalnych), obszary dziedzictwa kulturowego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodność przedsięwzięć strategicznych ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i>. - Zintegrowany charakter przedsięwzięcia. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. - Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. - Wpływ na rozwój gospodarczy obszaru. - Wpływ na rozwój społeczny obszaru. - Poprawa dostępu do usług publicznych. - Dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej.

	<ul style="list-style-type: none"> – Włączenie/utrzymanie obiektów zabytkowych i instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych województwa i poprawę oferty wypoczynkowo-turystycznej. – Projekty instytucji kultury ukierunkowane na działania regionotwórcze poprawiające czy budujące więzi, w zdecydowanej większości napływowej, słabo utożsamiającej się z województwem ludności (preferencje). – Projekty dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego stanowiące element zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji (preferencje). – Brak finansowania budowy nowej infrastruktury kulturalnej. – Zapewnienie efektów społeczno-gospodarczych projektów dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego, w tym m.in. powstanie miejsc pracy.
--	---

Projekty komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Kultura i dziedzictwo MOF Ełk	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 6. Kultura i dziedzictwo.
Cel tematyczny UE	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny UE	6c Zachowanie, ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Wsparcie UE	10 200 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 800 000 euro (15%)
Typy projektów	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych na terenie Ełku i Gminy Ełk, – zachowanie walorów architektoniczno-krajobrazowych i kulturowych miasteczek i wsi. – wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i oferty wypoczynkowo-turystycznej, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej, m.in. utworzenie Muzeum Historycznego w Ełku, – wsparcie miejsc promocji kultury (festiwale wraz ze służącą im infrastrukturą, wystawy, wydawnictwa itp.), – wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej (wyłącznie jako element projektów infrastrukturalnych opisanych powyżej), m.in. wsparcie i doposażenie CIT-K w Ełku, tworzenie PIT na terenie Gminy Ełk.
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne jst, instytucje kultury, jednostki administracji rządowej, państwowe jednostki budżetowe, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy z preferencjami Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym. Projekty składane bezpośrednio do RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk (ośrodek subregionalny Ełk) - obszary realizacji usług publicznych (kulturalnych), obszary dziedzictwa kulturowego
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ełk na lata 2014-2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i>. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru. - Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Wzrost możliwości rozwoju turystyki. - Dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej. - Włączenie/utrzymanie obiektów zabytkowych i instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych województwa i poprawę oferty wypoczynkowo-turystycznej. - Projekty instytucji kultury ukierunkowane na działania regionotwórcze poprawiające czy budujące więzi, w zdecydowanej większości napływowej, słabo utożsamiającej się z województwem ludności (preferencje). - Projekty dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego stanowiące element zintegrowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wynikającego z lokalnego programu rewitalizacji (preferencje). - Brak finansowania budowy nowej infrastruktury kulturalnej. - Zapewnienie efektów społeczno-gospodarczych projektów dot. instytucji kultury/dziedzictwa kulturowego, w tym m.in. powstanie miejsc pracy. - Organizacja imprez o charakterze kulturalnym, które przekładają się na efekty gospodarcze regionu i w których partnerami finansowymi będą przedsiębiorcy. - Promocja gospodarcza i turystyczna regionu.

Przedsięwzięcie: Ełk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk.	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.3. Poprawa dostępu do e-usług publicznych
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Os priorytetowa 4. Efektywność energetyczna
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach

Priorytet inwestycyjny UE	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Wsparcie UE	810 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	140 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk
Zakres projektu	Wykonanie inteligentnych tablic informacyjnych na przystankach komunikacji, system informacji miejskiej, wykonanie zarządzanego systemu zarządzania ruchem i systemem oświetlenia, wykonanie systemu zdalnego odczytu i analizy wszystkich liczników poboru energii, ciepła i innych mediów w obiektach UM Ełku.
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary realizacji usług publicznych
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025, Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023, Działaniami Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 r.</i> – Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru. – Zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego. – Przedsięwzięcie jako element planu niskoemisyjnego. – Zastosowanie TIK w sektorze publicznym. – Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie dostępu do nich. – Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

Przedsięwzięcie: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w ośrodku subregionalnym Ełk	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	V. Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.4. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Cel tematyczny UE	10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Priorytet inwestycyjny UE	10a Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

	10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Wsparcie UE	8 500 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1 500 000 euro (15%)
Beneficjenci	Powiat Ełcki
Zakres projektu	Modernizacja budynków oraz ich wyposażenie w celu poprawy jakości kształcenia zawodowego (stworzenie optymalnych warunków kształcenia i szkolenia zgodnie z potrzebami rynku pracy). Działania w zakresie przygotowania praktycznego uczniów i słuchaczy w szkołach dla młodzieży i dorosłych wynikających z kompleksowego programu nauczania dla zawodów szczególnie w „inteligentnych specjalizacjach”.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary realizacji usług publicznych (edukacyjnych)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>, <i>Programem Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i>. - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji. - Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (preferencje dla istniejącej infrastruktury umożliwiającej kształcenie praktyczne). - Wspieranie osób dorosłych w podnoszeniu swoich umiejętności, kompetencji i wiedzy w celu nabycia, podwyższenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych. - Upowszechnienie współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe).

Przedsięwzięcie: Dostosowanie infrastruktury Szpitala „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o.o ukierunkowane na leczenie chorób stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności.	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	V. Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.2. Ochrona zdrowia

Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Cel tematyczny UE	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny UE	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Wsparcie UE	1 921 000 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	339 000 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Pro-Medica w Ełku Sp. z o.o.
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – budowa nowego bloku operacyjnego w związku ze wzrostem chorób układu krążenia i nowotworowych: roboty budowlane polegające na wykonaniu zabezpieczenia p. poż. międzystrefowych oraz wykonania instalacji DSO, – roboty budowlane polegające na utworzeniu 3 sal operacyjnych z całym zapleczem technicznym i administracyjnym Bloku Operacyjnego, – wyposażenie Bloku Operacyjnego w sprzęt medyczny.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary realizacji usług publicznych (zdrowotnych - Pro-Medica w Ełku Sp. z o.o., ul. Baranki 24)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>, <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Poprawa dostępu do usług publicznych. – Poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych. – Ukierunkowanie na choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności. – Wsparcie inwestycji w sektorze zdrowia pod warunkiem posiadania umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych.

Przedsięwzięcie: Utworzenie „Szkoły Młodego Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku.	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 10a Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Wsparcie UE	1 011 500 euro (85%)
Środki własne na dofinansowanie	178 500 euro (15%)
Beneficjenci	Gmina Miasto Ełk, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku
Zakres projektu	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie koncepcji funkcjonowania oraz dokumentacji projektowej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń, – budowa budynku Szkoły Młodego Einsteina wraz z wyposażeniem w eksponaty interaktywne. <p>Planowana jest budowa budynku o powierzchni 500 m², która jest potrzebna do prezentowania eksponatów interaktywnych dla zaprezentowania podstawowych zjawisk z dziedziny fizyki, chemii, optyki. Nauka poprzez zabawę. Ma na celu popularyzowanie nauki. Wzorowana będzie na Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. „Szkoła Młodego Einsteina” będzie pierwszym centrum popularyzowania nauki poprzez zabawę w regionie.</p>
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk - obszary realizacji usług publicznych (edukacyjnych - Park Naukowo-Technologiczny, ul. Podmiejska 5)
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020</i>, <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk</i>, <i>Zintegrowaną strategią rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>. – Budowanie kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych jako podstawy do uczenia się przez całe życie. – Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

7.4. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII INWESTYCYJNEJ ZIT MOF EŁK W RAMACH RPO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020

Cel ZIT	Priorytet ZIT	Działanie/ Poddziałanie ZIT	Oś priorytetowa/ działanie/ poddziałanie RPO	Cel Tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE	Wsparcie UE oraz z budżetu państwa w euro	Środki własne w euro	Udział wsparcia UE w całości środków PO	
								EFS %	EFRR %
2. Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury	Oś priorytetowa 6. Kultura i dziedzictwo	6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	2 330 000 (UE) 155 333 (budżet państwa)	438 588	-	0,19%
3. Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku	Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.	3 922 703 (UE) 523 027 (budżet państwa)	1 905 301	-	0,32%
3. Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa	Oś priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości i w działaniu	7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą	3 500 000 (UE) 466 667 (budżet państwa)	1 700 000	-	0,28%

		i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku		najważniejszej infrastruktury sieciowej	TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.				
4. Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Oś priorytetowa 8. Obszary wymagające rewitalizacji	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	3 120 000 (UE) 387 330 (budżet państwa)	618 941	-	0,25%
4. Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Oś priorytetowa 11. Włączenie społeczne	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	Priorytet 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	2 519 406 (UE) 296 401 (budżet państwa)	496 907	0,52%	-
5. Wzrost aktywności społecznej	Priorytet V. Aktywne społeczeństwo	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych	Oś priorytetowa 11. Włączenie społeczne	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	Priorytet 9iv Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	2 519 406 (UE) 237 121 (budżet państwa)	486 446	0,52%	-
Razem						17 911 515 (UE) 2 065 879 (budżet państwa)	5 646 183	1,04%	1,04%

W związku z powyższym proponuje się realizację ZIT MOF Elk w ramach następujących osi priorytetowych i typów projektów RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020:

1. Oś priorytetowa 4. Efektywność energetyczna, Priorytet inwestycyjny 4e

Typ przedsięwzięcia:

- budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską.

2. Oś priorytetowa 6. Kultura i dziedzictwo, Priorytet inwestycyjny 6c

Typy przedsięwzięć:

- inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.; inwestycje związane z wykorzystaniem i rozwojem aplikacji i usług teleinformatycznych, a także rozwojem treści cyfrowych związanych z kulturą i turystyką mogą być wspierane jeżeli stanowią integralną część szerszego projektu.

3. Oś priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa, Priorytet inwestycyjny 7b

Typ przedsięwzięć:

- budowa, przebudowa dróg lokalnych w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku.

4. Oś priorytetowa 8. Obszary wymagające rewitalizacji, Priorytet inwestycyjny 9b

Typ przedsięwzięć:

- wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim,
- rewaloryzacja/ modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy,
- zagospodarowanie/ rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości,
- budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych (jako element lokalnego/ponadlokalnego planu rewitalizacji).

5. Oś priorytetowa 11. Włączenie społeczne

Priorytet inwestycyjny 9i

Typy przedsięwzięć:

- aktywizacja osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym zgodnie ze zindywidualizowaną ścieżką rozwoju,
- usługi skierowane do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez podmioty integracji społecznej, tj. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.

Priorytet inwestycyjny 9iv

Typy przedsięwzięć:

- świadczenie usług eliminujących dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, m.in. wsparcie pieczy zastępczej, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, asystenta rodziny, skierowanych do osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- lokalne działania integracyjne społeczności sprzyjające włączeniu społecznemu (np. wspólne działanie na rzecz poprawy przestrzeni publicznej z wykorzystaniem nabytych podczas aktywizacji zawodowej kompetencji).

7.5. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Wartość docelowa ZIT MOF EIk	Częstotliwość pomiaru	Źródło
Cel ZIT: Poprawa stanu środowiska MOF EIk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju Priorytet ZIT: II Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów Oś priorytetowa RPO: 6. Kultura i dziedzictwo Poddziałanie RPO: 6.1.3. Instytucje kultury – ZIT bis EIk	inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	produktu	szt.	8	3	bieżący monitoring	SL 2014
		Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	produktu	osoby	79 000	19 572	bieżący monitoring	SL 2014
Cel ZIT: Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF EIk Priorytet ZIT: III Zrównoważony transport Oś priorytetowa RPO: 4. Efektywność energetyczna Działanie RPO: 4.4. Zrównoważony transport miejski Poddziałanie RPO: 4.4.3. Poprawa mobilności miejskiej w miejskim obszarze funkcjonalnym Eİku – ZIT bis	budowa przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Eİku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską	Długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	produktu	km	14	4	bieżący monitoring	SL 2014

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Wartość docelowa ZIT MOF Ełk	Częstotliwość pomiaru	Źródło
<p>Cel ZIT: Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk</p> <p>Priorytet ZIT: III Zrównoważony transport</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 7. Infrastruktura transportowa</p> <p>Działanie RPO: 7.2. Infrastruktura drogowa w miejskich obszarach funkcjonalnych</p> <p>Poddziałanie RPO: 7.2.3. Infrastruktura drogowa w miejskim obszarze funkcjonalnym Ełku – ZIT bis</p>	budowa, przebudowa dróg lokalnych w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	produktu	km	104	4	bieżący monitoring	SL 2014
<p>Cel ZIT: Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę</p> <p>Priorytet ZIT: IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 8. Obszary wymagające rewitalizacji</p>	<p>– wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim,</p> <p>– rewaloryzacja/ modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach</p>	Otwarta przestrzeń utworzona lub zrekultywowana na obszarach miejskich	produktu	m ²	920 000	19 000	bieżący monitoring	SL 2014

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Wartość docelowa ZIT MOF Ełk	Częstotliwość pomiaru	Źródło
<p>Działanie RPO: 8.3. Rewitalizacja miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku – ZIT bis</p>	<p>odtworzenie historycznej zabudowy, – zagospodarowanie/ rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości, – budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych (jako element lokalnego/ ponadlokalnego planu rewitalizacji)</p>	<p>Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</p>	<p>produktu</p>	<p>szt.</p>	<p>40</p>	<p>3</p>	<p>bieżący monitoring</p>	<p>SL 2014</p>
<p>Cel ZIT: Wzrost aktywności społecznej Priorytet ZIT: IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza Oś priorytetowa RPO: 11. Włączenie społeczne Działanie RPO: 11.1 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego</p>	<p>– aktywizacja osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym zgodnie ze zindywidualizowaną ścieżką rozwoju, – usługi skierowane do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez podmioty integracji społecznej, tj. centra</p>	<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie</p>	<p>produktu</p>	<p>osoby</p>	<p>14 741</p>	<p>480</p>	<p>bieżący monitoring</p>	<p>SL 2014</p>

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Wartość docelowa ZIT MOF Ełk	Częstotliwość pomiaru	Źródło
uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie Poddziałanie RPO: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt ZIT Ełk	integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	produktu	osoby	1 249	41	bieżący monitoring	SL 2014
Cel ZIT: Wzrost aktywności społecznej Priorytet ZIT: V Aktywne społeczeństwo Oś priorytetowa RPO: 11. Włączenie społeczne Działanie RPO: 11.2. Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym Poddziałanie RPO: 11.2.5. Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Ełk	- świadczenie usług eliminujących dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, - lokalne działania integracyjne społeczności sprzyjające włączeniu społecznemu (np. wspólne działanie na rzecz poprawy przestrzeni publicznej z wykorzystaniem nabytych podczas aktywizacji zawodowej kompetencji);	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	produktu	osoby	12 962	1 200	bieżący monitoring	SL 2014

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa ZIT MOF Ełk	Wartość docelowa ZIT MOF Ełk	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Częstotliwość pomiaru	Źródło
<p>Cel ZIT: Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju</p> <p>Priorytet ZIT: II Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 6. Kultura i dziedzictwo</p> <p>Poddziałanie RPO: 6.1.3. Instytucje kultury – ZIT bis Ełk</p>	<p>inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.;</p>	<p>Zwiedzający muzea i oddziały w gestii samorządów gmin, powiatów i miast na prawach powiatu/1000 mieszkańców</p>	<p>rezultatu</p>	<p>osoby</p>	<p>4,66</p>	<p>5,90</p>	<p>99</p>	<p>rok</p>	<p>GUS</p>
<p>Cel ZIT: Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk</p> <p>Priorytet ZIT: III Zrównoważony transport</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 4. Efektywność energetyczna</p> <p>Działanie RPO: 4.4. Zrównoważony transport miejski</p> <p>Poddziałanie RPO: 4.4.3. Poprawa mobilności miejskiej w miejskim obszarze funkcjonalnym Ełku – ZIT bis</p>	<p>budowa przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską</p>	<p>Przewozy pasażerów komunikacją miejską</p>	<p>rezultatu</p>	<p>mln osób</p>	<p>3,67</p>	<p>5,17</p>	<p>63,4</p>	<p>rocznie</p>	<p>GUS</p>

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa ZIT MOF Ełk	Wartość docelowa ZIT MOF Ełk	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Częstotliwość pomiaru	Źródło
<p>Cel ZIT: Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk</p> <p>Priorytet ZIT: III Zrównoważony transport</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 7. Infrastruktura transportowa</p> <p>Działanie RPO: 7.2. Infrastruktura drogowa w miejskich obszarach funkcjonalnych</p> <p>Poddziałanie RPO: 7.2.3. Infrastruktura drogowa w miejskim obszarze funkcjonalnym Ełku – ZIT bis</p>	<p>budowa przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską</p>	<p>Wskaźnik Drogowej Dostępności Transportowej WDDT II (syntetyczny)</p>	<p>rezultatu</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>17,1450</p>	<p>17,1450</p>	<p>Od 2013 r. co 2-3 lata</p>	<p>MiIR</p>
<p>Cel ZIT: Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę</p> <p>Priorytet ZIT: IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 8. Obszary wymagające rewitalizacji</p> <p>Działanie RPO: Rewitalizacja miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku – ZIT bis</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim, – rewitalizacja/ modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy, – zagospodarz rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia 	<p>Wskaźnik żywienia gospodarczego na terenach rewitalizowanych</p>	<p>rezultatu</p>	<p>%</p>	<p>nd</p>	<p>75</p>	<p>75</p>	<p>rocznie</p>	<p>Szacunki na podstawie danych GUS</p>

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa ZIT MOF EIk	Wartość docelowa ZIT MOF EIk	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Częstotliwość pomiaru	Źródło
	<p>ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości,</p> <p>– budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych (jako element lokalnego/ponadlokalnego planu rewitalizacji)</p>								
<p>Cel ZIT: Wzrost aktywności społecznej</p> <p>Priorytet ZIT: IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 11. Włączenie społeczne</p> <p>Działanie RPO: 11.1 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie</p> <p>Poddziałanie RPO: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz</p>	<p>– aktywizacja osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym zgodnie ze zindywidualizowaną ścieżką rozwoju,</p> <p>– usługi skierowane do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez podmioty integracji społecznej, tj. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz podmioty</p>	<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)</p>	<p>rezultatu</p>	<p>osoby</p>	<p>0</p>	<p>20%</p>	<p>20%</p>	<p>bieżący monitor ing</p>	<p>SL 2014</p>
		<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po</p>	<p>rezultatu</p>	<p>osoby</p>	<p>0</p>	<p>6%</p>	<p>6%</p>	<p>bieżący monitor ing</p>	<p>SL 2014</p>

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa ZIT MOF EIk	Wartość docelowa ZIT MOF EIk	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Częstotliwość pomiaru	Źródło
zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt ZIT EIk	działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.	opuszczeniu programu							
		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	rezultatu	osoby	0	30%	30%	bieżący monitoring	SL 2014
		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	rezultatu	osoby	0	22%	22%	ewaluacja	2018 r., 2020 r., 2023 r.

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/Oś priorytetowa RPO/Działanie RPO/Poddziałanie RPO	Typ projektu	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa ZIT MOF Elk	Wartość docelowa ZIT MOF Elk	Wartość docelowa RPO WiM 2014-2020	Częstotliwość pomiaru	Źródło
<p>Cel ZIT: Wzrost aktywności społecznej</p> <p>Priorytet ZIT: V Aktywne społeczeństwo</p> <p>Oś priorytetowa RPO: 11. Włączenie społeczne</p> <p>Działanie RPO: 11.2. Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym</p> <p>Poddziałanie RPO: 11.2.5. Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Elk</p>	<p>- świadczenie usług eliminujących dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,</p> <p>- lokalne działania integracyjne społeczności sprzyjające włączeniu społecznemu (np. wspólne działanie na rzecz poprawy przestrzeni publicznej z wykorzystaniem nabytych podczas aktywizacji zawodowej kompetencji);</p>	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu programu	rezultatu	szt.	0	50%	50%	bieżący monitoring	SL 2014
		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	rezultatu	osoby	0	15%	15%	bieżący monitoring	SL 2014

7.6. LISTY PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH

Lista projektów strategicznych realizowanych w formule ZIT – tryb konkursowy

I.p.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Okres realizacji projektu w latach	Całkowita wartość projektu	Skrócony opis projektu	Miejsce realizacji projektu	Program Operacyjny
OBZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ							
1.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk)	Rozwój infrastruktury transportowej w ośrodku subregionalnym Ełk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej)	2015-2020	5 666 667 euro (23,8mln zł)	Budowa, przebudowa i rozwój dróg lokalnych w MOF Ełk zapewniających bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 16, poprzez przebudowę i modernizację (lista indykatoryjna): - ul. Suwalska: przebudowa drogi gminnej publicznej w mieście Ełk, wyprowadzającej ruch z miasta w kierunku przejścia granicznego i planowanego lotniska lokalnego oraz trasy Via Baltica, bezpośrednio łączącej się z DK 16 i DK 65 (obwodnica Miasta Ełku); zakres prac obejmuje wybudowanie nowej nawierzchni utwardzonej na podbudowie kruszywowej, miejscowe wzmocnienie konstrukcji jezdni, remont kanalizacji deszczowej, budowę kanalizacji teletechnicznej, budowę oświetlenia, budowę zjazdów, budowę chodników, budowę ścieżki rowerowej, budowę i przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej; - ul. Kolonia: przebudowa drogi gminnej publicznej w mieście Ełk, wyprowadzającej ruch z miasta i bezpośrednio łączącej się z DK 16 i DK 65 (obwodnica Miasta Ełku), zapewniającej połączenie z planowanym terminalem multimodalnym sieci TEN-T; zakres prac obejmuje wykonanie 2 pasmowej jezdni o dł.1057mb bitumicznej, przebudowę dwóch skrzyżowań, budowę ciągów pieszych obustronnych, budowę ścieżki rowerowej, budowę zjazdów na posesję handlowo-usługowe, budowę parkingów, budowę zatok autobusowych z montażem wiat, budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowę oświetlenia. - ul. Olsztyńska: przebudowa drogi gminnej publicznej nr 177099 N (ul.Olsztyńska) w m. Ełk Osada, gm. Ełk wraz ze skrzyżowaniem z drogą krajową nr 16 w km 289+729. Zakres robót obejmuje przebudowę ulicy Olsztyńskiej wraz z budową	Miasto Ełk, Gmina Ełk,	RPO WiM 2014-2020

					skrzyżowań z drogami bocznymi oraz budowę skrzyżowania z drogą krajową nr 16. Prace polegać będą na: przebudowie odcinka drogi krajowej nr 16 od km 289+565 do km 289+879, budowie odcinka drogi gminnej, budowie drogi serwisowej, budowie nawierzchni jezdni, budowie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, budowie zjazdów, budowie zatok autobusowych, wykonaniu nowej organizacji ruchu; oznakowanie poziome i pionowe, urządzenie brd, budowie przyłączy sieci kanalizacji deszczowej, budowie oświetlenia ulicznego, przebudowie odcinka sieci telekomunikacyjnej.		
--	--	--	--	--	---	--	--

Lista projektów komplementarnych do działań ZIT MOF Elk

I.p.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Okres realizacji projektu w latach	Całkowita wartość projektu	Skrócony opis projektu	Miejsce realizacji projektu	Program Operacyjny
OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ							
1.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Elk, Gmina Elk)	Zintegrowany system transportu publicznego w ośrodku subregionalnym Elk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)	2015-2018	6 710 000 euro (28,2 mln zł)	Rozwój zrównoważonego transportu publicznego łączącego miasto Elk z jego obszarem funkcjonalnym: <ul style="list-style-type: none"> – wymiana taboru komunikacji miejskiej i podmiejskiej na niskoemisyjne: zakup 20 autobusów o napędzie ekologicznym, – modernizacja infrastruktury MZK: zakup i montaż 10 elektronicznych tablic informacyjnych, umieszczanych przy wiatkach przystankowych, montaż 15 wiat przystankowych, systemu monitoringu wizyjnego na 10 wiatkach przystankowych i w autobusach, zastosowanie specjalnych płyt chodnikowych (tzw. Braille'a), remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz remont nawierzchni zajezdni autobusowej, – remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz zakup 10 wiat przystankowych na terenie Gminy Elk. 	Miasto Elk, Gmina Elk	RPO WiM 2014-2020
2.	Gmina Miasto Elk	Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Elku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta	2015 –2020	5 480 000 euro (23 mln zł)	Ulice Norwida – Dąbrowskiego stanowią ciąg komunikacyjny pod przyszłą małą obwodnicę m. Elku wyprowadzającą ruch w kierunku dróg krajowych DK 65, a dalej DK 16 (obwodnicy Miasta Elku). Droga średnicowa będzie biegła wzdłuż torów do klejowych do dworca – zapewni tym samym połączenie z planowanym terminalem multimodalnym sieci TEN-T oraz trasą kolejową Rail Baltica. Na odcinku ulic Dąbrowskiego – Norwida długości 3 km projektuje się jednolitą dwupasmową utwardzoną nawierzchnię bitumiczną wraz z przyległymi skrzyżowaniami z trasą główną (12 skrzyżowań) wraz z infrastrukturą. Zakres inwestycji obejmuje także: budowę na całej długości inwestycji ciągu pieszego ze ścieżką rowerową, budowę zjazdów indywidualnych i publicznych, budowę zatok autobusowych, budowę sieci kanalizacji deszczowej, budowę nowego oświetlenia trasy, budowę 4 układów sygnalizacji świetlnej, budowę żelbetowego mostu	Miasto Elk	budżet państwa

					nad rzeką Etłk, przebudowę istniejącej sygnalizacji świetlnej, przebudowę sieci telekomunikacyjnej, przebudowę sieci gazowej, przebudowę sieci energetycznej nn i Sn, przebudowę sieci ciepłowniczej, przebudowę sieci kan. sanitarnej, opracowanie dla całości nowej organizacji ruchu (oznakowanie poziome i pionowe urzędzenia brd).		
3.	Etłcki Obszar Funkcjonalny (Miasto Etłk, Gmina Etłk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy) w porozumieniu z innymi podmiotami	Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego	2015-2020	8 580 000 euro (36 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie głównego węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Etłk. Projekt uwzględniać będzie także powiązania z dworcem kolejowym, komunikacją miejską i rowerową. - Utworzenie lokalnych węzłów przesiadkowych w gminach powiatu etłckiego, do których z głównego węzła przesiadkowego docierać będą linie dowozowe. 	Miasto Etłk, Gmina Etłk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy)	RPO WiM 2014-2020
4.	Etłcki Obszar Funkcjonalny (Miasto Etłk, Gmina Etłk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy)	Rowerowy Etłcki Obszar Funkcjonalny – zintegrowana sieć ścieżek rowerowych	2015-2025	6 730 000 euro (28,22 mln zł)	<p>Budowa, rozbudowa i modernizacja ścieżek rowerowych dla celów komunikacyjnych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą (parkingi, przystanki komunikacji publicznej dostosowane do potrzeb rowerzystów, postoje, centra przesiadkowe monitorowane powiązane z komunikacją miejską), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na terenach wiejskich – jako element multimodalnego systemu zapewniającego komunikację mniejszych miejscowości z Etłkiem, - na obszarach rewitalizowanych – jako alternatywna opcja komunikacyjna, - w ramach promenad, ciągów pieszo-rowerowych nad brzegami jezior – zapewnienie atrakcyjności dróg rowerowych i stworzenie dostępu do nowych elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. 	Miasto Etłk, Gmina Etłk, Gmina Kalinowo, Gmina Prostki, Gmina Stare Juchy)	RPO WiM 2014-2020
OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ							
5.	Porozumienie administracyjne (Gmina Miasto Etłk, Gmina Etłk, Powiat Etłcki)	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie etłckim	2014 - 2020	13 460 000 euro (56,5 mln zł)	<p>Cel: zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, zwiększenie produkcji i wykorzystania OZE oraz redukcja emisji CO2 poprzez kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej</p> <p>Gmina Miasto Etłk <i>Wykaz budynków:</i> miejskie przedszkola i żłobek: Światelko, Mali Odkrywcy, Niezapominajka, Słoneczna Ósemka, Ekoludki, Perełka; szkoły podstawowe i gimnazja: SP 9 z G3, SP2 z G1, SP3 z G4, SP7 z G2; budynek Urzędu Miasta Etłku oraz Starostwa Powiatowego w Etłku (budynek jest własnością</p>	Miasto Etłk, Gmina Etłk	POIiŚ 2014-2020/ RPO WiM 2014-2020

					<p>Miasta Elk i Powiatu Elckiego); budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie ścian, stropodachu, fundamentów, modernizacja wentylacji, instalacji c.o. i c.w.u., zastosowanie odnawialnych źródeł energii, modernizacja oświetlenia, zarządzanie energią i infrastrukturą).</p> <p>Gmina Elk <i>Wykaz budynków:</i> szkoły gminne w miejscowościach: Nowa Wieś Elcka (gimnazjum i ZS-P), Straduny, Mrozy Wielkie, Rękusy, Chełchy, Woszczele; budynek biblioteki w Nowej Wsi Elckiej. <i>Zakres prac:</i> kompleksowa termomodernizacja budynków wraz z wymianą źródeł ciepła w kotłowniach.</p> <p>Powiat Elcki <i>Wykaz budynków:</i> szkoły ponadgimnazjalne: ZS2, ZS5, ZS6. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie stropodachu i ścian, wymiana okien i drzwi, kompleksowa modernizacja instalacji c.o., zastosowanie OZE; w przypadku ZS6 oprócz ww. prac również kompleksowa modernizacja c.w.u., część budynków ZS6 jest już zmodernizowana.</p>		
6.	PEC Sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt” (Zakład Ciepłowniczy)	Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Elku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - Redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania	2015-2020	2 860 000 euro (12 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja magistralnego ciepłociągu napowietrznego DN250 wzdłuż rzeki Elk (demontaż rurociągu na estakadzie, rozbiórka elementów estakady, wykonanie nowego rurociągu podziemnego w technologii rur preizolowanych), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez modernizację instalacji odpylania kotła nr 3 Ciepłowni Głównej (Demontaż istniejącej instalacji odpylaczy cyklonowych, zastąpienie ich elektrofiltrami, filtrami workowymi lub innym wysokosprawnym rozwiązaniem z ewentualną możliwością odsiarczania i odazotowania spalin), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez uciepłnienie obszaru pomiędzy linią brzegową Jeziora Elckiego oraz ul. 11-go Listopada: ułożenie rurociągów magistralnych równoległych do ul. 11-go Listopada, wykonanie połączeń pierścieniowych z istniejącą siecią ciepłowniczą w okolicach budynku Wojska Polskiego 72A, modernizacja ciepłowni C1, dostosowanie kotła do obowiązujących standardów emisyjnych, zwiększenie możliwości produkcyjnych ciepłowni. 	Miasto Elk	POIiŚ 2014-2020

OBSZARY WYMAGAJACE RESTRUKTURYZACJI I REWITALIZACJI							
7.	Gmina Miasto Elk	Modernizacja Infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku	2015-2017	470 000 euro (2 mln zł)	Zakres prac jest związany z dostosowaniem obiektu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku do świadczenia usług społecznych osobom zagrożonym wykluczeniem i wykluczonych społecznie. Dzięki temu ośrodek będzie spełniał wymogi obiektu ułatwiający wykluczonym społecznie, osobom niepełnosprawnym, starszym korzystania z usług i wsparcia. Szczegółowy zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja infrastruktury MOPS, - przebudowa pomieszczeń MOPS, w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, - wyposażenie stanowisk pracy pracowników socjalnych - modernizacja instalacji elektrycznej, - modernizacja centralnego ogrzewania, - modernizacja sanitariatów. 	Miasto Elk	RPO WiM 2014-2020
8.	Projekty będą składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty	Rewitalizacja ośrodka subregionalnego Elk	2015-2020	11 764 706 euro (49,41 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych (w tym kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych), gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim, - rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy, - zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości, - budowa, przebudowa dróg przyczyniających się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych. 	Miasto Elk: obszary wskazane w Programie Rewitalizacji Elku (oprócz części „Śródmieście -centrum” wyznaczonej do ZIT). Gmina Elk: tereny zurbanizowane, tereny atrakcyjne turystycznie i przyrodniczo	RPO WiM 2014-2020
9.	Projekty będą składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty	Podniesienie jakości usług integracji społecznej w MOF Elk	2015-2020	-	Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (z wyłączeniem budowy nowych obiektów), przede wszystkim klubów integracji społecznej, centrów integracji społecznej i zakładów aktywności zawodowej, służących przygotowaniu do wejścia na rynek pracy.	Miasto Elk, Gmina Elk	RPO WiM 2014-2020

10.	Gmina Elk, instytucja kultury dla której organizatorem jest JST, LGD	Włączenie społeczne mieszkańców MOF Elk	2015-2020	-	<ul style="list-style-type: none"> - budowa, modernizacja lub wyposażenie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic, domów kultury (m.in.: adaptacja budynku gospodarczego na mazurską izbę pamięci w Rożyńsku, budowa świetlic na terenie Gminy Elk), - ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego (m.in.: rewitalizacja plaż i boisk na terenie Gminy Elk, budowa parkingu przy Gminnym Centrum Kultury w Stradunach), - odnawianie lub poprawa stanów zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, - zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne, - zachowanie dziedzictwa lokalnego, - rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. 	Gmina Elk	PROW 2014-2020
OBSZARY ATRAKCYJNE PRZYRODNICZO I TURYSTYCZNE							
11.	Porozumienie administracyjne (Gmina Miasto Elk, Gmina Elk, Powiat Elcki we współpracy z innymi podmiotami)	Wykorzystanie walorów przyrodniczych w ośrodku subregionalnym Elk dla rozwoju funkcji turystyczno - rekreacyjnych	2015 - 2020	10 240 000 euro (43 mln zł)	Zakres działań: <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie pustych przestrzeni nad jeziorem Elckim poprzez budowę pomostów widokowych, stworzenie plaży, stworzenie miejsc do wędkowania, zabezpieczenie brzegu jeziora, - zagospodarowanie Jeziora Elckiego poprzez rozbudowę promenady pieszo – rowerowej wraz z infrastrukturą, - zagospodarowanie turystyczne wzdłuż rzeki Elk poprzez budowę ścieżek spacerowych, skwerów wraz z obiektami małej architektury, - zagospodarowanie turystyczne brzegu jeziora Elckiego poprzez budowę infrastruktury dla uprawiania sportów wodnych, - zagospodarowanie turystyczne jeziora Selment Wielki poprzez budowę punktów widokowych, pomostów a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, - zagospodarowanie turystyczne jeziora Sunowo poprzez budowę punktów widokowych, pomostów, a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, 	Miasto Elk, Gmina Elk	RPO WiM 2014-2020

					<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie ścieżek rowerowych w Gminie Elk: I etap: Barany - Mrozy Wlk. - Sordachy - Koziki - Giże - Brodowo - miejscowości Gminy Kalinowo (Makosieje, Łoje, Laski) - Sędki - Buczki – Szeligi, II etap: Osiedle Pogrodzie - Bartosze - Judziki - Mołdzie - Lepaki Wielkie - Lepaki Małe - Bienie - Chrzanowo – Siedliska. 		
12.	Gmina Miasto Elk, PWiK Sp. z o.o. w Elku	Poprawa gospodarki wodno - ściekowej Aglomeracji Elk	2015 - 2020	8 330 000 euro (35 mln zł)	<p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Przykopcze, - modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Nowej Wsi Elckiej, - przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - budowa monitoringu sieci i zdalnego odczytu zużycia wody i ścieków z modernizacją urządzeń i sieci elektroenergetycznej, - rewitalizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej, - budowa systemów podczyszczania wód opadowych odprowadzanych do rzeki Elk i jeziora Elckiego. 	Obszar Aglomeracji Elckiej powyżej 10 tys. RLM	RPO WiM 2014-2020
13.	Gmina Elk	Poprawa gospodarki wodno - ściekowej w Gminie Elk	2015 - 2020	6 980 000 euro (29,3 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> - budowa Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi Elckiej, - budowa sieci wodno – kanalizacyjnej na trasie Elk – Szeligi – Buczki – Sędki – Lega – Chełchy – Przykoppka oraz Mrozy W. – Sordachy – Koziki – Giże, - modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Witynach, - budowa sieci wodociągowej na odcinku Nowa Wieś Elcka – Regiel, - budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na odcinku Woszczele - Chrzanowo - Siedliska – Elk, - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Elk. 	Gmina Elk	RPO WiM 2014-2020
OBSZARY DYSPONUJĄCE POTENCJAŁEM W ZAKRESIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI							
14.	Gmina Miasto Elk, Park Naukowo-Technologiczny w Elku	Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo - Technologicznego w Elku – III etap	2014 – 2019	5 000 000 euro (21 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie koncepcji rozbudowy oraz dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń. - Budowa powierzchni produkcyjno – handlowych wraz z wyposażeniem. - Powierzchnia produkcyjno-usługowa. - Powierzchnia wystawiennicza. - Zagospodarowanie terenu – parkingi, oświetlenie. - Zastosowanie odnawialnych źródeł energii. 	Miasto Elk	PO Polska Wschodnia 2014-2020/ RPO WiM 2014-2020

					<ul style="list-style-type: none"> – Budowa nowych i rozbudowa istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, laboratoriów do badań specjalistycznych. Budowa i wyposażenie oraz uzyskanie akredytacji: Laboratorium tworzyw sztucznych oraz przewodów, Laboratorium budowlanego. – Wdrożenia wyników badań naukowych, technologii: transfer wiedzy z nauki do przemysłu, przygotowanie dokumentacji wdrożeniowej. – ekspertyzy oceniające możliwość i ewentualnie sposób wdrożenia konkretnego badania naukowego dla wskazanego przedsiębiorcy. – Wsparcie usług innowacyjnych: istnieje innowacyjność: techniczna, marketingowa, organizacyjna i procesowa. Wszystkie usługi innowacyjne będą wspierane poprzez doradztwo, ekspertyzy, szkolenia, audyty, przygotowanie strategii, asysta przy wdrażaniu usług innowacyjnych. <p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia udostępnione zostałyby nowe powierzchnie specjalistyczne laboratoryjne o parametrach niedostępnych w regionie, w celu umożliwienia przeprowadzenia badań specjalistycznych w zależności od rodzaju prowadzonej działalności.</p>		
15.	Gmina Miasto Ełk, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku	Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu	2015-2020	1 430 000 euro (6,03 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie powierzchni oraz wyposażenie CWB w niezbędny sprzęt. – Doradztwo w zakresie inteligentnych specjalizacji, przygotowanie dokumentacji wdrożeniowej. – Integracja i wdrażanie sieci współpracy ponadregionalnej. – Tworzenie i rozwój klastrów. <p>W ramach projektu wsparciem objęte zostaną projekty służące wzmocnieniu zdolności innowacyjnej przedsiębiorstw i transferu technologii ze szczególnym nastawieniem na inteligentne specjalizacje.</p> <p>Dodatkowo w ramach projektu przewiduje się działanie mające na celu integrację i wzrost efektywności przedsiębiorstw prowadzących działalność usługową i produkcyjną, która ma wpływ na ochronę środowiska. Szczególnie planowane jest stworzenie ponadregionalnego Centrum EKOglob.</p> <p>Sieć służyć będzie oferowaniu takich usług jak np.: pomoc w organizowaniu działań inicjujących kontakty oraz udostępnianie miejsc na spotkania, kojarzenie partnerów, generowanie pomysłów, organizowanie konferencji, seminariów, realizacja projektów w partnerstwie, realizacja projektów pilotażowych,</p>	Miasto Ełk	RPO WiM 2014-2020

					<p>projektów B+R i dotyczących innowacji, partnerstwo typu business-to-business, rozwijanie umiejętności.</p> <p>Ponadto planowane jest stworzenie Platformy startowej dla nowych pomysłów, w szczególności innowacyjnych i technologicznych. Stworzona zostanie oferta dla młodych i przedsiębiorczych osób z makroregionu, jak również spoza niego, do rozwoju swoich pomysłów biznesowych i zakładania nowych firm w Polsce Wschodniej.</p> <p>Projekt zakłada identyfikację innowacyjnych rozwiązań potencjalnych przedsiębiorców oraz weryfikację ich potencjału rynkowego, doradztwo w zakresie tworzenia nowego przedsiębiorstwa (tzw. Preinkubacja), udostępnienie infrastruktury i usług niezbędnych do tego przedsięwzięcia oraz ich zasilenie kapitałowe, dotacje na preinkubację. Działania te będą miały na celu wyselekcjonowanie pomysłów/przedsięwzięć innowacyjnych prezentujących najwyższy potencjał komercjalizacyjny.</p>		
16.	<p>Porozumienie międzygminne</p> <p>(Gmina Miasto Elk, Gmina Prostki, Gmina Elk)</p>	<p>Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych wzdłuż dróg krajowych nr 16 i 65 w EOF</p>	2015-2020	<p>5 240 000 euro (22 mln zł)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - budowa dróg dojazdowych, sieci wodno – kanalizacyjnych oraz energetycznych na terenach położonych wzdłuż obwodnicy Miasta Elku, - utworzenie obszaru inwestycyjnego na terenie Gminy Prostki, - utworzenie terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Elk. 	<p>Miasto Elk Gmina Prostki Gmina Elk</p>	<p>RPO WiM 2014-2020</p>
17.	<p>Porozumienie międzygminne</p> <p>(Gmina Miasto Elk, Gmina Elk)</p>	<p>Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Elk</p>	2015-2020	<p>4 600 000 euro (19,32 mln zł)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie koncepcji promocji gospodarczej i turystycznej, - stworzenie informacji dla inwestorów oraz turystów krajowych i zagranicznych, - identyfikacja potencjalnych inwestorów zewnętrznych, - opracowanie profili inwestycyjnych pod kątem inwestorów zagranicznych, - udział w targach inwestycyjnych i turystycznych krajowych i zagranicznych, - udział w misjach gospodarczych, - promowanie inteligentnych specjalizacji, - opracowanie materiałów promocyjnych i dystrybucja krajowa oraz zagraniczna do potencjalnych inwestorów, - stworzenie zintegrowanej oferty gospodarczej obszaru, - promocja wspólnych produktów turystycznych wspólnych dla całego regionu. 	<p>Miasto Elk Gmina Elk</p>	<p>RPO WiM 2014-2020</p>

EŁK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY							
18.	Projekty będą składane bezpośrednio przez uprawnione podmioty	Kultura i dziedzictwo MOF Ełk	2015-2020	12 000 000 euro (50,4 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych na terenie Ełku i Gminy Ełk, – zachowanie walorów architektoniczno-krajobrazowych i kulturowych miasteczek i wsi, – wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i oferty wypoczynkowo-turystycznej, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej, m.in. utworzenie Muzeum Historycznego w Ełku, – wsparcie miejsc promocji kultury (festiwale wraz ze służącą im infrastrukturą, wystawy, wydawnictwa itp.), – wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej (wyłącznie jako element projektów infrastrukturalnych opisanych powyżej), m.in. wsparcie i doposażenie CIT-K w Ełku, tworzenie PIT na terenie Gminy Ełk. 	Miasto Ełk, Gmina Ełk	RPO WiM 2014-2020
19.	Gmina Miasto Ełk	Ełk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w EOF	2015 - 2019	950 000 euro (4 mln zł)	Wykonanie inteligentnych tablic informacyjnych na przystankach komunikacji, system informacji miejskiej, wykonanie zarządzanego systemu zarządzania ruchem i systemem oświetlenia, wykonanie systemu zdalnego odczytu i analizy wszystkich liczników poboru energii, ciepła i innych mediów w obiektach UM Ełku.	Miasto Ełk	RPO WiM 2014-2020
20.	Powiat Ełcki	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w ośrodku subregionalnym Ełk	2015 - 2020	10 000 000 euro (42 mln zł)	Modernizacja budynków oraz ich wyposażenie. Działania w zakresie przygotowania praktycznego uczniów i słuchaczy w szkołach dla młodzieży i dorosłych wynikających z kompleksowego programu nauczania dla zawodów szczególnie w Inteligentnych Specjalizacjach.	Powiat Ełcki	RPO WiM 2014-2020
21.	Gmina Miasto Ełk, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku	Utworzenie „Szkoły Młodego Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku	2014-2019	1 190 000 euro (5 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie koncepcji funkcjonowania oraz dokumentacji projektowej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń, – budowa budynku Szkoły Młodego Einsteina wraz z wyposażeniem w eksponaty interaktywne. <p>Planowana jest budowa budynku o powierzchni 500 m²., która jest potrzebna do prezentowania eksponatów interaktywnych dla zaprezentowania podstawowych zjawisk z dziedziny fizyki, chemii, optyki. Nauka poprzez zabawę. Ma na celu popularyzowanie nauki. Wzorowana będzie na Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. „Szkoła Młodego Einsteina” będzie</p>	Miasto Ełk	RPO WiM 2014-2020

					pierwszym centrum popularyzowania nauki poprzez zabawę w regionie.		
22.	Gmina Miasto Ełk, "Pro-Medica" w Ełku Sp. z o.o.	Dostosowanie infrastruktury Szpitala "Pro-Medica" w Ełku Sp. z o.o ukierunkowane na leczenie chorób stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności	2015 - 2018	2 260 000 euro (9,5 mln zł)	<ul style="list-style-type: none"> – budowa nowego bloku operacyjnego w związku ze wzrostem chorób układu krążenia i nowotworowych: roboty budowlane polegające na wykonaniu zabezpieczenia p. poż. międzystrefowych oraz wykonania instalacji DSO, – roboty budowlane polegające na utworzeniu 3 sal operacyjnych z całym zapleczem technicznym i administracyjnym Bloku Operacyjnego, – wyposażenie Bloku Operacyjnego w sprzęt medyczny. 	Miasto Ełk	RPO WiM 2014-2020

7.7. PLAN FINANSOWY ZIT MOF ELK

Priorytet Strategii	Fundusz	Wsparcie UE w ramach RPO WiM 2014-2020 (euro)	Wkład własny (euro) – budżety jst i poszczególnych beneficjentów	Dofinansowanie z budżetu Państwa (euro)	Finansowanie ogółem (euro)	Stopa dofinansowania
Priorytet II Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów	EFRR	2 330 000	438 588	155 333	2 923 921	85%
Priorytet III Zrównoważony transport	EFRR	7 422 703	3 605 301	989 694	12 017 698	70%
Priorytet IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	EFRR	3 120 000	618 941	387 330	4 126 271	85%
	EFS	2 519 406	496 907	296 401	3 312 714	85%
Priorytet V Aktywne społeczeństwo	EFS	2 519 406	486 446	237 121	3 242 973	85%
Łącznie		17 911 515	5 646 183	2 065 879	25 623 577	

Priorytet Strategii	Fundusz	Wsparcie UE w ramach RPO WiM 2014-2020 (zł)	Wkład własny (euro) – budżety jst i poszczególnych beneficjentów	Dofinansowanie z budżetu Państwa (zł)	Finansowanie ogółem (zł)	Stopa dofinansowania
Priorytet II Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów	EFRR	9 786 000	1 842 070	652 399	12 280 469	85%
Priorytet III Zrównoważony transport	EFRR	31 175 352	15 142 265	4 156 715	50 474 332	70%
Priorytet IV Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	EFRR	13 104 000	2 599 552	1 626 786	17 330 338	85%
	EFS	10 581 505	2 087 009	1 244 884	13 913 398	85%
Priorytet V Aktywne społeczeństwo	EFS	10 581 505	2 043 073	995 908	13 620 486	85%
Łącznie		75 228 362	23 713 969	8 676 692	107 619 203	

7.8. POMOC TECHNICZNA

Zadanie związane z administrowaniem środkami funduszy strukturalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wymaga zapewnienia administracyjnych zdolności, na które składają się zasoby ludzkie (pracownicy) i materialne (m.in. pomieszczenia, wyposażenie, sprzęt komputerowy, materiały eksploatacyjne). Funkcjonowanie Biura ZIT planowane jest na okres 7 lat (2016 – 2022).

Ponadto, aby zapewnić zdolność absorpcyjną MOF Ełk, należy podjąć odpowiednią akcję informacyjną i promocyjną. Ze względu na jakość funkcjonowania ZIT istotne będą działania szkoleniowe skierowane zarówno do pracowników Biura Związku ZIT MOF Ełk, członków Komitetu Sterującego jak również do beneficjentów. Istotnym elementem wspierającym i usprawniającym wdrażanie będzie wsparcie eksperckie w procesie wyboru projektów. Efektywność realizacji Programu powinna być oceniana z wykorzystaniem narzędzi ewaluacyjnych.

W związku z powyższym zostały wyróżnione następujące grupy kosztów pomocy technicznej:

1. Koszty osobowe – 974 750,00 zł
2. Koszty lokalowe oraz wyposażenia – 165 400,00 zł
3. Koszty działalności – 126 100,00 zł

Łącznie: 1 266 250,00 zł, w tym:

- dofinansowanie UE – 1 076 312,50 zł (85%)
- Wkład własny – 189 937,50 zł (15%)

8. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do opracowanej *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025* przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013. 1235, ze zm.), w ramach której sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025*. Strategia została opracowana w celu zwiększenia konkurencyjności MOF Ełk, jako ośrodka rozwoju opartego na inwencji mieszkańców oraz innowacyjnej gospodarce, wykorzystującej walory położenia a także integrujący procesy społeczno-gospodarcze w wymiarze międzywojewódzkim i międzynarodowym. Realizacja przedmiotowej Strategii powinna przyczynić się do poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Podstawowym celem sporządzania Prognozy było wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń Strategii na środowisko i mieszkańców. Ze względu na znaczny stopień ogólności sformułowań w zakresie priorytetów i działań zawartych w dokumencie, możliwe było dokonanie ogólnej ich oceny. W związku z tym szczegółowa analiza wpływu poszczególnych inwestycji zostanie przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Szeroki zakres działań rozwoju MOF Ełk określony w Strategii sprawia, że przewidywane działania mogą mieć różnorodny charakter – od pozytywnych, przez neutralne, po negatywne. Jednakże potencjalnie negatywne oddziaływania będą miały często jedynie charakter lokalny, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Analiza i ocena celów strategicznych oraz działań określonych w *Strategii* nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.

Pismem z dnia 07.10.2014 r. Prezydent Miasta Ełku wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych II (Ełk), (pismo znak: SR.061.8.2013) oraz pismem z dnia 07.10.2014 r. (pismo znak: SR.061.8.2013) Prezydent Miasta Ełk wystąpił z wnioskiem do Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o zaopiniowanie projektu *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie (RDOŚ) pismem z dnia 13.10.2014 r. (znak pisma: WSTŁ.410.62.2014.BT) pozytywnie zaopiniował przedłożone dokumenty i stwierdził, że spełniają zasadnicze kryteria formalne oraz co do zasady merytoryczne, wymagane przepisami prawa.

Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem z dnia 04.11.2014 r. (pismo znak: ZNS.9082.2.93.2014.AZ) również wydał pozytywną opinię. W uzasadnieniu stwierdził, że ustalenia Strategii, pod warunkiem, że zostaną one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi, nie budzą zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

9. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia MOF Elk będzie realizowana z uwzględnieniem dokumentów strategicznych uchwalonych na poziomie poszczególnych samorządów, województwa, kraju i na poziomie europejskim. Realizacja poszczególnych działań będzie wymagała aktywności i współpracy pomiędzy samorządami.

Zgodnie z *Zasadami realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* Gmina Miasto Elk i Gmina Elk zawarły 23 kwietnia 2014 r. porozumienie międzygminne ustanawiające zinstytucjonalizowaną formę partnerstwa w postaci Związku ZIT. Związek ZIT przyjął wariant minimalnej delegacji zadań, niewykraczający poza udział w wyborze projektów.

Prezydent Elku będzie prowadził koordynację działań zmierzających do wdrożenia Strategii ZIT polegających na:

- koordynacji pracy Stron Porozumienia ustanawiającego Związek ZIT,
- zbieraniu i opracowywaniu materiałów wyjściowych do Strategii ZIT,
- reprezentowaniu Stron Porozumienia w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi w sprawach związanych z wdrażaniem Strategii ZIT.

Strony Porozumienia międzygminnego ustanawiającego Związek ZIT odpowiedzialne są za:

- skuteczne i terminowe wdrożenie Strategii ZIT,
- współdziałanie w celu osiągnięcia celów Strategii ZIT,
- realizowanie swoich zadań z najwyższą starannością,
- samodzielnie lub w partnerstwie realizowanie projektów w ramach Strategii ZIT oraz projektów komplementarnych do Strategii ZIT.

Samorządy MOF Elk utworzyły Komitet Sterujący będący organem decyzyjnym Związku ZIT w zakresie delegacji zadań powierzonych przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz odpowiedzialnym za realizację założonych w Strategii ZIT celów. Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Elku, który kieruje jego pracami. W przypadku nieobecności przewodniczącego, pracami Komitetu Sterującego kieruje upoważniony Zastępca Prezydenta Elku. W skład Komitetu Sterującego wchodzi również przedstawiciele wszystkich gmin MOF Elk, Powiatu Elckiego oraz przedstawiciele biznesu i sektora społecznego. Członkowie Komitetu reprezentujący sektory biznesowy i społeczny wybierani są przez pozostałych członków Komitetu. Wybór ten poprzedzony jest otwartym naborem kandydatur. Decyzje Komitetu Sterującego podejmowane są w drodze uchwał.

Do zadań Komitetu Sterującego należy:

- zatwierdzanie Strategii MOF/ZIT oraz jej zmian,
- przedkładanie Strategii MOF/ZIT do pozytywnego zaopiniowania IZ RPO WiM 2014-2020,
- ogólny nadzór nad realizacją Strategii, długoterminowe zarządzanie Strategią,
- powołanie Panelu Ekspertów ZIT (organ opiniujący i doradczy),
- powołanie Biura Związku ZIT,
- w zakresie projektów w formule ZIT:
  - opiniowanie kryteriów wyboru projektów, harmonogramu ogłaszania konkursów, dokumentów konkursowych, SzOOP,
  - udział w wyborze projektów realizowanych w ramach ZIT poprzez wydawanie rekomendacji Związku ZIT MOF Elk dla projektów ZIT i przygotowanie kryteriów wyboru ekspertów w dziedzinie Strategii ZIT uczestniczących w procesie wydawania rekomendacji oraz ocenie merytorycznej projektów (w ramach KOP),
  - przedkładanie sprawozdań z wdrażania Strategii ZIT Komitetowi Monitorującemu RPO WiM 2014-2020,
  - udział w programowaniu RPO WiM 2014-2020 w zakresie ZIT,
  - udział w pracach/posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WiM 2014-2020,

- o zatwierdzanie innych dokumentów wymaganych przez IZ RPO WiM 2014-2020.

W strukturze Urzędu Miasta Elku utworzone zostanie **Biuro Związku ZIT**. Do jego zadań będzie należało:

- obsługa merytoryczna i administracyjna Związku ZIT,
- udział w procedurze wydawania rekomendacji dla projektów ZIT (nabór i ocena wniosków do wydania rekomendacji Związku ZIT MOF Elk),
- przygotowanie projektów dokumentów wymaganych przez IZ RPO WiM 2014-2020,
- organizacja i obsługa posiedzeń Komitetu Sterującego,
- monitorowanie i sprawozdawczość Strategii ZIT oraz inne zadania wspierające wdrażanie ZIT zlecane przez Komitet Sterujący,
- wsparcie beneficjentów w zakresie przygotowania i realizacji projektów ZIT oraz projektów komplementarnych zapisanych w Strategii ZIT,
- współudział w prowadzeniu działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów projektów Strategii ZIT,
- wsparcie procesów wyboru projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych, certyfikacji wydatków itp.,
- opiniowanie SzOP, dokumentów konkursowych, harmonogramu ogłaszania konkursów oraz kryteriów wyboru projektów,
- przygotowanie i przeprowadzenie analiz,
- prowadzenie biura ZIT, realizacja projektu dofinansowanego z pomocy technicznej na funkcjonowanie biura oraz rozliczanie kosztów, sprawozdawczość do IZ RPO WiM 2014-2020,
- realizacja innych zadań nałożonych przez IZ RPO WiM 2014-2020.

Zasady udziału Związku ZIT MOF Elk w procedurze wyboru projektów do dofinansowania w ramach RPO WiM 2014-2020:

- Warunkiem formalnym wyboru projektów będzie załączenie do wniosku aplikacyjnego rekomendacji Związku ZIT. W procedurze wydawania rekomendacji Związku ZIT MOF Elk (ustalonej przez Komitet Sterujący) udział brać będą Komitet Sterujący, Biuro Związku ZIT i zewnętrzni eksperci ds. Strategii ZIT.
- Za ocenę formalną i merytoryczną projektów odpowiadać będzie IZ RPO.
- W ocenie merytorycznej (w ramach KOP) uczestniczyć będą eksperci w dziedzinie Strategii ZIT, którzy oceniać będą projekty zgodnie z kryteriami „strategicznymi” (ocena w dziedzinie „zgodność ze Strategią ZIT”). Ekspert z tego zakresu będą musieli spełniać kryteria opracowane przez Związek ZIT MOF Elk.

Procedura wyboru projektów dla Związku ZIT MOF Elk

1. IZ RPO ogłasza konkurs.
2. Związek ZIT ogłasza nabór wniosków o rekomendację, w wyniku którego wydaje rekomendacje według ustalonych przez Komitet Sterujący Związku ZIT MOF Elk procedur.
3. Wnioski o dofinansowanie projektu wpływają do IZ RPO wraz z rekomendacjami Związku ZIT jako załącznikami.
4. Powoływana jest komisja oceny projektów (KOP).
5. IZ RPO dokonuje oceny formalnej.

6. KOP dokonuje oceny merytorycznej:
  - a. Eksperti w dziedzinie strategii ZIT dokonują oceny merytorycznej w zakresie kryteriów „strategicznych”.
  - b. Eksperti dokonują oceny merytorycznej projektów z listy w zakresie pozostałych kryteriów.
7. Obie oceny sumują się.
8. W ramach kryteriów „strategicznych” projekt będzie mógł zdobyć więcej niż połowę punktów w ocenie merytorycznej.
9. Listę projektów zatwierdza Zarząd Województwa.

10. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W TWORZENIU STRATEGII

Strategia Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025 była konsultowana w 2 etapach – na etapie przygotowywania i w ramach formalnych konsultacji społecznych projektu Strategii i *Mandatu negocjacyjnego Związku ZIT MOF Ełk*.

W związku z decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego o realizacji projektów w formule ZIT na terenie Olsztyna, Elbląga i Ełku i ich obszarach funkcjonalnych zaistniała konieczność opracowania i przekazania strategii miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku. Prace nad dokumentem koordynował Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku. Na wniosek Prezydenta Ełku Strategia miała pierwotnie obejmować Miasto Ełk i pozostałe gminy w granicach powiatu ełckiego (łącznie 6 samorządów – 5 gmin i Powiat Ełcki). W partnerstwie z gminami, Powiatem, jednostkami organizacyjnymi samorządów i innymi zainteresowanymi podmiotami została przeprowadzona diagnoza obszaru, ustalono wstępne cele, priorytety i działania Strategii oraz stworzono listę projektów postulowanych do realizacji w formule ZIT.

We wrześniu 2013 r. odbyło się spotkanie Prezydenta Ełku z wójtami wszystkich gmin powiatu ełckiego i Starostą Ełckim, w czasie którego uzgodniono zapisy projektu Strategii oraz listę wspólnych projektów do realizacji w formule ZIT. Następnie Strategia została zaprezentowana Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W efekcie decyzji Zarządu Województwa o możliwości realizacji ZIT jedynie na obszarze ośrodków subregionalnych wskazanych w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* prace nad Strategią ZIT dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku kontynuowały 2 samorządy – Miasto Ełk i Gmina Ełk. Zapisy Strategii, w tym lista projektów ZIT oraz projektów komplementarnych, były na bieżąco konsultowane pomiędzy samorządami i zainteresowanymi instytucjami.

Ponadto kwestie związane z identyfikacją i szczegółowym przygotowywaniem przedsięwzięć w formule ZIT były przedmiotem prac grupy roboczej podczas szkoleń i warsztatów w ramach realizacji projektu „Przygotowanie dokumentów strategicznych dla ełckiego obszaru funkcjonalnego województwa warmińsko-mazurskiego” współfinansowanego ze środków UE z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. W skład grupy roboczej wchodziłi przedstawiciele Miasta Ełk i Gminy Ełk oraz Powiatu Ełckiego i gmin Kalinowo, Prostki i Stare Juchy.

W marcu 2014 r. projekt Strategii wraz z Mandatem negocjacyjnym Związku ZIT MOF Ełk został przekazany Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Następnie, w dniach od 24 marca do 14 kwietnia 2014 r., na terenie Miasta Ełk i Gminy Ełk zostały przeprowadzone konsultacje projektu Strategii i Mandatu. Przedmiotowe dokumenty wraz z formularzem konsultacyjnym zamieszczono w Biuletynach Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ełku i Urzędu Gminy Ełk, a informacja o rozpoczęciu konsultacji pojawiła się na stronach internetowych samorządów i w lokalnych mediach.

Konsultacje zostały przeprowadzone:

- **w formie pośredniej** - możliwość przekazania opinii, uwag, wniosków w formie pisemnej lub za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych,
- **w formie bezpośredniej** - otwarte spotkanie konsultacyjne w dniu 9 kwietnia 2014 r. z mieszkańcami, przedstawicielami przedsiębiorstw, partnerów społecznych i innych zainteresowanych podmiotów z terenu obu gmin.

W wyniku konsultacji zgłoszono 4 wnioski dot. zmian w przedmiotowych dokumentach. Poniższa tabela przedstawia najważniejsze uwagi do Strategii wraz ze sposobem ich uwzględnienia.

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie	Instytucja/osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
1.	Poddziałanie 2.3.1. „Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury” Rodzaje przedsięwzięć (Strategia – str. 75)	budowa, przebudowa i renowacja instytucji kultury	„W działaniu 2.3. proponuję uwzględnić rozbudowę lub modernizację zabytkowego budynku Szkoły Artystycznej: dobudowę budynku od strony ul. Orzeszkowej lub modernizację pomieszczeń piwnicznych: montaż wentylacji i adaptację na sale do prowadzenia zajęć.”	<p>Zespół Państwowych Szkół Muzycznych mieści się we wspólnym budynku ze Szkołą Artystyczną. Od czasu oddania do użytku budynku przy ul. Armii Krajowej 21 ilość uczniów wzrosła niemal dwukrotnie, wzrosła też ilość zajęć organizowanych przez Szkołę Artystyczną. Szkoła Muzyczna nie ma wystarczającej ilości sal do prowadzenia zajęć dydaktycznych, brakuje też małych sal, tzw. Ćwiczeniówek, by uczniowie nieposiadający instrumentu w domu mogli grać na instrumencie w szkole.</p> <p>Dodatkowo problemem jest też sala koncertowa, która już w momencie oddania do użytku była za mała. Obecnie szkoła liczy 206 uczniów, a zgodnie z wytycznymi bezpiecznego użytkowania, w obecnej Sali koncertowej może znajdować się jednocześnie 60 osób. Imprezy takie jak zakończenie roku szkolnego trzeba organizować na trzy tury. A większe koncerty, jak np. Szkoła Muzyczna Swojemu Miastu trzeba organizować na zewnątrz, np. w ECK.</p>	Szkoła Artystyczna, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych	<p>Uwaga została uwzględniona.</p> <p>W Mandacie i Strategii przy opisie projektów realizowanych w formule ZIT w trybie konkursowym w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 6.3., w „Typach projektów ZIT” dodano zapis: „- rozwój szkolnictwa artystycznego i muzycznego.”</p> <p>Na tym etapie zapis nie może być zbyt szczegółowy i wskazywać na konkretne przedsięwzięcie. Obecnie nie jest ostatecznie ustalone, czy budowa nowych obiektów znajdzie się w RPO WiM 2014-2020.</p>

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie	Instytucja/osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
2.	Przedsięwzięcie „Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ośrodku Subregionalnym Etłk” Całkowita wartość projektu, Wsparcie UE, Środki własne na dofinansowanie (Strategia – str. 135, 153; Mandat – str. 27-28, 46)	Całkowita wartość projektu – 35 mln zł Wsparcie UE – 29,75 mln zł Środki własne na dofinansowanie – 5,25 mln zł	Całkowita wartość projektu – 42 mln zł Wsparcie UE – 35,70 mln zł Środki własne na dofinansowanie – 6,30 mln zł	Ponowne oszacowanie wartości projektu.	Powiat Etłcki	Uwaga została uwzględniona.
3.	Lista projektów strategicznych komplementarnych do działań ZIT MOF Etłk – tryb pozakonkursowy Przedsięwzięcie: Zintegrowany system transportu publicznego w Ośrodku Subregionalnym Etłk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów i modernizacja bazy MZK)	Przedsięwzięcie 2: Zintegrowany system transportu publicznego w Ośrodku Subregionalnym Etłk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów i modernizacja bazy MZK) Całkowita wartość projektu – 28,2 mln zł Skrócony opis projektu: - modernizacja infrastruktury MZK: zakup i montaż 10 elektronicznych tablic informacyjnych, umieszczanych przy wiatkach przystankowych, montaż 15 wiat przystankowych, systemu	-	W skróconym opisie projektu, w stosunku do karty przedsięwzięcia priorytetowego zgłoszonej w Mandacie negocjacyjnym do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zostało dodane „remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz zakup 10 wiat przystankowych na terenie Gminy Etłk”. Jednocześnie całkowita wartość projektu wzrosła z 28,085 mln zł do 28,2 mln zł, tj. o 115 tys. zł. Kwota ta nie odpowiada zwiększonej ilości wiat i pętli, która może wynosić ok. 320 tys. zł (dokładniejsze oszacowanie nie	MZK w Etłku Sp. z o.o.	Uwaga nie została uwzględniona. Zmiany zostaną dokonane na kolejnym etapie negocjacji projektów do Kontraktu Terytorialnego z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie	Instytucja/osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
	<p>(Strategia – str. 116-117, 144; Mandat – str. 10-11, 37)</p> <p>Przedsięwzięcie 11 „Ełk - Smart City. Wzmacnianie Zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk”</p> <p>(Strategia – str. 134, 153; Mandat – str. 10-27, 46)</p>	<p>monitoringu wizyjnego na 10 wiatkach przystankowych i w autobusach, zastosowanie specjalnych płyt chodnikowych (tzw. Braille'a), remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz remont nawierzchni zajezdni autobusowej.</p> <p>- remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz zakup 10 wiat przystankowych na terenie Gminy Ełk.</p> <p>Przedsięwzięcie 11 „Ełk - Smart City. Wzmacnianie Zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk”</p> <p>Skrócony opis projektu: Wykonanie inteligentnych tablic informacyjnych na przystankach komunikacji, system informacji miejskiej, wykonanie zarządzanego systemu zarządzania ruchem i systemem oświetlenia, wykonanie</p>		<p>jest możliwe ze względu na brak informacji, o których 5 pętli autobusowych przebudowę chodzi). Należy tu jednak zauważyć, że w „Karcie Przedsięwzięcia Priorytetowego...” zostały już uwzględnione 3 pętle autobusowe i 6 wiat na terenie Gminy Ełk i nie wiadomo, czy dodatkowy zapis to uwzględnia, jeśli nie, to w takiej sytuacji możliwe są 2 rozwiązania:</p> <p>- albo należy przyjąć wersję zgłoszoną już do Zarządu Województwa, ujętą w Mandacie negocjacyjnym do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,</p> <p>- albo nastąpi korekta wynikająca z wniosku Gminy Ełk ale skorygowana o wcześniejsze zapisy – faktyczne zwiększenie o 4 wiaty (10-6) oraz o 2 pętle (5-3).</p> <p>Jednocześnie także na liście projektów strategicznych</p>		

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie	Instytucja/osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
		systemu zdalnego odczytu i analizy wszystkich liczników poboru energii, ciepła i innych mediów w obiektach UM Ełku.		komplementarnych do działań ZIT MOF Ełk – tryb pozakonkursowy, przedsięwzięcie 11 „Ełk - Smart City. Wzmacnianie Zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk”, w skróconym opisie projektu występuje „Wykonanie inteligentnych tablic informacyjnych na przystankach komunikacji ...” Czy ten sam koszt nie został uwzględniony dwukrotnie, w przedsięwzięciu 2. („... zakup i montaż 10 elektronicznych tablic informacyjnych, umieszczanych przy wiatkach przystankowych, ...” wartości 1.190.000,00 zł) i przedsięwzięciu 11?		

Dodatkowo w okresie trwania konsultacji Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Elku, koordynujący cały proces opracowywania Strategii i Mandatu, dokonał zmian:

- wynikających ze wspólnych ustaleń pomiędzy Miastem Elk a Gminą Elk,
- dostosowujących Strategię i Mandat do ustaleń poczynionych podczas negocjacji z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz do ostatecznej wersji projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, która została przekazana Komisji Europejskiej. Dokumenty będące przedmiotem konsultacji, w zaktualizowanej formie, zostały zaprezentowane 9 kwietnia 2014 r. na otwartym spotkaniu konsultacyjnym.

Kolejne konsultacje społeczne odbyły się także przy przeprowadzaniu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

- w Mieście Elk w dniach od 14.10.2014 r. do 05.11.2014 r. (informacja o konsultacjach została zamieszczona w BIP, stronie internetowej Urzędu Miasta, tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta, lokalnym portalu informacyjnym, gazecie lokalnej);
- w Gminie Elk w dniach od 09.10.2014 r. do 29.10.2014 r. (informacja o konsultacjach została zamieszczona w BIP, stronie internetowej Urzędu Gminy, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, gazecie lokalnej).

17 października 2014 r. odbyło się otwarte spotkanie konsultacyjne, w którym wzięło udział 16 osób. W toku konsultacji wpłynęły 2 formularze konsultacyjne:

1. od Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Elku, dot. przedsięwzięcia „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Elk” – zgłoszone uwagi nie zostały uwzględnione, ze względów ekonomicznych Gmina Elk podtrzymała chęć realizacji tej inwestycji (projekt strategiczny komplementarnego do działań ZIT MOF Elk);
2. od Stowarzyszenia „Nie wiatrakom” w sprawie planowanych lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy Elk – zgłoszone uwagi nie zostały uwzględnione, Gmina Elk podtrzymała chęć rozwoju odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami prawa; w okresie po przeprowadzonych konsultacjach podjęto kolejne kroki związane z zmianą *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Elk* oraz odpowiednich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które spowodowały, że na obecnym etapie nie można stwierdzić, jakie rodzaje odnawialnych źródeł energii będą przedmiotem inwestycji w Gminie Elk.

24 czerwca 2014 r. projekt Strategii został pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Sterujący Związku ZIT MOF Elk.

11. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII

MONITORING I EWALUACJA

Monitoringiem objęte będą postępy w realizacji Strategii. W dokumencie zostały określone wskaźniki dla celu głównego i celów strategicznych. Monitoring będzie prowadzony przez Biuro Związku ZIT MOF Ełk przy współpracy z Urzędem Miasta Ełku i Urzędem Gminy Ełk. Biuro Związku ZIT raz do roku w terminie do 30 czerwca będzie przygotowywało sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiało do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie będzie przedkładane do publicznej wiadomości.

Biuro Związku ZIT będzie prowadziło również monitoring w zakresie projektów realizowanych w formule ZIT. Coroczne sprawozdanie będzie przygotowywane zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020. Sprawozdanie będzie przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Sterujący, a następnie przekazywane do oceny i zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu RPO WiM 2014-2020.

Cała Strategia, lub jej część dotycząca ZIT, będzie mogła zostać poddana zewnętrznej ewaluacji (*on-going, ex-post*) w celu oceny efektów i jakości prowadzonych działań. Ewaluacja Strategii będzie koordynowana przez Biuro Związku ZIT we współpracy z Urzędem Miasta Ełku i Urzędem Gminy Ełk.

AKTUALIZACJA STRATEGII

Należy uwzględnić system aktualizacji Strategii jako integralne działanie systemu ze względu na długookresowy charakter planowania, zmiany społeczno-gospodarcze, prawne, organizacyjne itp. Aktualizację Strategii będzie opracowywało Biuro Związku ZIT MOF Ełk Urzędu Miasta Ełku we współpracy z Urzędem Gminy Ełk i wszystkimi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie ZIT w MOF Ełk, w zależności od potrzeb zgłoszonych przez Komitet Sterujący. Wszystkie czynności związane z aktualizacją Strategii powinny być zgodne z obowiązującą w Urzędzie Miasta Ełku procedurą nr PD 03/7/1 w sprawie tworzenia planów, programów i strategii rozwoju miasta.

Biuro Związku ZIT MOF Ełk Urzędu Miasta Ełku, po opracowaniu dokumentu aktualizacji Strategii, składa wniosek do Komitetu Sterującego o przyjęcie projektu przygotowanego dokumentu i skierowanie do uchwalenia przez Radę Miasta Ełk i Radę Gminy Ełk. Rady podejmują uchwały o przyjęciu przedmiotowego opracowania bądź jego odrzuceniu.

Aktualizacja Strategii w zakresie ZIT będzie dokonywana w oparciu o wytyczne IZ RPO WiM 2014-2020.

WSKAŹNIKI DLA CELU GŁÓWNEGO – WZROST ZNACZENIA EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO JAKO OŚRODKA SUBREGIONALNEGO

Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności (podmioty gospodarcze, BDL GUS)

Dochody gmin z podatku od działalności gospodarczej na 1 mieszkańca (zł, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (% , BDL GUS)

Saldo migracji na 1000 osób (osoby, BDL GUS)

Udział całorocznych miejsc noclegowych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych w województwie warmińsko-mazurskim (% , BDL GUS)

Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię (osoby, BDL GUS)

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców (mieszkania, BDL GUS)

Średnia liczba uczestników imprez organizowanych w instytucjach kultury (osoby, BDL GUS)

Udział dróg gminnych o twardej nawierzchni w łącznej długości dróg gminnych (km, samorządy MOF Ełk)

Średnia zdawalność egzaminów maturalnych (szkoły ponadgimnazjalne zawodowe i licea ogólnokształcące) - %, BDL GUS.

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 1 - WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Odsetek podmiotów gospodarczych w sekcjach „innowacyjnych” (C, E, H, J, K, M PKD 2007) – (% , BDL GUS)

Odsetek spółek z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych – (% , BDL GUS)

Liczba funkcjonujących klastrów (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha, SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Liczba zagranicznych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Liczba krajowych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 2 - POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Udział ludności podłączonej do kanalizacji (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)

Udział ludności podłączonej do sieci wodociągowej (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)

Średni poziom recyklingu (% , Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna”). GUS)

Średnie jednostkowe roczne zużycie energii w grupie budynków użyteczności publicznej (kWh/m²/rok, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Odsetek energooszczędnych punktów świetlnych w stosunku do wszystkich punktów świetlnych (%), Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej (szt., PEC, Zakład Ciepłowniczy „ŚWIT”, PGNiG, Gmina Ełk)

Liczba instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Liczba noclegów na 1 turystę zagranicznego (szt., BDL GUS)

Liczba całorocznych miejsc noclegowych (szt., BDL GUS)

Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice (osoby, BDL GUS).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 3 - POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK

Długość zmodernizowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Długość wybudowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Długość ścieżek rowerowych (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Liczba autobusów o napędzie ekologicznym (szt., MZK)

Liczba osób korzystających z transportu publicznego (osoby, MZK)

Liczba połączeń kolejowych Ełk-Szymany (szt., PKP).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 4 - PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEC NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

Odsetek czynów karalnych popełnionych przez osoby niepełnoletnie (osoby i %, KPP w Ełku)

Powierzchnia zagospodarowanych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych (place, parki, skwery, podwórka itp.) – Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk

Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatoryzy lokalni, streetworkerzy itp.) (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk)

Liczba osób z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)

Liczba osób niepełnosprawnych z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)

Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej (gospodarstwa, MOPS, GOPS)

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 5 – WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców (BDL GUS)

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (podmioty gospodarcze, BDL GUS)

Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (% , BDL GUS)

Liczba kierunków kształcenia zawodowego (szt. Starostwo Powiatowe)

Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy (osoby, Powiatowy Urząd Pracy w Ełku)

Liczba osób długotrwale bezrobotnych (osoby, Powiatowy Urząd Pracy)

Liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje (osoby, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (% , Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej/ wyniki egzaminu z matematyki na zakończenie szkoły podstawowej (% , OKE w Łomży)

Średnie wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym (% , OKE w Łomży)

Liczba zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)

Liczba udzielonych porad podstawowej opieki zdrowotnej (szt., BDL GUS)

Liczba projektów z zakresu profilaktyki zdrowia (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Pro-Medica; Szpital Wojskowy)

Liczba funkcjonujących rozwiązań z zakresu e-usług (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).